SOCIALISM ȘI BARBARIE

Ion HALMAGHI

In ediția engleză a revistei Lumea, din 18 Ianuarie 1980, p.27-28, Pavel Apostol, face niște comentarii asupra situației lumii de azi, care sunt semnificative, pentrucă ele definesc poziția partidului comunist român, în problemele contemporane.

Titlul articolului : "Criza ideologică și ideologia crizei", ar indica o preocupare filosofică. In realitate este vorba de o analiză marxistă a situației din lumea țărilor capitaliste. Despre țările socialiste, autorul nu vorbește decât tangențial și în termeni futuriști.

Sistemul capitalist - după autorul marxist- este încercat de o criză generalizată, în toate țările care l-au adoptat. "O prelungită criză a crescut și tinde să se desvolte și să se adânciască într'o criză de sistem". "Clasele dominante și statul burghez" încearcă să iasă din criză, pe baza unei ideologii care prevalează -adică cea capitalistă, "societățile capitaliste sunt destabilizate", și acest lucru îl documentează cu puncte de vedere ale unor sociologi americani, care sociologi ar avea chiar o "acută percepție" a "disoluției sistemului" (capitalist).

Pentru a îndrepta lucrurile, pentru a înlătura criza și procesul de destrămare, societățile capitaliste încearcă formule noi cu ajutorul companiilor "transnaționale" și al "exploatării pieții din țările în desvoltare".

Capitaliștii, în scopul acesta, au alcătuit o "ideologie a crizei", care să asigure o " adaptare la criză", împotriva "tendințelor de protest și trasformare revoluționară a societății". Această "ideologie a crizei" urmărește "prin mijloace foarte demagogice, să "despolitizeze massele" și să le transforme în "silent majority".

Toate celelalte variante: "alternativa socialistă, alternativa revoluționară" sunt înlăturate, adică ideologia crizei este bazată pe anti-comunism și anti-marxism.

In fața acestei ideologii capitaliste a crizei, care este impotentă și o simplă încercare finală de a slava societățile burgheze, se ridică socialismul, cu o alternativă care să "înlăture nu numai simptomele crizei, dar și rădăcinele ei".

Decada 1980-1990 - pornește dela semnele unei confruntări între cele două alternative: (1) "ieșirea din criza și stabilizarea capitalismului" și (2) acea a "construcției socialiste".

"Alternativa pe care o înfruntă umanitatea este aceasta: socialism sau barbarie"..."Barbaria organizată a fost produsă și reprodusă din cauza consecințelor dominației capitaliste de veacuri întregi".

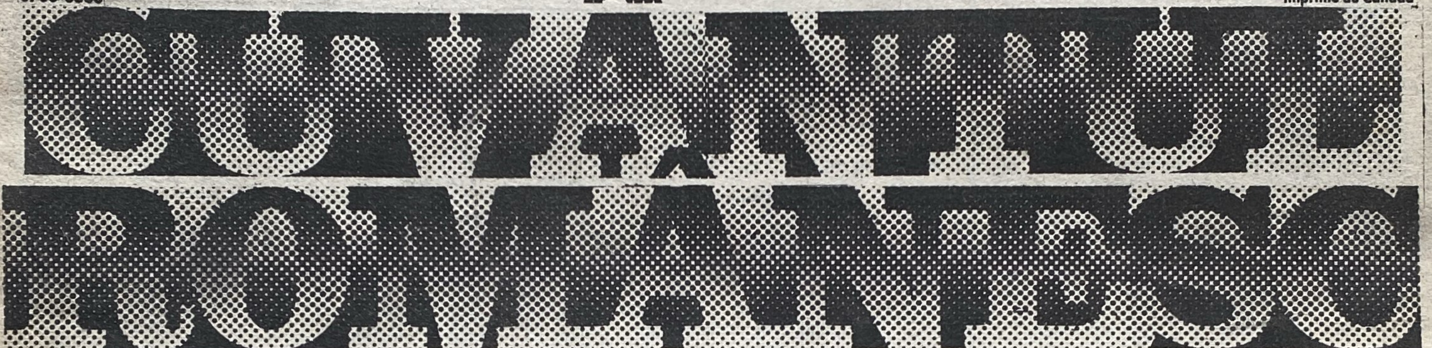
Am încercat să redau corect comentariile lui Pavel Apostol, nu pentru a arăta interpretarea lui marxistă și anacronică, și nici pentru a expune contradicțiile fundamentale ale punctelor sale de vedere, care sunt contradicțiile esențiale ale structurilor ideologice ale tuturor societăților socialiste. Ci, pentru a sublinia un alt aspect, care este ermetic la prima vedere, și care poate scăpa celor ce nu citesc presa occidentală europeană.

Articolul acesta nu este altceva decât expresia semnalului primit dela Moscova, a unui ordin de orientare ideologică -pentru toate țările socialiste- venit dela Kremlin. Explicații: cu ocazia vizitei lui Georges Marchais -în Rusia Sovietică- în cursul lunei Ianuarie, s'a dat un comunicat oficial în care se arată care sunt obiectivele, pentru decada următoare, ale partidelor comuniste din lume. Aceste obiective sunt promovarea dinamică a ideologiei socialiste, acum, când lumea capitalistă și societatea burgheză este într'un proces de descompunere finală, fără șanse

Continuare in pag. 3

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 5 Nr.47 -MARTIE - 1980 PUBLICAȚIE - LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

O SCHIMBARE DRAMATICĂ ÎN POLITICA AMERICANĂ

Eugen BÂRSAN

Ocuparea brutală a Afganistanului de Rusia Sovietică este evenimentul care dela al doilea război mondial și până acum, a cutremurat cel mai mult lumea liberă și în special America, puterea cea mare a acestei lumi. Marele efect al acestui cutremur-șoc este o schimbare dramatică în politica Statelor Unite față de Rusia Sovietică. Si anume, dela o politică dominată de spiritul de detente, la umbra căreia partenerul roșu s'a întărit tot mai mult și a fost mereu activ în planurile de acaparare și dominare a lumii, America a ajuns să schimbe macazul la o politică antisovietică care sună cam așa: până aici și niciun pas mai departe, căci altcumva iese cu război! In chip firesc o asemenea confruntare ar însemna al treilea război mondial. In funcție de aceste lucruri, întâmplarea din Afganistan este văzută de mulți ca un eventual punct de întoarcere dela catastrofala politică occidentală care de ani de zile a decurs numai și numai pe linia de satisfacere a tuturor mendrelor Rusiei Sovietice.

Schimbarea rezolută din politica externă americană este salutată cu nespus de mare bucurie în multe părți de pe glob, dar mai cu seamă de partea lumii care a căzut victimă altor anterioare ocupații sovietice ori care trăiește sub teroarea că ar putea cădea și ea în fiecare zi. Această schimbare ridică spiritul și contribuie la refacerea încrederii în Statele Unite, ca o putere în chip real mondială care la "adică" poate dispune de colosul comunist. O putere care reintră în arenă și își îndeplinește misiunile manifestate în crezurile și idealurile afirmate. Era absolut necesar ca America să facă ceva. Căci din nefericire politica ei externă dela Yalta încoace a fost în chip practic văzută, o politică contrară marilor idealuri cu care ea a devenit faimoasă. Această mare faimă intrase într'un proces de grozavă criză, când America dela poziția de campioană a libertății și drepturilor umane -văzute ca lucruri fundamentale și sacre pentru om - a luat drumul unei politici de acomodare cu opusul idealurilor ei, manifestat

Continuare in pag. 3

O "MICĂ" DATORIE

Adrian B. COSMA

Așa cum în Occidentul liberal-democratic, după orice agresiune militară sovietică, directă sau prin interpuși, demagogii declară tot mai unsuros "abia acum începe cu adevărat destinderea", și bandele puse în capul popoarelor sovietizate cu forța, latră în numele "centralismului democratic socialist" : "cetățene fi cuminte dă-i cu planul înainte". Si se explică oamenilor că numai dacă sunt "revoluționari" până în măduvă, adică se snopesc muncind șase zile pe săptămână obligatoriu și măcar jumătate dintr'a șaptea "voluntar", au sorți să-i ajungă fericirea paradisului terestru comunist, care fie ce-o fi vine cu siguranță peste o mie de ani, dacă populațiile se țin de plan.

Si așa merg paralel două imense porcării radicale care azi se numesc "politică": "politica internațională", condusă exclusiv de două zise "supra-puteri", și "politica națională" din țările sovietizate, lăsată pe mâna ceaușestilor de diverse obârșii, trace, slave turcomane, la care se mai adaugă și bravii "Romi". Astfel politica "internațională" adăpostește cele mai criminale politici "naționale" în țările europene sovietizate prin colaborarea "supra-puterilor", care au judecat pe alții de "crima contra umanității".

Este adevărat că în România și Bulgaria aspectul material este mai prost, mai cârpăcit în comparație cu acela din celelalte țări europene sovietizate, dar nicăeri nivelul "moral", ca să zicem așa, nu este mult mai breaz, deși o mică deosebire ar fi: în România opoziția față de comunism a fost minimală, iar în Bulgaria nici atât, probabil pentrucă acolo sunt mai mulți comuniști convinși și toți Bulgarii sunt și așa rusomani. Cert este însă un singur lucru: aceste regimuri nu s'au instaurat și nu dăinuesc decât datorită bunavoinței americane față de Soviete și de aceea toți "ceaușeștii" își fac de cap cum le năzare. Acesta este produsul "moral", ca să zicem așa, al înțelegerii dintre cei doi "supra", e drept unul cu defectele și calitățile lui datorite faptului că este tânăr și trece prin criza de creștere, pe când celălalt tot cu calitățile lui, dar mai ales cu defectele lui, este putrezit de cel mai mare rău bătrân.

Invazia din Afganistan, desvălue însă niște distonanțe între democrații liberali dintr'o parte și alta a bălții, din lumea "nouă" și lumea "veche". De pildă spre deosebire de opinia generală spontan afirmată în Statele Unite, demagogii Europei Occidentale se opun ideii unei boicotări a jocurilor olimpice la Moscova, adică împotriva singurului fel în care Occidentul ar putea începe o demontare a mitului comunist sovietic, în primul rând la el acasă, ceea ce ar fi un succes infinit mai mare ca orice război indiferent unde. Ba chiar apar manifestări de-a dreptul burlești, ca de pildă declarația unui "democrat social-creștin", după invazia din Afganistan, că el e gata oricând să se ducă la Moscova, să stea de vorbă, deși nu are nici un rol în guvernul statului în care trăește. Deci, creștin-socială ori nu, pasărea mălai visează. Acești demagogi perverși, care nu se gândesc decât la alegeri, ar merita să aibă o surpriză neplăcută, ceva ca un fel de hârdău de apă rece turnat iarna în cap, sau ruperea fundului dela pantaloni în plin public: nu este deloc exclus ca Statele Unite să nu participe la cheful jubiliar mondial oferit Moscovei sub masca "olimpică", de niște iresponsabili. Aceasta ar fi o mare dublă lovitură strategică a Occidentului, aplicată în același timp și mitului comunist și sovietic, dar și demagogilor din lumea veche, indiferent cum își zic, "creștini", "liberali", "naționali", "sociali" și Dumnezeu mai știe cum. Ar fi un bun prilej să se spargă, oarecum revoluționar, un buboi care-a crescut prea mult. Si oricum, Statele Unite sunt datoare ceva, "pe ici pe colo prin punctele esențiale" tuturor popoarelor subjugate azi de comunism, în Europa și în alte părți. Lipsa tineretului american la circul care se va face pentru glorificarea stalinismului din lume, ar fi deajuns ca să se anuleze cel mai sinistru jubileu din istoria lumii, dela Nero încoace: încoronarea morală pe plan mondial a GULAGULUI.

Adrian B. COSMA

editorial

Marchais și Ceaușescu: două slugi

In repetate rânduri, s'a afirmat și documentat, în paginile ziarului nostru, că eurocomunismul nu este o realitate, ci o simplă ficțiune. Un instrument de strategie politică.

Ultimele atitudini ale comuniștilor francezi au confirmat, din plin, justețea punctelor noastre de vedere. Georges Marchais, șeful comuniștilor din Franța, s'a aliniat total liniei moscovite, după ocuparea sovietică a Afganistanului. Deci, și-a arătat fața cea adevărată: simplă slugă a Kremlinului.

La încheierea congresului național al tineretului comunist din Franța, același Georges Marchais, a declarat, în discursul lui de închiderea lucrărilor, nici mai mult, nici mai puțin, decât: " Noi vrem să facem revoluție".

Asta înseamnă că partidul comunist francez dorește o schimbare radicală a ordinei în care se găsește societatea franceză. Si nu printr'un proces selectiv democratic, ci printr'o bruscare, printr'o violentare a stărilor de fapt; prin revoluție.

In același discurs a cerut solidaritatea internațională împotriva "imperialismului", care nu este decât cel american, căci intervenția sovietică din Afganistan a fost legitimată prin recunoașterea "dreptului popoarelor și a guvernelor de a face apel la solidaritatea internațională care să împiedece imperialismul de a-și impune legea sa acestora".

In felul acesta, partidul comunist francez a revenit la structura lui originară, reală, nefalsificată. Un partid dur, care recurge la "revoluție" ca mijloc de biruință politică, fără să țină seama de realitățile franceze, care i se opun, total și cu fermitate.

Schimbarea de atitudine, dela camuflaj și cameleonism, a lui Marchais, nu se poate explica decât prin solicitarea Moscovei, care urmărește să preia din nou cotrolul mai sever al partidelor comuniste, din întreaga lume. (Cazul lui Amin, din Afganistan, este concludent,în această privință).

Dacă ne întoarcem la situația din România, vom surprinde același control sovietic, care poate oricând manipula pe comuniștii români.

Nicolae Ceaușescu s'a complăcut în atmosfera pe care i-au creat-o ziariștii străini -naivi și ignoranți, adică, aceea care l-a prezentat ca un "rebel independent", față de Moscova.

O astfel de interpretare, au dat unii ziariști din lumea liberă, după întâlnirea Gromiko-Ceaușescu, dela sfârșitul lui Ianuarie și începutul lui Februarie, care a avut loc la București.

Acești ziariști nu pricep nici sofisticăria sovietică, nici rolul important pe care-l joacă Ceaușescu în strategia Kremlinului.

Partidul comunist român nu se găsește în opoziție și contradicție cu Moscova, în nici una din problemele fundamentale ale strategiei moscovite. Nici nu s'ar putea întâmpla acest lucru, din rațiuni geopolitice, economice, ideologice, raport de forțe, etc.

Comuniștii dela București îndeplinesc toate sarcinile politice, care le sunt indicate de sovietici, fără murmur și șovăire. Chestia cu independența lui Ceaușescu este o simplă fantezie a celor din afară, la adăpostul căruia el poate face servicii reale Kremlinului.

Iată demonstrația ultimelor evenimente: După reacțiunea mondială -neașteptată de sovietici- împotriva invadării Afganistanului, Kremlinul caută supape de revenire la un normal de coexistență, de care are nevoie urgentă, în conjunctura actuală. Brejnev vrea să salveze politica de coexistență, la ora actuală. In acest scop, Gromiko s'a deplasat la București, pentru o "vizită scurtă", în cadrul căreia i-a dat însărcinarea lui Ceaușescu de a reînvia coexistenționalismul, cu ocazia aniversării celor 25 de ani, dela semnarea Pactului dela Varșovia. Comunicatul lui Agerpres, agenția română de știri, este limpede: această aniversare "va fi marcată de intensificarea luptei statelor participante pentru întărirea politicei de detente, oprirea cursei înarmărilor și dezarmarea, pentru consolidarea păcii și a securității în Europa și în lumea întreagă". Adică, Sovietele vor să distragă lumea dela situația din Afganistan, și l-au ales pe Ceaușescu ca purtător de cuvânt al lor, deoarece el ar avea un oareceare credit, fiind "rebel-independent".

Insă, Ceaușescu este sclavul Moscovei, ca și Marchais în Franța, căci ei joacă cartea sovietică, ori de câteori li se ordonă acest lucru.

Toate partidele comuniste din lume trăiesc sub tutela Moscovei. Nici cel chinez, nu s'a desfăcut radical de mitul moscovit.

George BĂLAȘU

CUM RĂMÂNE CU... CONSTRUIREA SOCIETĂȚII COMUNISTE!

De câtva timp subiectul de predilecție al presei, radioului și televiziunei este "problema energiei". Nu există un alt "cal de bătaie" mai răbdător și plin de inspirație ca acest subiect, unde găsești zilnic fel și fel de diagrame și pronosticuri privind rezervele de combustibil și de materii prime ale planetei. Iată o lectură foarte interesantă pe care apologeții marxismului trebuiau să ne-o facă cu un secol în urmă!

Si cum dumnealor sunt "planificatori realiști" ai vieții materiale trebuiau să ne spună în cifre aproximative - când va putea fi posibilă construirea "acelei societăți fără clase" atât de ideală în care consumul de bunuri materiale este la discreția oricui - după necesitate-încât " banul " își pierde valoarea!..

Si cam cât ar putea dura această societate, deoarece după cum însăși doctrina marxistă o susține-fiecare societate crește în sânul ei propriul gropar.

Să fi fost oare știința Geologiei atât de înapoiată cu un secol în urmă, încât doctrinarii amintiți să-și fi luat libertatea de a crede că planeta este-o vacă de muls inepuisabilă-în ce privește materiile prime din care va trebui să îndestulăm societatea comunistă? Nu, întradevăr nu, deoarece rezervele previzibile de materii prime au corespuns de totdeauna cu oarecare aproximație. Insă anticriștii au uitat că va veni o zi când și omul de rând va avea în față un tabel cu situația rezervelor de combustibili și de materii prime și se va întreba:

"din ce să mai construim comunismul când rezervele de materii prime sunt de ordinul a câtorva decenii?"- Că doar la ora actuală, toți politicienii, mari sau mici, de dreapta sau de stânga, își sfarmă capul cum să rezolve criza de energie. In acest vârtej diabolic apologeții marxismului au și uitat să-și mai corecteze doctrina, care acum apare în lumina adevărului gol goluț, o mare minciună a istoriei. Insăși activitatea politicienilor comuniști deacum, oglindită în măsurile lor legislative, demonstreză acest lucru: restrângerea consumului, având drept consecință o scădere și mai mare a standardului de viață!

Nu susține nimeni că societatea capitalistă nu va fi atinsă de această situație și că ea va rămâne eternă în forma ei actuală. Dar, vor spune comuniștii, mai există o alternativă arătată de Fr. Engels în "Antiduring" și anume: desvoltarea științei va permite ca într'o zi să avem energie nelimitată din atom și pornind de aici, fabricarea pe cale sintetică a materialelor. Modul cum au încurajat comuniștii știința l-am văzut cu proprii noștri ochi și l-am simțit pe propria noastră piele! Căci "Gulag-urile și lagărele de muncă forțată fuseră puse la dispoziția "maselor largi" inclusiv savanți, tehnicieni de toate categoriile, fără deosebire de sex, rasă, sau religie. Dacă explici acest lucru -semenilor occidentali- ei pun o singură întrebare: dece oare aceste metode? Dece nu s'a procedat altfel, căci cu metode umanitare poate doctrina comunistă avea alte șanse aici în West?!.

Da, de acest lucru ne întrebăm și noi, cei cari în 1945 abia împlinisem majoratul, dar conform doctrinei staliniste trebuia să fim exterminați, căci eram produsul societății burgheze. Acesta a fost deci "paradisul pierdut" al D-lor sovietici care desigur și-ar fi dat seama de "ce-i bine și ce-i rău" dar pentru că sunt stăpâniți de o doctrină pe cât de primitivă, pe atât de barbară, ei nu au demonstrat altceva popoarelor din răsăritul Europei, decât să distrugă și iar să distrugă!.

Zadarnic a spus Lenin: "cu mintea voastră și mâinile noastre, vom construi o societate nouă, în care oamenii vor trăi așa cum nici regii nu au trăit". Astăzi, acele minți luminate nu sunt altele decât produsul școlilor de îndoctrinare comunistă și timp de 60 de ani ele nu au produs nimic esențial pentru construcția "societății de mâine". S'a îndurat Dumnezeu să le dăruiască aur în subsolul Siberiei, ca să poată cumpăra pâine dela americani... Iar acele mâini minunate cari nu construiră decât baraje și canale înaintea caselor de locuit, au fost mâini chinuite, cări majoritatea lucrătorilor erau oameni privați de libertate și ca atare aveau dreptul să urască opera ce le stătea în față.

După seceta din 1946-47, comuniștii români voind să dovedească că pâinea poporului nu depinde de mila cerească, au început un vast program de irigații chiar și pe Bărăgan, grânarul României.

Mii și mii de tineri la care s'au adăogat alte mii de deținuți, trudiră fără plată (contra unei bucăți de pâine) asistați de o armată de birocrați, ca să aducă rodul pământului la suprafață. Dar în loc de rod apăru blestem, căci mii de hectare rămaseră sterile din cauza "sărăturilor" cari din adâncuri se urcară la suprafață prin capilaritate. Imediat armata de birocrați fuse aruncată în închisoare ca "țapi ispășitori" sau mai bine zis "vinovați fără vină". Dar îi va salva Moghioroș care plecă mai târziu în USA (însoțit de 100 de-experți-) să vadă cum se fac irigațiile în California. Ghiță Dej îl luă în primire dela aeroport. "Sandule cum stăm cu irigațiile" la care urmă răspunsul: - Stii ce Ghiță, să facem 5000 Kg porumb la hectar, fără irigații. - Deci progresul omenirii nu constă în "hei rup" însă minciuna cu "Construcția societății comuniste" va mai continua.

P.M.

CĂTRE REDACȚIE

CHICAGO, STATELE UNITE -Citesc cu multă atenție paginile acestui interesant jurnal...îmi place, și trebue să puneți accentul mai mult pe "politică", căci tocmai din cauza aceasta mă aflu aruncat departe de soartă. Sunt unul dintre cei ce au suferit mai mult, atât în U.R.S.S. cât și'n România... In anul 1959, cu riscul vieții am trecut frontiera Româno-Iugoslavă, sub focul mitralierelor deschis împotriva mea....Am reușit totuși să scap.... Mă doare astăzi când văd oameni care-și neagă trecutul, poate chiar și prezentul, spunând că ei nu fac politică... Ei bine domnilor, eu fac politică ! Politică națională și anti-comunistă. căci din cauza aceasta mă aflu astăzi aici în libertate. Eu sunt ferm convins că comunismul va pieri, iar noi cei ce ne aflăm adtăzi la jumătatea vârsteì, vom vedea eliberarea neamului nostru.

Ggheorghe ALEXANDROI

CLEVELAND, STATELE UNITE - Vă mulțumesc de felul cum ați răspuns de promt la apelul meu telefonic pentru abonament. Am citit cu deosebită atenție ziarul dvstră și constat că aveți foarte multă dreptate și sunteți obiectivi. Am trăit o parte din evenimentele evocate în ziar și știu ce e adevărat și ce nu... Din întâmplare mi-a căzut în mână revista Flacăra a paranoicului Adrian Păunescu. In acel număr "canalia" lua apărarea lui Armand Călinescu, care a părăsit Partidul Național Tărănesc și s'a oferit să-l slujească pe Carol al II-lea. Tatăl meu a fost național-țărănist și cunosc bine situația de atunci...Am auzit că și în exil o revistă "dubioasă" ar fi reluat tema dată dela București.

George DUMITRESCU

AMSTERDAM, OLANDA - Alăturat vă expediez fotocopie, o scrisoare pe care o serie de refugiați români din Elveția și Franța au primit-o și care pentru mulți dintre noi, a creat nedumerire, dar mai ales neîncredere. Faptul dealtfel lesne de înțeles, având în vedere, atâția ani de minciună, denaturarea adevărului și întrebuințarea oricăror mijloace pentru a crea confuzii de către regimul din București... Este vorba de "Scrisoarea Regelui Mihai"... Pare însă ciudat că acest apel, să fie expediat sub formă de scrisoare, pe adresele exacte, a unor refugiați români. S'ar putea ca Dvstră să aveți cunoștiință de existența acestui apel ? (N.R. Cuvântul Românesc nu a primit "oficial"nici un apel sau scrisoare. Acesta-i adevărul!)

Maria VODA

HAMM , GERMANIA DE VEST - Citind articolul "Furioșii" care a fost publicat în Cuvântul Românesc din luna Decembrie 1979, scris de către dl Nicolae Petra, sincer fiind pot spune că a reprezentat pentru mine prilej de profundă răscolire a întregii mele ființe de om și de român pribeag. Animat fiind de o dorință izvorâtă din adâncul inimii mele de a participa și eu cu ce-mi stă în putere la cauza eliberării poporului român.

Nicolae CRAIU

Insemnări pe margine de drum:

AUR ȘI PETROL

Nicolae PETRA

In vremurile atât de turburi de azi, se caută o explicație ușoară a situației întrebuințând știrile ce apar pe pagina dintâi a ziarelor: evenimentele din Iran, invazia rusă din Afganistan, alegerea dnei Gandhi în India și atâtea altele.

Dar toate acestea sunt numai evenimente politice, rezultatul unei atitudini greșite în viața neamurilor și a conducătorilor lor. Viața noastră de fiecare zi, morala celor ce aleg și a celor aleși, se reflectă în viața politică a unui neam. La rândul lor, acești conducători aleși, determină în relațiile internaționale politica neamurilor de acord cu mentalitatea și morala lor și a celor ce i-au ales.

Ne plângem că rușii sunt fără de rușine când invadează Afganistanul, dar ne uităm că această atitudine de lipsă de considerație față de drepturile umane cele mai elementare, nu e decât ce au învățat ei dela o atitudine similară a puterilor din vestul Europei când au abandonat țările din răsăritul Europei în mâinile rușilor. Imoralitatea acelui act nu e în nici un fel mai mică decât cea a actului de azi al rușilor.

Trăim într'o lume unde nu mai există nici un criteriu moral pentru a face și desface lucrurile. Nu există decât criterii ce rezultă din dorința de putere, sau cea de a strânge avuții care nu sunt rezultatul muncii și efortului celor ce le caută.

De fapt, în toată istoria omenirii s'au întâlnit aceste dorințe de glorie, avuție și putere nemeritate, născute numai din faptul că cineva a avut posibilitatea de a stăpâni pe cei mărunți și a-i exploata. Cei ce au strâns averi au făcut-o aproape totdeauna exploatând pe cei săraci sau mai neputincioși.

Atât timp cât în lume continuă să existe acest spirit de exploatare a celor neputincioși și dorința și posibilitatea de a strânge avuții care să nu fie rezultatul unei munci cinstite, nu putem avea în jurul nostru o lume mai bună.

Luați numai cazul aurului și petrolului și urcarea fără de sens a prețurilor acestor articole. Ce e aurul? Un metal cu sclipiri frumoase, care se găsește în cantități limitate, dar care nu are nici un folos practic decât într'o măsură foarte limitată dar și acesta putând fi înlocuit cu alte materiale mult mai ieftine. Totuși aurul ajunge să fie un element de adorație și speculație, de măsurător de valori fără nici o bază. Civilizația de azi ce pretinde că a depășit perioada de barbarie din istoria omului, continuă să se închine vițelului de aur. Urcarea prețului aurului din ultimul an, e semn că valorile ce înseamnă importanța unui neam sau individ, nu sunt cele morale ci numai avuțiile câștigate pe nedrept.

Aurul ca și petrolul sunt minerale ce se găsesc în pământ, fără de nici o intervenție a oamenilor pentru existența lor. Faptul că se găseste petrol în Arabia nu e rezulatatul efortului beduinilor, care nici măcar nu știu cum să-l scoată din pământ, așa cum agricultura înaintată din Statele Unite e urmare a efortului fermierului american, și Detroit-ul al muncitorului venit aci din toate părțile lumii ca să lucreze în libertate și respect pentru persoana lui și drepturile sale.

In fond, a scoate petrol și aur din pământ e aproape un furt. Furt e totul ce unul ajunge să aibe fără dreptul ce rezultă din munca pusă pentru a produce ceva. Când petrolul era vândut la un preț ce corespondea efortului muncitorului de a-l scoate din pământ, există un început de justificare pentru acest furt, dar când petrolul are un preț ce reprezintă numai dorința de exploatare a celor ce nu-l au din partea celor ce au avut norocul să-l găsească sub pământ sau apă, nu mai e același lucru.

Nu numai creștinismul, dar chiar și mohamedismul condamnă exploatarea omului de către om, interzic camăta și furtul și totuși cei aproape 2000 de ani de creștinism sau mohamedism, nu au ajuns să ne facă să trăim principiile morale pe care le-au propovăduit profeții.

Trăim o lume în desordine, aproape în dezastru, tocmai pentrucă valorile morale care ar trebui să crească în lumea asta de atât progres material, științific și tehnic, sunt azi, în fiecare zi, tot mai puține și mai prăpădite.

Aurul, petrolul, sunt simptome de decadență în lumea de azi și nu se poate aștepta o îmbunătățire a situației mondiale, naționale sau a individului, atât timp cât lumea, în loc să meargă spre o viață mai aproape de ceeace știm din vorbele profeților că trebue să urmăm, cădem tot mai mult într'o decadență morală îngrozitoare.

Nicolae PETRA

Dragoste înțeleasă greșit:

NU CUMPĂRAȚI GLOANȚE PENTRU DUȘMANI

Când faci politică ești expus la o boală molipsitoare: Amnezia.

Unii politicieni uită și ce-au spus mâine.

Protestele vehemente cu ocazia blocadei Berlinului, invaziei din Ungaria, Cehoslovacia, etc., și discursurile cu indignările eterne ale apărătorilor de libertăți umane, stau prăfuite în pivnița Națiunilor Unite.

Intre timp ne-am "detentat": Carter îl pupă pe Brejnev și-l ține de braț ca să nu se poticnească, iar poporul sforăie liniștit pe două SALT-ele.

SALT-eaua nr. I, care a fost croită ruptă și SALT-eaua nr. II care-i cu capătul dela Washington încă necusut de Senatul American.

Recentul protest al lumii libere contra săriturii peste șea din Afganistan--dacă este sincer--atunci el trebue să meargă dincolo de boicotul economic, dincolo de boicotul olimpiadei și să lovească în țarcul țărilor de după Cortina de Fier.

Ce folos că închidem ușa relațiilor comericale și culturale cu Rusia când ușile sateliților rămân deschise și muscălul culege valută și conduce, prin ambasadele sateliților, acțiuni subversive.

E dureros ca român să cerem boicotul produselor românești și e dureros să cerem boicotul excursiilor în România. Dar o facem ca o operație necesară de a tăia gangrena, și a slăbi puterea comunismului internațional care însclăvește pe frații de dincolo.

Niculiță s'a divorțat de mult de durerile și interesele neamului.

E un străin.

Când din ordinul lui nu poți trimite fratelui gol o haină, când nu poți trimite mamei flămânde o cutie de conserve, fără ca să plătești supra taxe; când nu poți trimite celui care-și caută liniștea sufletească o biblie, atunci ce fel de români conduc azi România ?

Când nu putem dormi în casele nepoților, prietenilor ce fel de "prietenie" profesează comuniștii?

Când unei rude îi este frică să stea de vorbă cu tine, vizitatorule, ce fel de libertate există în țară?

Mai putem pretinde că în numele "dragostei de neam" să ne plimbăm prin România sau să cumpărăm produse românești, când banul nostru ajută doar pe asupritorii neamului?

Niculiță e menținut la putere de Moscova pentru că a închinat țara Moscovei.

Aceeași Moscovă care amenință lumea liberă.

Un dolar cheltuit în țările satelite, un dolar cheltuit pe un produs importat din țările satelite, nu-i decât un glonț în plus în inima unui soldat ce va lupta să-ți apere libertatea.

Si acest soldat poate fi chiar copilul tău, cititorule!

Stroe MOLDOVANU

O SCHIMBARE DRAMATICĂ ÎN POLITICA AMERICANĂ

Urmare din pag. 1

printr'o politică de amicabilă conviețuire cu cel mai groaznic dușman al libertății și drepturilor umane din istoria lumii. Rusia Sovietică.

Dar să lăsăm acestea și să revenim la ceea ce e actual. In timp ce ocuparea sovietică a Afganistanului și schimbarea dramatică a politicii americane față de Kremlin constituiesc marile noutăți care au început cam odată cu acest an, lumea urmărește cu înfrigurare să vadă în ce măsură Europa occidentală e solidară cu noua politică americană antisovietică. Si ceea ce în această privință se vede, nu e îmbucurător. Cu unele excepții, țările din Europa occidentală privesc cu rezervă noua politică americană. In vederea politică scurtă care le caracterizează, ele arată mai mult interes pentru Yugoslavia decât pentru Afganistan. Vin și cu un argument în această privință: primul și al doilea război mondial n'au pornit în Afganistan ci în Europa. In chip hotărât e displăcut să vedem la importante țări din NATO o ținută de rezervă față de un act de masivă solidaritate cu America, în măsuri de represalii contra agresorului din Afganistan, în o cooperare camaraderească contra expansiunii sovietice din Asia (pe poarta Afganistan) spre Orientul mijlociu, și în sfârșit, în atitudinea de terminare a politicii de detente. De fapt solidaritatea e slabă, pentrucă orice schimbare care ar putea supăra pe sovietici e o chestiune de grea cumpănă pentru europeni.

Ei pun mai mult preț pe afacerilor lor economice cu Imperiul tiran de după Cortina de fier, azi invadator al Afganistanului și mâine poate că al lor, decât pe o politică de înaltă etică și rezon, de înfierare și stăvilire a unei puteri care amenință a transforma lumea, pas cu pas, într'un iad. Ne doare inima când vedem că țări europene cu un trecut glorios, au devenit un fel de sateliți ai puterii de cumpărare sovietice. Iar drept urmare, practică politica pasivității menajând pe cei care au devenit gropari ai popoarelor.

După cum am amintit, au și anglo-saxonii păcatele lor. Dar uite că sunt zile când ei sunt în stare să se ridice din ele. Astfel după invazia din Afganistan, au dat tonul unor măsuri care în chip imperios trebuesc luate contra Rusiei sovietice, pentruca aceasta să-și dea seama că totuși lumea liberă e capabilă de reacțiuni și în ultimă instanță chiar de război.

In chip sigur, tonul și mai ales măsurile americane de represalii i-au pus pe sovietici pe gânduri. Ceea ce e foarte normal, fiindcă toată treaba vizează strategia politicii externe sovietice. Dar în timp ce rușii trebue să știe că au de-a face cu ceva extrem de serios și hotărât, e păcat că chestiunea e atenuată de atitudinea statelor din Europa continentală care pur și simplu se simt prea mândre să se asocieze cu o bună mișcare politică americană, iar pe de altă parte sunt prea sărace în rațiunea și potențialul de conștiință al unei înalte politici, ca să poată intuii ce înseamnă de fapt jocul lor politic cu Uniunea sovietică, pe care nu vor să-l pună în primejdie printr'o atitudine de solidarizare clasă cu noua politică externă americană. Indiscutabil, un lucru plăcut și consolant pentru sovietici.

Salutăm și noi schimbarea radicală din politica externă americană. Ea a venit în momente de copleșitoare decepție și disperare în lumea din jug și cea liberă. O stare sufletească adeseori pusă într'o întrebare, cu scrâșniri de dinți: "Unde sunt, Doamne, americanii?!" Iată-i că au scos capul! Să fie de bun augur!

Eugen BÂRSAN

SOCIALISM ȘI BARBARIE

Urmare din pag. 1

de a se reface din convulsiunile crizelor economice și spirituale.

Deci, toate eforturile trebuesc îndreptate în această direcție: opoziția dintre capitalismul "muribund", cu valorile lui culturale, și dintre socialismul revoluționar, cu dogmele lui stringente.

In felul acesta, se vede că atitudinea ideologică a partidului comunist-român-exprimată în articolul lui Pavel Apostol, nu face decât să reprezinte orientarea generală, ordonată de Moscova.

Un ultim cuvânt: deși articolul se vrea ca o decentă prezentare de probleme ideologice, în fond, este o reluare a programului vechi marxist, după care socialismul ar reprezenta o valoare superioară, iar toată civilizația, de tip occidental, o adevărată... barbarie. Acesta este nivelul la care au fost aduși -de către marxiști- intelectualii români, de a repeta gângăvit -formule și sloganuri moscovite.

Ion HALMAGHI

Pentru a vă ține
la curent cu ultimele
știri din România,
echipa noastră
redacțională, lucrează
fără încetare...
Nu rămâneți în urma
timpului... Citiți
lunar
"Cuvântul Românesc"

și participați la
viața exilului românesc
pentru a forma un
puternic front
de
luptă anti-comunistă.

FRONT GENERAL CONTRA STRATEGIEI GLOBALE SOVIETICE DE CUCERIRE A LUMII

Victor VALER

Invadarea Afganistanului este doar o verigă din lungul lanț de invazii și cuceriri pe care Uniunea Sovietică l-a început în 1945. Deci, nu va fi ultima invazie, tot așa cum aceasta nu este prima.

Prin cucerirea Afganistanului Moscova nu a realizat însă doar o simplă cucerire, în ordinea verigă după verigă, ca o unitate numerică cantitativă, ci a realizat mult mai mult. Moscova a făcut un pas enorm de mare spre Oceanul Indian la care Rusia își propusese în urmă cu 300 de ani să ajungă, Moscova s'a apropiat de Golful Persic și respectiv, de cele mai bogate resurse de petrol ale lumii, pe care dorește a le cuceri pentru sine, dar și pentru a lovi de moarte întreaga lume și în primul rând U.S.A. Apoi, Moscova a mai asigurat încă un segment în centura "sanitară" din jurul său și a înlăturat și o posibilitate de infiltrare a influenței revoluționare islamice în rândul populației de 50 de milioane de islamici ce trăiesc înglobați în cadrul URSS.

Cucerirea Rusiei este mare. Această cucerire de teritoriu străin realizată pe cale militară, cere și sacrificii, care însă, spre deosebire de alte cuceriri militare, încep cu adevărat, abia după realizarea cuceririi.

Urmările în bună măsură nu au fost prevăzute de către Moscova, căci tirania, ca și victoriile precedente au dus la o oarecare miopie, miopie pe care în decursul istoriei o întâlnim adesori. Urmările se pot împărți în urmări interne și în urmări externe. Urmările interne s'au produs prin acțiunea directă rusească de invazie: circa 2.500 de morți până la 1.2.1980, familii îndoliate, reînvierea tristelor amintiri ale războiului, lovirea moralului populației rusești, motiv de acțiune din partea disidenților etc., și prin acțiuni din exterior; reducerea aprovizionării cu alimente a populației prin reducerea livrărilor din Occident, reducerea aprovizionării cu petrol și gaz prin reducerea livrării lor de către țările arabe, pierderi financiare prin nerecuperarea cheltuielilor ocazionate de pregătirea Olimpiadei, care va fi boicotată, reducerea ritmului desvoltării economice prin sistarea creditelor, a ajutoarelor economice, asistenței tehnice și a livrării de minereuri, crearea panicii în rândul populației etc.

Pe plan extern urmările sunt imense și continuă să crească. Le înșirăm doar, căci fiecare vorbește dela sine: condamnarea invazei sovietice de către covârșitoarea majoritate a țărilor membre ale ONU, condamnarea invaziei sovietice de către toate țările islamice prezente la Conferința dela Islamabad, sancțiuni economice (nelivrare de cereale din U.S.A. și alte țări exact în anul în care URSS a avut o rea producție agricolă, nelivrare de petrol și gaz de către țările arabe, reducere de credite, sistarea ajutoarelor economice și tehnice, reducerea livrării de minereuri etc), boicotarea Olimpiadei de aproape 60 de state până la 1.2.1980, distrugerea încrederii față de Rusia, încredere pentru care Rusia a muncit 35 de ani ca să o formeze, pregătirea de apărare a tuturor vecinilor URSS, pregătirea de apărare a U.S.A. și a întregului NATO, pregătirea apărării Golfului Persic, reducerea numărului și limitarea deplasărilor ziariștilor sovietici în Occident, reducerea și expulzarea multor membri ai corpului diplomatic supra-numeros al URSS în țările occidentale, condamnarea invaziei sovietice de către chiar unele partide comuniste, anulări de vizite oficiale în URSS, întreruperi de vizite în timpul desfășurării lor (cazul lui Chaban-Delmas, președintele parlamentului francez găsit la Moscova), reducerea turismului, amânarea discutării și aprobării acordului SALT 2, anularea celei de a doua runde de negocieri chino-sovietice pentru normalizarea relațiilor bilaterale, programate pentru Ianuarie 1980, trecerea la serviciul militar obligatoriu în U.S.A., crearea unei constiințe războinice antisovietice, etc. Ca o sumă a tuturor, pe unele nici nu le-am mai enumerat, trebue să amintim trezirea lumii în fața pericolului imperialismului sovietic. Ca o concretizare a spiritului creat cităm pe generalul francez Claude Vanbremeersch, care a spus că Franța este pregătită de o lovitură atomică contra Uniunii Sovietice dacă: "forțele NATO nu vor folosi arme nucleare în cazul unei rupturi în frontul său".

Ceeace Rusia a cucerit, cu siguranță că nu va mai ceda. Din contră, va merge înainte. Pierderile și urmările amintite, se consideră la Moscova, că printr'o politică abilă demagogică, ideologică, mincinoasă, vor fi uitate, așa cum s'a mai întâmplat. Desigur că de data aceasta Rușii se înșeală.

La chemarea Președintelui U.S.A., Jimmy Carter, o mare parte din omenire a luat atitudine excepțională, concretă. De data aceasta e vorba de invadarea unei țări nealiniate, pasnice ce nu făcea parte din lagărul sovietic. Apoi, ținta sovietică, ca și momentul nu mai sunt cele dela invazia Ungariei sau Cehoslovaciei. Este nevoie deci ca toate țările să fie în totală unitate de fapte cu U.S.A. Aceasta mai ales în chestiunile cheie militare și economice.

Acum este timpul oportun și, mai precis, imperios necesar, ca întreaga omenire să formeze un front general alături de U.S.A. pentru stăvilirea agresiunilor sovietice permanente, desfășurate după un abil plan strategic global. Uniunea Sovietică atacă continuu, chiar dacă nu totdeauna și militar imediat. Un front general anti-sovietic pe toate tărâmurile, militar, economic, științific, ideologic, diplomatic, este singura salvare a umanității.

Comunism, fanatism şi sclavie

Ştefan FILIP

Sindromul dela Stockholm - unde s'a discutat anihilarea celui capturat și tranformarea lui într'un infirm total, fără voință, fără aspirații, devenind o pastă amorfă modelată de teroriști-reprezintă situația generală a lagărului așa zis socialist, controlat de Moscova. In România guvernul ceaușist înjosește demnitatea cetățeanului, constrângându-l să muncească și să producă pentru a continua și extinde dominația Uniunii Sovietice care a schilodit țara luându-ne Basarabia și nordul Bucovinei. Singura ecuație de ființare a dictaturii comuniste este condamnarea tuturor opozanților, întreaga țară fiind considerată ca o masă de supuși, nu de oameni liberi cu opinii personale. Deducția următoare rezultă din întrebarea logică: Cui prodest? Cui îi folosește? Moscovei, fără tăgadă, care a devenit centrul infernal de dominație a lumii, chiar cu riscul de a distruge culturi și civilizații care dau sens vieții pe pământ.

De ce nu-și limitează sovietele influența la propria populație, la bună starea economică? (Hrusciov susținea că va depăși Statele Unite la producția de lapte, unt și carne). Pentrucă economia se bazează în toată lumea pe muncă liberă, ordonată, pe când demența conducerii comuniste preferă să-și extindă puterea militară, având o singură țintă: cucerirea lumii, susținând hegemonia rusească sub vălul foarte transparent al marxismului.

Sindromul dela Stockholm - generalizat de călăii sovietici la scară universală și aplicat de Ceaușescu cu o lipsă de scrupule dublată doar de mania neajunsului mintal de a poza în conducător - înseamnă paralizarea culturală și economică a țării, regresarea politică a României cu sute de ani, fără drepturi elementare pentru țărani, muncitori, intelectuali. Intelectualii simt pe pielea lor promiscuitatea societății biciuită de lovituri de cnut. Intelectualul știe că ceea ce face e prostituție oficializată, nimic nu mai are valoare pentru el, îi e rușine de sine însuși, se dementizează cea mai profundă mândrie omenească - virtutea virtuților, aceea de a fi cinstit. In acest fel se devalorizează precepte și axiome valabile pentru ființarea umanității, se disolvă orice cimentare morală a unei societăți sănătoase. Dezagregarea intensivă a mentalității naționale în România atinge proporții de nedescris sub guvernarea ceaușistă. In lectura cărților de școală, mistificatori fără rușine ca Eugen Barbu apar lângă Goga și Coșbuc, doar, doar integrarea verminei care împrăștie flagelul comunist să poată fi acceptată de mințile copiilor. Sunt desmințiți însă de victimile -peste o sută de miidela canal, de cimitirele pline de oponenții regimului executați fără milă, de închisorile pline de gemetele chinuiților, de opulența traiului dictatorului și a vătafilor care-l urmează, trădându-și țara pentru soviete.

Sindromul dela Stockholm nu era ceva nou pentru noi, care cunoșteam deja de zeci de ani metodele Kremlinului.

Pedepsele intensificate produc insensibilizare în sclavie. Reducerea la animalitate, rușinea de a suporta un astfel de regim terasează sufletul omenesc, îi răpește tot ceea ce a cucerit omul dela ieșirea din preistorie și constituie singura glorie a regimului sovietic cu rădăcini ceaușiste în România, înrobind mai rău decât pe vremea turcilor.

Dacă fanatismul religios musulman implică sabia ca argument de convertire, fanatismul marxist implică tunul, racheta, bomba atomică și este înmiit mai periculos. Ca perfect apologet al teroarei comuniste, Ceaușescu amplifică nelimitat discriminarea politică, insultând astfel omenirea la scenă deschisă.

Există în fiecare om durerea metafizică a acceptării morții, există în fiecare român durerea tragică a copleșirii de către invadatori și speranța năvalnică că va scăpa de jug.

Progresul unei națiuni este în funcție de libertate, geneza culturii își ia aghiasme din isvoarele poporului, viitorul se făurește cu puterea sacrificiului martirilor si nu cu amețeala pretențiilor de protipendadă a unor indivizi venali proptiți la putere de corupția bolșevică. Fanatismul comunist a adus pe pământ ura ca sentiment dominant și a încrâncenat omenirea șantajând-o cu armele atomice de exterminare în massă, impunând celor slabi o condiție inumană de robie fără de margini.

Din ce în ce restul lumii se vede amenințat de "fericirea comunistă", trupele sovietice eliberând Afganistanul cum au "eliberat" Țările Baltice, astfel că trezirea din amorțeală este inevitabilă și poate, poate, ne eliberăm și noi de jugul amarnic.

Politica americanilor și a vestului european, similară cu gestul struțului care își băga capul în nisip, crezând că poate evita astfel dușmanul, a încurajat dogma supremației sovietice. Acum, în situația când au cuțitul la os, cum spune românul, e timpul să se deștepte lumea din occident, să scoată capul din nisip și să înfrunte teroarea sovietică. Lângă credința în Dumnezeu speranța este cel mai puternic pivot sufletesc.

CONDUCĂTORII ARTIȘTI AI URSS

Victor MARIAN

Marii dictatori se vor și originali absoluți. Unii dintre ei pentru a impresiona interlocutorii străini, țipă, urlă, se trântesc la pământ, mușcă covorul. . . . Brejnev, în aceeași scenă, este bolnav și încă grav.

In anul 1968 Brejnev a fost grav bolnav de inimă. Când l'a întâlnit pe Dubtchek se văita de dureri cardiace, se mișca greu, abia respira și aproape că impunea milă, ca față de cel ce avea să'și dea sfârșitul în mod brusc. Apoi, Brejnev mai contractase și o răceală. Peste câteva zile a urmat invazia sovietică în Cehoslovacia. Brejnev, ca prin minune, n'a mai fost bolnav. Ce avusese la inimă i-a trecut. . .

In 1978 Brejnev a fost din nou grav bolnav. Vizita programată în Germania Occidentală a fost de câteva ori amânată. Când, în sfârșit, în 1979 vine în RFG, se mișca exact ca unul care trebuia să moară de mult, de bolnav ce era, dar voința sa de a realiza ceva pentru destindere, îi mai da forțe. Presa nu a mai contenit cu descrierea omului bolnav, Brejnev, care prin eforturi supra-umane, a mai apucat să se ocupe și de SALT II, la semnarea căruia l'a pomenit și pe Dumnezeu. S'au făcut studii privitor la succesorul lui Brejnev, la posibile schimbări în politica URSS, schimbări ce păreau ca și iminente. Dar Brejnev n'a murit, ci a ordonat cu toată forța invadarea Afganistanului. Acum trupe sovietice se găsesc masate în Ungaria și Cehoslovacia în așteptarea morții lui Tito (nu a lui Brejnev), pentru a invada Jugoslavia.

Când clovnul Hrusciov a bătut cu pantoful în masă la ONU trebuia să se știe că teatrul a fost inaugurat ca tactică guvernamentală la Kremlin și că de așa clovni nu este cazul să se râdă, iar la așa muribunzi, nu trebue milă.

Până să se producă și a treia îmbolnăvire gravă (de-ar muri înainte), presa a stabilit un mănunchi de succesori posibili ai lui Brejnev. Criteriile avute în vedere au fost: apartenența și influența în biroul politic, platforma realizată, specialitatea în economie și în relațiile externe, fidelitatea față de politica lui Brejnev care trebue continuată și apartenența la naționalitatea rusă. După aceste criterii au fost găsiți următorii 12 urmași (alfabetic): Andropov, Chernenko, Grishin, Gromyko, Kirilenko, Kosygin, Kunaev, Pelse, Roma-Shcherbitsky, Suslov și Ustinov. Pe primul loc se situiază K.U.Chernenko urmat de către A.P.Kirilenko.

Intre criteriile după care s'a făcut selecția a lipsit talentul artistic. Dar se pare că nici nu era nevoie, căci la Kremlin acesta se presupune ca fiind existent la fiecare. Esențialul însă este ca arena internațională să înțeleagă just teatrul. Si, până una, alta, Brejnev este încă pe scenă. . . .

O RĂSCRUCE: DOCTRINA CARTER

Aurel POP

După două consecutive doctrine de război ale lui Bresniev, statuate la Praga în 1968 și la Kabul în 1979, însfârșit ne vine, fie chiar peste noapte, și o doctrină de pace: doctrina Carter. Pentru lămurirea ei avem nevoe de un excurs.

Războiul mondial s'a instalat în secolul XX ca instituție dominantă și permanentă, iar la începutul acestei decade, spre sfârșit de secol, a ajuns la o răscruce. Acest război mondial instituit în secolul nostru are în el ceva de fatalitate geologică, și este imposibil să-l încadrăm prin vreo ideologie, și nici măcar prin geopolitică, așa cum s'a încercat în jurul primului război mondial. Analogia cu fatalitatea geologică stă în faptul că tot acest secol a fost zguduit de niste seisme provocate de felurite false raporturi de mase, cu alte cuvinte spus "antroposfera", adică umanitatea lumii cu tot conținutul ei spiritual, cultural și politic nu și-a găsit încă o așezare durabilă, deci într'o ordine organică, nu factice.

Antroposfera nu și-a stabilit încă zonele centrale de eficiență creatoare și în consecință pacifice. Ultima împărțire a lumii făcută între U.S.A. și U.R.S.S. se dovedește din ce în ce mai antiumană, din cauza bazelor ei factice, arbitrare, în niciun fel organice. Dar cusurul fundamental al acestei împărțiri stă în faptul că orice dualitate duce la dezastru, și niciodată nu se poate stabili un echilibru fără o pluralitate, iar pluralitatea începe cu "trei", nu cu "doi". In lipsa celui de-al "treilea", orice dualitate se distruge în favoarea unei părți sau alteia. Astfel tensiunea dualității mondiale Statele Unite ale Americei și Uniunea Sovietică ține de 35 de ani lumea într'o permanentă amenințare, după seria faimoaselor lichidări de țări și națiuni, operate succesiv, la Yalta, Teheran și Potsdam, cu iluzia principiului pacifist al Americanilor, sabordat însă de expansionismul sovietic.

Intre timp s'a constatat că acest dualism nu este bun, dar nu i s'a opus un pluralism prin apariția unui al "treilea" închegat în sine însuși, ci s'a venit cu ideea minoră și primejdioasă a "mediatorului cu profit", care ar fi fost o Europă condusă de un european occidental și care prin distanțarea de America tocmai bine servea Sovietele. In cei 20 de ani de progresivă "destindere" din ce în ce mai tensivă prin permanentele agresiuni sovietice, s'a constatat nulitatea unui astfel de "mijlociu", cu sau fără profit, în diverse situații limită, ca în Ungaria în 1956, sau în Ceho-Slovacia în 1968. Dacă Europa s'ar fi ridicat, cel puțin în Occidentul ei, ca o forță independentă de tendințele Sovietelor nu ar fi fost doar un aliat formal al Americei și în același timp un efectiv aliat pasiv al Sovietelor, ba poate ar mai fi ajutat și Europei de Est să se degajeze cât de cât de apăsarea care o copleșește.

S'a vorbit neîncetat de primejdia celui de-al treilea război mondial. In adevăr se poate vorbi de al treilea război mondial însă și într' un sens cu totul nou: s'ar putea ca al treilea război mondial să se fi terminat chiar înainte de-a avea loc. Al treilea război mondial a început în Afganistan, dar există probabilitatea să fi fost înăbușit. Operația Afganistan a arătat iremediabil că împărțirea lumii între doi nu mai poate să continue, și deci dacă începutul războinic din Afganistan nu este curmat se ajunge la un dezastru. Așa a apărut peste noapte doctrine Carter, care în esență este o convertire a războiului mondial în ceva ce se poate numi "pacea mondială înarmată permanentă". Aceasta ar deslocui al treilea război mondial și l-ar demonta ca instituție dominantă și permanentă. Războiul de distrugere ar fi astfel înlocuit cu o pace de uzură a inamicului, pacea mondială înarmată permanentă. Războiul de distrugere a ajuns atât de radical încât nu mai lasă niciun învingător, pe când pacea de uzură asigură victoria părții celei mai bine consolidate interior sub toate aspectele: spiritual, cultural, social, economic, industrial-technologic și psichologic. Justificările acestei doctrine putem să le căutăm în cel de-al doilea război mondial, cu preliminariile lui, și cum istoria este mereu altfel, se poate ca preliminarii analoage să ducă la alt gen de confruntare decât războiul total de distrugere, adică pur și simplu la ceea ce am numit pacea mondială înarmată permanentă. Pentru o pace desarmată după aceea, deci pentru o stabilă așezare a viitoarei antroposfere, niciun război de distrugere nu mai poate rezolva nimic.

Al doilea război mondial a început cu un fel de amestec "avant la lettre" de Helsinki 1975, de Yalta-Teheran - Potsdam, de Ungaria 1956, Praga 1968 și Afganistan 1979. Așa cum azi Afganistanul a provocat doctrina păcii mondiale înarmate permanente, desființarea Cehoslovaciei în 1939 a decis al doilea război mondial, iar desființarea Ceho-Slovaciei de atunci era urmarea compromisului putred dela München 1938, așa cum Afganistanul este fructul compromisului putred dela Helsinki 1975, repetat penibil la Belgrad 1977. Comparabile cu împărțirile dela Yalta-Teheran-Potsdam între două părți, au fost împărțirile dintre Hitler și Stalin în Polonia și România. In treacăt zis, recunoaștem că Stalin a avut un privilegiu unic: a împărțit aceleași țări și cu Hitler și cu binomul Roosevelt-Churchill, acesta însă fiind "democratic".

Forțele care provocau împărțelile la începutul celui de-al doilea război mondial erau ale așa numitului "pactul tripartit", Roma-Berlin-Tokio. Dizolvarea Ceho-Slovaciei a fost urmată de o serie de așa numite "Blitzkrieg" care au deslănțuit avalanșa războiului mondial. Analogia vine acuma ca un fel de simetrie pe dos: Afganistanul anunță prin inițiativa americană să fie urmat de altceva, de o "pace-fulger", prin formularea interdicției de război adresată Sovietelor. Deci rezolvarea situației mondiale, spre deosebire de al doilea război mondial, nu se mai așteaptă azi decât dela pace, însă dela o pace înarmată, gata să sancționeze pe loc orice încercare de război.

Dacă Sovietele nu vor ține seamă de această interdicție este clar că le va cădea cerul în cap, și orice ar mai face nu ajung la niciun fel de "Blitzkrieg" în serie, ci în ciuda momentanei superiorități de material se vor încurca din ce în ce mai rău. S'a văzut și în primul și într'al doilea război mondial cu ce rapiditate recuperează Americanii timpul pierdut.

Deci lovitura din Afganistan nu a provocat al treilea război mondial, dar a provocat ceea ce va ține loc de război: decizia pentru pacea mondială înarmată permanentă. Si astfel "revoluția" va rămâne să fiarbă în sosul ei, cum spunea Churchill despre fosta AXA.

Cât de serioasă este în momentul de fața opțiunea "pace mondială înarmată" în loc de "război mondial" ne-o spune unul dintre cei mai importanți editorialiști dintr'o țară în care s'a născut ideea minoră a "mijlociului" cu câștig", în realitate favorabil numai Sovietelor: "Dacă Franța și Europa întreagă cu Statele Unite nu se reiau în mână și nu se unesc, viitorul va fi sumbru". Si mai departe: "Societatea de consum: terminată. Iluziile idealiste de după război: terminate. Nu e deloc zis că suntem într'un pre-război. Dar eșiți dintr'o lume bumbăcită și somnolentă în care ne complăceam. Dacă vrem să durăm trebue să ne durificăm" (Jean d'-Ormessor (Membru al Academiei Franceze), în "Le Figaro Magazine"; 25.I.80).

Deci: ori Occidentul, prin unire și eforturi materiale și morale, impune doctrina "păcii mondiale înarmate permanente", ori riscă un război mondial fără învingători. Cu alte cuvinte niciodată Occidentul nu a fost așa de răspunzător de viitorul lumii ca azi.

Pentru Români singura nădejde este de partea victoriei unei "păci mondiale înarmate permanente", deci opțiunea este " doctrina Carter", pentrucă "doctrinele Bresniev" sunt menite să transforme România într'o parte întregitoare a actualei "Republici Moldovenesti", iar în cazul războiului de distrugere nu ar mai rămâne în Estul Europei decât niște mari terenuri virane. Nu mai puțin însă anii de "pace mondială înarmată permanentă" vor fi pentru cei din Est din ce în ce mai grei și depinde de omeniile locale să fie făcuți mai suportabili, lucru care din nefericire nu se poate vedea în România cu cel mai "umanist" guvern din lume.

Răscrucea de azi e provocată de căderea unui mit, acela că Sovietele prevăd totul și inclusiv sunt capabile de "riscuri calculate". In operația Afganistan au arătat însă că dacă prevăd orice, numai esențialul le scapă. Sovietele au constatat că Statele Unite au rămas în urmă cu armamentul, dar nu au prins firul istoriei Statelor Unite, și anume nu au văzut că principiile umanitare la Americani sunt creatoare de istorie pentru ei și motive de acțiune cu mult mai eficiente decât "revoluționarismul" sovietic. America Statelor Unite s'a născut din oameni care fugeau nu numai de sărăcie, dar și de opresiuni, de abuzuri arbitrare sau tiranie din diverse părți ale Europei. Acești oameni au ajuns la Independența Statelor Unite acum două secole, și pe urmă au făcut un crunt război civil pentru desființarea sclaviei. Au decis soarta primului război mondial intervenind pentru Franța și Anglia, țări de origine pentru ei în sensul "ideii de libertate" și "cultura limbii engleze". Al doilea război mondial l-au decis Americanii luptând împotriva rasismului și împotriva agresionismului ca exces politic. Iar acum decizia de a lua armele pentru a întări pacea a fost provocată de lașul atac împotriva Afganistanului. Asemenea consecvență istorică, bazată pe morală, este ignorată de niște oameni care nu sunt capabili să înțeleagă istoria decât în funcție de "numărul diviziilor". Citirea istoriei prin materialismul dialectic care încurcă toate lucrurile, plus imperialismul rusesc iremediabil, plus o technologie superficial asimilată și restrânsă în practică la mijloace destructive, cum vedem la toți teroriștii care fabrică singuri bombe, duc inevitabil Sovietele la dezastru, pentruca însfârșit să afle și ei că lezările morale se plătesc cel mai scump în istorie. Sorții de izbândă ai Americanilor stau în faptul că ei știu acest lucru.

CÂTEVA LĂMURIRI CU PRIVIRE LA NAE IONESCU.

Horia STAMATU

Dacă nu este bine ca un masacru mai mic să fie considerat "derizoriu" în comparaţie cu altul mult mai mare, pentru motivul că o crimă mai mică sau mai mare tot crimă este, nici metoda trecerii unei false categorisiri a cuiva asupra altuia, nu este bună. Din profundă recunoştinţă şi admiraţie pe care oricând le mărturiseşte autorul acestor rânduri faţă de marele gânditor din acest secol Nae Ionescu, şi de asemenea pentru respectul faţă de adevărul istoric, urmează să fie contrazise fundamental, pe baza celor mai exacte date, următoarele alegaţii:

"Ce nu este foarte exact în scrisoarea Dumneavoastră este epitetul de ideolog al mişcării legionare, care cred că ar trebui atribuit lui Nae Ionescu, profesorul lui Vasile Băncilă şi al marelui Dumneavoastră orăşan şi consângean Mihail Sebastian care-şi adora magistrul".

Precizăm: aşa cum Nae Ionescu nu a fost niciun fel de "ideolog", nici mişcarea românească nu a fost produsul vreunei "ideologii". Dacă propagandele pot oricând pune pe seama vreunei "ideologii" orice fel de acţiune, pot face şi din oricine un ideolog, dar realităţile româneşti de acum 45 de ani erau dincolo de orice "ideologie", iar Nae Ionescu era şi el un decis adversar al "teoriei" despotice şi goale şi deci al "ideologiei", în sensul că pentru el istoria nu se face din "sisteme ideologice", ci din "realităţi", naturale, spirituale, istorice.

O apropiere între Nae Ionescu şi mişcarea tineretului românesc poate fi făcută. Nae Ionescu a fost un prieten al mişcării româneşti, dar nu inspiratorul ei. Inspiratorii mişcării tineretului au fost din generaţia precedentă, şi în primul rând Profesorii Niculae Iorga şi A.C. Cuza, care în 1910 au întemeiat primul partid naţionalist românesc, numit "Partidul Naţional Democrat". Iar cei mai bogaţi în idei dintre inspiratorii mişcării tineretului au fost doi Profesori din aceeaşi generaţie cu Iorga şi Cuza, şi altul din generaţia lui Nae Ionescu: Profesorul Ion Găvănescul, etician şi pedagog dela Universitatea din Iaşi, Profesorul Traian Brăileanu, sociolog şi politolog dela Universitatea din Cernăuţi şi Mihail Manoilescu, economist şi corporatist, Profesor la Politechnica din Bucureşti, toţi trei eminente personalităţi ale gândirii româneşti.

Singurul lucru adevărat în textul citat mai sus şi apărut în numărul 1 din 1980 al revistei de faţă, rămâne afirmaţia că V. Băncilă nu a fost "ideologul" Mişcării Legionare. Intr'adevăr nici Băncilă nu a fost niciun fel de "ideolog", deci nici al vreunei mişcări. Dar nu a fost nici elev al lui Nae Ionescu, din simplul motiv că n'a avut când. Băncilă s'a născut în 1897, şi-a făcut şcoala primară şi liceul la Brăila, pe urmă a studiat filosofia la Bucureşti din 1919 până în 1922 şi la Paris în 1925-26. După aceea a fost inspector şcolar, a fost profesor de filosofie al Regelui şi apoi al Principelui Mihai la Curtea Regală în timpul lui Carol II, şi după aceea profesor definitiv la un liceu din Bucureşti. Preocupat de problemele spirituale şi culturale româneşti, Băncilă a debutat în 1924 în revista de mare greutate "Ideea Europeană" (22. VI,1919-1.VII,1928, sub direcţia lui C. Rădulescu-Motru şi Emanoil Bucuţa), cu articolul intitulat "Reforma calendarului", problemă desbătută intens pe atunci de ziarul "CUVANTUL". Ceea ce însă nu-l făcea pe Băncilă, încă pe-atunci el însuşi profesor, elevul lui Nae Ionescu. El a fost elev al lui Rădulescu-Motru, căruia chiar i-a consacrat două cărţi: "Doctrina personalismului energetic a D-lui Rădulescu-Motru", 1927, şi "C. Rădulescu-Motru pedagog", 1932.

V. Băncilă a colaborat la numeroase reviste importante ale timpului, ca "Ideea Europeană", "Gândirea", "Gând românesc", "Revista de filosofie", "Revista generală a Invăţământului", "Arhiva", "Rânduiala", "Satul şi şcoala", "Universul literar," "Fântâna Darurilor", "Cultura românească", dar nu a scris la "Cuvântul" lui Nae Ionescu. Din toate publicaţiile amintite singura scoasă de un grup de legionari a fost "Rânduiala", care la rândul ei nu a fost o revistă de "ideologie" ci de ştiinţă a societăţii, a firii şi a tuturor realităţilor româneşti.

Nae Ionescu s'a născut în 1890, deci cu şapte ani înaintea concetăţeanului său brăilean V. Băncilă. Nae Ionescu a fost din 1919 până în 1922, Directorul uneia dintre cele mai serioase şcoli româneşti de atunci, liceul militar "Mânăstirea Dealului". Până în 1919 Băncilă însă îşi terminase liceul la Brăila. Iar în 1922, când Băncilă termina filosofia ca elev al lui Rădulescu-Motru, Nae Ionescu venea conferenţiar de logică şi metafizică la Facultatea din Bucureşti, pentruca peste doisprezece ani să fie numit titular.

Mult mai apropiat a fost Băncilă de Nichifor Crainic decât de Nae Ionescu. Iar Nae Ionescu nu era prea apropiat faţă de Crainic şi deloc în armonie cu Rădulescu-Motru, al cărui "scientism" îl declara anacronic. Noutatea pe care a adus-o Nae Ionescu în lumea noastră cărturărească a fost în primul rând combaterea vechiturilor pozitiviste rămase din secolul trecut. Nici în activitatea lui universitară, nici în cea ziaristică, Nae Ionescu nu s'a supus nici unei "ideologii", şi s'a considerat ca un apărător al valorilor istorice şi spirituale româneşti nu ale vreunui "sistem ideologic". Calificativul "ideolog" atribuit gânditorului Nae Ionescu este o insultă adusă memoriei lui. Nae Ionescu a murit în Martie 1940, iar "Cuvântul" era suspendat din Februarie 1938, şi nu a reapărut decât în Septembrie 1940, sub direcţia marelui istoric al culturii româneşti Petre P. Panaitescu, Profesor atunci de Istoria Slavilor din Răsărit la Universitatea din Bucureşti, autor consacrat prin numeroase lucrări istorice importante (născut în 1900, decedat în cursul anilor '70). Mihail Sebastian, născut la Brăila în 1903, a făcut acolo liceul, iar la Bucureşti şi la Paris a studiat dreptul şi ştiinţele economice, şi cum n'a avut niciodată nimic cu filosofia, Nae Ionescu n'a avut cum să-i fie "profesor". Din 1927, când a debutat, Mihail Sebastian a fost până în 1933 redactor literar la "Cuvântul", unde Nae Ionescu era Director, nu Profesor. Singurul elev al lui Nae Ionescu activ la "Cuvântul" în prima perioadă a ziarului a fost Mircea Eliade, care nici el nu a scris niciun fel de "ideologie" şi nici măcar articole politice. In penultima fază a "Cuvântului" din 1936 până la noua lui suprimare în Februarie 1938, a fost redactor la "Cuvântul" un alt elev, tot excepţional al Profesorului Nae Ionescu, mai tânăr ca Eliade, Axente Sever Popovici, dispărut la sfârşitul războiului. ●

CEALALTĂ FAŢĂ

D. BACU

★ CAPITOLUL 2

Neamul nostru este acum solicitat violent să se angajeze pe cel de al doilea drum. Si nu numai neamul românesc ci omenirea întreagă. In sânul acestei omeniri se ciocnesc violent, fără cruţare, cele două identităţi ale omului, cele două fracţiuni care-l constitue. Indiferent de valoarea numerică, pentrucă problemele nu sunt de ordinul numărului ci de cel al capacităţii şi al determinării. Numai ţinând seamă de această realitate vom putea înţelege fie şi fragmentar, toată tragedia în care am fost aruncaţi fără voia noastră, a celor mulţi şi din care numai Dumnezeu ştie cum şi când vom ieşi. Pentrucă de ieşit tot vom ieşi odată, asupra acestui adevăr nu încape nici o îndoială. Este vorba numai de timp. Si de răbdare.

Să revenim deci la Marxism şi la implicaţiile lui în acest conflict. Ce reprezintă în fond, în această încleştare apocaliptică, partea cu adevărat ideologică, cea care se hrăneşte din conceptul marxist-leninist şi se referă la legile raţionale, la filozofia materialismului dialectic, la evoluţia "obiectivă" a istoriei şi toate celelalte? Cu alte cuvinte care este partea care poate fi explicată prin aşa zisa dialectică materialistă şi care este aceea care ţine de domeniul iraţionalului, adică cea demonică? Pentrucă nu trebue să ne fie teamă de cuvinte. Aici avem de a face cu o inteligenţă ne-umană, care scapă controlului nostru raţional ieşit din logica aristoteliciană. Să nu uităm niciodată că SATAN sau LUCIFER este "Prinţul Luminii" (purtătorul de lumină), care termen în interpretarea modernă este echivalent "cunoaşterii". Si există o cunoaştere luciferică. Chiar dacă raţionalitatea modernă o refuză sau o tratează cu dispreţ. Interpătrunderea acestor două forme de cunoaştere este inextricabilă. Cu mare greutate le vom putea desţeleni şi separa dacă vom continua să bătătorim aceleaşi cărări pe care s'au rătăcit de mai bine de un secol toţi cercetătorii marxismului, indiferent de pe ce poziţie l-au abordat.

Vor fi mulţi acei care vor surâde îngăduitor sau vor ridica din umeri de vor ceti aceste rânduri. Este firesc, contrariul ar surprinde. Pentrucă de mai bine de un secol, dar mai ales dela "Marea Revoluţie din Octombrie", marxismul a reuşit să impună întregii intelectualităţi propriul lui sistem de "descifrare" a istoriei, propria scară de analize. Indiferent de poziţia pe care s'ar situa, teama de a se vedea taxat ca "intelectual de dreapta", "mistic" şi la limită "fascist", obligă până şi pe cei mai convinşi adversari ai marxismului să folosească acelaşi vocabular, acelaşi grilaj, numai să fie acceptaţi ca iterlocutori valabili (!).

Despre marxism, ortodox sau nu, şi prin prisma raţionalismului cartezian s'a scris mult, foarte mult. A fost studiat ca "Stiinţă" (!) progresistă sau depăşită, ca aplicare practică, sub toate unghiurile. Dela profeţiile lui Dostoievschi sau Plehanov, la explicaţiile lui Soloviev sau Berdiaeff, dela mărturisirile cutremurătoare ale lui Soljeniţin asupra Gulagului (aşa de bine cunoscut atâtor Români) şi până la logica implacabilă sau la sarcasmul pustiitor al lui Zinoviev, ultimul scăpat din ghiarele "Viitorului Radios", nu cred că au rămas multe de spus. Despre variaţiunile lui contemporane: maoism, guevarism, titoism, neotrotzkism, afrocomunism, castrism, până la nouvenitul eurocomunism (?), deja bibliotecile au devenit neîncăpătoare.

Nu este mai puţin adevărat că dela o vreme şi din ce în ce mai mult, intelectualii occidentali încep să-şi ia " distanţe" faţă de marxism şi să-l privească cu "ochi critici". Aşa numiţii "neofilozofi" francezi au creat aproape o nouă şcoală de interpretare şi nu se sfiesc să declare "moartea" lui! (Glucksman, Levi, Benoist, Clavel mort de curând, etc.)

O schimbare cu consecinţe încă necalculabile vine să situeze întreaga gândire occidentală pe o nouă traectorie. Inregistrând eşecul tuturor ideologiilor, a filozofiei, a ştiinţelor umane, a utopiilor revoluţionare, a psyhanalizei, cu alte cuvinte detectând o criză cu mult mai profundă decât lasă să se vadă aparenţele, René Girard, profesor la Universitatea din Baltimore, nu se sfieşte deloc să afirme cu autoritate că mesajul Evangheliei este singura realitate care transcede ştiinţa, o înglobează şi rămâne unica stâncă de care se poate sprijini omul de astăzi. Si nu este singurul! Clavel denunţă "Două secole la Lucifer", Bernard Levy reabilitează Biblia (!) şi monoteismul, o întreagă pleiadă de cercetători se întorc la "origini" şi se preocupă de tradiţionalism, însăşi Revoluţia franceză, "mama tuturor libertăţilor" începe să fie văzută cu alţi ochi. . . . Cu toţii au dreptate, singurul lucru care li se poate reproşa este acela de a se fi trezit puţin cam târziu. . . şi poate mai ales acela de a nu merge până la capăt. Si totuşi. . . Aşteptând cristalizarea noilor perspective, deocamdată toată această critică acerbă, toate mărturisirile, tot noianul de probe irefutabile, întregul ocean de nenorociri care pleznesc peste ochi până şi pe cei orbi sau sparg timpanele celor surzi, "nu prinde". Marea masă a occidentalilor rămâne surdă şi oarbă pe mai departe. Impotmoliţi în mocirla marxistă, continuă să creadă în Marx, să aştepte "salvarea" sau eliberarea totală dela el. Impotriva tuturor argumentelor, ei au răspunsul prefabricat de ani de zile şi-l servesc fără nici un fel de reţinere: "ceeace se petrece dincolă de cortină nu este marxism", la noi nu se pot petrece asemenea orori, "aberaţiile (!) ţin de structura arhaică, feudală a statului ţarist", "momentul istoric, războiul civil, specificul asiatic, absenţa de structuri capitaliste necesare desvoltării unei conştiinţe de clasă", orice, numai acceptarea unui eşec al ideologiei, nu!

De unde vine această orbire, această imunizare ciudată? (Ciudată doar pentru noi cei care am avut "norocul" să experimentăm pe piele proprie una din formele cele mai ortodoxe ale marxismului). Pentrucă şirul experienţelor catastrofale continuă, sfidarea comunismului rus, chinez, etc. este din ce în ce mai obraznică, la câteva ore de zbor de avion se petrec aceleaşi abateri ca acum treizeci de ani, Vietnamul, Cambodgia, Abisinia, continuă voioase masacrele în numele socialismului şi al eliberării exploatării omului de către om. . . . iar dacă la procese nu mai cad capete ca pe vremuri, cei care au trecut prin Gulaguri ştiu că cele mai multe ori această "umanizare" nu este deloc în avantajul lor, ba dimpotrivă. . . . .

Foarte greu de afirmat adevăratul rol al ideologiei marxiste în toată această mascaradă. Proliferare nemaipomenit de variată a interpretărilor, reactualizărilor, dedogmatizărilor, noilor "cetiri", nu par să lase mare lucru din opera genialului. Dispuşi să trâmbiţeze mai departe utopiile "Manifestului" şi să agite stafia lui, decât să descifreze încâlcitele paragrafe ale "Capitalului" încă neterminat, dar mai ales să caute sursele iraţionale care au putut determina o asemenea gândire aberantă, interpreţii "ştiinţei" liberatoare au creat o asemenea confuzie în spiritele oamenilor simpli, încât cu greu îşi mai poate deschide cineva un drum pentru o înţelegere omenească a tuturor enigmelor care mişună în această junglă. Deaceea am crezut că este necesar pentru noi cei mulţi, nespecialişti în disecarea chirurgicală a afirmaţiilor marxiste, să părăsim căile "ştiinţifice" atât de bătătorite şi atât de sterpe, şi să căutăm o înţelegere pornind pe alte cărări, mai puţin sau deloc bătătorite.

Noi, cei care acum câţiva ani, sau câteva luni, am trăit pe piele proprie interpretarea "riguros ştiinţifică" a marxismului, vom lăsa la o parte "ştiinţa" şi filosofia dialecticei materialiste sau a materialismului dialectic, explicaţia raţională, vom lăsa pe exegeţi şi pe ideologi să se zbată pe mai departe în jurul nodului gordian şi vom încerca să degajem din această experienţă concluzii care nu trebue numaidecât să se înscrie pe linia interpretărilor "clasice". Ne vom apleca mai mult asupra aspectului "tainic", acel al răbufnirilor din noi înşine, pentru a contura o ipoteză, sperăm cinstită dacă nu satisfăcătoare, a explicării răului care ne macină şi care nu este pentru ideologia marxistă decât un reflex sistematizat şi canalizat a răului care ne sălăşlueşte dela început.

Continuare în numărul viitor

Mişcarea de idei: O SUTĂ DE ANI DELA NAŞTEREA LUI STALIN

Chronographus ANONIMUS

In realitate, în afară de stalinismul care îşi trage forţa dintr'o idee fixă, nu se mişcă ideile în lume deloc. La un secol dela nasterea lui Stalin şi la 27 de ani dela moartea lui, lumea continuă să fie dominată de stalinism. Exact la aniversarea acestui centenar, vitalitatea expansiunii staliniste s'a dovedit prin agresiunea din Afganistan. Credem că suntem pe deplin îndreptăţiţi să considerăm stalinismul drept fenomenul negativ caracteristic al secolului XX. Hitlerismul a fost un reflex al stalinismului, în umbra lui, de scurtă durată şi care a dispărut fără să se mai repete, pentrucă ceea ce s'a repetat de 35 de ani încoace a fost stalinismul, fenomenul caracteristic orginar şi negativ al secolului, şi care domină direct azi cel puţin un miliard şi jumătate din omenire, şi indirect restul. Comunismul nu ar fi trăit, şi nu ar mai fi existat azi nimic din el, fără Stalin şi stalinismul care i-a urmat şi îi urmează. Schizofrenia “comuniştilor”, care îşi zic “comunişti” dar în acelaşi timp spun că fac o societate “socialistă”, nu are nicio importanţă, iar realitatea lor trecută, prezentă şi viitoare e una singură, stalinismul. Acesta are două feţe: centralismul absolut al unei minuscule minorităţi de birocraţi, şi aşa numitul “cult al personalităţii”. Cum s'a repetat şi se repetă stalinismul cu cele două feţe, simultane şi consecutive, vom vedea mai jos.

Istoria nu se repetă, cum spuneau între cele două războae mondiale micii demagogi inculţi şi papagalii lor, atât din lenea de a gândi, cât şi sub influenţa teleghidării dela centre de interese care s'au dovedit a avea o precisă convergenţă: revoluţia comunistă. Interesul comunistilor era ca lumea să se înveţe că “istoria se repetă”, pentruca atunci când le va veni bine, s'o repete după calapodul lor. Si într'adevăr, din 1944 încoace se repetă neîncetat istoria sovietică. Dacă facem cea mai sumară istorie a deceniilor după-razboiului, constatăm această repetiţie, dar mai constatăm şi altceva, descurajant pentru noi, şi anume că în România descifrăm cea mai ortodoxă repetare a istoriei sovietice.

Istoria sovietică începe cu un mare război, primul război mondial. Continuă cu un război civil. După aceea urmează o lovitură de stat, dată de Lenin. După moartea lui Lenin, urmează perioada lui Stalin, numită “stalinistă”, care prin deposedarea şi declasarea lumii rurale şi prin industrializarea extra-forţată a asigurat comunismul şi i-a fixat caracterul pe totdeauna. Stalin foloseşte paralel cu celelalte violenţe şi cu teroarea, şi ceea ce s'a numit “cultul personalităţii”, dar ceea ce defineşte esenţial comunismul nu este această faţadă ci tot ce se face la adăpostul ei. După moartea lui Stalin se termină cu tot “cultul personalităţii”, lucrurile se “aşază”, funcţionăreşte, partinic, în cerc restrâns, aşa fel încât academicianul sovietic I. Mintz, poate spune foarte liniştit: “Pentru poporul sovietic şi partidul comunist, problema cultului personalităţii este de multă vreme rezolvată (adică dela moartea lui Stalin, n.r.) şi nu prezintă niciun interes pentrucă s'a terminat de mult cu acest cult, pentrucă o progresie cu forţă decisivă este azi asigurată (ca probă Afganistanul, n.r.), pentrucă legalitatea socialistă este strict respectată, ca şi normele leniniste ale partidului”. Afirmaţie perfect probată prin protestele sovietice împotriva Statelor Unite, pentrucă aceştia se amestecă în chestiunile interne ale. . . Afganistanului. Necesitatea “stalinismului” pentru comunism a dat-o pe faţă chiar Trotzki, spunând că nu Stalin a creat sistemul, ci sistemul a creat pe Stalin. Trotzki n'a adâncit lucrurile, pentrucă era şi el prea adânc implicat în crimele revoluţiei. Dar un gânditor rus de azi, expulzat, Alexandru Zinoviev, spune ce s'a tăcut atâta vreme: “Este adevărat că în operele fundatorilor marxismului sunt şi puncte care pot fi interpretate ca fenomene de cultură superioară. Dar tocmai aceste ‘puncte’ nu sunt un produs specific al marxismului. Ele sunt împrumutate dela premergători şi contemporani; de altfel însă chiar aceste împrumuturi iau formă de ‘pogromuri’. Pogromurile pe care fac să le sufere adversarii lor, Marx, Engels şi Lenin, au servit într'un fel de pregătire a pogromurilor reale organizate de Stalin, în societatea comunistă. Stalin a fost marxistul cel mai autentic şi cel mai fidel. Când lui i-se atribue rolul de diavol în cohorta îngerilor marxişti, nu se ajunge deloc la albirea nu ştiu cărui marxism ideal, de petele negre ale stalinismului: nu se caută astfel decât ascunderea realităţii profunde a marxismului pe care Stalin şi tovarăşii lui au dat-o de gol cu o perfecţie şi o claritate uimitoare” (Alexandre Zinoviev, “VICTIMES ET COMPLICES”, în “Le Monde”, din 22.XII, 1979, unde-a apărut şi articolul lui I. Mintz, întitulat “LE PROBLÈME DU CULTE DE LA PERSONALITÉ EST DÉPUIS LONGSTEMPS RESOLU).

Clar, categoric, irevocabil: Stalin este norma definitivă, deci în Rusia nu mai e nevoe de niciun “cult al personalităţii”. In planul subteran care conduce “revoluţia”, Stalin era necesar şi de aceea a fost promovat Stalin, care putea chiar să mai trăiască zece ani, nimic nu se schimba. Cursul lumii tuturor Ruşiilor a fost definitiv trasat de Stalin, şi pe urmele lui totul a devenit “socialist”, de aceea nu se mai poate vorbi de “legalitate”, ci doar de “legalitatea socialistă”, în care poate să intre orice fărădelege dacă aceasta e utilă “socialismului”, iar oricine se opune acestei “legităţi”, cum se spune în R.S.R., este declarat “fascist”, deci obiectiv de război. România, care a fost “liberată” de forţele planului revoluţiei cu 26 de ani mai târziu decât Rusia, abia în 1944, aplică integral noua “lege istorică”: istoria se repetă sovietic, punct cu punct.

1. Istoria României “socialiste” începe într'un război, cel de-al doilea război mondial, care ca şi primul a fost în serviciul şi folosul exclusiv al planului subteran revoluţionar.

2. Războiul civil nu a existat, dar pentruca să “se repete” istoria, a fost inventat sub numele de “resurecţia armată”, ceea ce nu înseamnă nimic, şi nu se poate documenta decât cu nişte penibile fotografii în care e arătat câte un grup de doi-trei civili, cu câte o puşcă în mână. Dar în acest fel “istoria sovietică se repetă”.

3. Lovitura de stat a lui Lenin a fost dată de ocupaţia sovietică în 1945, iar ceea ce nu s'a repetat a fost masacrarea fostului Suveran la debarcarea lui voluntară, dar la drept vorbind nu se ştie dacă familia fostului ultim Tar a fost exterminată chiar de Lenin. In orice caz Lenin a fost ca stalinist, deci perfectat, în România prin Armata Roşie.

4. Lenin, în reprezentare dar viu prin stalinism, a fost urmat cu Gheorghiu-Dej şi Ceauşescu, în rolul de “Stalin”, cu stalinismul respectiv şi cultul personalităţii în partea a doua, Ceauşescu. Prin deposedarea rurarilor şi declasarea lor, prin industrializare forţată şi teroare, iar în faza Ceauşescu şi prin cultul personalităţii, stalinismul se repetă întocmai şi are aceeaşi funcţie de fixare a comunismului prin rutina birocratică a unei camarile, şi prin “realegerile” fastuos rituale, ele unui şef, cât trăeşte acelaşi. Intre Stalin şi actualul stalinist din România există o foarte vagă analogie personală: stalinistul din România a fost ucenic într'o meserie pe care însă a practicat-o tatăl lui Stalin. Rudenia adevărată e doar funcţională. Mai departe însă “repeţarea istoriei sovietice” nu poate merge, punctul culminant al repetării fiind tolerarea necesarului cult al personalităţii pentru fixarea definitivă a regimului. Când se va termina în vreun fel cu actualul cult al personalitaţii in România, se va repeta punctul 5 al “istoriei sovietice”, în sensul că sistemul va funcţiona simplu colegial, birocratic.

Dar numai atâta, pentrucă nu se ajunge la niciun punct şase, care la Soviete este expansionismul stalinist, cum vedem azi în Afganistan, cum am văzut în Africa şi cine ştie unde vom mai vedea. Sateliţii repetă istoria sovietică doar în vederea viitoarei integrări în Imperiu, şi socoteala este ca peste o decadă-două, după ce va trece perioada Dej-Ceauşescu şi va urma ceva analog perioadei Hrusciov-Brejnev, cine ştie ce D-zeu Popescu academician să poată scrie la vreo gazetă din Noua Zeelandă: ‘In patria noastră socialistă se aplică legalitatea socialistă, iar cultul personalităţii, care nu a fost decât o etapă a desvoltării multilaterale a centralismului democratic local, este uitat de mult, deoarece ne aflăm în totală contopire cu patria mamă a socialismului desvoltat”. De ce a “socialismului desvoltat”? Pentru simplul motiv că aşa spune azi Brejnev despre Uniunea Sovietică: aceasta este o ţară a socialismului desvoltat, deci sateliţii de azi sunt ţări ale socialismului sub-desvoltat.

Am vorbit mai sus de nişte “forţe subterane” ale “planului revoluţionar”, şi aceste formule cer explicaţii pentru a se evita confuzii neserioase. Aceste “forţe”, iraţionale, dar în felul lor foarte coherente, nu sunt niciun fel de organizaţii nevăzute, ci sunt mai întâi comunismele din toate părţile, iar ceea ce le concentrează şi concertează este nu numai forţa organizatorie a centralei comuniste, ci este toată partea demoniacă a umanităţii. Numai că acesta însă nu este toată umanitatea. Atât cât s'a obiectivat din demonismul forţelor subterane făcând chiar să se repete în părţi întregi din lume “istoria sovietică”, a ajuns într'adevăr la o urzeală de conspiraţie şi violenţă mondială aparent perfectă, dar care are un cusur fundamental: este prea întinsă, şi de aceea se poate rupe când şi unde nu se crede. Poate că s'a şi rupt în Afganistan, nu ştim încă. Iar cei ce întind prea mult această urzeală ignoră metodic adevărul că nesiguranţa este esenţa istoriei, şi tot ceea ce urzesc ei fiind istorie, participă în primul rând la această nesiguranţă. Cei ce au în mână stalinismul, fac să se repete istoria sovietică în multe părţi, dar parcă au început să creadă că într'adevăr istoria se repetă pur şi simplu. Adică ei încep să creadă că sunt toată istoria de azi, şi aici se înşală. Au fost într'adevăr două războae numite mondiale, de care au profitat, şi pe care le-au alimentat forţele demoniace ale umanităţii, numai că amândouă războaele numite “mondiale” au fost în realitate parţial nu total mondiale, e drept cu o oarecare progresie dela primul la cel de-al doilea. Dar pentru a se ajunge la o definitivă transformare a lumii într'o societate unică socialistă, central “desvoltată” şi periferic “subdesvoltată” ar trebui ca de data aceasta să vină un război mondial total, adică în care nu ar rămâne un centimetru pătrat al planetei pe care să nu fie război. La aşa ceva însă nu se va ajunge, pentrucă chiar demenţa şi demonismul au limitele lor în umanitate, şi fără un astfel de al treilea război mondial, adică total, nu se poate ajunge la un “centralism democratic socialist mondial”. Cei ce azi sacrifică popoare întregi în vederea “centralismului democratic socialist mondial” sunt întruchipări organizatorice ale stalinismului, pe urmele cuiva care cum arată Solşeniţin a îngropat peste o sută de milioane de victime. La 100 de ani după moartea lui, Stalin trăeşte în toate partidele comuniste din lume, dar acestea nu sunt totuşi chiar “lumea”. Nu înseamnă ca dacă în Rusia şi provinciile limitrofe s'a trecut dela “Imitatio Christi” la “Imitatio Stalini”, toată lumea e doar Rusia cu sateliţii ei.

MORALITATE ŞI COMERŢ

Intr'un foarte judicios articol, publicat în “Los Angeles Times” din 27 Noembrie 1979, cu titlul “Moralitate şi Comerţ cu China”, Doamna Juliana Geran Pilon, profesor la “Institutia Hoover de la Universitatea Stanford”, cere să nu se acorde Clauza-Naţiunii-Celei-Mai-Favorizate Chinei, renunţându-se la politica Americană de oportunism, şi să adopte o bază de “integritate morală” a acesteia. Autoarea, născută în România, care urmăreşte îndeaproape politica americană faţă de ţara sa de naştere, având la inima sa dragostea pentru libertatea şi prosperitatea poporului român, dă ca exemplu convingător rezultatele dezastruase la care au dus cei cinci ani de aplicare a “Clauzei N.C.-M.F.” acordată României.” De câţiva ani - scrie Doamna Geran Pilon - România a reuşit să convingă Guvernul Statelor că duce o politică independentă faţă de Soviete. Dar liberalizarea care în mod rezonabil, urma să se arate de pe urma acestei independenţe, nu se vede nicăieri. Este mai mult decât evident, că motivul pentru care Moscova nu se opune la unele devieri ocazionale dela linia partidului, ale lui Nicolae Ceauşescu, sunt măsurile brutale ale securităţii-interne pe care acesta le menţine în ţară, măsuri care dealtcum nu aduc nici o daună comunismului totalitar, adulat de Moscova. După o scurtă perioadă de desgheţ, prin anii 1965, Ceauşescu întăreşte controlul partidului comunist, asupra tuturor aspectelor de viaţă ale cetăţenilor, întăreşte şi intensifică disciplina din câmpul muncii, reduce în mod simţitor numărul oamenilor care vor să aibă o “profesiune neproductivă” din lumea artelor, întăreşte censura şi bine înţeles aplică cu rigiditate nelipsita centralizare economică, care este direct răspunzătoare de lipsurile cronice de alimente şi bunuri de larg consum. Nici una din aceste măsuri nu au nimic de a face cu liberalismul”.

“A reuşit oare America să cumpere măcar un gram de libertate pentru poporul român, plătind acest mare preţ? - se întreabă Doamna Pilon.” Practicile deplorabile s'au mărit în loc să scadă, în aceşti cinci ani dela semnarea Acordului comercial şi a Acordului dela Helsinki” - au declarat mai mulţi membri ai Congresului. Intre aceste practici ei au citat: oprelişti împotriva emigrărilor, înmulţirea persecuţiilor religioase, persecuţiile şi arestările membrilor sindicatelor muncitoreşti “neoficiale” şi “exportarea” în Apus a criminalilor de drept comun, în nădejdea că aparent şi în acest fel împlineşte prevederile amendamentului Jackson-Vanik, referitor la emigraţie”.

Nu are nici un rost “să facem paradă de moralitatea noastră” pretinzând că suntem “preocupaţi cu problema drepturilor omului” şi apoi să ne întoarcem faţa şi să “facem comerţ tocmai cu acele ţări care nesocotesc drepturile omului. Ce este şi mai rău noi sprijinim acest comerţ cu generoase credite”. Scrie cu multă amărăciune Dna Pilon.

Avem nădejdea că cel puţin în cazul Chinei, să se ţină seamă de rezultatele ce a dat acordarea clauzei micei Românii, care pe plan mondial nu poate constitui un pericol pentru America, să oprească acordarea favorurilor unei Mari Puteri, care mâine poate fi un adversar Statelor Unite, contribuind la distrugerea ei, prin ajutoarele date chiar de poporul American.

Miron BUTARIU

ȚARA

Biserica Domnească din Curtea de Argeș (1352).

SUNT FRATE CU BRADUL

Sunt frate cu bradul, cu firul de nalbă,
Biserică tristă, biserică albă. . .

Pământul acesta de viață-i mă leagă. . .
Biserică veche, biserică dragă. . .

Dar grele nelinisti pe-aici mă frământă,
Biserică mică, biserică sfântă. . .

Si căile mele se pierd sub furtună,
Biserică mută, biserică bună. . .

ARON COTRUȘ

CÂNTECUL PĂMÂNTULUI

Pământule rodnic, pământule sfânt,
Tu care mi-ești leagăn, cămin și mormânt,
Ridică spre focul aceleiași stele
Credințele tale, credințele mele.

Evlavie ție, pământule bun!
In sânul tău doarme trecutul străbun
Păstrând, pietre scumpe din vremile-acele,
Comorile tale, comorile mele.

Când gemi sub copite de cai frământat,
De graniți dușmane adânc sfâșiat,
Se sbat în furtuna mâniilor grele
Durerile tale, durerile mele.

Involbură'n mine viteze puteri!
Iar când voiu fi vrednic țărâna să-mi ceri,
Pe groapa-mi uitată să crești viorele
Iubirile tale, iubirile mele.

Din clocotul inimii stinse să-mi faci
Umbroase coroane de falnici copaci,
Prin mândrele vârfuri să urci către stele
Nădejdile tale, nădejdile mele.

NICHIFOR CRAINIC

Rubrică realizată de **Nicolae NOVAC**

TRAGEDIA DREPTULUI ROMÂNESC
Dezordine și Confuzie

Când vorbim în acest articol de Tragedia Dreptului românesc, nu ne gândim numai la violarea legilor sau la nesocotirea drepturilor și libertăților celor mai elementare. Aceste aspecte - dealtfel nu specifice României - sunt bine cunoscute și au fost adesea evocate în cei 35 de ani de regim comunist în țara noastră. Ele sunt într'o oarecare măsură evidente. Si aceasta, deoarece dela început, marxismul a avut o oarecare neîncredere față de drept, pe care l-a socotit ca o armă a Burgheziei împotriva clasei muncitoare. Avocații, magistrații și în general juriștii nu au fost niciodată bine văzuți de regimurile comuniste. Studiilor de drept nu li se acordă o prea mare importanță în țările guvernate de comuniști. 'Facultatea de drept este facultatea inutilului. Numai eficiența socialistă există." - exclamă la un moment dat un personaj din romanul "La Faculté de l'Inutile" a scriitorului disident rus Iouri Dombrovski (apărut la editura Albin Michel, Paris 1979), unul din cele mai zguduitoare documente despre sistemul juridic sovietic, carte în general puțin cunoscută.

Dar acest drept atât de disprețuit de marxiști-leniniști a fost acum transformat în instrument de realizare a politicii partidului comunist. In România de astăzi se afirmă că "Legea are un rol de prim ordin în realizarea strategiei PCR-ului, în procesul dezvoltării sociale". In România comunistă, în care - în domeniul dreptului - codul muncii din 1973 este pur și simplu un cod antimuncitoresc, în care după treizeci de ani comuniștii nu au putut elabora un drept administrativ, în care proprietatea nu a fost încă bine definită, în care avem mai degrabă un proprietar fără proprietate și în care între o decizie politică de partid și una de stat, legală, are prioritate cea a partidului. In România, în care nici un tânăr care studiază dreptul nu se poate specializa la o universitate occidentală, deși România are acorduri de schimb de studenți și intelectuali cu străinătatea și se laudă că promovează schimburile de orice natură, cu toate țările din lume. In România, în care stiința dreptului cunoscuse până în 1940 o înflorire fără seamăn, cu juriști și profesori de drept de care țara noastră putea fi cu adevărat mândră, o știință pătrunsă de un spirit juridic pe care noi l-am moștenit dela Romani.

Toate aceste considerații preliminare și generale sunt evocate aici pentru a desvălui alte aspecte ale dreptului românesc, mai puțin cunoscute chiar de acei care urmăresc îndeaproape evoluția actuală a societății românești.

Ceeace doresc să subliniez aici, este că până acum, chiar în domeniul dreptului, regimul socialist încerca să salveze aparențele, să dea o spoială "legală" ilegalităților pe care le comitea. Se pretindea de bine de rău că se elaborează un drept "socialist" - a cărui esență și valoare nu o voi discuta aici. S'au publicat câteva coduri și legi importante, care deși existau în multe cazuri numai pe hârtie, dădeau aparența unei ordini de stat, juridice, și încerca să se conforme vechiului dicton: ubi societas, ibi ius.

Or, de câțiva ani încoace, disprețul pe care regimul comunist din România îl arată față de drept, s'a accentuat. Aș putea spune fără exagerare că dintre toate științele, dintre toate disciplinele și domeniile de activitate, dreptul este cu adevărat copilul cel mai vitregit. Așa cum am spus, nu se mai încearcă nici măcar să se salveze fațada. Acest lucru se vădește în special în felul cum se elaborează textele de legi, în redactarea lor, cu un cuvânt în domeniul tehnicii legislative. Intr'adevăr, în România s'au înmulțit în ultimul timp inadvertențele legislative, nepotrivirile de texte sau redactările defectuase ale legilor. Fără să intru în detalii tehnice prea complicate, voi da aici câteva exemple în acest sens.

In Martie 1974 a avut loc o importantă modificare a Constituției din 1965, prin care s'a hotărît printre altele - după cum se știe - înființarea funcției de Președinte al Republicii. Comitetul Central al PC a mai decis totodată ca șeful guvernului să nu mai poarte titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri ca până atunci, ci să ia numele destul de ciudat de "prim ministru al guvernului". Or, noua constituție, astfel revizuită a apărut cu articolele 76-88, menținând mai departe titulatura de Președinte al Consiliului de Miniștri. In schimb, în presa și în documentele oficiale începuse să se vorbească deja de "Primul Ministru al Guvernului", abandonându-se titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri. Discrepanța a durat câteva săptămâni sau luni - nu mai stiu bine - până ce s'a făcut însfârșit rectificarea necesară și s'a pus de acord Constituția cu celelalte documente oficiale. Oare de ce această "scăpare"?

Dar să trecem la alt exemplu: In vara anului 1977 s'a elaborat în România o nouă lege a pensiilor și a asistenței sociale. Legea a fost adoptată de MAN în ședința sa din 30 Iunie 1977 și a fost publicată în Buletinul Oficial nr. 61 din 8 Iulie ca Legea Nr. 3. Frământările muncitorești dela acea epocă, stârnite de nemulțumirile provocate de noul text legislativ, greva minerilor din Valea Jiului, însfârșit, întregul context social din vara aceea cu adevărat "caldă", au determinat conducerea partidului să îmbunătățească unele dispoziții din Legea Pensiilor.

Dar în loc să o modifice, cum este normal în astfel de ocazii, adică să prezinte un nou text Marii Adunări Naționale, și după aceea s'o publice în Buletinul Oficial, s'a adoptat o soluție mai simplă, dacă nu simplistă: s'a publicat direct în Buletinul Oficial Nr. 82 din 6 August, deci peste aproximativ o lună, aceeași lege a pensiilor, cu unele modificări, purtând tot nr. 3, și așa cum spune Buletinul - adoptată tot în ședința Marei Adunări din 30 Iunie. Cu alte cuvinte, au fost și sunt în principiu în vigoare în România două legi de pensii. Amândouă poartă numărul 3, amândouă au fost adoptate de Marea Adunare Națională la 30 Iunie 1977, amândouă au fost semnate de Președintele Nicolae Ceaușescu și amândouă au fost publicate în Buletinul Oficial, prima în nr. 61 din 8 Iulie 1977, iar a doua în Buletinul Oficial nr. 82 din 6 August 1977, fără ca cea de-a doua lege să o abroge pe prima, în mod expres.

Ințelegem foarte bine că uneori este necesară modificarea unei dispoziții legislative, în speță legea pensiilor, dar există o tehnică legislativă care trebue respectată. Asistăm deci în România la o situație fără precedent a unei aceleiași legi apărută în două numere separate din Buletinul Oficial. Ne aflăm oare într'un mic stat african, asiatic sau din regiunea Pacificului care abia și-a dobândit independența și nu dispune încă de structurile necesare vieții publice? Sau în România, în care socialismul și societatea multilateral desvoltată se construiesc parese în mod științific?

Acum doi ani a fost adoptată în România Legea cu privire la Organizarea și Conducerea Unităților Socialiste de Stat nr. 5 1978, cum este cunoscută îndeobște. Acest important text legislativ elaborat în cadrul noului sistem de autoconducere muncitorească și autogestiune economico-financiară, conține dela început un articol care este neconstituțional. Intr'adevăr, art. 3 din lege, prevede că "întreprinderile de interes republican se înființează prin decret al Consiliului de Stat, iar întreprinderile de interes local prin hotărîri ale Consiliilor Populare". Or, Constituția dispune în mod exprex în art. 77 al. 6 că numai - citez - "Consiliul de Miniștri înființează organizații economice, întreprinderi și instituții de stat de interes republican". Așadar, Constituția spune una, iar Legea Nr. 5/78 spune alta.

Un ultim exemplu. In noua Lege asupra Contractelor Economice (Legea nr. 3 / 1979) există un articol 63 care, atunci când stabilește răspunderile contractuale ale părților într'un contract extern, face trimitere la Codul General de Comerț Exterior din R.S.R. Or, acest cod nu există. Este numai vorba să se întocmească. . . în viitor. Căci în România, regimul este preocupat de trecut și trăiește mai mult în viitor. Pentru el, prezentul pare că nu există.

(urmare în numărul viitor)

Mihai CISMĂRESCU

ÎNVIEREA FARISEULUI ELEAZAR

Eugenia ADAMS-MUREŞANU

Eleazar, fariseul, abia aşteptă să se lumineze de ziuă. Se îmbrăcă în neştire şi porni spre casa arhiereului Caiafa. Nu-şi putea lămuri nici sieşi graba care-i dădea minţii o aiureală de om bolnav, oprindu-l, stăruitor, asupra unui singur gând. Stia atât: de ieri, dela ceasul al nouălea, de când a luat parte la răstignirea Nazariteanului, de când s'a convins că într'adevăr osânditul îşi dăduse duhul, nu mai era stăpân pe judecata veche a minţii. Deprins cu împlinirea prefăcută a legii, ar fi vrut să aibă şi de astă dată mulţumirea prezumţioasă ce răspundea înaltei demnităţi de fariseu; să poată arunca în corban, spre văzul tuturor, siclul de aur, liniştit că legea nu va fi stricată cât timp cele nouă porţi ale marelui templu vor fi păzite de şoaptele mincinoase ale duşmanilor lui Jahve; să urmeze şi de aci înainte drumul, fără poticnire, al legii talionului, atât de firesc propăşirii neamului ales; să înveţe mulţimea flămândă şi neghioabă să câştige faima pietăţii prin respectarea Sâmbetei, chiar smulgerea unor spice fiind o profanare. . . Simte, însă, că toată învăţătura care i se păruse până ieri de nesmintit, a luat deodată alt înţeles; că toată puterea adevărului ar putea să treacă de partea celui răstignit şi toată gloria lui Israel ar putea fi răsturnată în chip neaşteptat, dacă, dacă. . .

Nu voia să-şi audă gândul. Petrecuse toată noaptea de 14 spre 15 Nisan cercetând cu amănuntul cărţile sfinte, tălmăcind, ca de obiceiu, în litera legii, visul de mântuire din psalmi şi prooroci. "Ar fi o strălucire orbitoare care nu trebue să se întâmple", îi striga gândul ciuntit. Ura trebue dusă până la capăt. Gura care a scuipat nu trebue să binecuvinteze; mâinile care au lovit, să nu facă gestul de adorare; ochii care au văzut să nu se deschidă pe dinăuntru în veghe şi cumplită iluminare; mormântul, frumos spoit, să ascundă cât mai bine, hâzenia morţii, aparenţa să fie salvată.

Se trezi râzând că cel dintâi căruia îi va împărtăşi teama va fi tocmai marele arhiereu. Doar ştia atât de bine ce parte de însufleţire a avut la condamnarea Nazariteanului. . . Nu, nu râdea. Nimeni nu trebuia să ştie că mintea lui cunoaşte lepra îndoielii. Nimeni nu trebuia să stie că e în aşteptare. . . că timp de trei zile îşi va auzi viaţa scurgându-i-se până la începutul unui singur gând, de unde mintea poticnită se va întoarce, năvalnic, otrăvindu-i sângele ca o muşcătură de năpârcă.

Nimeni, mai ales Caiafa.

Caiafa, tocmai Caiafa putea fi încolţit de vârtejul aceluiaş gând nesocotit. Trebuia să-l vadă, să-l pipăie, îl doria chiar acum în faţa lui, să-l descoase în aşa fel încât să nu-i mai lase vreme de ocolit, sunt minciuni atât de bine întocmite că spun mai mult decât adevărul.

Işi sună barba în mâini, ca şi când nu i-ar aparţine. In graba mare a plecat cu capul descoperit, nici măcar o tichie nu şi-a luat. Canafurii mari, albi, cu fire roşii, dela colţurile vestmântului, îi împleticesc paşii. Abia acum vede că şi-a uitat şi filacteriile, nici rugăciunile de dimineaţă nu şi le-a făcut. Are s'o certe pe Noemi. . . Dece s'o certe ? Caută să-şi amintească cum de i-a venit acest gând. Noemi e acasă, doarme, e abia o copilă. . . Ce nume frumos: Noemi. 'Noemi şi Ruth". . . A, da, aici voia să ajungă. La Ruth, moabiteanca, din care s'a născut Obed, care a avut pe Iessei, care a avut pe David. Ruth care s'a căsătorit cu Booz, care locuia în Betleem. . ."Si tu, Betleeme Efrata, mic eşti între miile lui Iuda, din tine va ieşi povăţuitor peste Israel". . . Stie că şi el era din Betleem, din Betleemul Iudeei. . . Alungă răsvrătirea piezişe a gândului, pe care o socoteşte de obârşie streină de vrerea lui. Dar niciodată, ca acum, nu-i stau mai la îndemână semnele prin care va recunoaşte pe Mesia. . . "Ca o rădăcină în pământ uscat. . . cel dinurmă dintre oameni, om de suferinţă şi răbdător la durere. . . dispreţuit şi nesocotit. Dar el a luat asupră-şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre s'a împovărat. Si noi îl socotiam pedepsit, bătut şi chinuit de Dumnezeu. Dar el fusese străpuns pentru păcatele noastre şi sdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rănile lui noi toţi ne-am vindecat. Toţi umblam rătăciţi ca niste oi, fiecare pe calea noastră, şi Domnul l-a copleşit pe el cu fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar s'a supus şi nu şi-a deschis gura sa; ca o oaie spre junghiere s'a adus şi ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde, aşa nu şi-a deschis gura sa. . .

Mormântul lui a fost pus lângă cei fărădelege şi cu cei făcători de rău, cu toate că nu săvârşise nicio nedreptate, şi nicio înşelăciune n'a fost în gura lui. Dar i-a plăcut Domnului să-l sdrobească prin suferinţă . . ."

Acum, toate semnele au un anumit grai. . . "pus-am peste el duhul meu şi el va propovădui noroadelor legea mea . . . nu va striga, nici nu va grăi tare şi în pieţe nu se va auzi glasul lui. . . Trestia frântă nu o va zdrobi şi inul ce fumegă nu-l va stinge. . ."

Nici n'a băgat de seamă că a trecut de casa arhiereului. E ca într'un exil, copleşit de amintirea semnelor lui Maleahi, Iezechil şi Isaia. . . Incepe să numere spiţa neamului lui David. Numără de trei ori câte patrusprezece neamuri; dela Avram până la David, dela David până la strămutarea în Babilon, dela strămutarea în Babilon până azi. . .

Face drumul înapoi, gândindu-se ce să spună arhiereului. Nu trebue să-şi arate înţelepciunea îngăduitoare, asta înseamnă că părtineşte. Nici slăbiciunea nedumeririi în care viermele neadormit şi-a făcut culcuş ca într'o purpură. . . Dar trebue să-l surprindă pe Caiafa, fără niciun ocoliş, cea dintâi întrebare ce i-o va pune îi va desluşi mai mult decât o sfătuire cale de o Sâmbătă. . .

Arhiereul nu dormia nici el. Apariţia fariseului la o oră aşa de dimineaţă îi păru foarte firească. Caută să-şi lămurească din liniile frânte ale chipului obosit din faţă cauza pentru care-şi începuse ziua Paştilor în felul acesta.

Fără nicio lămurire, fariseul isbunci:

- Dacă va învia?

Aruncase întrebarea ca pe un cuţit în piatră. Intrebarea menită să le descopere gravitatea conspiraţiei în care intraseră de acum împotriva Domnului Savaot. . . Căci, fără îndoială, dacă Nazariteanul va învia, adevărul va rămâne de partea lui şi va arde ca o flacără olocaustă toată uneltirea lor cărturărească.

"Dacă va învia?"

Arhiereul nu înţelege nimic. Se uită ca şi când fariseul ar fi vorbit singur şi privirea lui pare să încrucişeze cu totul alte planuri.

"Dacă va învia?"

De bună seamă bătrânul fariseu şi-a pierdut limpezimea cugetului. Intrebarea are vicleşug, scotoceşte, nu întreabă. Iată deci o teamă pe care nu s'a gândit s'o aibă, care-l cuprinde pe furiş, cu toată împotrivirea sănătoasă a judecăţii, şi-i aduce aminte că acel amăgitor s'a lăudat că după trei zile va învia. . . O tăcere lungă stă înaintea răspunsului. Va cere îndată procuratorului să trimită paznici, să pecetluiască mormântul. S'ar putea, altfel, să i se fure trupul şi lumea să fie din nou asmuţită. . . Apoi, deodată, caută un răspuns pentru nebunia bătrânului. Un leac pe măsura vorbei lui nesocotite. Căci e o nebunie cutezanţa de a întuneca ziua întâi de Paşti cu astfel de temeri. . .

Fariseul e în aşteptare. Are ceva desnădăjduit în privire. Marele arhiereu nu-l mai recunoaşte în bătrânul de ieri, care, sus, pe Golgotha, a asvârlit ultimul scuipat în obrazul Nazariteanului. Cum urăşte acest fel de oameni care nu ştiu ce vor. . . care se lasă mişcaţi de o întunecime de soare sau un cutremur de pământ. . . Il va vindeca pentru totdeauna, învăţându-l să fie statornic în credinţa că sufletul acelui amăgitor îşi ia pedeapsa dreaptă cuvenită stricătorilor de lege.

- Dacă va învia? Nu trebue să afle nimeni, ai înţeles? Nimeni, nici chiar noi. . .

"Nimeni", îşi spune fariseul, "nici chiar noi". Găseşte judecata plină de adâncă înţelepciune. E singurul leac împotriva presupunerii lui de bătrân obosit de obiceiul iscodirii, presupunere care, dacă s'ar înfăptui, ar fi o rătăcire mai mare decât cea dintâi. . .

Urcă uliţa îngustă cu case scunde, ghemuite, care duce spre Golgotha, acelaşi drum făcut cu trei zile înainte. Dăinuie încă încremenirea sufletului peste volnicia minţii. Trei nopţi nedormite, cu ochii plini de neguri peste paraşele din Tora şi Nebiim. . . Desigur e bolnav. . . Sanhedrinul însuşi a intervenit la procurator; mormântul e întărit cu pază; piatra pecetluită. . . Si totuşi, stăruie ca o catapeteasmă neagră, zăbranicul fricii, prin care nu mai desluşeşte decât un fir roşu de întrebare:

"Dacă va învia?"

Nici nu ştie unde a pornit. Il cheamă niste semne, în neştire. . . Inaintează copleşit şi învolburat de întrebarea care-i înnăbuşe creerul, pentru care Caiafa a ştiut să găsească un răspuns aşa de potrivit. Intreaga lui făptură e în aşteptare. Frica, în loc să-l doboare, îi pune din toate părţile proptele. Dacă ar putea să se uite adânc înăuntru, în sufletul golit şi orb, ce bine ar fi. L-ar umple, ca pe o amforă, cu pumni de lacrimi. . . Dar încă nu; nu găseşte nici măcar o singură, mare, încremenită lacrimă. . .

Deodată lumina pluteşte cu toată tăria biruitoare în aburi calzi, înflorind semne pe cupola cerului. E o linişte de început pascal, aproape mistuitoare, cum mistuitor de aromat a tamarisc şi aloes e şi aerul prăfuit de pulberea uşor cernută a zorilor. Acum casele se înnălbesc de şuvoiul abia ivitei dimineţi şi uliţa însăşi întinde braţe cucernice, pleacă la plimbare şi se risipeşte, şoptit, pe deal. Toate s'au făcut subţiri şi înalte ca să păşească alături de el în marea deşteptare a luminii. . .

I se pare?

Vin spre el năluci, în fugă.

Vrea să alunge lumina.

E prea multă şi nu mai poate desluşi nimic. Il doare, e grea, îl apasă ca o lespede. Spaima e înfricoşător de lungă. Nici nu se mai poate urni. E ca în Sfânta Sfintelor. Niste femei coboară în ninsoarea caldă a luminii. Vin spre el. Le desluşeşte bine feţele: nu-s năluci. Sunt făpturi vii, însufleţite de o ştire nepotolită. Fariseul se întoarce şi priveşte lung în urmă-le. Câte au fost? Ceata a trecut uşor ca o fâlfâire de giulgiu şi a risipit triumfător vestea; vestea care coboară, năvalnic, în hlamidă orbitoare, în Cetate, împinsă de zorii uşor împurpuraţi; care suie pe treptele Gabbatei şi intră în pretoriu; care murmură la urechea poporului; care cutropeşte vicleşugul cărturarilor şi asvârle la pământ înfricoşate şi umile frunţi de învăţăcei.

Eleazar, fariseul, porneşte în urma vestei, numărând încăodată de trei ori câte patrusprezece neamuri. Trece pe la marele arhiereu şi spune, fără vicleşug, beat de semnele şi lumina de pe Golgotha:

- A înviat Nazariteanul!

CREDINŢA'N LUMINĂ

Nu fereca porţile inimii şi nu lăsa
s'atîrne plumbul de negură al recunoaşterii
peste pleoapele minţii.
Sufletul omului
şi-ar spune păsul la ceas de taină,
când aspra mânie a zilei, trudit,
în somnul de cuget, îşi lasă
fugare al minţilor vis.
Si lepădat de haina
hoinară de necunoscut,
lasă mănunchiul se spice de soare
să-ţi încălzească diamantul inimii,
şi'i spectrul credinţei
despre El
cunoaşte al cloclaurilor taină.
Atuncea, lumina
din negrul străfund în mii de
crsitale'şi răsfrînge adevărul,
aievea'n fiinţă ÎL porţi
ca un sfînt.
Credinţă'n lumină.

Toma TAŞU

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară

ARON COTRUȘ

OPERE COMPLETE

EDITURA DACIA
MADRID, 1978

Iată însfârșit o carte tipărită în exil, a cărei valoare, atât literară cât și istorică, nu poate fi cântărită nici în cuvinte și nici în bani.

E vorba de volumul: "OPERE COMPLETE" de Aron Cotruș, apărut în Editura Dacia din Madrid, la sfârșitul anului 1978, sub îngrijirea d-lui Nicolae Roșca.

Cu excepția poemei "România", apărută în 1920 la Brașov și a volumului "Srigăt pentru depărtări", tipărit în 1927 la Timișoara, și la fel cu excepția volumelor și poemelor apărute în limba spaniolă, cartea aceasta de 500 pagini, cuprinde tot - s au aproape tot - ceea ce a scris și publicat acest rapsod ardelean între anii 1915 și 1961, când a decedat în California, uitat și părăsit.

Tipărirea acestui volum excepțional din toate punctele de vedere, în exil, într'o vreme când ostracizatul Aron Cotruș încearcă a fi reabilitat în țara sa de baștină în care până mai ieri, nu numai a-i pronunța numele era considerat o crimă împotriva regimului, dacă, vorbind despre el, nu se spunea firește ceva rău, este desigur un omagiu adus unuia dintre cei mai mari poeți ai neamului și creator de limbă literară, dela Eminescu.

Ca și ceilalți doi mari poeți ardeleni; Octavian Goga și Lucian Blaga, odată cu ajungerea la putere a partidului comunist și mai ales, odată cu numirea lui Mihai Beniuc, el însuși poet ardelean, la președinția Societății Scriitorilor Români, cărțile lui Aron Cotruș au fost scoase din rafturile tuturor librăriilor și la fel a bibliotecilor publice depe întreg cuprinsul țării. Ba au trebuit să dispară și din bibliotecile particulare. Iar la Biblioteca Academiei Române, ele nu puteau fi cercetate decât cu permis special.

Această "copită de măgar" dată culturii românești de către o sleahtă de analfabeți, cu ajutorul unui individ mâncat de râia geloziei, care odată ajuns la un post de conducere, a făcut tocmai ca țiganul din poveste care ajuns împărat, primul lucru ce a crezut că trebue să-l facă, a fost să-l spânzure pe propriul lui tată, s'a resimțit în decursul anilor în literatura și cultura românească. Motiv pentru care, după cum am spus-o mai sus, se încearcă acum în R.S.R., reabilitarea multora dintre cei proscriși și punerea în circulație, cel puțin a unei părți din operele lor.

Iată anume titlurile volumelor lui Aron Cotruș, ce sunt cuprinse în această carte: SARBATOAREA MORTII, NEGURI ALBE, VERSURI, IN ROBIA LOR, MAINE, PRINTRE OAMENI IN MERS, ALBA IULIA, HORIA, TARA, MARIA DOAMNA, PESTE PRAPASTII DE POTRIVNICIE, EMINESCU, MINERII, RAPSODIE VALAHA, RAPSODIE DACA, INTRE VOLGA SI MISSISIPI, DRUMURI PRIN FURTUNA, RAPSODIA IBERICA, și ca adaus, poezii publicate în diferite reviste, și câteva poezii postume. In plus, câteva pagini de manuscrise.

Regretăm că n'am aflat de tipărirea acestei cărți la timpul potrivit căci ne aflăm în posesia manuscrisului original al poemului: "Rusie Roșu Hău" de Aron Cotruș, ce ar fi trebuit să facă parte din acest volum. Si la fel, manuscrisul poeziei "Cosașul", ce apare în acest volum la pagina 176, cu unele mici modificări, pe care noi l-am publicat în facsimil în Nr. 3 al revistei "APOZITIA" din München, pe care Aron Cotruș l-a scris pe când se găsea pe băncile liceului și l-a dăruit unui coleg al său, în casa căruia, în scurta sa trecere prin Gary, ne-a afirmat că este autentic.

Ca încheiere, dorim a recomanda această excepțională carte, mai ales cititorilor noștri recent stabiliți în lumea liberă, ce fără doar și poate ar trebui să facă cunoștință cu marele poet Aron Cotruș. (Interconti Press & Advertising, Inc. P. O. Box 74455, Los Angeles, Cal. 90004. Prețul $15.00)

Nicolae Novac

CALENDARUL "AMERICA", 1980

Nu, nu ne-am fi sacrificat un spațiu prețios din ziarul nostru, pe marginea Calendarului ziarului "America", pe anul 1980, dacă redactorul său, dl. Petru Lucaci, nu și-ar fi permis să scrie în introducerea la acest Calendar următoarele rânduri, pe care noi le vom reproduce mai jos în limba română, dat fiind faptul că, din motive străine de înțelegerea noastră, d-sa le-a scris în englezește:

"Este o onoare pentru noi să publicăm un studiu documentar, bazat pe statistici, din partea distinsului nostru coleg Radu Toma. Pentru prima oară în istoria publicațiilor românești, se află un asemenea studiu, (dat în vileag), în ceea ce privește imigrația Românilor, în Statele Unite".

Ceea ce, noi știm despre dl. Radu Toma, este că, a publicat în anul 1978, la București, o carte xilografiată, cu litere de-o șchioapă, întitulată: "ROMANII DIN AMERICA", al cărei conținut, este, pur și simplu, nu o documentare istorică, ci o indecentă harababură, specifică tuturor scribilor din Republica Socialistă România, ce, pentru o bucată de pâine mai albă, și-au vândut sufletul.

Documentăm mai jos, cele afirmate mai sus.

In cartea "distinsului coleg" al d-lui Petru Lucaci, întitulată: "Românii din America" de Radu Toma, citim, și reproducem exact următoarele rânduri ce apar în pagina 31 a cărții respective:

"Ceausescu , Nicolae, Expose made at the jubilee meeting of the Grand National Assembly dedicated to the 50-th Anniversary of the Union of Transilvania with Romania. (Expunere la Adunarea jubiliară a Marii Adunări Naționale cu prilejul celei de a 50-a aniversări a Unirii Transilvaniei cu România)...

Mai departe, și tot în aceeași pagină:

"Ceaușescu , Nicolae, Expunere prezentată la Sesiunea solemnă comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Marii Adunări Naționale și activului central de partid și de stat consacrată sărbătorii centenarului proclamării independenței de stat a României".

Ei bine, judecați acum și d-voastră, ce rost anume a avut introducerea în această carte a mai sus menționatelor pasagii, în legătură cu Ceaușescu, când titlul ei este: ROMANII DIN AMERICA?... Iar, cel puțin, până la ora aceasta, n'am auzit că Nicolae Ceaușescu ar face parte din comunitatea românească din Statele Unite...

Probabil că, dl. Petru Lucaci, informat fiind de "distinsul său coleg" Radu Toma, știe, ceea ce noi nu știm.

Dar, ceea ce cu adevărat știm, este, și rămâne valabil pentru noi și pentru toți Românii de peste hotare, anume, proverbul: "Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun, cine ești"...

Si, Petru Lucaci, ne-a spus cu această ocazie, cine anume este.

CRONICAR

Rapsodia Basarabiei

Pe vremea ceea, cum aș putea să spui?
Sfântul era o toamnă de gutui.
Prin frunze ne jucam și seara focuri...
Sfântul trăia cam prin aceleași locuri
cu veverița anilor mei tineri -
o casă lângă-a Sfintei Vineri
săpată'n ceară și din lemnul teafăr
ce-i înflorea pe prispă un luceafăr.
Sfântul venea la noi, printre stejari,
In bundă înflorată și ițari.
Stia să cânte, să șuiere,
avea chimirul plin de fluiere,
în buzunare turtă dulce și bomboană...
Nu semăna cu călărețul din icoană.
Era bătrân ca un demult și blând era precum un tei!
Era în vremea cu Ai-Mei...
Pe mine mă lua pe un genunchi, așa:
- Hai, sus Mitrel! Hai, dea cal, dea!
... în capul mesei ne-era Sfântul
si am plecat cutreierând pământul.
lăsând pe Sfânt în Basarabia-mi străbună
să'i apere pe-Ai-Mei de zgripțor și furtună.

Pe deal era cireșul. Marele, până la nor.
Ne duceam primăvara și corul albinelor
cântau cu Sfântul și cu îngerii aleluie...
Avea chilie într'o floare. "Aceea e!", "Aceea nu e!"
"L'am văzut pe Sfânt!" îmi spuneam,
"La poarta albinei - freamătul de ram?"
Seara se trăgeau perdelele
și pe masa Sfântului - stelele
le vedeam aprinse. Cum se rugau ramii!
Din vale, disperată, vocea mamii
urca prin pruni, prin meri dându-le floare...
Mă mai uitam la Sfânt și răspundeam
Mă mai uitam la Sfânt și răspundeam cărare.

Si dor mi-a fost de Sfânt, de Moșu'
ce tata îl cinstea cu vinul roșu.
Ce dor mi-a fost de el la școala peste mări!
Mă rugam seara cu cele patru zări,
în sat la noi, peste munți și ocean
să mai trăiască încă-un veac, încă-un an.

- Mamă, spune-mi de tata! M'a chemat mult!
- Fiul meu, vorbește să te-ascult!
E'n vorba ta durerea de-a te naște.
Orice cuvânt e-o bucurie de-a cunoaște.
de-a aștepta, de-a crede... Ce mult ai fost plecat!
- Si unde l 'ați înmormântat?
A mers și Sfântu'n ziua cea de plângeri?
- Da, fiul meu, și au venit și îngeri
de departe cântând unison
pentru drum de axion.
Nu ne-a uitat și lângă groapă
l'a luat din brațele mele trecându-l peste apă
de aleluie
și am văzut un nor cum suie...
- Si Sfântul mai trăiește? Mai vine pe la noi?
- Au fost furtuni și ploi
și geamăt de pădure și geamătul de cerbi.
Topoare-au doborât cireșul lui în ierbi.
Nu are-o casă-acum, dar mint, să am iertare
că alți cireși pe dealuri sunt în floare;
tai un copac, sămânța lui e mică,
dar iarăși îl ridică.
Doar un copac - câștigul de secure,
împrăștiind semințele pădure
și codri-adânci. Sămânța, dragul meu,
scapă securii, prea mică-i de resteu...

Si plec din nou. Mai este pagină -
Pălămidă și patlagină!
Dece nu crin? Mai e și el.
Din vale-aud: Mitrelule, Mitrel...
Si scumpa mea mamă
trec pe la vamă
cu o icoană fără s'o declar.
E Sfântul tânăr îmbrăcat în har
Din lacrimile tale - chipul lui
Sfântul Dumitru - floare de gutui!
Bătrân atunci și cât de tânăr este
pe plaiurile inimii aceste
în care-aud în puls: Acasă, Basarabie!
Din morți te-om smulge!
Lovește, tu, Sfântul meu cu sabie!

Dumitru D.ICHIM

Vintilă Horia: Ed. Plon. Paris 1964

La Septième Lettre. *

Ovidiu VUIA

Nu rar un mare filozof trăieste în viitor prin cuvântul său nescris, dând rodul narcisilor biblici în sufletul elevilor lui, asa cum este si cazul Socratelui român, Nae Ionescu, părintele spiritual al unei întregi generaţii, aceasta putând să-i poarte dealtfel numele.

Una din valorile intrinseci ale învăţăturii filozofului român, este aceea de a fi reusit să transmită urmasilor, măestria de a trăi dincolo de obiecte, în dosul lor, cum s'ar zice în mistere, cercetarea gânditorului îmbrăcând cel mai ades haina poeziei asadar devenind vrajă a vrajelor. Si dacă si alţi filozofi de ar fi să citez pe Platon cu Banchetul său pe Schopenhauer cu aforismele lui sau pe Nietzsche cu Asa grăit-a Zarathustra, au creat opere considerate în aceeasi măsură și capodopere literare, la aceștia era vorba numai de o formă genială de expresie, pe când la Nae Ionescu poezia se transformă într'un anumit mod de a filozofa, un act de existenţă, de a fi, în doctrina spiritului. Deaceea dintre discipolii săi îl vom găsi pe V. Bancilă filozof dar și poet, sau în drum invers poet și filozof pe scriitorul Mircea Eliade și alături de el fără îndoială și pe Vintilă Horia.

Prezentând azi cartea "La Septième Lettre" voi incita poate nelămuriri ocupându-mă de o lucrare scrisă în limba franceză.

Fără să desconsider acţiunea aceluia ce îi va conferi lui V. Horia un loc în literatura respectivă, pentru mine personal el rămâne în primul rând un scriitor al ţării dela Dunăre, leagănul său natal, unele condiţii vitrege de viaţă determinându-l să-și concretizeze experienţele interioare în limba lui Balzac. Voi fi înţeles că va trebui să ne lepădăm de unele prejudecăţi dacă vom admite că în ziua când se vor descoperi poeziile getice ale lui Ovidiu, el tot nu-și va pierde calitatea de poet roman, născut în Sulmona, inima Abruzziului.

Si mai apoi modul de a crea al lui V. Horia a sa "qualité maîtresse", nu este una legată de limbă, el nefiind un Benvenuto Cellini al cuvântului, cum ar putea fi considerat T. Arghezi, ci un unic făuritor de atmosferă, un mare preot al Artei, toate vorbele si propoziţiile servindu-i pentru săvârșirea ritualului ascuns în eres si mit, incantaţiunea împlinind până la urmă invierea din morţi sau lecuirea cu balsam a trupului de boală. Si precum Cântarea Cântărilor își păstrează parfumurile de Senir în orice grai așa se întâmplă și cu astfel de lucrări, contactul cu ele fiind direct fără a fi decisiv intermediarul limbajului.

Amintesc acel "Dumnezeu s'a născut în exil" devenit după citire una din cărţile mele de căpătâi. O deschid si o citesc la întâmplare oridecâteori mă apucă dorul de miresme, de munţii din Liban și Galaad al odăilor cerului. Si nu are nicio importanţă de o citesc în românește sau franceză.

In "La Septième Lettre" este reînviată Siracuza de pe vremea lui Platon. Cel ce va vizita azi Sicilia, pe urmele Greciei Magna nu o va găsi în templele din Selinunte si Segesta nici în teatrul elen din Taormina tăind drum de ametist fluid spre Etna fumegândă ci mai mult în aer, în soare, în cetatea din piatră albă umbrită de arbori de măslini, undeva pe un mal la sud de Scila și Caribda. Niciunde nu te întâlnești mai aproape cu legenda Argonauţilor ca atunci când privești în apele mării, munţi transparenţi albaștrii, spintecaţi de prora corăbiei, purtându-te dela un ţărm al strâmtorii la celălalt sub înălţimea albă a aceleiași Etne.

Sicilia este un vis, o culoare sau un miros al unui vis sau după cum zice V. Horia un vis al unui vis.

Romanul La Septième Lettre are la bază motivul scrisorii lui Platon adresat prietenilor lui Dion din Siracuza, descriind cele trei călătorii ale filozofului în Sicilia.

Povestește Platon, deci acţiunea se dezvoltă dictată, la persoana întâia, ceeace-i împrumută nu numai un caracter liric dar și posibilităţi unice de a rămânea strict în domeniul trăirilor personale, învesmântate în anteriile de velur ale sufletului. Evitându-se prezentarea și evocarea obiectivă a unei lumi apuse demult, deci epicul și realul, autorul nu are ambiţia unui Flaubert în Salâmbo, ajuns pentru îndrăzneala de a fi reînviat pe cartaginezi, să fie cântărit pentru fiecare uncie de aur pur, pe taraba vameșilor, specialiști, arheologi.

Ceeace nu înseamnă că V. Horia n'a studiat cu de-a-mănuntul epoca, ajungând să cunoască totul de Platon și Grecia timpului său. Dealfel prin tot itinerarul său spiritual fiinţa sa de creator se aseamănă cu androginul lui Aristofan, având în el lipite cu guma scursă din copacii raiului 2 persoane de azur: poetul cu faţa spre Răsărit, filozoful spre cea depărtată a Apusului. Si dacă în "Dumnezeu s'a născut în exil" ni se adresează Ovidiu, cu metafora și balsamul, de argint, al poeziei în grai, în La Septième Lettre, vorbindu-se de un filozof, din a cărui cetate poezia a fost alungată, expresia aparţine dialogului de idei și gânduri, păsări așezate pe insula cu reflexe de vitralii de corali, a Metafizicii. Este un stil apropiat lucrărilor lui Platon, unde totuși mai pătrund miresmele inspiraţiei ca razele de soare printre ramurile de măslini, împreună cu silueta, stropind cu ceţuri albe, înaltul, Etnei.

Platon își începe voiajul spre Siracuza cu gândul de a da fiinţă cetăţii sale condusă de o putere politică ideală, Atena decăzută a lui Alcibiade nemai putând să-i dea nicio ascultare. Trecând peste pitagoreicul Taranto si închinându-se la mormântul din Crotona al lui Pitagora ajunge la curtea lui Denys bătrânul, tiran a cărui palat, Euryale, de pe insula Ortygia se arată a fi clădit din blocurile de piatră ale temutelor închisori din cavernele Latomiei. La Siracuza îi cunoaște pe Briseis și pe Dion, cumnatul lui Denys, în ei găsindu-și cei mai apropiaţi prieteni. Condus de un preot sicul are viziunea Atlantidei, regatul lui Atlas, prin ea credinţa în propriul său stat primește un fundament real, în istorie, chiar dacă într'una ascunsă în legendă și în adâncul oceanului de dincolo de coloanele lui Hercule. Căzând curând în disgraţia tiranului, Platon părăsește Siracuza, având la 40 de ani impresia că a încercat de-a dreptul imposibilul.

Intors la Atena înfiinţează Academia, cu scopul de a crea oameni politici adevăraţi, idealul filozofului fiind acela de a reforma societatea corijând erorile tiraniei și democraţiei.

Dupa 20 de ani deci la 60 de ani revine într'a doua călătorie la Siracuza unde domnește Denys tânărul. De data asta începe clădirea cetăţii Caliopis având lângă el pe Dion și pe Briseis dar Denys ia tot mai mult chipul tatălui său, în faţa a doi crucificaţi și o cruce goală, Platon meditează asupra viitorului Republicii sale. Dion este expulzat din Siracuza, Platon însuși plecând cu convingerea că aventura sa siciliană a fost o eroare. Mișcătoare sunt meditaţiile lui Platon și lupta cu sine însuși stăpânindu-l însă încrederea că salvarea omului nu se poate realiza decât prin virtuţile sale, fiind capabil de o perfecţionare, ajungând pe măsura celor ce vor fi în stare să conducă cu al șaselea simţ al visului, cetatea sa ideală, Caliopis.

Așa se face că la peste 70 de ani se reîntoarce la Siracuza cu toate că Lastenie, femeia din Mantineea, dragostea lui, s'a declarat contra acestui voiaj. O reîntâlneste pe Briseis, rămasă vesnic tânără, dar Caliopis se află în ruină. Dion elevul lui, fiind un fel de Platon în acţiune, este pornit să elibereze Siracuza, aventura lui stând povestită în notele unui comantator de opere vechi, scoliastul. Alungându-l pe tiranul Denys, Dion dă libertate totală populaţiei ceeace va duce la un șir de tulburări și conjuraţii, terminate cu omorârea lui Dion, ucis de pumnalul lui Briseis, transformată într'o Erynie nebună, singura locuitoare a ruinelor din Calipolis.

Deci Dion, omul lui Platon în loc să aducă fericirea visată, a reprezentat haosul și crima.

Este evident că aventura lui Platon, cu toată eșuarea ei, atrage atenţia si prin vesnica ei actualitate. De-atunci și până astăzi sistemele politice se învârtesc în același carusel, al tiraniei și democraţiei, sisteme de fapt politice, reforma omului rămânând o utopie platonică, poate reprezentând imposibilul, un ideal nici când de atins. In orice caz după concluziile lui Platon, sprijinite de faptele realităţii trăite de el, sfârșitul este un etern suspens, ca ţara cea din neguri, a Atlantidei.

Nici aici autorul nu se poate sustrage de sub influnnţa eroului învins, bătut de apele unui pesimism raţional, deci deloc maladiv, dar cu atât mai grav.

Dar pe lângă mesajul filozofic, incontestabil unul din conţinutul de bază a cărţii, romanul pentru a fi realizat trebue să aibe și alte calităţi, unele ce ţin de caracterele sale intrinseci. Adică autorul reușeste -și aceasta este calitatea principală a lucrării de artă deosebindu-se de un studiu sau eseusă-l reînvie și să-l readucă pe Platon înaintea noastră, dându-ne impresia că exact așa s'ar fi putut desfășura evenimentele și acum 2000 de ani, în pragul celor trei călătorii siciliene.

Si fiindcă genul literar își are valoarea în potenţele sale de sugestie și nu rar în a juca pe pereţi măști de polichinelle, autorul recurge aproape la fiecare pagină la recuizita lui de artist, contribuind prin aceasta să refacă o atmosferă în toate amănuntele sale, ceeace după cum am arătat este una din tăriile scrisului lui Vintilă Horia.

Din atât de multele procedee asi aminti blestemul preoteselor etrusce adresat Siracuzei cu acel Lupu însemnând moarte, constituind plânsul unui cor de tragedie, bocindu-se pe Destinul nobilei Jocaste, numită Siracuza. Cutremurul și erupţia Etnei sunt descrise ca unele din permanenţele pământului ireal, Sicilia, părând mai degrabă un disc lunar rătăcit pe un arhipelag al Terrei.

Teatrul de marionete, sărbătoarea Anthestenienilor cu moartea mimului Xenarchos reușește să ne întroducă sub forma câtorva creionari, cum ar fi procedat Kandinsky, în lumea vechii Siracuze.

Un loc aparte în ansamblul romanului îl posedă eroinele acţiunii, fiice pure ale imaginaţiei autorului, tratate în spiritul cel mai pur al iubirii și idealului platonic despre femeie, asta fie că e vorba de Lastenie, fie de Myrtunna, nevasta lui Charminos, Beatrice cu trup de amazoană.

Dintre toate, în primul rând apare Briseis, corespondentul platonian al Diotimei lui Socrate, una din enigmele, fără îndoială, ale povestirii lui Platon.

Reprezentând tinereţea vesnică, preoteasă în altarul inimii muritorului, cred că ea reprezintă și idealul pur despre viaţă, zis și platonic. Cu cât se prăbușește realizarea în concret a cetăţii Calipolis, Briseis este lovită de boală, suferă metamorfoza Eriniei nebune executându-l pe Dion, elevul lui Platon, atunci când acesta s'a îndepărtat de misiunea lui nobilă.

Briseis tocmai prin neprevăzutele ei caractere, împrăștiind lumină, prin nenumăratele-i aspecte constituie alături de Platon una din frumuseţile visate ale romanului. Prin ea autorul ne demonstrează din nou cât de adânc a stiut să pătrundă în filozofia eroului său.

O altă figură cu totul interesantă deși o aflăm sporadic pe scenă, este Phriné, model al lui Praxiteles. De fapt ea simbolizează intrarea în nemurire prin artă, a Atenei, atunci când politic numai poate fi salvată, de sub umbrele ciufute ale statuilor batjocorite ale lui Hermes.

Nu întâmplător Phriné mai revine odată în faţa lui Platon, tocmai la sfârșit, filozoful asistând la judecarea ei, salvându-o dela moarte frumuseţea-i divină. Este o luptă plină de semnificaţii, legile filozofului găsindu-o vinovată deci fără drept de a fi achitată de nelegiurile săvârșite. Viaţa însă a vrut altfel impunându-și normele, de unde Platon este nevoit să recunoască, la bătrâneţe, că și frumuseţea, deci poezia cea expulzată, trebue să aibe un loc rezervat în cetatea lui cea ideală. "Binele și frumosul nu sunt de condamnat", iată ultimele lui cuvinte lipsite de orice alte teorii sau sisteme filozofice.

Platon în la "Septième Lettre" a lui Vintilă Horia personifică pe omul de totdeauna, cu visul de a se urca pe treptele perfecţiunii, în scopul de a-și căuta cu adevărat fericirea.

De unde se poate încă deduce că cetatea Calipolis se înalţă undeva sub cer, ca un miraj, Fată morgană, întrupare a idealului absolut. Si chiar dacă ea va rămâne tot atât de ascunsă ca și pe fund de ocean Atlantida, omul cât e om nu poate trăi fără chemarea cântecului ei cel profund și tainic.

Ovidiu VUIA

* Amintim că numai călătoria întâia (388 sau 387 a. Chr.) a lui Platon la curtea lui Dionysios I este sigură, celelalte două, nefiind pomenite nici de Diodor, nici de Aristotel, ultimul, contemporan cu Dion. Scrisoarea a VII-a a lui Platon, făcând parte dintr'o colecţie de 13, stă la baza vieţii lui Dion de Plutarh, cei mai mulţi istorici însă nu cred că a fost scrisă de mâna filozofului, deci relaţiile acestuia cu Dion și celelalte două călătorii în Siracuza lui Dionysios al II-lea ar ţine de domeniul legendei, lansată ulterior, din interese usor de ghicit, de vreun elev al Academiei din Atena.

Tot acum mai accentuăm că în lucrările sale, Platon se ocupă atât de intens de Atlantida, al cărei plan îl și descrie în amănunte, încât unii cercetători de azi ajung la concluzia că insula de dincolo de coloanele lui Hercule ar fi o producţie a imaginaţiei filozofului.

Bineînţeles că toate aceste date istorice nu vin să influenţeze cu nimic reușita romanului lui Vintilă Horia,-reliefând din legendă si mit personalitatea și gândurile lui Platon-, deaceea le și amintesc într'un comentar cu totul marginal.

O.V.

SCRISOARE

Ard, mamă, în revolte și dureri,
mi-e sufletul furtună și risipă;
priviri de săbii, părul de strigoi
ursuz trec printre oameni ca o gripă.

La stâna mea în noapte cu stihii
m'au torpilat cu grindină văzduhuri.
Amurgul a aprins în mine răni,
Prin văgăuni m'am betejit de duhuri.

Mă ispiteau chemări din depărtări,
Desculţ când alergam peste tarlale,
prindeam în mână șerpii ca un vrac
când îmi ieșeau presimţitor în cale.

Si'n noaptea când tuna peste păduri
și fulgerau pe piscuri lungi florete
Am alergat de spaima unui gând
peste dureri, tristeţi, peste regrete.

Măicuţo, lumea spune că-s nebun
desculţ când bat maidane ca o gripă,
nu mai cerca descântece și vrăji,
mi-e sufletul furtună și risipă.

Un poet din ţară

BISERICA CREȘTINĂ

POSTUL MARE

Pr. Dr. Petre POPESCU

Suntem în Sfântul și Marele Post.

Pentru mulți, Sfântul și Marele Post a rămas o exigență a Bisericii, tipărită pe Calendare, neluată în seamă, bună pentru bătrânii ce mai cinstesc sfintele imperative ale Bisericii și care-și mai aduc aminte de vremurile de bărbăție creștină, când Postul era ținut cu rigoare duhovnicească și când acest timp de 40 de zile era timp de purificare spirituală și fizică și de creștere spre Cer.

S'a trăit un timp de anchilozare, de moleșeală, de delăsare, de dislocare și chiar de iresponsabilitate.

Epoca în care am intrat însă, este a Sfântului Ioan Evanghelistul. Această epocă nu se acomodează cu slăbiciunile omenesti, nici cu căldiceii, nici cu neseriosii si nici cu neangajații în viața creștină.

Epoca în care trăim este epoca eroică, a bărbaților, a entuziaștilor. . . Ea a înscris pe Epitrahilul mucenicesc al Bisericii, milioane de martiri. Este epoca cu iz eshatologic și în ea se merge direct și triumfal pe drumul Golgotei, spre Inviere.

Este adevărat, timpul a trecut. Crestinismul a ajuns la vârsta de două mii de ani. S'ar putea spune că a îmbătrânit. Ceea ce este etern nu îmbătrânește. Crestinismul n'a îmbătrânit. Jertfa de pe Golgota se împlineste și se va împlini în cosmos, până la sfârșitul vremurilor, iar corpul mistic al lui Iisus Hristos este mereu dătător de viață nouă. Numai ce este transitoriu, apucăturile rele, ifosele și rânduielile omenești îmbătrânesc și sfârsesc în vid.

Epoca de azi este a acelor ce au limba uscată după apa cea vie, despre care vorbește Mântuitorul la fântâna lui Iacov, este a acelor flămânzi până la leșin după hrana evanghelică și este a celor ce sunt gata să răspundă pozitiv, la apelurile și la îndemnurile Bisericii.

In această vreme Biserica vorbește și propune fiilor ei, piste spirituale, pentru a fi cel puțin pe poziția liniară a epocii în care trăim.

Nu este vorba de invenții miraculoase noi, ci este vorba de piste ce au fost neglijate și neconsiderate.

Biserica nu poate sa rămână indiferentă, să nu spună și să nu avertizeze pe fiii ei, de vremurile noi în care trăim și suntem implicați.

Biserica spune că Postul înseamnă abținere, înfrânare, dela anumite feluri de mâncare: dela ouă, dela carne, dela lapte și derivatele lui, dela vin și feluritele căuturi și dela mâncare multă. Această disciplină impusă și acceptată în mod nesilit, duce la supremația spiritului asupra poftelor, asupra tentațiilor și asupra meteriei. Omul devine stăpân pe gură și pe tot ce intră în gură. De aici nu este departe să intre în procesul de îmbunătățirea vieții spirituale, printr'o luptă aprigă contra păcatului, contra minciunei, contra vorbelor deșarte și contra clevetirii.

Post înseamnă stil de viață nouă ieșit din tensiuni, din zbucium sufletesc, din chin, din confruntări, din dorința înlăcrimată de a nu pierde haina îngerească primită la Sfântul Botez și nici asemănarea cu Dumnezeu creatorul.

Acest stil de viață nouă se plămădeste în rugăciunea lungă, insistentă și cutremurătoare de fiecare zi și în Rugăciunea Rugăciunilor -Sfânta Liturghie de Duminică, la care creștinul este ținut să participe regulat-.

In ce consistă acest stil de viață?

- A sta în contact în mod permanent cu Dumnezeu cel viu, prin ascultarea Cuvântului Său, prin cetirea zilnică a unui pasagiu evanghelic, referindu-l la viața personală, la familie, la comunitate, la neam și la toată lumea înconjurătoare.

- A trăi împreună, a ne accepta așa cum suntem în realitatea comunitară, a ne respecta, a voi binele aproapelui și a căuta părțile pozitive și bune din inima fratelui, în măsura de a trăi în inima lui și el de a trăi în inima ta. Ponegrirea, vorbirea de rău, căutarea defectelor și etalarea lor si uciderea morală a fratelui, acestea sunt armele Satanei și ucenicilor lui, cum și ale provocatorilor și ale celor ce vor destrămarea vieții creștine și comunitare. La toate aceste provocări, insinuări și acuzații, creștinul răspunde cu iertare, cu uitare și cu dragoste.

- A evita să ne rezervăm în mod egoist ceea ce aparține și trebue să fie în serviciul și folosința tuturor. A ne deschide către frații noștri și a-i antrena să aducă aportul lor la binele comun, la idealul comun, la aspirațiile comune, a zidi cu ei o viață mai simplă, mai dreaptă, mai bună și mai morală.

- A mărturisi Gloria lui Dumnezeu și darul inestimabil făcut omului prin trimiterea Fiului Său, Iisus Hristos, care a acceptat să moară pe Cruce pentru noi, pentru păcatele și pentru neputințele noastre, ca apoi să învieze și să învingă moartea. Ca trecători și ca locatari, cari nu se atașează de lucrurile ce pier și sunt efemere, să mărturisim, că scopul ultim al faptelor individuale și colective, este comuniunea cu Dumnezeu și comuniunea între oameni.

- A primi la Sfânta Impărtășanie, Trupul și Sângele Domnului, ca încoronarea acestui stil de viață, înseamnă îndumnezeirea omului, înseamnă restabilirea chipului îngeresc, înseamnă floare crescută din roua divină, pe acest pământ ce geme de păcate și cu atâtea buruieni.

Stați și priviți Crucea pe care a fost răstignit Iisus Hristos. Din ea isvorăște sfânta dorință a Mântuitorului de a salva și mântui pe toți oamenii pământului. O voce misterioasă ne spune: Vreau să mântuiesc toată lumea, unul câte unul, așa cum voiește Tatăl Meu. Eu nu pot nimic fără voi, cum voi nu puteți nimic fără Mine.

Mâinile mele sunt țintuite; fiți mâinile mele care binecuvintează, care lucrează, care îngrijesc rănele omenești și care construiesc.

Picioarele mele sunt legate de Cruce; mergeți în lume și mărturisiți-mă și îndemnați pe toți să îmbrace haina Sfântului Botez și s'o păstreze imaculată.

Capul meu este aplecat pe Cruce, iar gura îmi este închisă; fiți gura mea în rugăciunile voastre, fiți inima mea plină de dragoste, în această lume mâncată și pustiită de ură. Fiți ochii mei din care curg valuri de milă pentru lumea de azi chinuită, umilită, robită, încarcerată și pentru cei ce sunt bolnavi pe paturi de suferință.

Nu-mi aduceți flori în Vinerea Mare. Faceți să crească în inimile voastre floarea dragostei de om, floarea iertării, floarea uitării. . .atât îmi trebuește.

Pr. Dr. Petre POPESCU

Ghiocelul Domnului

Liviu ABRORE

Curat ca lacrima, hrănit din sevă puternică, par'că mai alb decât zăpada, așa sparge ghiocelul crusta aspră a firii, vestind dimineața de înviere a pământului ferecat în amorțire.

E cea mai umilă între flori. Totuși, cea dintâi învrednicită să vestească zorii primăverii.

In aceeași umilință binevoit-a Domnul să înflorească și Ghiocelul Lui, prin care a deschis omenirii calea, adevărul și viața, întruchipate în Christos Mântuitorul. Cu adevărat, umilă a fost Maria toată viața Ei. Rar pomenit numele Ei în Evanghelii. Ceeace a pus păcatele pe unii să o nesocotească aproape cu desăvârșire, uitând că prin Ea a apărut Dăruitorul Harurilor.

Tot atât de adevărat este însă, că cei mai mulți nu au căzut victimă acestei rătăciri. Prea Curata e "mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită, fără de asemănare, decât Serafimii" nu numai în Ceruri, ci și în inima drept credincioșilor.

Dar este această cinstire legată și de ascultarea ce I se cuvine?

Câți, bună oară, conformându-se mesajiilor Ei, își sfâșie lăuntrurile în pocăință ("pocăiți-vă", a spus Ea la Lourdes) și câți se roagă zi de zi pentru convertirea (lăpădarea de păcat) a Rusiei (îndemnul Ei stăruitor la Fatima Portugaliei)? Cumpănind lipsa noastră de seriozitate în a urma cu sfințenie aceste îndemnuri stăruitoare, isvorîte din iubire îndurerată de Maică, se aprind în amintire cuvintele mustrării amare ale Domnului: "Neamul acesta Mă iubește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine".

Cine este această "Roabă a Domnului", precum Ea însăși s'a numit, pentruca să I se cuvină ascultare? Maipresus de toate, este vre-un fapt incontestabil în Evangheliile ce așa de rar o pomenesc, care să ne oblige să plecăm urechea și cuvântului Ei pentru o mai bună slujire lui Dumnezeu? Este în aceste Evanghelii vre-un fapt, care să stabilească și autoritatea cuvântului Ei?

Din fericire, este. Nu numai unul (peste faptul cel mai de seamă, care este Nașterea lui Christos).

Iată, bună oară, nunta din Cana Galileii:

Prea numeroși, sau prea înflăcărați cu prilejul acestui eveniment binecuvântat, nuntașii au băut tot vinul. Isus era față la ospăț cu ucenicii Lui. Lângă El, la masă, Maică-sa i-a spus îngrijorată: "Aceștia nu mai au vin". Prompt I-a răspuns Isus: "Femee, de ce te adresezi Mie? Ceasul Meu încă NU a sosit".

Răspunsul e clar: Isus NU a intenționat să facă nici o minune acolo. Dar Ea, deși îi cunoștea mila Lui pentru credință, nu a îndrăsnit să I se mai adreseze prin cuvinte. Ci, doar cu o privire înrourată de nădejdea rugăciunii umilinței spre El, a spus servitorilor: "Faceți orice vă va spune EL". Adică, voia Lui plinească-se.

E o nuanță de fragranță spirituală indescriptibilă în această atitudine a Ei. Ea nu și-a permis să discute cu El, cum a făcut Avram cu Dumnezeu, Ci, făcându-se mică de tot (mai mică decât străina, care I-a spus mai târziu: "Da, Doamne, dar și câinii mânâncă din fărâmiturile ce cad sub masa domnilor"), a pledat numai cu privirea.

Si astfel, în Cana Galileii, prin credința Ei nesovăitoare, Maria a fost cea mai dintâi ființă umană (înaintea lui Petru, înaintea lui Pavel), care a făcut cunoscută divinitatea lui Christos, preamărind-o. Căci, coplesit de această credință și mistuit de dragostea Mamei, ca și de iubirea Lui față de Ea (iubire nici pe cruce uitată), El nu a mai avut inima să nu o răsplătească pe această "Roabă a Domnului". La un cuvânt al Lui, apa celor șase vedre s'a făcut vin. Iar Evanghelia lui Ioan (2,1-11) încheie! "Acesta a fost primul din semnele (minunile) lui Isus în Cana Galileii. El a desvăluit (acolo, vederii omenesti) gloria Lui și ucenicii au crezut în El."

Pentru cine a pledat privirea sfioasă a Celei Pline de Dar la Cana Galileii? Pentru Ea, care era rug de credință? Ori pentru această biată umanitate, pentruca să cunoască un ceas mai de vreme pe Christos? Recunoscut-a Fiul, până și în privirea Ei sfioasă, autoritatea Maicii Lui?

Dar misiunea Maicii Domnului nu a luat sfârșit prin nașterea Dumnezeului Intrupat, nici prin minunea (la a Ei rugăminte săvârșită) din Cana Galileii. Căci de pe cruce Ei I s'a dat o nouă chemare: Maică a întregului neam omenesc. Așa spune Evanghelia lui Ioan (19,26-27) despre această floare a umilinței sădită de Dumnezeu pe pământ. Ceeace constituie un alt fapt scris în Evanghelii, pentruca autoritatea Ei să nu poată fi trasă la îndoială.

In timpul vieții Ei printre muritori, lui Dumnezeu a slujit. Tot Lui slujește și de când a fost înălțată la Ceruri.

In vechime, Dumnezeu trimitea omenirii prooroci. Dela o vreme încoace o trimite pe Ea să-i înlocuiască întru cuvântul de îndreptare adresat de El nouă. Aparițiile Ei pe pământ nu sunt povești. Sunt realitate. Mesajiile, ce ne împărtășește Ea nouă, sunt cuvântul lui Dumnezeu. Iar pentruca acest cuvânt al Lui, tâlmăcit de Ea, să fie crezut de Toma din om, este însoțit de minuni mereu repetate, până în zilele noastre.

Fecioara isvorului Intrupării nu are puterea să mântuie sufletele. Numai Dumnezeu o are. Dar Ea cheamă mereu oaia pierdută la turma Păstorului adevărat. Si prin rugăciunile Ei, invocatoare a milei Celui Carele și-a vărsat sângele pe cruce, Dumnezeu iartă păcatele celor întorși din rătăcire.

Aprinde, Părinte, focul milei Tale în acest scris umil. Căci numai focul milei Tale poate să lumineze, cu credință tare și cu folos, în inimi, strădania neostenită a Maicii Domnului. Strădania Ei neostenită, care vrea să topească suflarea omenească în pocăință și să o adune, astfel, în fața Tronului Impărătesc, spre preamărirea numelui Tău. Si spre bucuria Cerurilor, care numai una este:

PLINIREA VOINTEI TALE.

CALVARUL PREOTULUI CALCIU

Din înghețul unei celule de piatră, în care este închis de viu, dela mii de km depărtare, tăcerea lui ne împunge coastele, ne sfâșie măruntaele, "ne spintecă noaptea ca un cuțit", cum spune poetul.

Este tăcerea impusă preotului Calciu, prin totala izolare. A fratelui nostru de sânge românesc, a fratelui în credința în Isus Cristos, a fratelui pelerin în Tara idealului românesc, în care peregrinăm toții și pentru a cărui realizare, dăm oricând această bicisnică viață.

Verbul lui care avea flacările lui Ion Botezătorul este mut, căci nu poate străbate pereții groși ai celulei, ai sârmei ghimpate, a armelor automate. Călăii cruzi care îl păzesc, asteaptă numai ordinul unui Irod, căruia să-i prezinte capul pe tipsie la dorințele frenetice ale vreunei noui Irodiade. Iar el tace, suferă și se roagă pentru iertarea lor, cum l-a învățat Domnul său Isus Cristos, pe al cărui drum va merge până la ultima suflare a vieții lui pământești. Căci el nu simte foamea, frigul și toate chinurile fizice si morale savant administrate, fiind săturat, dogorit și îngrijit de Cristos. In numele Lui a vorbit, El i-a dat curajul să spună adevărul, i-a arătat Golgotha care îl așteaptă, dar și Invierea ce urmează morții. Iar el, preotul Calciu, a ales acest drum, ca slujitorul Lui și în patimile prin care trece mulțumeste Domnului că l-a ajutat să spună adevărul. Azi pe Golgotha, cât îl mai ajută puterile corpului slăbit de atâtea răni și spini, murmură la adresa călăilor: "iartă-le Doamne că nu stiu ce fac"!

Patimile acestui om pun încă o cunună de glorie neamului românesc. Dar condamnarea lui, pălește acești lauri dela o zi la alta și ne pune într'o lumină cețoasă și suspectă față de restul lumii, care le vede și le cunoaște pe amândouă. Pentru toți românii, din Tară sau dincolo de ea, un cuțit împlântat pela spate. Si, probabil, călăii înșiși, încep să simtă o anumită sugrumare, dar nu stiu cum să dea înapoi.

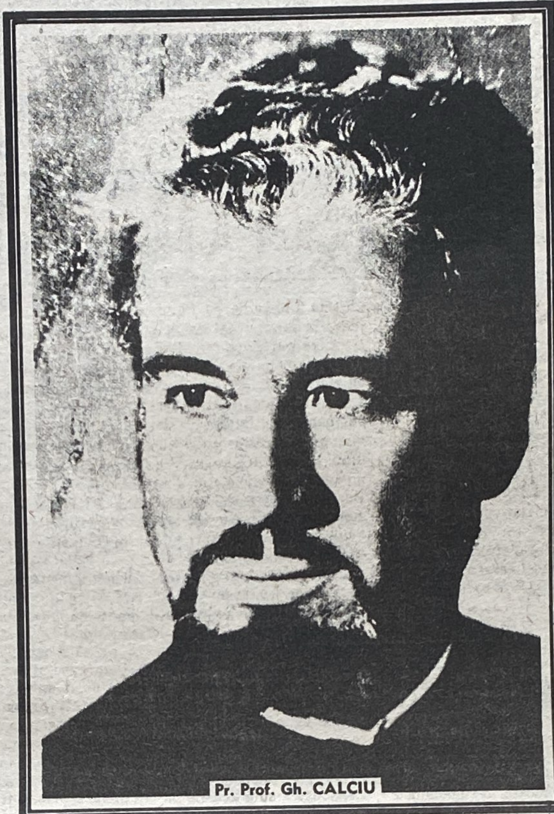
In fond de ce trebue să scriem aceste rânduri despre preotul Calciu când poporul român, în ultimile trei decenii numai, a avut de plâns zeci și sute de mii de alți arestați, condamnați și morți, despre care azi nu putem scrie, căci paginile acestui ziar sunt insuficiente pentru a le menționa cel puțin numele, deși ele și suferințele lor sunt consemnate și înregistrate. O facem pentrucă preotul Caclciu, a devenit un simbol. Căci jertfa preotului Calciu, sparge dimensiunile strâmte ale vreunei doctrine politice de interes personal sau regional. Ea întruchipează tot ce omenirea a realizat mai bun și mai frumos din antichitate și este încoronat prin credința creștină. Iar noi românii ne-am simțit mândri de a avea în totalitatea populației o asemenea educație ce se moștenește netocită de 20 de veacuri. Situația internațională de azi, precum și declarațiile și semnăturile reprezentanților poporului român din ultimii 25 de ani de când am intrat în Națiunile Unite, iscălitura pusă acum patru ani la Helsinki, plus unele abjurări oficiale asupra politicei din trecut a partidului comunist român, au dat să înțeleagă lumii, că deși guvernați de un regim comunist ce se auto alege, s'ar fi schimbat ceva la noi. Si din această cauză România a profitat cam prea copios. Inăuntrul granițelor noastre, omul va fi respectat indiferent de ce crede sau vorbește, credințele religioase sunt libere, etc., așa au subscris cei ce au fost și sunt conducătorii poporului român. Iar azi, lumea constată că nu este nimic adevărat și totul au fost vorbe goale și mincinoase. Dar cuvântul dat, a fost scris și parafat oficial și o retragere a lui sub diverse motive făcute de meșteșugari procedurișți, nu sunt luate în seamă. Tăcerea preotului Calciu sună mai tare.

Ea ne obligă să ne amintim de crudele prigoane din 15 Mai 1948, din 15 August 1951, de alte nenumărate date, care au dus la distrugerea fizică a unui tineret curat și desinteresat și pur românesc. Aceste date au reprezentat o pierdere irecuperabilă din punct de vedere național. Căci tineretul cu energia și puterea de a se dărui unor scopuri înalte spirituale în mod nelimitat, este cea mai mare avuție a oricărei națiuni. Pe acest tineret român pus la grea încercare, preotul Calciu îl cunoscuse într'una din cele mai cumplite închisori, concepută de perversitatatea minții omenești-si ca români ne rușinăm de realizarea ei-, a apreciat corect tezaurul pe care el îl reprezintă mai ales azi când neamul nostru stă la răscruce. Eliberat din pușcărie, numit profesor la un seminar teologic (singurul se pare pentru 20 milioane de crestini ortodocși), și numai pentru recunoașterea calităților lui de intelectual, el s'a adresat mai întâi acestui tineret. A căutat să-l ajute în găsirea adevăratului drum al destinului românesc.

Lucrarea preotului Calciu de îndrumare a tinerei generații a fost denaturată de către autoritățile române într'o luptă pe viată și pe moarte: tineretul trebue să asculte numai de Marx și Lenin, să cunoască numai ura pe care cei doi maeștri o impun față de oricine, începând cu denunțarea membrilor familiei sale. Ori noi știm prea bine ce formidabil aparat de represiune reprezintă autoritățile din țările comuniste. Era o luptă între David și Goliat. Numai că de data asta, Goliatul absolvent al unor anumite școli moscovite, i-a furat lui David praștia și pietrele. Căci lupta în câmp deschis, nu este tăria comunismului, care preferă lupta subterană și asasinatul din umbră. Iar acest sistem dictatorial și, de un absolutism cum n'a mai cunoscut omenirea, se vrea universalizat. Nouri mult prea grei si negri, prevestitori de mari furtuni învălue planeta noastră. Nimeni nu poate spune, cum va plăti comunismul tot răul făcut tuturor. Insă un destin al binelui si răului există și alegerea este făcută. Preotul Calciu a vroit binele și a luptat și s'a sacrificat pentru el, cea mai evidentă dovadă fiind situația lui de azi.

Pe scurt și pentru bunul simț ce ne conduce pe fiecare, ne întrebăm: Trebuia preotul Calciu să fie arestat, ca unul ce periclita ordinea politică ? Nu, căci ea trebuia să fie prea consolidată după 35 de ani de guvernare, fără întrerupere, păzită de sute de mii de polițisti și zeci de mii de tancuri ce pot mătura în câteva clipe, totul. Iar el, era un om care probabil, nu avea nici măcar un briceag cu care să-și tae pâinea.

Nici ordinea socială nu o amenința căci el dorea egalitatea si modestia până la sărăcie și nu îmbogățirea pe care o tot proclamă comunismul fără să o realizeze, cerșind totul dela capitaliști. Impotriva Bisericii strămoșești nu putea să fie, căci era nu numai slujitor al ei, ci și învățătorul viitorilor ei primi slujitori, ceeace îl obliga la respectarea unei stricte moralități, în conduita față de adevăratele interese naționale. El a spus fără teamă adevărul asa cum a fost învățat de EL, fără să cruțe pe Caiafele ce stau în fruntea ortodoxiei noastre, cu o conștiință pură, cu o inimă curată, cu harul cu care l-a binecuvântat Dumnezeu, care a ars pompoasele lor veșminte, le-a pus cenușă pe capetele și frunțile acestor farisei. Si le-a aruncat în țărână sinedriile și zapisele lor falsificate cu care se mândreau. Le-a arătat impostura și cârdășia cu ateii, pentru blidul de linte ce-l primesc. Si judecata ce-i așteaptă.

Pr. Prof. Gh. CALCIU

Că și-a permis să critice dărâmarea vechilor biserici-monumente naționale- era de așteptat. Căci un popor ce reneagă trecutul, nu-și mai găsește loc în istorie, ci trebue să se facă sluga altuia care zise că are destule și-i poate da și lui câteva. In fond, în orice țară civilizată, asemenea dispute sunt libere. Aceste democrații din estul Europei, au alt concept, căci ele utilizează termenul, dar noțiunea lui le este streină. O falsificare, o înșelătorie oficială, cunoscută de toată lumea, indiferentă dealtfel de tot ce se petrece pe-acolo. Numai că, vor veni și alte timpuri! In orice caz, mai drepte, mai libere și mai democratice în sensul adevărat al cuvântului. Se poate omorî un om sau un popor, dar nu ceeace au gândit.

Preotul Calciu era un liant moral și spiritual, în poporul român și care are nevoie azi, de mai multi preoți ce se sacrifică pentru credința strămoșească, pentru întărirea solidarității naționale, dezagregată de internaționalismul comunist, care este mantaua de ploae a naționalismului rus. Trebue ca cineva să fie orb sau de rea credință să nu vadă pe ce cale a alunecat omenirea. Ori, în aceste "vremuri de crâșcare" cum zice cronicarul, poporul român care este cap de listă în popularea Siberiei, trebue să se unească sub scutul credinței crestine cum au făcut-o voevozii și domnitorii noștri din trecut, care zideau o biserică atunci când se anunța furtuna și mai zideau una, dupăce furtuna fusese biruită. Iar acum, se dărâmă aceste biserici, care ne-au ținut uniți, se distruge și se pervertește un tineret, care trebue să fie în prima linie de luptă. La ce forțe va apela poporul român în clipele grele ce vor veni? In cuvântul partidului nu cred nici beneficiarii lui chiar în vremuri liniște. Deaceea cred că, arestarea și condamnarea preotului Calciu, este o greșeală. Si dacă, în Tara lui, este de nesuportat, să fie ostracizat, adică să fie gonit dincolo de hotarele ei.

Un Comitet de protest împotriva măsurilor luate față de preotul Calciu s'a format în Occident si el nu va rămâne inactiv. Protestul lui a fost academic, deoarece se adresa unor oameni supra dotați cu titluri academice. Si el, acest Comitet -și în fruntea lui stă o persoană ce face glorie în occident neamului românesc-nu face târguri de conștiință și de românism. Toți românii sunt lângă el, căci va persevera și-l va elibera pe preotul Calciu. Veți vedea!

Intr'un articol viitor, vom analiza pe scurt, predicile ținute de preotul Calciu.

Glia

Patrie, Patrie, în glia scumpă a ta,
Plugurile răstoarnă brazdă adâncă și grea.
Dârzi stau încovoiați pe coarnele lor, țăranii,
Cum au făcut-o părinții, bunicii și strămoșii lor, Dacii și Romanii..

Intotdeauna au stat neclintiți în fața furtunii,
Ca și frații lor din codri, gorunii.
Dușmanii au venit, au plecat sau și-au găsit aicea mormântul,
Dar țăranii au rămas, căci îi legau plăvanii, plugurile și pământul.

Unii dintre năvălitori au fost așa de negri la suflet, așa de câinoși,
- Veneau din Răsărit și Miazănoapte, din codri întunecoși -
Că luau tot ce găseau, treceau totul prin flacări și sânge,
Si nu lăsau țăranilor decât ochii pentru a plânge.

Dar au plecat și aceștia, iar pe urmele lor.
In glia ta Patrie, plugul a pornit harnic, răscolitor.
O, de-ași putea, de-așí putea,
In urma plugurilor așí îngenunchia!

Si-un bulgăre așí lua din brazda neagră și udă,
Brazdă grea, răsturnată cu sudoare și trudă.
Si l-ași săruta ca pe o moaște ca pe-o icoană,
Apoi l-ași pune pe inimă, cum pui leacul pe rană.

Patrie, Patrie, cât este de scumpă această glie a ta,
N'o pot înțelege decât cei cari, ca și mine, azi nu o pot săruta.

N.S. GOVORA

DOCUMENTELE Armand Călinescu

Din arhivele Cuvântului Românesc, a colecției ziarului «Universul»

(Documentul 1)

Scrisoarea d-lui A Călinescu adresată d-lui I. Mihalache

Răspunsul oficiosului național-țărănist

D. Armand Călinescu, înainte de a intra în guvern, a adresat d-lui Ion Mihalache următoarea scrisoare în care d-sa arăta motivele cari l-au silit să primească a-și da concursul noului guvern:

Stimate d-le Mihalache,

Mi s'a cerut să colaborez la guvern pe baza unui program precis, în care văd posibilitatea înfăptuirii pentru țărănime a multora din dezideratele noastre.

Am acceptat.

Cred că nu vei fi surprins de un act care trece peste disciplina impusă de d. Maniu.

D-ta știi bine că nu am acceptat șefia d-sale, decât cu condiția expresă de a nu împinge partidul într'o acțiune antidinastică. Așa ne-am înțeles împreună, înaintea alegerilor.

Din nefericire, pentru țară și pentru partid, d. Maniu a făcut altfel.

In ultima convorbire ce am avut, d-ta însuți mi-ai exprimat nemulțumirea.

Mai mult decât atât: șefia actuală a modificat și poziția noastră ideologică.

D-ta mi-ai spus că unul din fruntașii partidului socotește pe d. Maniu mai mult "gardist", decât "țărănist".

Eu sper că în fața perspectivelor sumbre ce se deschid unui partid ca al nostru, printr'o conducere negativă și nefastă, toți oamenii capabili vor reacționa cât va mai fi timp. Sunt convins că prin actul meu ajut la aceasta.

Te rog să crezi, d-le Mihalache, în nealterata stimă și afecțiune ce îți păstrez personal.

ARMAND CALINESCU

(Documentul 2)

Oficiosul național-țărănist "Dreptatea" publică eri următorul răspuns:

"Intr'o scrisoare a d-lui Călinescu, adresată d-lui I. Mihalache, se reiau vechile calomnii la adresa partidului național-țărănesc.

Partidul a dovedit în ceasuri grele atașamentul său pentru regimul monarhic și pentru dinastie. O știu aceasta, destul de bine, chiar aceia cari scuză astăzi și cari până eri se străduiau, alături de noi, să risipească toate calomniile. Incercarea lor de astăzi nu va reuși, cum n'a reușit nici a altora, până la el. De altfel ca să se vadă ce valoare au asemenea afirmații este destul să relevăm o mare contradicție în aceeași scrisoare. D. Călinescu susține că a colaborat cu d. Goga, pe baza unui program minimal în care găsește multe din punctele noastre programatice. D. Goga a declarat că a primit în guvern câțiva străini din partidul său, cari vor colabora pe baza programului național-creștin.

Care este adevărul? Cine îl ascunde?

Cât de sincer este d. Călinescu în această chestiune, dovedește cât este și în celelalte".

(Documentul 3)

Răspunsul d-lui Ion Mihalache la scrisoarea d-lui Călinescu

D. Ion Mihalache, a răspuns următoarele, la scrisoarea publicată de d. Armand Călinescu.

"D. Călinescu a simțit, nevoia justificării actului de trădare, trimițându-mi - firește după consumarea actului - o scrisoare.

"Am citit-o biuroului partidului ca să se vadă, dacă mai era novoe, că "justificarea" e la înălțimea actului trădărei. Trădărei nu i se poate adăuga de cât poltronerla: minciună, denaturare și perfidie.

Tabloul este astfel complect".

(Documentul 4)

" DE ANUL NOU"

Un articol al d-lui IULIU MANIU

Ziarul "Patria" din Cluj a publicat următorul articol, semnat de d. Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc.

"Ziua nașterii Domnului ne-a găsit prăznuind bucuria invingeril.

Străduința spre mai bine a răscolit sufletul mulțimii românești.

Chemată la vot, ea și-a spus judecata: A condamnat, regimul liberal, a alungat guvernul personal al d-lui Tătărescu ieșit din păcat și din îngâmfarea puternicilor zilei. A ridicat altar strălucitor demnității naționale și a făcut să triumfe morala creștină, batjocorită de cei ce ar trebui s'o cinstească mai mult, dând pildă bună și altora.

Ce satisfacție mare pentru luptătorii partidului național-țărănesc de atâtea ori loviți de nedreptatea soartei. Si de atâtea ori răsfățați de razele strălucitoare ale victoriei.

Biruința cinstei și a bărbăției ar fi trebuit să aducă și biruința așteptării noastre de a lua cârma țării în mână pentru a înlătura necinstea, neseriozitatea și desfrâul din viața publică, de a înstăpâni buna stare și ușurarea în viața de toate zilele a țărănimii noastre și mai ales de a înstăpâni cu adevărat între cetățenii țării și la vetrele românești porunca creștină: Pe pământ pace, între oameni bună învoială.

Ori ziua Anului Nou nu a adus răsunetul marei biruințe. S'a înstăpânit în fruntea unei țări un guvern care nu răspunde votului mulțimii nici dorințelor de dreptate și libertate a sufletelor românești atât de însetoșate.

A venit un guvern care își bate joc de drepturile constituționale ale națiunii noastre, care nesocotește drepturile politice ale cetățenilor și care în loc de a se inspira din marile adevăruri ale democrației naționale, pune în valoare, când pe față, când în mod ascuns, o dictatură care călcând demnitatea națională înstăpânește puterea bunului plac isvorită din dorul de stăpânire și persecuțiune, născute din ideile preconcepute.

Anul Nou ni se arată ca plămădit pentru noi în zodia luptei. Va trebui să luptăm pentru înlăturarea unui nou guvern personal pus în fruntea țării, în contra voinței clar exprimate a națiunii și proptit de trădători ai partidului nostru cari de dragul puterii trecătoare au vândut drepturile națiunii și au trădat partidul național-țărănesc și tovarășii lor de luptă, pe munca și sacrificiul cărora s'au înălțat.

Va trebui să ducem cea mai hotărâtă luptă pentru respingerea atentatului ce s'a săvârșit în contra libertății și în contra adevăratului naționalism. Marile tradițiuni ale Ardealului și ale Banatului.

Prin aventuriata, încercare a guvernului pus în fruntea statului sunt aruncate în joc, mari interese de existență a țării noastre.

Indeosebi prin politica externă a noului guvern, în urma evidentei contrasiceri ce există între vederile binecunoscute ale primului ministru și politica tradițională a României.

Neamul românesc trebue să-și dea seama de acest lucru și trebue prin urmate să dea cea mai categorică luptă pentru grabnica înlăturare a guvernului Goga născut dntr'un capricui neexplicabil.

Doresc ca Anul Nou să dea prilej a prăznui biruința definitivă a naționalismului nostru constructiv, a democrației curate și a dreptății sociale, după care atât de mult suntem însetoșați.

Credința mea este tare și hotărîrea mea nestrămutată de a sta în serviciul acestei lupte.

Urez tuturor an nou fericit în semnul biruinței prin care vom înstăpâni pacea, frățească în sânul mult încercatului neam românesc.

(Documentul 6)

Declarațiile lui C.Codreanu

-Fragment-

Convertire, nu, ci trădare.

Cu acest prilej ținem să arătăm că întregul corp legionar crescut în cultul onoarei a rămas profund și dureros impresionat de gestul urît al unor oameni politici care în ultimul ceas au făcut salturi nepermise de morala publică. N'o spunem pentru a face critică sau pentru a creia dificultăți, ci pentru a arăta că drumul este greșit.

Căci a merge în luptă la cot cu tovarășii tăi, până la 20 de m. înaintea adversarului, dându-le alor tăi să înțeleagă că le ești credincios, iar acolo a-ți pune căciula în băț și a trece în rândurile adverse, este a comite un act lipsit de cea mai elementară onoare și omenie, este o trădare.

Ce trist viitor trebue să aibă neamul nostru dacă el și-ar face propria revoluție națională sub semnul trădării.

E oribil a pretinde că lupți împotriva iudaismului, consacrând în acelaș timp principiul satanic al lui Iuda, adică trădarea.

Căci să fim bine înțeleși, că nu e vorba de o Convertire la o credință nouă, ci de o trădare răsplătită cu înalte funcțiuni în stat.

Rău procedează acei cari într'un stat se slujesc de slăbiciunile și defectele sufletului omenesc, răsplătindu-le cu onoruri și cu înalte demnități și biciuind în acelaș timp virtuțile, alungând caracterele și înlăturând devotamentele curate.

Deaceea socotesc că pentru morala nației noastre și pentru școala tineretului care se ridică, un guvern naționalist care cere Binecuvântarea Mântuitorului Iisus Christos, trebuia să respingă oferta satanică și să refuze - ca prim gest al său în țara nouă -, consacrarea principiului trădării.

Documentul 5

Un început de romanizare a presei

Suprimarea ziarelor "Dimineața" , "Adevărul" și "Lupta".

Printr'un jurnal al consiliului de miniștri , dat Miercuri seara, au fost suprimate ziarele "Dimineața","Adevărul" și "Lupta".

Această dispoziție a fost adusă oficial Miercuri seara la cunoștiința direcțiunilor ziarelor de mai sus.

D. Octavian Goga, președintele consiliului de miniștri, a întocmit un referat în această chestiune:

JURNALUL CONSILIULUI DE MINIȘTRI

DECIDE:

ART. I. -Aprobă în totul cele cuprinse în referatul sus menținat și hotărăște suprimarea ziarelor "Adevărul" , "Dimineața" și "Lupta", începând cu ziua de 30 Decembrie 1937.

ART.II - D. președinte al consiliului de miniștri și d-nii miniștri de interne și justiție sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului jurnal.

Urmează semnăturile întregului guvern.

(Documentul7)

Declarațiile d-lui Corneliu Codreanu

Am luat abia azi cunoștință de declarațiile făcute presei, zilele trecute, de d. Corneliu Codreanu, declarații cari au impresionat, prin ținuta lor, cu mult diferită de a tuturor declarațiilor făcute de d-sa, în trecut.

Ele fac dovada unei evoluții în gândirea sa, sau a unei maturități în aprecierea evenimentelor cari se desfășoară pe dinaintea ochilor noștri în vremea în care trăim.

Omul politic, fiind într'o necontenită acțiune, este fatalmente, într'un regim de ordine și libertate, supus criticei adversarilor și laudei prietenilor.

Ca șef al unui organism politic și al unui curent nou în viața noastră publică, d. Codreanu trebuia să fie supus și d-sa criticei pentru faptele și declarațiile sale. Dar dacă aceste declarații din urmă nu pot fi obiecte de critică, din cauza cumințeniei și adevărurilor ce cuprind, merită să fie comentate, spre a fi cunoscute cât mai mult și reținute de cât mai mulți.

Intr'un articol publicat acum câtva timp, arătam că inamicul numărul 1 în țara noastră este LICHELISMUL. Si până ce nu vom scăpa de el, nu se poate aștepta o îndreptare sănătoasă a relelor de care suferim. Lichelismul este o formă a trădării și d. Codreanu, în declarațiile sale, după ce spune că nu se preocupă cum și pe unde a venit guvernul actual la cârma țării, atacă sistemul trădării, întrebuințat spre a se întemeia un organism politic menit să cârmuiască un popor, și se întreabă pe drept cuvânt "ce trist viitor trebuie să aibă neamul nostru, dacă el și-ar face propria revoluție națională sub semnul trădării".

Trădarea produce în sufletul oamenilor curați cea mai amară deziluzie. Ea îmbracă diferite forme, dar ori-care ar fi deghizarea, tot odioasă rămâne. De aceea, din câte fapte rele se cunosc, nici unul nu este mai oribil decât trădarea și în toate legislațiile popoarelor, începând dela cele mai primitive și până la cele mai înaintate pe calea civilizației, trădarea a fost stigmatizată și pedepsită cu ultima rigoare.

In regimurile politice democratice, unde s'a abuzat de libertate, trădarea politică a fost mult încurajată din cauza indulgenței cu care s'a privit cameleonismul politic îmbrăcat în haina interesului de stat.

In țara noastră, deși democrația este aproape strangulată, trădarea politică a luat forme îngrijorătoare și cu toate că unii au căutat să o justifice cu considerațiunea, devenită oarecum banală "că numai boul nu se schimbă", totuș, în massele largi ale poporului își fac tot mai mult loc desgustul și disprețul pentru trădători.

Noi luptăm în acest sens și am credința că atunci când această evoluție sănătoasă se va îndeplini, nu vom mai avea spectacolul trist din vremea noastră. Pentru aceasta trebue cât mai mult și de oricine să se facă o propagandă intensă și o biciuire cât mai pătrunzătoare a acestui păcătos defect.

Declarația d-lui Codreanu, șef al unei mișcări de înnoire, este remarcabilă, îi face onoare și nu se poate să nu aibă efect în massele unde acțiunea sa este mai mult simțită.

STELIAN POPESCU

Predeal.

OAMENI CARE AU FOST

ARON PUMNUL

Cunoscutul profesor bucovinean Ion George Sbiera, unul dintre foștii elevi ai lui Pumnul, publica în 1889 o carte consacrată celui care fusese profesor de limbă și literatură al marelui nostru poet. Pe una din primele pagini Sbiera scria: “Nu odată îmi spunea Pumnul, cum el împreună cu alți școleri, ce umbla cu dânsul odată la școală, mânca numai pâne sacă și bea apă rece; cum dormea pe pământul gol numai cu mâna sub cap; cum noaptea neavând lumină, învăța ori la focul din vatră ori la lumina lunii, și cum, neavând hârtie și tăbliță, se deprindea în răfuieli scriind pe năsipul Târnavelor. . .”

Dând dovadă de aptitudini excepționale și de o conduită exemplară, Pumnul a fost trimis după terminarea gimnaziului din Blaj la școala de teologie din Viena. Ca elev eminent la toate obiectele dar mai ales la filozofie și istorie, Pumnul traduce pentru ministerul învățământului două manuale în limba română, unul în franceză și al patrulea - în germană. Intorcându-se acasă, el este preoțit și numit profesor de filozofie la liceul din Blaj.

“Chinurile prin care trecea poporul meu atunci,-își amintea mai târziu Pumnul, -erau de neînchipuit. . .” Asupra tânărului teolog lăsară o mare greutate pe inimă pentru toata viața povestirile martorilor oculari ai tragerii pe roată a lui Horea, Cloșca si Crișan. Si la 15 Mai 1848, Pumnul pășea deacum alături de Simion Bărnuțiu pe Câmpia Libertății din Blaj. Urmează prigonirea membrilor Comitetului național al adunării. Ca să scape cu viață, Pumnul trece clandestin Carpații și pe jos, împreună cu Gheorghe Bariț ajunge la București. Aici Aron Pumnul se îmbolnăvește de holeră. După ce se însănătoșește este arestat de ruși, care pe atunci dețineau așa numitul protectorat al Principatelor Române, și trimis sub escortă la Iași.

Scăpând cu greu din închisoare și rătăcind saptămâni întregi prin codrii și câmpiile Moldovei, Pumnul ajunge în toamna anului 1848, gol și flămând, la Mamornița Bucovinei, “sărutând pământul cu hohote de plâns” - cum scria mai apoi biograful său Sbiera. Face cunoștință cu oameni cum se cade care îl îndrumează spre Cernăuți, la seminaristul Iraclie Porumbescu. Din primele clipe acesta îl numește “oaspe scump”, îl ospătează și-l îmbracă cu ce are, iar apoi îl duce la casa lui Alecu Hurmuzache care, contribuie la numirea lui ca profesor la liceul românesc din Cernăuți.

Manualele erau de calitate foarte proastă și Pumnul începu să scrie de zor o gramatică de limbă română pe care o ilustra cu texte patriotice, culese din presa periodică a timpului. Dupa câțiva ani de muncă asiduă, el publică la Viena o serie întreagă de manuale, printre care “Lepturariu românesc - spre folosința învățăceilor din clasa întâia până la a opta a gimnaziului de jos și de sus”, clasificat după cum urmează: Tomul I pentru clasa I și a II, 271 de pagini; Tomul 2 pentru clasa a III, 202 pagini și pentru clasa a patra - 212 pagini; Tomul trei pentru clasa a cincea și a șasea, 532 de pagini; Tomul 4, partea întâia pentru clasa a șeptea și partea a doua pentru clasa a opta - 416 pagini.

Aron Pumnul se manifestă și ca publicist neîntrecut al timpului său, tipărind așa lucrări ca “Privire repede preste moșiile mănăstirești,” Fragmente din literatura românească”, “Binescriința limbei românești cu litere romane”, “Forma din afară a poeziei române”, “Filosofia poporală”, “Convorbire între un tată și fiul lui asupra limbei și literelor românești”, etc.

Pumnul, prin gura tatălui din povestire, îi spune fiului: “Nația este poporul care are același sânge, vorbește aceeași limbă și are aceleași datini sau obiceiuri. Poporul este trupul, ear' limba este sufletul nației. Pentru aceea precum trupul fără suflet este mort, așa este moartă și nația fără limbă. Naționalitatea este dumnezeescul, vecinicul și de odată cu omul născutul drept, de a se folosi de limba sa în toate trebuințele vieții, în casă, în școală, în biserică și în cele ale cârmuirii. Nime pe lume nu poate lua dreptul acesta al limbei. - Limba românească este cel mai sfânt și mai prețios odor al nației române, pentru-că este sufletul ei. Până când se va vorbi limba românească, până atunci va trăi și nația română; ear' stingându-se limba, se stinge și nația însăși”.

Un adevăr spus de un român despre realitatea românească! Dar un străin? Poate fi el imparțial? Poate. O dovedește atestarea cunoscutului savant german din prima jumatate a secolului al XIX-lea Hoffmann, care în cartea sa despre poporul român, scrisă de-a lungul a șapte ani și întitulată “Descrierea pământului”, spunea la pagina 3074 (!): “Dacă poporul român ar fi împreunat și s'ar pute înălța la cel mai înalt grad al luminării minții, el ar fi vrednic să stee în fruntea omenimii întregi. Si pe lângă aceste și limba românească este atât de frumoasă și de bogată, încât cu deosebire s'ar potrivi să fie vorbită de cel mai luminat popor de pe lume. . .”

Istoria neamului însă cunoaște și pilde de părtinire vădită. “Revista politică” din Suceava, revistă, înalt apreciată de frații Hurmuzachi și de Aron Pumnul, scria într'unul din numerele sale: “Intr'un sat aproape de Cernăuți, locuesc despărțiți în deosebite coturi ale satului trei părți de Români, o parte de ruteni și una de nemți. Nu de mult se însurase un Român în cotul rutenilor. Intr'o Duminică, românul acela se duse la un preot tânăr și preotul îi zice: “D'apoi bine, bade Simeoane, la vărul dumitale este azi parastas, masă mare, cum de nu te-ai dus și dumneata la dânsul?”

“D'apoi, Domnule părinte, răspunde badea Simeon, cine dintre noi rușii s'ar înjosi să meargă la un moldovan la masă? Alta ceva dacă m'ar fi poftit un rus, la el mă duceam cu dragă inimă pentru că la masa unui rus și Dumnezeu șede, bea și mănâncă cu drag, ear' la un moldovan nu!” “Si cine ți-a spus dumitale aceasta?” - întrebă preotul. “Cine să-mi spue? Spusumi-au ei mai mulți domni”.

Pe “rătăciții” de felul acesta Aron Pumnul îi apostrofa cu calificativul de “lepădături ale neamului”.

Pătimind ani îndelungați de o boală de inimă, Pumnul se sfârșeste din viața la 24 Ianuarie 1866. Români din toate părțile Bucovinei au alergat la Cernăuți ca să meargă în urma sicriului celui care toată viața pledase pentru cauza românimii. A fost înmormântat la cimitirul din centrul orașului iar apoi s'a pus mână dela mână, formându-se “Fundațiunea pumnuleană” din care se plăteau burse studenților români nevoiași. După 20 de ani dela moarte osemintele lui Pumnul au fost mutate la cimitirul cel nou din Horecea și așezate într'o criptă boltită deasupra căreia s'a fixat un stâlp trainic pe care s'au scris cu litere de aur cele cuvenite.

Cu acest prilej, parohul Constantin Moraru din Cernăuți scria: “Cât vor fi Români pe lume, numele lui Aron Pumnul va fi pomenit cu mare cinste. Si el în sărăcie s'a născut, în sărăcie a sfârșit școlile, prigoniri amare a suferit, dară calea dreptății, a adevărului, a omeniei și a muncii neobosite mai mult pentru alții decât pentru sine n'a părăsit-o nici odată, și tocmai calea asta l-a înălțat la o mărire, pe care puțini o ajung. Ce pildă frumoasă pentru cei ce vreu să înțeleagă prețul vieții”.

Semnez și eu fără de nici o rezervă sub cele spuse de înțeleptul paroh dela Sfânta Paraschiva din Cernăuți.

Nicolae LUPAN

ZAMFIR ARBURE

Zadarnic o să-i căutați numele în dicționarul enciclopedic român, fie chiar și alături de cel al dramaturgului sovietic Alexei Arbuzov. Cauza, probabil, este aceiași frică de Moscova. Altfel, de ce să nu-i fie evocate meritele de mare român? Cu atât mai mult că Chișinăul a găsit de cuviință să-l “imortalizeze” în paginile enciclopediei sale. e-i drept, prin prisma ideologică a așa zișilor democrați ruși și cea de deținut politic al țarismului. Singura aluzie vădită la calitatea lui de mărgăritar al neamului românesc se desprinde din atestarea legăturilor sale cu “revoluționari basarabeni aflați la Iași și București”, atestare, urmată de o “activitate politică și științifică. . . cu caracter contradictoriu” care îl “depărtează treptat de mișcarea revoluționară activă”, situându-l “pe poziții naționaliste”. Asta e: de când lumea și pământul rușii confundă în mod voit mândria națională a minorităților conlocuitoare în “marea închisoare a popoarelor” cu naționalismul. Naționalismul ucrainienlor, naționalismul moldovenilor, naționalismul estonienilor, etc. In cazul de față le-a fost deajuns un simplu titlu de carte: “Basarabia în secolul XIX” (1898) ca să i se dea și lui Arbure acest calificativ “rușinos”. Arbure scria:

“. . .Situată la marginea lumii civilizate, soarta Basarabiei a fost de a primi cea dintâiu toate loviturile tempestei, deslănțuită în contra lumii civilizate de lumea barbară, care se așeza cu încetul în văile Rusiei dincolo de Nistru. . . Avangarda acelor Români, cari au stăvilit în curgere de secoli puhoiul popoarelor barbare, au fost Românii din Basarabia, sentinela neadormită a lumii civilizate. Cu ochii țintiți spre pustiitățile de dincolo de Nistru, unde se învârteau hoardele Slavilor și Mongolilor, Românii din ținuturile Hotinului, Sorocei și Orheiului păzeau hotarul Moldovei.

Aci, între Prut și Nistru, între cetatea Hotin și Cetatea Alba, la Tighina, la Lipinți, Chilia, lângă Cahul, Lăpușna, Soroca, Varnița și așa mai departe, s'au petrecut luptele cele mai crâncene între Moldoveni si Turci. Tătari, Cazaci, Poloni. Solul Basarabiei e îmbibat cu sânge românesc.

Pe acest petec de pământ românesc a fâlfâit în secolul XV steagul groaznic pentru musulmani al nebiruitului Stefan cel Mare. Numele marelui Domn al Moldovei e scris cu litere de aur pe paginile istoriei Basarabiei și toate încercările istoricilor ruși, ca Batiușcoff și Nakko, de-a șterge de pe zidurile Hotinului, Sorocei, Tighinei, Cetății Albe și ale Chiliei gloriosul nume al lui Stefan cel Mare vor rămâne zadarnice. . .”

După cum, se poate adăuga, zadarnice vor rămâne și opintelile pseudoștiințifice ale lui Ichim Grosul, Artiom Lazarev, Simion Cibotaru, precum și ale altor cozi de topor dela Chișinău.

N.L.

ROMÂNUL, RO
EUROPA
(Unele reflecții)

Sava GÂRLEANU

Românul etnic, de pretutindeni, este om pașnic. Această trăsătură fundamentală a temperamentului și caracterului său a fost și este observată de către toți streinii onești. In privința aceasta ei se pronunță spontan, atât verbal cât și în scris. Cu atât mai prețioasă apare o asemenea mărturisire când vezi că o exprimă un om strein de rând despre Românul de rând. Blândețea Românului se simte din vorbirea sa, se vede în comportamentul său față de oameni în general, în mila sa creștină față de aproapele. Dealungul vremurilor trecute această atitudine creștină poate fi urmărită, printre altele, în permanente și numeroase donații pentru Orientul apropiat și pe spațiul sud-dunărean ortodox. S'ar putea spune că dintr'ale sale a dat și pe ale sale le-a împuținat.

Firește, e vorba de o trăsătură dominantă, excepțiile de la regulă fiind, comparativ, puține.

Indeletnicirile seculare de căpetenie ale Românului, munca pământului și păstoritul, l'au învățat pe el mai mult decât pe alții că starea de pace este condiția indispensabilă împlinirii lor și a rosturilor vieții. Natura, cu care astfel era în contact permanent îi insufla Românului gânduri pașnice. Mirosul gliei care în pace își făurește rodul, cumințenia viețuitoarei cu creșterea căreea se îndeletnicea întru asigurarea existenței sale, au insuflat Românului cumințenie, bună așezare și cumpătare în conduită. Nu mai puțin va fi contribuit la conformarea firii Românului și cea de a treia ocupație predilectă a sa, anume lucrul în lemn pentru construirea locuinței și confecționarea uneltelor și obiectelor din industria sa casnică; adică, acea îndeletnicire liniștitoare sufletului de care avusese parte și Mântuitorul Isus Christos.

Cele trei îndeletniciri de căpetenie ale Românului, cum și celelalte adiacente acestora, practicate din generație în generație, n'au fost, precum se vede, de natură să imprime Românului porniri agresive. Agresivitatea nu constituie o latură evidențiată în viața și conduita neamului românesc și mai puțin poate fi vorba în cazul lui de tendințe de cucerire și dominație. Nu era în firea poporului român apucătura de a ataca alte popoare. Războaiele lui au fost până în vremea din urmă unele de apărare. Teritoriul pe care-l sălășluiește poporul românesc n'a fost acaparat prin acțiuni de cucerire, ci, moștenit fiind de la strămoșii Daci și dela cuceritorii Romani, a fost menținut prin apărare, prin perpetua strânsă legătură cu el a neamului, întreținută dealungul secolelor în condițiile aflării sale "în calea răutăților". In aceste condiții, Românul nici n'a avut timp nici să cugete la expansiune, și mai puțin s'o făptuiască pe socoteala altor neamuri.

Iată, așadar, de unde această rezultantă istorico-geografică a firii Românului, definită în modul cât se poate de simplu și irevocabil în cuvintele unui strein, spuse pe baza observației sale directe asupra unor Români dela periferia spațiului etnic românesc și de aceea cu atât mai semnificative:

"Românii, oameni pașnici, nefiind în stare, cum s'ar zice, nici măcar o furnică să calce. Aceasta le este din născare, o au în sânge, e mentalitate".

Mi se par cât se poate de caracteristice sub acest raport câteva exemple chiar din vremea noastră. Iată, de exemplu, în anul 1939, când Cehoslovacia se afla în situație dificilă pentru existența sa, vecinii ei Unguri și frații ei Polonezi sar fără ezitare și rup bucăți din teritoriul ei. Românii, deși invitați la șansă - refuză să facă așa ceva. Acest fapt e cert, deși în general nu prea cunoscut, fiind trecut sub tăcere pe chestia regimului de atunci la putere. In 1941, Iugoslavia este atacată de către toți vecinii, aceștia smulgând pentru sine din mădularele ei. Singură România, aflată acum sub o conducere "belicoasă" (cum se zicea) sau "fascistă" (cum se mai zice încă), nu se alătură iureșului nesăbuit, arătând limpede că nu într'o atare situație vrea ea să rezolve problema ethnosului românesc din această țară vecină. Problemele existente se pot rezolva oricând pe cale pașnică, rana pricinuită prin lovitură mârșavă pe la spate rămâne în veci. Impresionat de această ținută etică înaltă, suveranul de atunci al Iugoslaviei a spus în fața lumii întregi cuvinte de recunoștiință pentru poziția pașnică a României, a poporului român. (Aceasta se recunoaște și acum, însă într'un mod pe cât se poate mai estompat). Trăsătura aceasta dominantă a etnopsihologiei Românului și-a găsit în felul său reflectare până și în gestul conducerii comuniste din România, cu toate celelalte păcate și orori ale acesteia pe care le cunoaștem. Fie îngăduit să reamintesc aci că singurii comuniștii din România, printre toate țările est-europene satelite Moscovei, n'au mers în vremea stalinismului până acolo de a face moarte de om pentru scornite învinuiri de "titoism", de zisă "agentură imperialistă" etc., cum știm că s'a procedat de către toate celelalte conduceri comuniste. Comuniștii români au găsit soluții mai temperate față de dictatul stalinist. Cât privește oribila și condamnabila lichidare a lui Lucrețiu Pătrășcanu, tardivă față de seria lichidărilor din alte țări, aceasta a avut alte cauze și nu este legată de boala sangvină amintită.

Conduita românească în cele trei situații amintite, de către trei cârmuiri de factură diferită, inclusiv una comunistă, este, considerăm, o expresie a psihologiei etnice a Românului. E expresia unor constante românești în istorie, situate deasupra timpului și rânduielilor vremelnice. Mai e cazul să întrebăm: ce poate însemna aceasta? Mai amintim aci că România este singura țară din estul Europei care n'a procedat la expulzarea cetățenilor de origină germană și nici a apartenenților vreunei alte minorități, după cel de al doilea război mondial, deși motive de invocat n'ar fi lipsit și mai puțin exemple ale altora.

Va fi moștenit Românul și din pax romana de odinioară, de vreme ce el a păstrat în limba sa denumirea ei latină și nu a luat în graiul său, de pildă, pe slavul "mir". Pace pe pământ - zice Românul și creștinismul lui aproape tot atât de vechi ca și el însuși. Fii pe pace, dă-mi pace, să împăcăm lucrurile! Aș zice că firea pașnică a neamului românesc și mentalitatea lui streină acaparării are și alte reflexe în limbă-i. Mi se pare semnificativ, de exemplu, faptul de limbă reflectând o anumită gândire, că Românul se însoară, adică își ia o soră și nu numai "femeie"; pe când cuvântul respectiv slav s'a făurit de la cu totul altă ideie (zeniti sia - a-ți lua muiere) și de aceea nici n'a putut fi preferat. Șurata îi devine Românului soție, camaradă adică, de la latinescul socius. O tovărășie (fie!), o camaraderie în grup de oameni este pe românește soțită (și în dialectul aromânesc: suțată), un cuvânt adecvat și frumos, tot latinesc, care în să nu și-a căpătat dreptul la "cetățenie" în limba română literară. Departe gândul de a ne considera în vreun fel "tâlcuitori" imprescriptibili ai faptelor de ordin lingvistic. Nu mai puțin adevărat este însă că acestea oglindesc o mentalitate, un concept de viață, și cele mai multe din ele n'au fost studiate sub acest raport. N'a fost încă nici până astăzi realizat dezideratul exprimat încă de la începutul existenței Societății literare române (viitoarea Academie), ca lexicul român să fie cercetat pe o arie vastă, până și în coliba celui mai umil țăran și păstor român.

Românul este purtătorul unor tradiții pronunțate de înțelegere între oameni și în omenire. "Ei (Românii) umblă totdeauna cu împăciuiala!" - îmi spunea un bătrân de prin Balcani, care trăise multă vreme în țara noastră, printre Români. Că Românul este totodată primitor și ospitalier, nici aceasta nimeni nu o neagă niciodată. Dimpotrivă, se va fi și abuzat destul de mult de pe urma acestor calități ale lui. Iar alții au dat și denumiri urâcioase acestor însușiri, după înțelesul lor și al temperamentului lor mai prișit. "Capul plecat, sabia nu-l taie!" - spunea cineva în cadrul unei întruniri, atribuind acestei zicale o valoare absolută întru susținerea deschisă a opiniei sale privind conduita chipurile totdeauna abdicantă a Românului, cu care, din această pricină n'ar fi de întreprins nici o acțiune militantă. Dar, această zicătoare nu constituie o invitație la lașitate și mai puțin la pasivitate, cum tâlcuia vorbitorul acela exclusiv, ci este cuprins aci un sfat pentru procedeu pașnic, diplomatic. Dacă avem în vedere procedeiele de astăzi preconizate în lume, ar fi într'adevăr așa că procedeul pașnic și diplomatic nu poate constitui o virtute și nu poate fi recomandat. Ne-am întreba atunci: ce este mai sănătos pentru ființa umană, pentru societate? De altfel, caracterul absolut atribuit în mentalitatea Românului preceptului amintit, este infirmat prin altă zicală și recomandare, de care a uzat și un domnitor român oarecare: "Apleacă-ți capul de trei și de patru ori, fiule, dar a cincea oară de nu ești înțeles scoate tu spada și izbește!" Si, cine nu știe? - istoria noastră este plină și de asemenea exemple. Mai este apoi și complectarea la dictonul amintit: "Cine scoate spada, de spadă va muri!" Ceea ce înseamnă că și ăla, neromânul, poate pieri de spada scoasă provocator.

Cu toată zisa "plecare a capului", Românul etnic este acela care în semimilenarul de stăpânire tuco-islamică n'a dat dintre ai săi lepădători de credință strămoșească, nici turciți, cum au dat, e un fapt istoric, neamurile vecine. Dintre tot neamul românesc de pretutindeni, numai la Megleno-Români s'a întâmplat turcire în colectiv, parțială însă, și aceasta prin înșelăciune. Si acesta e un fapt istoric caracteristic.

O a doua trăsătură de căpetenie a Românului este scoasă în evidență totdeauna, iarăși de către streini, aceștia constatând că Românul este înclinat spre creație artistică și poetică, are aptitudini de afirmare intelectuală, este făuritor de politică. Chiar un Ungur a spus, studiind și el pe niște Români de la periferia spațiului demografic românesc: "In general, Românii au o fire blândă, sunt buni la suflet, sinceri, serviabili, prietenoși, în casă cumpătați. Nu li se pot nega însușirile intelectuale. Pricep un lucru deîndată și sunt capabili să ridice știința și arta la o treaptă superioară". Știm și noi înșine, nu-i așa, că este suficient să aibă posibilitate și libertate, să se vadă în cursă liberă, pentru ca el, Românul să se remarce până la cel mai înalt nivel sub raportul creației artistice și intelectuale, aceasta fiind aproape, după cum s'a spus, a doua lui natură. Exemplele în această privință sunt deasemeni bine cunoscute pentru a mai zăbovi și aici asupra lor.

Prin fondul său daco-romanic și prin limba sa Românul de la bun început aparține Europei și accesul lui potențial la cultura acesteia este mai mare ca al oricăruia dintre neamurile megieșe.

Cu aceste și alte calități, cu această zestre morală și cu vitalitatea spiritului său, Românul se poate legitima drept un element constructiv în Europa de mâine sau de poimâine.

Din păcate însă, Românul este rămas în urmă față de Europa de astăzi, încât va trebui să treacă un timp, poate considerabil, până ce prezența lui emulatoare în aceasta să poată fi resimțită. Odinioară, megieșii și năvălitorii i-au zăgăzuit Românului progresul și ascensiunea; în zilele noastre cârmuirea chipurile a lui proprie îl face și mai mult să dea înapoi, ca racul. Zăvorît în cușca marxist-comunistă, fără contact direct, la nici un nivel, cu cuceririle civilizației de astăzi sau cu circuitul ideilor, Românul bate pasul pe loc. O întreagă generație a lui e întârziată față de lume. O altă impresie e numai aparentă și rezultat al zgomotelor deșarte. Privat de cunoașterea limbilor de circulație internațională, interzise pentru el dealungul unor ani, iar acum admise dar învățate la un nivel simplu școlăresc, fără contact măcar și sporadic, decât în cazul unor exepții rare, cu mediul acestor limbi, cu literaturile și culturile lor, Românul rămâne cu orizontul încă foarte îngustat. Puțin ne cunoaștem, majoritatea absolută a Românilor, îndeosebi generațiile mai tinere, cu romanitatea occidentală atât de întinsă. Uimitor, cel puțin pentru unii dintre noi, cât de puțin cunosc Românii niște limbe surori cum sunt spaniola și portugheza și culturile acestora. In niciun caz nu este meritoasă substituirea cunoștințelor de acest fel cu acelea de slavistică și s (c)lavonism preconizate excesiv în vremea perioadei marxism-comunismului atotputernic.

Un hiatus mare, dacă privești bine, are Românul de azi în multe laturi de viață și el va trebui să recupereze niște rămâneri în urmă foarte mari, o redresare care va necesita timp. Destulă vreme va trebui să se simtă frustrat într'o Europă viitoare.

L, ROMÂNIA, ROPA.

...le reflecții)

Sava GÂRLEANU

Românul n'are pământ. Sau, vorbind altfel: el posedă actualmente atât de mult pământ (cum i spune mereu), încât n'are ce face cu acesta și bucuros s'ar mulțumi cu mult mai puțin - vreun hectar-două acolo, dar având-l la dispoziția liberei lui inițiative. Atunci eficiența mare a agriculturii binecunoscută în părțile vestice "exploatatoare" ale globului (și nicidecum în cele estice, în ciuda "cântecului" mereu repetat în această privință), va trece și în șesurile României. Comunismul a creat, ne îngăduim afirmația, premiză pentru cea mai eficientă și mai echitabilă reformă agrară și repartizare de pământ în viitor. "Noi vrem pământ!" Țăranul român nu-l are, îl vrea pentru că i-a fost scump și va trebui să-l aibă.

Aceasta e problema economică de bază ce trebuie avută în vedere pentru viitor.

Pățania cu perioada comunismului străin firii Românului, constituie o experiență purificatoare pentru el. Sau, cum s'ar spune chiar în limbajul partinic: o experiență prețioasă, printre atâtea altele. Vechi sub raport demografic, tânăr însă ca nație, Românul încă nu s'a realizat, încă nu și-a spus cuvântul în corul neamurilor. Abia începuse să facă aceasta și a fost stopat. Abia după experiența amarnică, încă una prin care a fost obligat să treacă în frământata sa istorie, urmează să și-l spună, urmează ca neamul nostru românesc să-și valorifice potențialitățile de viață creatoare. Datorită regimului înrobitor de după război, Românul și-a "ridicat nivelul politic" foarte mult; în sens invers însă decum se amăgește regimul actual comunist a crede. Astfel Românul are condiția de a deveni în viitor un "subiect politic" activ și priceput.

România de astăzi știm ce este. România de mâine, poimâine, care în mod cert va fi - pentru că totul curge înainte (după filosoful Heraclit) sau, dacă vreți, totul e în mișcare dialectică (după expresia marxiștilor, care însă ignorează propria învățătură) -, acea Românie pe care o vedem restabilită în granițele ei etnice firești, va trebui să fie înainte de toate o țară a tuturor Românilor. A celor din granițele sale, ca garant al dreptăților și al libertății spiritului, cât și ca gospodar al prosperității. Pentru Românii de peste hotare statul tuturor Românilor să fie sprijinitor întru menținerea ființei lor etnice, actualmente serios primejduite. La actul de intervenire pentru dreptatea acestor Români nu va fi nevoie, nici vorbă de așa ceva, în condițiile politice generale cum le vedem evoluate, de o "sabie lucitoare" ridicată la București, capitală a întregii românimi. Un hrisov de binefacere pentru ei însă, va trebui emis și respectat, așa cum odinioară au fost hrisoave asemănătoare dăruite și respectate pentru alte neamuri din partea română.

Populațiile românești din Peninsula Balcanică, singura minoritate națională privată acolo de orice drept elementar, uman și național, ignorate totalmente de către ruda lor cea mai firească, România, printr' un dezinteres de soarta lor programat, - aceste populații constituie o parte importantă a demografiei românești. Datoria importantă a României viitoare, postcomuniste, va fi aceea ca prin mijloacele adecvate unei Europe viitoare, eventual federalizate, în orice caz însă așezare pe principii democratice și de largi autonomii pentru toate neamurile și limbile, va fi să intervină fără reticențe în vederea înlăturării acestei inechități pentru neamul de aceeași limbă și credință, de același nume etnic românesc. Este de sperat că înseși statele în cauză (cu minorități românești în granițele lor) se vor sfii măcar pe viitor să tolereze în Europa de mâine o stare anormală pentru populațiile românești. Cât privește prezentul în această privință, vedem cum, când e vorba de fenomene românești, inclusiv limba, acestea sunt până și în R.S.R. circumscrise la "teritoriul țării". Acestei expresii de deliberată repudiere a interesului ethnic românesc general, până și din domeniul cercetării științifice, noi îi opunem expresia ce ilustrează realitatea obiectivă, anume: teritoriul demografic românesc, teritoriul limbii române vorbite etc.

Postulatul major ca România viitoare să fie țară în primul rând a tuturor Românilor, nu exclude în concepția sa nimic din drepturile cuvenite altor neamuri ce cohabitează cu Românii pe teritoriul ethnosului lor, purtând denumirea lor ca neam; cum întocmai învederam pentru alte state pentru Românii cohabitanți cu neamurile respective.

Un singur lucru se cuvine totuși de avut aci în vedere și anume: să se elimine suprapunerea artificială a elementului etnic alogen peste populația majoritară, cea românească, fapt nu odată practicat în trecut și îndeosebi sub regimul comunist. Am văzut prea bine asemenea fapte și procedeie în anii de ascensiune vertiginoasă a micropartidului comunist "român" de la vreo 1000 de membri ai săi inițiali la "avangardă puternică a masselor poporului", când la fel nu odată auzeam instrucțiuni ca acestea: să-l luăm la (cutare) post de răspundere pe cutare (neromân), pentru că într'ai noștri (în Români adică) nu putem avea încredere! Urmările acestui concept politic pus în practică ani de zile, unii dintre noi îl cunoaștem bine și viitorul sigur că va spune multe în această privință. De altfel o asemenea politică în "chestiunea națională" și-a putut găsi expresie dăunătoare pe scară largă numai în regim comunist.

Românii ethnici constituie poporul cel mai numeros în sud-estul Europei. Ceea ce a spus odinioară istoricul Herodot despre populațiile trace din această regiune, este astăzi valabil pentru moștenitorii direcți ai Tracilor, Românii. Ei se prezintă în majoritate ca număr și în clipa de față, fără Basarabia și Bucovina de Nord, la fel fără a-i avea în vedere pe Românii din Peninsula Balcanică, deși numărul acestora nicidecum nu este de neglijat. In R.S. România trăiesc astăzi 18 milioane de Români ethnici, ceea ce constituie o majoritate netă, dublă chiar față de popoarele vecine, Sârbi, Unguri, Bulgari ș.a. a căror cifră e între 8 - 10 - 11 milioane fiecare. Cu atât mai mult se remarcă extinderea neamului românesc când ne gândim la cifra lui totală de circa 27 - 28 milioane. O asemenea pondere numerică românească față de alte neamuri învecinate va trebui, va urma de la sine, să se resimtă și pe alte planuri, cel cultural în primul rând, în sudestul Europei.

Politica României viitoare va urma să aibă în vedere acest factor de ordin demografic întru realizarea și afirmarea chemării neamului românesc în cadrul cursei libere, cum ziceam. Căci, Patria este norodul, după celebra definiție a lui Tudor Vladimirescu, care, formulând'o, a avut în vedere poporul român. Este interesant cum se pierde din vedere că Patrie venind de la pater, factorul uman are aci prioritate. Iar Tara (țărâna) devine aceasta numai întrucât colectivitatea neamului, națiunea, urmașii aceluiași "pater", își durează destinul pe teritoriul respectiv.

Patria - norodul, deci, ne este, sau ar trebui să ne fie în primul rând, neamul românesc de pretutindeni.

Este iminent, mi se pare, un rol mai important pentru neamul românesc și pentru România în Balcani, în partea sud-est europeană a continentului. De totdeauna, încă de la Daci, care erau o parte a marelui neam al Tracilor sălășluitori în Balcani, istoria Românilor este întoarsă mai mult cu fața spre Peninsula Balcanică. Romanii au venit în Dacia pe căile de

aci. In îndelungata epocă bizantină, istoria nordului Dunării evoluiază într'un fel sau altul în strânsă legătură cu acest factor, Imperiul roman de răsărit (Bizanțul), dominant în Peninsula Balcanică. Dealungul altor secole apoi, factorul otoman determinant pentru istoria Românilor acționează tot din Balcani. Chiar și pentru obținerea independenței lor definitive, Românii tot în Balcani au mers. Nu este vorba de pledare pentru vreo ancorare în Balcani, ci de constatarea unei trăsături dominante a istoriei în această parte a Europei, desfășurarea căreia nu va conteni în viitor pe cât acesta poate fi scrutat; cum de altfel se arată și sub ochii noștri în prezent. Legați de Balcani în descurs de secole, dar situați la periferia acestora, Românii nu sunt "balcanizați". In nici un caz nu în aceeași măsură ca popoarele de acolo. Această poziție deosebită, specifică, chiamă românimea la un rol activ aci. Cu atât mai eficient va putea fi acest rol, dacă el se va exercita în cadrul unei neutralități pe care nu vedem dece România viitoare, odată stabilită în hotarele ei etnice firești, n'ar declara-o, asigurând prin aceasta încă o componentă dintre cele principale ale libertății sale și a cetățenilor săi.

Există un fenomen, o constantă interesantă și tot pe atât de importantă, pe nedrept neglijată, a istoriei neamului românesc. Anume: fenomenul autonomiilor locale și al privilegiilor colective caracteristice mai tuturor enclavelor ethnice românești din Balcani, în vremea stăpânirii otomane. Asemenea autonomii teritoriale românești au existat la Perivoli, Metsova (Aminciu), Moscopole, în capitanatele de sub muntele Olimp, deasemeni în regiunea Stari Vlah din vestul Serbiei, în Slavonia, în ținuturile Vidin, Craina Negotinului și Cladova la Dunăre, adică pretutindeni unde a existat și există până azi populație de limbă română, inclusiv cele trei ținuturi sus mai la urmă menționate, unde această populație românească se prezintă mai masiv decât ce se știe și ce se recunoaște.

Ca grupuri de păstori turmari, apoi ca voinici și carvanari sau cărăuși, Românii sud-dunăreni se bucurau de statute deosebite.

Chestiunile acestea nu s'au studiat în toată cuprinderea lor. Toate aceste autonomii, azvârlite pe distanțe geografice mari între ele, fiind românești, aveau pretutindeni aceleași trăsături generale: plata unui haraciu simbolic anual, autoadministrație prin cnezi și primichiuri autonomi, instituție tradițională românească prezentă pretutindeni; numirea acestora de către obștea valahă și doar confirmarea formală a lor prin berat de la Poarta Otomană; interdicție pentru Turci de a se reține fără treabă pe aceste teritorii autonome, iar cu treabă fiind totuși să dea jos potcoavele cailor.

Nota bene: toate aceste autonomii mărunte din Balcani erau aidoma acelora de care se bucurau necontenit și Principatele Românești de la nord de Dunăre. (In interiorul acestora, în raport cu cârmuirea centrală, autonomii locale asemănătoare au funcționat în Vrancea, Dorna, Câmpulung-Muscel, Tigheciul. Oltenia avea cârmuire autonomă față de cea de la București). E oare întâmplător acest paralelism în istoria comunităților românești de pretutindeni, inclusiv Principatele ca cea mai avansată formă statală la Români?

Puterea otomană (multă vreme și cea austriacă) a respectat cu strictețe aceste autonomii și statute ale neamului Iflaq-Valah, odată ce au fost confirmate așa cum au fost găsite deja existente, se pare, în Bizanțul cucerit. Ele au funcționat, deși adesea știrbite, până în vremurile mai noi, abolindu-se odată cu biruința mișcărilor naționale ale neamurilor înconjurătoare. Au dispărut în vâltoare ca și alte instituții patriarhale în Balcani.

Faptul capătă semnificație deosebită la o comparație cât de fugitivă cu stări de fapt mai recente sub acest raport. Dintr'o rutină însă de a vorbi numai în termeni peiorativi despre Turci și numai negativ despre perioada stăpânirii lor, se ignorează, pe nedrept, ne îngăduim a opina, latura și de toleranță a acestora. Nu mergem prea departe dacă facem o comparație între stări de azi în state dictatoriale cu acelea prea adesea numite "crude" din vremea otomană. O reconsiderare a faptelor și a afirmațiilor sub acest raport preluate din rutină, ar scoate în evidență meritul istoric al Românilor de pretutindeni, al tuturor "micilor Valahii", de a fi știut să-și susțină și să-și permanentizeze niște drepturi aborigene ale Romaniilor de cândva, istoria neamului românesc căpătând astfel un specific pronunțat față de toate popoarele înconjurătoare. In situația contemporană a Românilor sud-dunăreni, măcar niște autonomii analoge celor respectate odinioară de Turci ar fi (încă) un bun câștig de cauză.

Din punct de vedere general, european, când se vor căuta încoace și încolo niște antecedente istorice și juridice vechi pentru autonomiile ginților mici și mari într'o Europă Unită, într'o Federație sau Confederație sau cum va fi, atunci autonomiile românești de odinioară vor putea constitui, vor putea figura drept exemple alături de cele ale cantoanelor elvețiene, de exemplu, alături și de altele care vor mai fi existat prin Europa în diferite timpuri.

Românul și România dispun de valori politice naționale și de valoare internațională - noi am dat aici doar unele, am făcut unele reflexii -, cu care să intre în Comunitatea Europei, spre care se merge și suntem încredințați că va fi.

ROMÂNUL, ROMÂNIA, EUROPA.

(Unele reflecții)

Sava GÂRLEANU

Românul etnic, de pretutindeni, este om pașnic. Această trăsătură fundamentală a temperamentului și caracterului său a fost și este observată de către toți streinii onești. In privința aceasta el se pronunță spontan, atât verbal cât și în scris. Cu atât mai prețioasă apare o asemenea mărturisire când vezi că o exprimă un om strein de rând despre Românul de rând. Blândețea Românului se simte din vorbirea sa, se vede în comportamentul său față de oameni în general, în mila sa creștină față de aproapele. Dealungul vremurilor trecute această atitudine creștină poate fi urmărită, printre altele, în permanente și numeroase donații pentru Orientul apropiat și pe spațiul sud-dunărean ortodox. S'ar putea spune că dintr'ale sale a dat și pe ale sale le-a împuținat.

Firește, e vorba de o trăsătură dominantă, excepțiile de la regulă fiind, comparativ, puține.

Indeletnicirile seculare de căpetenie ale Românului, munca pământului și păstoritul, l'au învățat pe el mai mult decât pe alții că starea de pace este condiția indispensabilă împlinirii lor și a rosturilor vieții. Natura, cu care astfel era în contact permanent îi insufla Românului gânduri pașnice. Mirosul gliei care în pace își făurește rodul, cumințenia viețuitoarei cu creșterea căreea se îndeletnicea întru asigurarea existenței sale, au insuflat Românului cumințenie, bună așezare și cumpătare în conduită. Nu mai puțin va fi contribuit la conformarea firii Românului și cea de a treia ocupație predilectă a sa, anume lucrul în lemn pentru construirea locuinței și confecționarea uneltelor și obiectelor din industria sa casnică; adică, acea îndeletnicire liniștitoare sufletului de care avusese parte și Mântuitorul Isus Christos.

Cele trei îndeletniciri de căpetenie ale Românului, cum și celelalte adiacente acestora, practicate din generație în generație, n'au fost, precum se vede, de natură să imprime Românului porniri agresive. Agresivitatea nu constituie o latură evidențiată în viața și conduita neamului românesc și mai puțin poate fi vorba în cazul lui de tendințe de cucerire și dominație. Nu era în firea poporului român apucătura de a ataca alte popoare. Războaiele lui au fost până în vremea din urmă unele de apărare. Teritoriul pe care-l sălășluiește poporul românesc n'a fost acaparat prin acțiuni de cucerire, ci, moștenit fiind de la strămoșii Daci și dela cuceritorii Romani, a fost menținut prin apărare, prin perpetua strânsă legătură cu el a neamului, întreținută dealungul secolelor în condițiile aflării sale "în calea răutăților". In aceste condiții, Românul nici n'a avut timp nici să cugete la expansiune, și mai puțin s'o făptuiască pe socoteala altor neamuri.

Iată, așadar, de unde această rezultantă istorico-geografică a firii Românului, definită în modul cât se poate de simplu și irevocabil în cuvintele unui strein, spuse pe baza observației sale directe asupra unor Români dela periferia spațiului etnic românesc și de aceea cu atât mai semnificative:

"Românii, oameni pașnici, nefiind în stare, cum s'ar zice, nici măcar o furnică să calce. Aceasta le este din născare, o au în sânge, e mentalitate".

Mi se par cât se poate de caracteristice sub acest raport câteva exemple chiar din vremea noastră. Iată, de exemplu, în anul 1939, când Cehoslovacia se afla în situație dificilă pentru existența sa, vecinii ei Unguri și frații ei Polonezi sar fără ezitare și rup bucăți din teritoriul ei. Românii, deși invitați la șansă - refuză să facă așa ceva. Acest fapt e cert, deși în general nu prea cunoscut, fiind trecut sub tăcere pe chestia regimului de atunci la putere. In 1941, Iugoslavia este atacată de către toți vecinii, aceștia smulgând pentru sine din mădularele ei. Singură România, aflată acum sub o conducere "belicoasă" (cum se zicea) sau "fascistă" (cum se mai zice încă), nu se alătură iuresului nesăbuit, arătând limpede că nu într'o atare situație vrea ea să rezolve problema ethnosului românesc din această țară vecină. Problemele existente se pot rezolva oricând pe cale pașnică, rana pricinuită prin lovitură mârșavă pe la spate rămâne în veci. Impresionat de această ținută etică înaltă, suveranul de atunci al Iugoslaviei a spus în fața lumii întregi cuvinte de recunoștiință pentru poziția pașnică a României, a poporului român. (Aceasta se recunoaște și acum, însă într'un mod pe cât se poate mai estompat). Trăsătura aceasta dominantă a etnopsihologiei Românului și-a găsit în felul său reflectare până și în gestul conducerii comuniste din România, cu toate celelalte păcate și orori ale acesteia pe care le cunoaștem. Fie îngăduit să reamintesc aci că singurii comuniștii din România, printre toate țările est-europene satelite Moscovei, n'au mers în vremea stalinismului până acolo de a face moarte de om pentru scornite învinuiri de "titoism", de zisă "agentură imperialistă" etc., cum știm că s'a procedat de către toate celelalte conduceri comuniste. Comuniștii români au găsit soluții mai temperate față de dictatul stalinist. Cât privește oribila și condamnabila lichidare a lui Lucrețiu Pătrășcanu, tardivă față de seria lichidărilor din alte țări, aceasta a avut alte cauze și nu este legată de boala sangvină amintită.

Conduita românească în cele trei situații amintite, de către trei cârmuiri de factură diferită, inclusiv una comunistă, este, considerăm, o expresie a psihologiei etnice a Românului. E expresia unor constante românești în istorie, situate deasupra timpului și rânduielilor vremelnice. Mai e cazul să întrebăm: ce poate însemna aceasta? Mai amintim aci că România este singura țară din estul Europei care n'a procedat la expulzarea cetățenilor de origină germană și nici a apartenenților vreunei alte minorități, după cel de al doilea război mondial, deși motive de invocat n'ar fi lipsit și mai puțin exemple ale altora.

Va fi moștenit Românul și din pax romana de odinioară, de vreme ce el a păstrat în limba sa denumirea ei latină și nu a luat în graiul său, de pildă, pe slavul "mir". Pace pe pământ - zice Românul și creștinismul lui aproape tot atât de vechi ca și el însuși. Fii pe pace, dă-mi pace, să împăcăm lucrurile! Aș zice că firea pașnică a neamului românesc și mentalitatea lui streină acaparării are și alte reflexe în limbă-i. Mi se pare semnificativ, de exemplu, faptul de limbă reflectând o anumită gândire, că Românul se însoară, adică își ia o soră și nu numai "femeie"; pe când cuvântul respectiv slav s'a făurit de la cu totul altă ideie (zeniti sia - a-ți lua muiere) și de aceea nici n'a putut fi preferat. Surata îi devine Românului soție, camaradă adică, de la latinescul socius. O tovărășie (fie!), o camaraderie în grup de oameni este pe românește soțită (și în dialectul aromânesc: suțată), un cuvânt adecvat și frumos, tot latinesc, care în să nu și-a căpătat dreptul la "cetățenie" în limba română literară. Departe gândul de a ne considera în vreun fel "tâlcuitori" imprescriptibili ai faptelor de ordin lingvistic. Nu mai puțin adevărat este însă că acestea oglindesc o mentalitate, un concept de viață, și cele mai multe din ele n'au fost studiate sub acest raport. N'a fost încă nici până astăzi realizat dezideratul exprimat încă de la începutul existenței Societății literare române (viitoarea Academie), ca lexicul român să fie cercetat pe o arie vastă, până și în coliba celui mai umil țăran și păstor român.

Românul este purtătorul unor tradiții pronunțate de înțelegere între oameni și în omenire. "Ei (Românii) umblă totdeauna cu împăciuiala!" - îmi spunea un bătrân de prin Balcani, care trăise multă vreme în țara noastră, printre Români. Că Românul este totodată primitor și ospitalier, nici aceasta nimeni nu o neagă niciodată. Dimpotrivă, se va fi și abuzat destul de mult de pe urma acestor calități ale lui. Iar alții au dat și denumiri urâcioase acestor însușiri, după înțelesul lor și al temperamentului lor mai prișit. "Capul plecat, sabia nu-l taie!" - spunea cineva în cadrul unei întruniri, atribuind acestei zicale o valoare absolută întru susținerea deschisă a opiniei sale privind conduita chipurile totdeauna abdicantă a Românului, cu care, din această pricină n'ar fi de întreprins nici o acțiune militantă. Dar, această zicătoare nu constituie o invitație la lașitate și mai puțin la pasivitate, cum tâlcuia vorbitorul acela exclusiv, ci este cuprins aci un sfat pentru procedeu pașnic, diplomatic. Dacă avem în vedere procedeiele de astăzi preconizate în lume, ar fi într'adevăr așa că procedeul pașnic și diplomatic nu poate constitui o virtute și nu poate fi recomandat. Ne-am întreba atunci: ce este mai sănătos pentru ființa umană, pentru societate? De altfel, caracterul absolut atribuit în mentalitatea Românului preceptului amintit, este infirmat prin altă zicală și recomandare, de care a uzat și un domnitor român oarecare: "Apleacă-ți capul de trei și de patru ori, fiule, dar a cincea oară de nu ești înțeles scoate tu spada și izbește!" Și, cine nu știe? - istoria noastră este plină și de asemenea exemple. Mai este apoi și complectarea la dictonul amintit: "Cine scoate spada, de spadă va muri!" Ceea ce înseamnă că și ăla, neromânul, poate pieri de spada scoasă provocator.

Cu toată zisa "plecare a capului", Românul etnic este acela care în semimilenarul de stăpânire tuco-islamică n'a dat dintre ai săi lepădători de credință strămoșească, nici turciți, cum au dat, e un fapt istoric, neamurile vecine. Dintre tot neamul românesc de pretutindeni, numai la Megleno-Români s'a întâmplat turcire în colectiv, parțială însă, și aceasta prin înșelăciune. Si acesta e un fapt istoric caracteristic.

O a doua trăsătură de căpetenie a Românului este scoasă în evidență totdeauna, iarăși de către streini, aceștia constatând că Românul este înclinat spre creație artistică și poetică, are aptitudini de afirmare intelectuală, este făuritor de politică. Chiar un Ungur a spus, studiind și el pe niște Români de la periferia spațiului demografic românesc: "In general, Românii au o fire blândă, sunt buni la suflet, sinceri, serviabili, prietenoși, în casă cumpătați. Nu li se pot nega însușirile intelectuale. Pricep un lucru deîndată și sunt capabili să ridice știința și arta la o treaptă superioară". Știm și noi înșine, nu-i așa, că este suficient să aibă posibilitate și libertate, să se vadă în cursă liberă, pentru ca el, Românul să se remarce până la cel mai înalt nivel sub raportul creației artistice și intelectuale, aceasta fiind aproape, după cum s'a spus, a doua lui natură. Exemplele în această privință sunt deasemeni bine cunoscute pentru a mai zăbovi și aici asupra lor.

Prin fondul său daco-romanic și prin limba sa Românul de la bun început aparține Europei și accesul lui potențial la cultura acesteia este mai mare ca al oricăruia dintre neamurile megieșe.

Cu aceste și alte calități, cu această zestre morală și cu vitalitatea spiritului său, Românul se poate legitima drept un element constructiv în Europa de mâine sau de poimâine.

Din păcate însă, Românul este rămas în urmă față de Europa de astăzi, încât va trebui să treacă un timp, poate considerabil, până ce prezența lui emulatoare în aceasta să poată fi resimțită. Odinioară, megieșii și năvălitorii i-au zăgăzuit Românului progresul și ascensiunea; în zilele noastre cârmuirea chipurile a lui proprie îl face și mai mult să dea înapoi, ca racul. Zăvorît în cușca marxist-comunistă, fără contact direct, la nici un nivel, cu cuceririle civilizației de astăzi sau cu circuitul ideilor, Românul bate pasul pe loc. O întreagă generație a lui e întârziată față de lume. O altă impresie e numai aparentă și rezultat al zgomotelor deșarte. Privat de cunoașterea limbilor de circulație internațională, interzise pentru el dealungul unor ani, iar acum admise dar învățate la un nivel simplu școlăresc, fără contact măcar și sporadic, decât în cazul unor exepții rare, cu mediul acestor limbi, cu literaturile și culturile lor, Românul rămâne cu orizontul încă foarte îngustat. Puțin ne cunoaștem, majoritatea absolută a Românilor, îndeosebi generațiile mai tinere, cu romanitatea occidentală atât de întinsă. Uimitor, cel puțin pentru unii dintre noi, cât de puțin cunosc Românii niște limbe surori cum sunt spaniola și portugheza și culturile acestora. In niciun caz nu este meritoasă substituirea cunoștințelor de acest fel cu acelea de slavistică și s (c)lavonism preconizate excesiv în vremea perioadei marxism-comunismului atotputernic.

Un hiatus mare, dacă privești bine, are Românul de azi în multe laturi de viață și el va trebui să recupereze niște rămâneri în urmă foarte mari, o redresare care va necesita timp. Destulă vreme va trebui să se simtă frustrat într'o Europă viitoare.

Românul n'are pământ. Sau, vorbind altfel: el posedă actualmente atât de mult pământ (cum i spune mereu), încât n'are ce face cu acesta și bucuros s'ar mulțumi cu mult mai puțin - vreun hectar-două acolo, dar având-ul la dispoziția liberei lui inițiative. Atunci eficiența mare a agriculturii binecunoscută în părțile vestice "exploatatoare" ale globului (și nicidecum în cele estice, în ciuda "cântecului" mereu repetat în această privință), va trece și în șesurile României. Comunismul a creat, ne îngăduim afirmația, premiză pentru cea mai eficientă și mai echitabilă reformă agrară și repartizare de pământ în viitor. "Noi vrem pământ!" Țăranul român nu-l are, îl vrea pentru că i-a fost scump și va trebui să-l aibă.

Aceasta e problema economică de bază ce trebuie avută în vedere pentru viitor.

Pățania cu perioada comunismului străin firii Românului, constituie o experiență purificatoare pentru el. Sau, cum s'ar spune chiar în limbajul partinic: o experiență prețioasă, printre atâtea altele. Vechi sub raport demografic, tânăr însă ca nație, Românul încă nu s'a realizat, încă nu și-a spus cuvântul în corul neamurilor. Abia începuse să facă aceasta și a fost stopat. Abia după experiența amarnică, încă una prin care a fost obligat să treacă în frământata sa istorie, urmează să și-l spună, urmează ca neamul nostru românesc să-și valorifice potențialitățile de viață creatoare. Datorită regimului înrobitor de după război, Românul și-a "ridicat nivelul politic" foarte mult; în sens invers însă decum se amăgește regimul actual comunist a crede. Astfel Românul are condiția de a deveni în viitor un "subiect politic" activ și priceput.

România de astăzi știm ce este. România de mâine, poimâine, care în mod cert va fi - pentru că totul curge înainte (după filosoful Heraclit) sau, dacă vreți, totul e în mișcare dialectică (după expresia marxiștilor, care însă ignorează propria învățătură) -, acea Românie pe care o vedem restabilită în granițele ei etnice firești, va trebui să fie înainte de toate o țară a tuturor Românilor. A celor din granițele sale, ca garant al dreptăților și al libertății spiritului, cât și ca gospodar al prosperității. Pentru Românii de peste hotare statul tuturor Românilor să fie sprijinitor întru menținerea ființei lor etnice, actualmente serios primejduite. La actul de intervenire pentru dreptatea acestor Români nu va fi nevoie, nici vorbă de așa ceva, în condițiile politice generale cum le vedem evoluate, de o "sabie lucitoare" ridicată la București, capitală a întregii românimi. Un hrisov de binefacere pentru ei însă, va trebui emis și respectat, așa cum odinioară au fost hrisoave asemănătoare dăruite și respectate pentru alte neamuri din partea română.

Populațiile românești din Peninsula Balcanică, singura minoritate națională privată acolo de orice drept elementar, uman și național, ignorate totalmente de către ruda lor cea mai firească, România, printr'un dezinteres de soarta lor programat, - aceste populații constituie o parte importantă a demografiei românești. Datoria importantă a României viitoare, postcomuniste, va fi aceea ca prin mijloacele adecvate unei Europe viitoare, eventual federalizate, în orice caz însă așezare pe principii democratice și de largi autonomii pentru toate neamurile și limbile, va fi să intervină fără reticențe în vederea înlăturării acestei inechități pentru neamul de aceeași limbă și credință, de același nume etnic românesc. Este de sperat că înseși statele în cauză (cu minorități românești în granițele lor) se vor sfii măcar pe viitor să tolereze în Europa de mâine o stare anormală pentru populațiile românești. Cât privește prezentul în această privință, vedem cum, când e vorba de fenomene românești, inclusiv limba, acestea sunt până și în R.S.R. circumscrise la "teritoriul țării". Acestei expresii de deliberată repudiere a interesului ethnic românesc general, până și din domeniul cercetării științifice, noi îi opunem expresia ce ilustrează realitatea obiectivă, anume: teritoriul demografic românesc, teritoriul limbii române vorbite etc.

Postulatul major ca România viitoare să fie țară în primul rând a tuturor Românilor, nu exclude în concepția sa nimic din drepturile cuvenite altor neamuri ce cohabitează cu Românii pe teritoriul ethnosului lor, purtând denumirea lor ca neam; cum întocmai învederam pentru alte state pentru Românii cohabitanți cu neamurile respective.

Un singur lucru se cuvine totuși de avut aci în vedere și anume: să se elimine suprapunerea artificială a elementului etnic alogen peste populația majoritară, cea românească, fapt nu odată practicat în trecut și îndeosebi sub regimul comunist. Am văzut prea bine asemenea fapte și procedeie în anii de ascensiune vertiginoasă a micropartidului comunist "român" de la vreo 1000 de membri ai săi inițiali la "avangardă puternică a masselor poporului", când la fel nu odată auzeam instrucțiuni ca acestea: să-l luăm la (cutare) post de răspundere pe cutare (neromân), pentru că într'ai noștri (în Români adică) nu putem avea încredere! Urmările acestui concept politic pus în practică ani de zile, unii dintre noi îl cunoaștem bine și viitorul sigur că va spune multe în această privință. De altfel o asemenea politică în "chestiunea națională" și-a putut găsi expresie dăunătoare pe scară largă numai în regim comunist.

Românii ethnici constituie poporul cel mai numeros în sud-estul Europei. Ceea ce a spus odinioară istoricul Herodot despre populațiile trace din această regiune, este astăzi valabil pentru moștenitorii direcți ai Tracilor, Românii. Ei se prezintă în majoritate ca număr și în clipa de față, fără Basarabia și Bucovina de Nord, la fel fără a-i avea în vedere pe Românii din Peninsula Balcanică, deși numărul acestora nicidecum nu este de neglijat. In R.S. România trăiesc astăzi 18 milioane de Români ethnici, ceea ce constituie o majoritate netă, dublă chiar față de popoarele vecine, Sârbi, Unguri, Bulgari ș.a. a căror cifră e între 8 - 10 - 11 milioane fiecare. Cu atât mai mult se remarcă extinderea neamului românesc când ne gândim la cifra lui totală de circa 27 - 28 milioane. O asemenea pondere numerică românească față de alte neamuri învecinate va trebui, va urma de la sine, să se resimtă și pe alte planuri, cel cultural în primul rând, în sudestul Europei.

Politica României viitoare va urma să aibă în vedere acest factor de ordin demografic întru realizarea și afirmarea chemării neamului românesc în cadrul cursei libere, cum ziceam. Căci, Patria este norodul, după celebra definiție a lui Tudor Vladimirescu, care, formulând'o, a avut în vedere poporul român. Este interesant cum se pierde din vedere că Patrie venind de la pater, factorul uman are aci prioritate. Iar Țara (țărâna) devine aceasta numai întrucât colectivitatea neamului, națiunea, urmașii aceluiași "pater", își durează destinul pe teritoriul respectiv.

Patria - norodul, deci, ne este, sau ar trebui să ne fie în primul rând, neamul românesc de pretutindeni.

Este iminent, mi se pare, un rol mai important pentru neamul românesc și pentru România în Balcani, în partea sud-est europeană a continentului. De totdeauna, încă de la Daci, care erau o parte a marelui neam al Tracilor sălășluitori în Balcani, istoria Românilor este întoarsă mai mult cu fața spre Peninsula Balcanică. Romanii au venit în Dacia pe căile de aci. In îndelungata epocă bizantină, istoria nordului Dunării evoluază într'un fel sau altul în strânsă legătură cu acest factor, Imperiul roman de răsărit (Bizanțul), dominant în Peninsula Balcanică. Dealungul altor secole apoi, factorul otoman determinant pentru istoria Românilor acționează tot din Balcani. Chiar și pentru obținerea independenței lor definitive, Românii tot în Balcani au mers. Nu este vorba de pledare pentru vreo ancorare în Balcani, ci de constatarea unei trăsături dominante a istoriei în această parte a Europei, desfășurarea căreia nu va conteni în viitor pe cât acesta poate fi scrutat; cum de altfel se arată și sub ochii noștri în prezent. Legați de Balcani în descurs de secole, dar situați la periferia acestora, Românii nu sunt "balcanizați". In nici un caz nu în aceeași măsură ca popoarele de acolo. Această poziție deosebită, specifică, chiamă românimea la un rol activ aci. Cu atât mai eficient va putea fi acest rol, dacă el se va exercita în cadrul unei neutralități pe care nu vedem dece România viitoare, odată stabilită în hotarele ei etnice firești, n'ar declara-o, asigurând prin aceasta încă o componență dintre cele principale ale libertății sale și a cetățenilor săi.

Exista un fenomen, o constantă interesantă și tot pe atât de importantă, pe nedrept neglijată, a istoriei neamului românesc. Anume: fenomenul autonomiilor locale și al privilegiilor colective caracteristice mai tuturor enclavelor ethnice românești din Balcani, în vremea stăpânirii otomane. Asemenea autonomii teritoriale românești au existat la Perivoli, Metsova (Aminciu), Moscopole, în capitanatele de sub muntele Olimp, deasemeni în regiunea Stari Vlah din vestul Serbiei, în Slavonia, în ținuturile Vidin, Craina Negotinului și Cladova la Dunăre, adică pretutindeni unde a existat și există până azi populație de limbă română, inclusiv cele trei ținuturi sus mai la urmă menționate, unde această populație românească se prezintă mai masiv decât ce se știe și ce se recunoaște.

Ca grupuri de păstori turmari, apoi ca voinuci și carvanari sau cărăuși, Românii sud-dunăreni se bucurau de statute deosebite.

Chestiunile acestea nu s'au studiat în toată cuprinderea lor. Toate aceste autonomii, azvârlite pe distanțe geografice mari între ele, fiind românești, aveau pretutindeni aceleași trăsături generale: plata unui haraciu simbolic anual, autoadministrație prin cnezi și primichiuri autonomi, instituție tradițională românească prezentă pretutindeni; numirea acestora de către obștea valahă și doar confirmarea formală a lor prin berat de la Poarta Otomană; interdicție pentru Turci de a se reține fără treabă pe aceste teritorii autonome, iar cu treabă fiind totuși să dea jos potcoavele cailor.

Nota bene: toate aceste autonomii mărunte din Balcani erau aidoma acelora de care se bucurau necontenit și Principatele Românești de la nord de Dunăre. (In interiorul acestora, în raport cu cârmuirea centrală, autonomii locale asemănătoare au funcționat în Vrancea, Dorna, Câmpulung-Muscel, Tigheciul. Oltenia avea cârmuire autonomă față de cea de la București). E oare întâmplător acest paralelism în istoria comunităților românești de pretutindeni, inclusiv Principatele ca cea mai avansată formă statală la Români?

Puterea otomană (multă vreme și cea austriacă) a respectat cu strictețe aceste autonomii și statute ale neamului Iflaq-Valah, odată ce au fost confirmate așa cum au fost găsite deja existente, se pare, în Bizanțul cucerit. Ele au funcționat, deși adesea știrbite, până în vremurile mai noi, abolindu-se odată cu biruința mișcărilor naționale ale neamurilor înconjurătoare. Au dispărut în vâltoare ca și alte instituții patriarhale în Balcani.

Faptul capătă semnificație deosebită la o comparație cât de fugitivă cu stări de fapt mai recente sub acest raport. Dintr'o rutină însă de a vorbi numai în termeni peiorativi despre Turci și numai negativ despre perioada stăpânirii lor, se ignorează, pe nedrept, ne îngăduim a opina, latura și de toleranță a acestora. Nu mergem prea departe dacă facem o comparație între stări de azi în state dictatoriale cu acelea prea adesea numite "crude" din vremea otomană. O reconsiderare a faptelor și a afirmațiilor sub acest raport preluate din rutină, ar scoate în evidență meritul istoric al Românilor de pretutindeni, al tuturor "micilor Valahii", de a fi știut să-și susțină și să-și permanentizeze niște drepturi aborigene ale Romanilor de cândva, istoria neamului românesc căpătând astfel un specific pronunțat față de toate popoarele înconjurătoare. In situația contemporană a Românilor sud-dunăreni, măcar niște autonomii analoge celor respectate odinioară de Turci ar fi (încă) un bun câștig de cauză.

Din punct de vedere general, european, când se vor căuta încoace și încolo niște antecedente istorice și juridice vechi pentru autonomiile ginților mici și mari într'o Europă Unită, într'o Federație sau Confederație sau cum va fi, atunci autonomiile românești de odinioară vor putea constitui, vor putea figura drept exemple alături de cele ale cantoanelor elvețiene, de exemplu, alături și de altele care vor mai fi existat prin Europa în diferite timpuri.

Românul și România dispun de valori politice naționale și de valoare internațională - noi am dat aici doar unele, am făcut unele reflexii -, cu care să intre în Comunitatea Europei, spre care se merge și suntem încredințați că va fi.

ÎNTRE PRUT SI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

62 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă

Trei atestări enciclopedice

Una imparţială:

BASARABIA - înainte de jumătatea secolului XV, numele Tării Românesti întregi (după dinastia Basarabilor)...anexată Rusiei (1812) se uni cu patria mumă (27 Martie 1918) și tratatul din Versailles (1919) a confirmat această întregire a României.

LAZAR SAINEANU, lexicograf român de origine evereiască.

Pseudoştiinţifică «frăţească»

BASARABIA... în ianuarie 1918, guvernul burghezo-moșieresc al României a ocupat Basarbia. In iunie 1940, în urma tratativelor guvernului sovietic cu guvernul României, Basarabia a fost înapoiată Uniunii Sovietice.

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMANE, 1962

Pseudoştiinţifică «frăţească»

BASARABIA...este eliberată (1812) de sub jugul Porții Otomane și alipită la Rusia... La 26 ianuarie 1918, Basarabia este prima victimă a intervenționistilor străini: oștirile române au ocupat Chisinăul. La 28 iunie 1940 Basarabia a fost eliberată și reunită cu Patria Sovetică.

ACADENIA DE STIINTE A REPUBLICII SOVIETICE SOCIALISTE MOLDOVENESTI

Şi un cap plecat:

...Intre România și Uniunea Sovietică se dezvoltă relații prietenești de colaborare în toate domeniile... O mare importanță în promovarea acestor relații au numeroasele mele întâlniri cu... tovarășul Leonid Ilici Brejnev.

NICOLAE CEAUSESCU, 2 August 1976, Chișinău.

BASARABIA

Ferdinand

ACTUL UNIRII
VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE ST. V. 1918.

In numele poporului Basarabiei Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna SE UNEȘTE CU MAMA SA ROMÂNIA.

TRĂIASCĂ UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA!

Președintele Sfatului Țării,
ION INCULEȚ
Vice-Președinte
PAN HALIPPA
Secretarul Sfatului Țării
I. BUZDUGAN.

ȘTEFAN CEL MARE 1457—1504

DIMITRIE CANTEMIR 1710—1711

C. Zarida Sylva

C. Zarida Sylva

Inscript. Cet. Albă [illegible]

Nicolae Iorga: ...

... după biruință principiul național, statele, cât de mici, sunt națiuni.

Iar națiunile sunt o formă organică a umanității. Nici o metodă nu le poate nimici, cum ele nu sunt rezultate din exercițiul niciunei metode. Ele sunt "născute și nu făcute". Si de aceea, ele vor resista, desigur, la meritata pedeapsă a apăsătorilor.

Cetatea Hotinului

In coasta orașului se înalță în toată măreția ei, înfruntând veacuri, cetatea Hotinului, bine păstrată. Cam puține se întâlnesc la fel în Europa întreagă.

O vezi întreagă dinspre răsărit, împrejmuită cu valuri de pământ, în cuprinsul cărora se ridica și minaretul încă svelt, din cerdacul căruia preotul turcesc chema la rugăciune pe credincioșii taberei, când Hotinul era o raia turcească importantă. Din cazărmile și geamia ienicerilor n'au rămas de cât temeliile, pe când cetatea se înalță ca dintr'o bucată, pe malul Nistrului.

Pereții par crescuți din piatra malului, iar în turnul de veghe dela colț s'a păstrat până și ferestruicele pentru sinețe, pe lângă crestăturile de zid, îndărătul cărora puneau palma pod plăeșii de pază, când zăreau, dinspre Ucraina, sulul de praf ce vestea pe năvălitori.

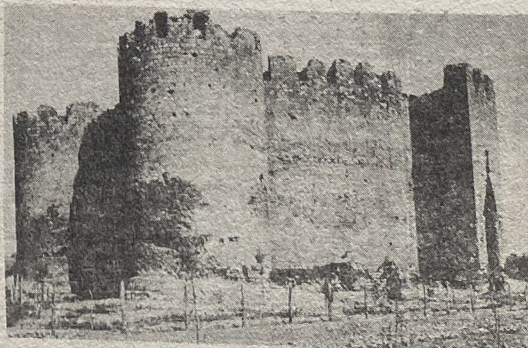
Cu peretele drept, ca o uriașă stâncă despicată de paloșul unui năzdrăvan, era cu neputință de cucerit.

Prin partea scundă dinspre uscat pășești cu sfială în lăuntrul cetății, cu bolți umede, cămări surpate ori tainițe care duc Dumnezeu știe unde. Nu lipsește nici intrarea în bisericuță, în care Domnitorul și oștenii lui înălțau rugi sfioase Atotputernicului apărător al neamului.

Cetatea Soroca

Mai din jos de Hotin, tot pe malul Nistrului, se ridică întreagă-întreguță cetatea Soroca, de se oglindește în apa liniștită a fluviului, strâns între maluri pietroase.

Nu e mare. Ziduri înalte încing cuprinsul restrâns. La cele patru colțuri stau turnuri rotunde, cu ziduri groase, crestate pe muche. Turnul de la intrare e ca o prismă. A rămas întreagă așa cum era pe vremea lui Petru-Rareș, care a ridicat-o din zid, deși încă pe vremea lui Ștefan se pomenește de Coste, pârcălabul de Soroca.

Strânsă grămadă, cu ziduri groase, era mai greu de cucerit. Pe la începutul veacului al 18-lea, măcar că a fost împresurată de 80.000 turci și tătari, a ținut vreme de 6 luni, fără să poată fi luată.

Din păcate azi e prea puțin îngrijită. Colții vremii încep să o roadă la temelie. Dacă ar fi îmbrăcată cu vița-de-canada, care se acață ușor de ziduri, ar fi măcar înverzită, și ar forma o podoabă trainică la marginea orașului înecat în pometuri.

Și ea rămâne ca o vie mărturie a zilelor de restriște, trăite de neamul nostru în vremea veacurilor sbuciumate.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

PROTESTUL D-LUI PROF. ŞTEFAN CIOBANU, ROSTIT LA ŞEDINŢA COMISIUNILOR AFACERILOR STREINE CAMEREI ŞI SENATULUI, ÎN ŞEDINŢA DIN 2 IULIE 1940

Domnule Preşedinte, Domnilor Senatori, Domnilor Deputaţi,

In ceasurile de grele încercări prin care trece neamul românesc, grupul parlamentarilor basarabeni, asociaţia foştilor deputaţi în Sfatul Ţării şi foştii deputaţi basarabeni în toate parlamentele României dela 1918 până la 1940, precum şi fruntaşii vieţii publice şi culturale a acestei provincii, cu sufletul sdrobit de durere îşi ridică strigătul lor de protest în faţa parlamentului Român şi în faţa întregii lumi civilizate în contra actului de răpire nouă a Basarabiei de către Uniunea sovietică rusească. Această provincie românească, care încă din vremurile antice a făcut parte integrantă din trupul neamului românesc, la început intrând în hotarele coloniei romane, Dacia, iar mai târziu un şir de veacuri făcând parte indisolubilă din formaţiunea de stat românească cunoscută sub denumirea de Moldova, — prin întreaga ei istorie, prin tradiţie culturală şi prin structura ei etnică a fost şi este o provincie românească.

Neamul românesc din Basarabia împărtăşeşte soarta întregului popor românesc, luând parte la formarea individualităţii lui etnice şi la apărarea fiinţei lui naţionale. In lunga ei istorie, Basarabia, ca şi celelalte regiuni locuite de Români, n'a avut şi nu putea să aibă nici un fel de contact politic cu formaţiunile de stat rusesc, care, despărţite de românime prin statul polon şi prin regiunile de Tătari ale Ociacovului de sub stăpânirea turcă, se găseau la o mare depărtare de grosul poporului românesc.

Politica imperialistă a statului rus, după ce acest stat se reface de lovitura dată de dominaţia Tătarilor, duce la înglobarea în cadrul lui a mai multor popoare neruseşti.

In secolul al XVII-lea Rusia moscovită prin corupţie şi trădare pune mâna pe Ucraina, tinzând prin aceasta să ajungă la Marea Neagră. Petru cel Mare ajunge până la Marea de Azov, iar urmaşii lui din secolul al XVIII-lea cuceresc litoralul Mării Negre, apropiindu-se tot mai mult de ţările româneşti, până când, la 1792, Ruşii devin vecinii noştri, hotarul între noi şi ei stabilindu-se la Nistru.

Visul vechi al Ruşilor, alimentat de o întreagă literatură, de a pune stăpânire pe Dardanele, aţâţă setea lor de a înainta în Sud-Estul Europei, motivând această tendinţă de expansiune prin formula ipocrită de a veni în «ajutorul creştinilor robiţi», după ei, de către Turci, ajutor pe care nimeni nu l-a solicitat. In anul 1812, profitând de învălmăşeala din Europa şi slăbiciunea Turciei, sub protectoratul căreia se găsea Moldova, Ruşii pentru aceleaşi motive ipocrite anexează partea de răsărit a Moldovei, cu toate că Turcia prin tratate era obligată să păstreze integritatea teritoriului principatului Moldovei. Această anexare a Basarabiei, la care niciodată n'a consimţit poporul românesc din Basarabia şi din alte părţi, a luat forma celui mai autentic şi mai barbar sclavaj din vremurile noi.

Cu toate protestele ţărănimii şi a celorlalte clase sociale din Basarabia în contra regimului rusesc, cu toată lupta pe care o duc Românii pentru desrobirea lor de sub stăpânirea rusească, cu toate afirmaţiile unor Ruşi cinstiţi, cum au fost slavofilii Danilevschi şi Samarin, publicistul Durnovo, fostul ministru Curopatchin, sociologul Tihomirov şi alţii, că Basarabia este românească şi că ea trebue să fie retrocedată României, — această provincie a suferit jugul rusesc timp de mai bine un secol. Această ocupaţie rusească prezintă tabloul celei mai sfâşietoare tragedii naţionale: politica rusească în această provincie tinde spre distrugerea fiinţei etnice a Românilor basarabeni, spre desfiinţarea neamului românesc prin colonizări masive a regiunii, prin deportări «benevole» ale ţăranilor Moldoveni în cele mai îndepărtate regiuni ale Siberici şi Caucazului, prin rusificarea completă a bisericii, şcoalei şi administraţiei.

Aceste măsuri însă n'au dus nici la desfiinţarea etnică a poporului românesc şi nici la distrugerea masivităţii lui în Basarabia. Toate statisticele ruseşti, ca aceea a lui A. Zaşciuc, a geografului rus Soroca, a lui N. Iaşcov, până la agentul de rusificare rus P. Cruşevan şi alţii, socot că elementul românesc din Basarabia formează 75 la sută din întreaga populaţie din această provincie. Până şi cea mai vădită şi recunoscută falsificare a datelor statistice ale recensământului rusesc din anul 1897 acordă elementului românesc majoritatea reltivă de 47,6 la sută, iar elementului rusesc numai 8 la sută şi celui rutean 19,6 la sută. In cele 2 milioane de locuitori cifra ridicolă de 155.774 de Ruşi şi 379.198 de Ruteni, cifre exagerate, după cum recunoaşte chiar statisticianul rus V. N. Butovici, în anul 1916, justifică subjugarea unei provincii. Cu toată asprimea regimului rusesc, populaţia românească din Basarabia şi-a menţinut conştiinţa ei de neam, conştiinţă care s'a manifestat în păstrarea intactă a limbii şi obiceiurilor, într'un număr mare de tipărituri româneşti, în scrierile mai multor autori basarabeni şi în tendinţele Românilor din Basarabia de a se uni cu România, tendinţe care se oglindesc în mişcările pentru unire dela începutul stăpânirii ruseşti, în mişcările dela anul 1863—1864, în mişcarea revoluţionară din 1905—1906. Aceste mişcări în favoarea unirii cu România, în anul 1917 iau forma unei adevărate revoluţii naţionale, când Basarabia, în cadrul revoluţiei ruseşti şi în deplin acord cu ideile revoluţionare ale popoarelor asuprite din Rusia, îşi exprimă voinţa în congresele învăţătorilor, ale preoţilor, cooperatorilor, ţăranilor, în adunările zemstvelor, etc., de a se uni cu statul Român în baza dreptului de auto-determinare ale popoarelor, drept câştigat prin revoluţie. Organizarea Sfatului Ţării, autonomia şi independenţa Basarabiei sunt etape logice care duceau Basarabia la restabilirea unei dreptăţi istorice, încălcate în picioare de către Rusia ţaristă, după cum se încălcase şi drepturile altor popoare. Şi Sfatul Ţării, organ perfect legal al Basarabiei, ales pe baza pe care se alegeau toate organizaţiile revoluţionare din Rusia, desăvârşeşte lupta pentru desrobire prin proclamarea unirii Basarabiei cu România la 27 Martie 1918. Astfel, poporul românesc din Basarabia, alături de celelalte naţionalităţi din această provincie, care în diferite împrejurări au recunoscut dreptatea noastră, manifestându-se pentru unire, îşi recăpătă libertatea. Valabilitatea actului unirii Basarabiei cu România şi dreptatea cauzei româneşti au fost recunoscute şi de către Puterile mari, printre care au fost şi Germania şi Italia, cărora Basarabia le-a manifestat nu odată cea mai caldă recunoştinţă.

Acei 22 de ani de viaţă naţională în cadrul statului român au dus la progrese enorme pe terenul cultural, social şi economic. Analfabetismul, această ruşine a stăpânirii ţariste, aproape dispare. Reforma agrară făcută în mod egal pentru toate naţionalităţile duce la o înflorire a economiei rurale, iar minorităţile din Basarabia se bucură de drepturi de care nu s'au bucurat niciodată sub Ruşi. Dovada este că, cu toată propaganda comunistă prin numeroşi agenţi, prin crearea Republicei moldoveneşti, care de altfel este un indiciu că elementul românesc este predominant chiar între Nistru şi Bug, prin înfiinţarea postului de radio-emisiune pentru aceleaşi scopuri dela Tiraspol, n'a dat rezultate; în Basarabia a domnit linişte perfectă. Iar numeroasele alegeri libere din Basarabia, care au avut un caracter cu adevărat plebiscitar pentru această provincie, cu mulţi deputaţi minoritari, au fost o confirmare strălucită a sentimentelor bune pentru România ale întregei populaţii din Basarabia.

Astăzi, prin mijloace necunoscute în istorie, folosindu-se de forţa ei numerică şi de situaţia turbure din Europa, încercând să falsifice datele istorice şi statistice, Rusia sovietică invadează din nou această provincie. Şi populaţia acestei provincii şi cea românească şi cea minoritară, Germanii, Bulgarii şi chiar Rutenii şi Ruşii, refractari unui regim comunist, este lăsată pradă unei situaţii pe care nu o doreşte. Aserţiunile posturilor de radio sovietice, cum că sovieticii sunt întâmpinaţi cu flori, sunt falsificări, fiindcă în Basarabia de astăzi curg râuri de lacrimi şi de sânge, iar acei ce-i întâmpină cu flori n'au nimic comun nici cu neamul românesc şi nici cu populaţia muncitoare de altă naţionalitate din această provincie.

Dacă mai există dreptate pe acest pământ, dacă principiile umane mai au vreun rost în lume, dacă drepturile popoarelor, sfinte chiar în timpurile întunecate ale istoriei, mai au vreo valoare, noi parlamentarii şi fruntaşii vieţii publice şi culturale din Basarabia, Români şi minoritari, în numele poporului din provincia dintre Prut şi Nistru, astăzi redus la tăcere, apelăm la lumea civilizată şi atragem atenţia asupra dramei sfâşietoare prin care trece populaţia Basarabiei; în acelaş timp ridicăm glasul nostru de protest riguros în contra încălcării nelegiuite a celor mai sfinte drepturi ale noastre istorice, etnice şi umane.

Protestul prof. Şt. Ciobanu a fost acoperit cu câteva mii de semnături.

FARA ARMÂNEASCĂ

RECENZII

"Povești Aromâne", s'ancllează mănata di șapti pârmithi armânești scrisi di Iulia Murnu, tu una carti di Pâtmithi ți s'ancllează "Povești nemuritoare". Cu una aleasă limbă ca su aducheascâ cilimeñilli, Iulia Murnu, n'aprimnă pit ciudisitili văsăllii di când iream ñiț. Tila, Birbeclu di-amalmă, Curcubeta, Mintea ș'căsmetea și Tana Capidana, sănt mas una parti di avuta noastră visteari culturală. Tihiă bună și-ambăreață!

"Revista de Etnografie și Folclor" Tomul 24, 1979, scriă un interesant articol "Rituale Pastorale" di D-na Tatiana Găluscă-Cîrșmaru. Articolul, cu adeț dit bana picurărească esti adunat dila ausilli picurari și di la puțăñilli învițaț li nu agărșiră adețli armânești, cum easti V. Vașoti. Adețli, sănt adunati di la fârseroț, pindeñi și grămusteñi, ca s'cuprindă tută armânamea răspândită.

Picurăritul, nu irea lucru lișor, scriă D-na Cîrșmarú. Di ficiorlli tiniri, s'alidzea nai ma livendu și cu vreari ti cupiă. Să sta namisa di oi ca s'li cunoască și s'lă înveață "limba". S'afireascâ oili di soari, di vimt, di avriñi; s'cunoască apa bună și aumbra cama avroasă.

Di la picurarlli ausi, avem mărturiă cum s'fățea astindzearea di "căftarea săndzilui" (răzbunarea). Aflăm că llirtarea s'fățea cu cuscrilliă ică fârtaț. S'aduțeau nămalliă di la dauli fumelli încăceati și s'tălliau deadun. Săndzili a nămallilor s'dzățea că irea săndzili ți vrea și s'vearsă mașă nu s'fățea llirtarea.

Adeț di moarti, di'ngrupari di sărbători și alti ninga sânt scrisi tu articol. Una bună'nchiseari ti cunoaștirea armânamillei. S'când nă minduim la năndoi armăñi ți lă easti rușăni să spună că di ți fară săntu, nu-i ciudie că agiunsim iu agiunsim.

Zahu PANĂ

CALINDAR PI SCURT

Marț	1 Marț	Dzuă di veară
Dumănică	9 Marț	40 di sănț
Marț	25 Marț	Vanghilizmolu(S'măcă purinteață)

Nastratin cu fața alba

Viñe oara ca nicuchirlu Nastradin Hogea și-și chiară tută avearea di itie că u avea arcată tu beare ș'tu giucare cu cărțile, si așí fu angăsăit și s'ducă ca și aveaglle cupia a țelui cama avut om dit hoara lui, Ali-Bikir.

Una ñille di oi era cupia și una ñille di planuri dhiavulești fitruseau tu caplu al Nastradin.

Aestu nou lucru nu-lli arăsi al Nastradin și cându era hăzâre s'lu alasă, Ali-Bikir s'îndridzea și s'ducă la Meca -- Ierusalimlu a Musulmanilor- - - ca și s'încllină al Alah.

Și așí Ali-Bikir lu-alâsă pri Nastradin tu loclu a lui, cu dreptul s'acumpără și s'vindă oi, și-lli deade s'mulți paradz trî chivirnisirea cupiillei. Marea pistusine lu feațe pri Nastradin și-lli llia mintea vimtu, și ahiursi și s'umflă și s'facă și afindicolu nu mași tu hoara lui, ma ș'tu tute alante hori di-a-varliga.

Așí că, după țe mâcă tuț paradzlli al Ali-Bikir, ahiursi și xifacă ș'ñillea di oi.

Digeaba mulleare-sa și soțlli a lui cama mintimeñi lu urnipseau ca s'nu cârtească avearea xeană!

- Tri numa al Alah, nu ti minduești Nastradin, țe zbor va-lli dai a afindicolui-ț cându va s'toarnă? Illi dzîțeau soțlli.

Ma Nastradin, niacumtinat și cu arăslu pi budză, lă dzîse:

- Ascultați: va mi duc la agá, va-lli dau. . . tamam isapea s'va videți cum tu bitisită va esu cu fața albă!

Viñe chirolu ca Ali-Bikir si s'toarnă acasă.

Ma dit horile di-a-varliga află di a țeale țe feațe Nastradin, și așí, cum intră'n hoară, trapse andreptu și asună la poarta a prucupsitlui.

Nastradin, ca și cându nu feațe dip țiva, îlli dzîțe cu ayuñie a mulleare-sai, cari trimbura ca vearga, s'aducă ma năinte la measă una căldare cu mârcat și după ațea s'discllidă ușa a afindicolu-lli.

Ali-Bikir intră nauntru cu yinate-foc, ma diștepul di Nastradin lli iși năinte și ahiursi s'lu-acață di guse și s'lu base. După ațea, cădzândalui la cicioarile a lui și pseftu-plângândalui, îlli dzîse:

- Ah, agá! Cum fudziși, viñiră și-ñi dzîsiră că ti nicași! Atumțea eu mi minduii tr'oară s'fac țiva trî suflitlu a tău. Și împârții una-și-una la fucăradz ținți sute di oi, ca s'ti lliartă. . . Ma după ațea aflai că ascăpași ș'di harauă, împârții alante ținți sute la fucăradz ca s'li mâcă și si-lli mulțumească al Alah, cari ti ține sănătos. . . Și mași aestă căldare ținui di tută stanea. . .

Ma Ali-Bikir, nervos di cutidzarea al Nastradin, nu lu-alâsă s'dzîcă ma'nclo. Si luândalui căldarea, cari era năintea lui, u arăsturnă pi caplu al Nastradin și -lli feațe fața albă ca neaua di mârcat.

Lumea adunată ca s'veadă țe va s'facă cu Nastradin, cându vidzură aestă scenă ahiursiră s'arâdă ș'lu 'ntreabă ca si-și arâdă di nâs:

- Cum li 'ndreapsiși cu afindicoluți?. . .

Nastradin atumțea, ca s'nu lă-aspargă chefea, lă dzîse:

- După cum vă dzîșu. Nu mi videți? Ișii cu fața albă!. . .

(Din volumașlu "DI-AL NASTRADIN HOGEA" -- Părăvulii adunate și turnate în vlăhește-- di GIL, Editura "Tribuna Valahă", USA, 1961).

MATERIALELE PENTRU " FARA ARMÂNEASCĂ " SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ 31-25, 89-th STR . JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369 U.S.A.

VANGHELU DUPĂ MATEI

CAPITOLUL I

Cartea farăllei al Iisus Hristos.

1. Cartea farăllei al Iisus Hristos, hilliu al David, hilliu al Avraam.
2. Avraam amintă pi Isaac; Isaac amintă pi Iacov; Iacov amintă pi Iuda ș'pi frațilli a lui.
3. Iuda amintă pi Fares ș'pi Zara, di Tamar; Fares amintă pi Esrom; Esrom amintă pi Avram;
4. Aram amintă pi Aminadav; Aminadav amintă pi Naason; Naason amintă pi Salmon;
5. Salmon amintă pi Booz, di Rahav; Booz amintă pi Obed, di Rut, Obed amintă pi Iesei;
6. Iesei amintă pi David amirălu; amirălu David amintă pi Solomon dit mullearea lui Urie;
7. Solomon amintă pi Roboam; Roboam amintă pi Abia; Abia amintă pi Asa;
8. Asa amintă pi Iosafat; Iosafat amintă pi Ioram; Ioram amintă pi Ozia;
9. Ozia amintă pi Ioatem; Ioatam amintă pi Ahaz; Ahaz amintă pi Iezechia;
10. Iezechia amintă pi Manase; Manase amintă pi Amon; Amon amintă pi Iosia;
11. Iosia amintă pi Iehonia ș'pi frațilli a lui, la strămutarea tu Babilon;
12. După strămutarea tu Babilon, Iehonia amintă pi Salatiel; Salatiel amintă pi Zorobabel;
13. Zorobabel amintă pi Abiud; Abiud amintă pi Eliachim; Eliachim amintă pi Azor;
14. Azor amintă pi Sadoc; Sadoc amintă pi Achim; Achim amintă pi Eliud;
15. Eliud amintă pi Eleazar; Eleazar amintă pi Matan; Matan amintă pi Iacov;
16. Iacov amintă pi Iosif, isusitlu ali Marie, dit cai se-amintă Iisus, ți si-anclliamă Hristolu.
17. Așițe, pisti tuti, di la Avraam până la David sănt pasprădzațe băre; di la David până la strămutarea tu Babilon sănt pasprădzațe băre, și di la strămutarea tu Babilon până la Hristolu sănt pasprădzațe băre.
18. Si amintarea al Iisus Hristolu așe fu: Maria, dada lui, irea isusită cu Iosif și fără s'băneadză elli deadun, arămasi greauă cu puterea di la Duhul Sănt.
19. Iosif, isusitlu allei, bărbat tinisit, nu vrea s'u săcăldisească, și minduia pi ascumta ca s'u alass.
20. S'cum minduia el așe, ialea anghilu al Dumidză îlli si spusi 'n vis si'lli dzăsi: Iosife, hilliu al David, nu ti-afirea s'lliai pi Maria, isusita ta, că ți acăță năsă, easti di la Duhul Sănt.
21. Ea va s'amintă Hilliu și va'lli badz numa lui: Iisus, că El va s'hărdzească fara Lui dit amărtii.
22. Aisti tuti se-adrară ca si s'facă ți dzăsi Domnul pit prooroclu cari spuni:
23. Mutrea, Vergura va s'armână greauă și va s'amintă Hilliu ș'numa Lui va si-anclliamă Emanuel, cari s'traduți: Cu noi easti Dumnidză.
24. Si Iosif s'diștiptă dit somnu a lui ș'feați cum îlli dimândă anghilu al Dumnidză și lo la el pi isusita lui.
25. Si fără s'aproachiă Iosif di năsă, Maria amintă pi Hilliu-a llei Ațel Unul Amintat, și-lli băgară numa Lui, Iisus.

CAPITOLUL II

Maghilli di tru Dare. Fuga tu Eghipt. Irod vatămă cilimeñilli. Turnarea di Eghipt și aștirarea Nazaret.

1. După ți s'amintă Iisus tu Betleemu di Iudeia, tu dzălili amirălui Irod ialea maghilli di tru Dare, viniră la Ierusalim întribândalui:
2. Iu easti amirălu-a Iudeilor, ațel țe s'amintă? Că vidzum tu Dare steaua Lui ș'vinum s'nă'ncllinăm la El.
3. Si cându avdză Irod aiste, s'tulbură și tut Ierusalimlu s'tulbură deadun cu el.
4. Si adunândalui tuț arhiereilli și cărturarilli a popolui, 'lli'ntriba: Iu lipsea și s'amintă Hristolu?
5. Si elli îlli dzăsiră: Tu Betleemlu dit Iudeia, că așí easti scris di prooroc:
6. S'tini Betleeme, loclu al Iuda, nu ești nițicum ma ñic namisa di capidanilli al Iuda, că dit tini va iasă un Capidan, cari va s'hibă Picurarlu ți va s'pască poplu a Meu Israel.
7. Atumțea Irod ancllimă pi ascumta maghilli la el, și află alihea di la elli, chirolu când se-aspusi steaua.
8. Dapoia îlli pitricu la Betleem și lă dzăsi: Duțeț-vă si căftaț cu căștigă după Cilimean și ma s'lu aflaț, spuneți-ni și a nia, ca s'vin s'mi încllin s'mini a Lui.
9. Iara elli după ți lu-ascultară pi amiră, fudziră s'ialea steaua cari u vidzură tu Dare, nădzea dinintea lor, până agiumsi și dănăsi pisti loclu iu eara Cilimeanlu.
10. Si cara vidzură elli steaua, s'hărisiră cu mare harauă.
11. Si intrândalui în casă, vidzură Cilimeanlu deadun cu Maria, muma Lui, și cădzândalui în pade, se-ancllinară a Lui; discllisră vistearli a lor , și scoasiră dhoarli ți le-aveau adusă a Lui: amalmă, thimneamă și smirnă.
12. Si cara loară hăbare în vis s'nu s'toară pi la Irod, pi alti călliuri s'dusiră tu țara lor.
13. După ți fudziră maghilli, anghilu-al Dumidză îlli si spusi în vis al Iosif, si'lli dzăsi: Scoală-ti, llia Cilimeanlu și pri muma Lui, Fudz Eghipt și stai aclo până va'ț dau hăbare, că Irod acăță s'caftă Cilimeanlu ca su-l vatămă.
14. Si Iosif si sculă, lo noaptea Cilimeanlu și muma Lui s'fudzi tu Eghipet.
15. Si sidzură aclo până la moartea al Irod; ca si s'facă zborlu spus di Dumidză pit prooroc: Dit Eghipt ancllimai pi Hilliu-a Meu.
16. Cara vidzu Irod că maghilli lu-arăsiră, s'nări mult și pitricu di vătămară tuț cilimenilli cari se-aflau Betleem și tu sinirlu-a lui, di doi ani și cama niț, după chirolu țe lu-află di la maghi.
17. Atumțea s'feați zborlu dzăs di Ieremia prooroclu:
18. Boațe s'avdză Rama, plăndzeare multă și jilire; Rahela plăndzea cilimenilli a llei și nu vrea s'află rihati, că nu ma earau.
19. După moartea-al Irod, ialea că anghilu-al Dumnidză îlli si spusi 'n vis al Iosif, tu Eghipt,
20. Si'lli dzăsi: Scoală-ti, llia Cilimeanlu și pri muma Lui și du-ti tu țara al Israel, că muriră ațelli ți căftau si'lli llia bana a Cilimeanlui.
21. Iosif, si sculă, lo Cilimeanlu și pi muma Lui și vini tu țara al Israel.
22. Ma când avdză că tu Iudeia, domn easti Arhelau, hilliu al Irod, îlli fu frică s'neagă aclo; ma Dumidză îlli deadi hăbare'n vis și s'dusi tu părțili di Galileia.
23. Agiumsi aclo și bănă tu păzarea ți s'ancllează Nazaret, ca si s'facă ți si spusi pit prooroci, că Nazarinean va s'ancllează.

Pi grailu armânesc di

Zahu PANĂ

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

CIOCĂNITORI

O ciocănitoare rănită a putut releva secretul pentru proiectarea căștilor de protecție pentru motocicliștii de curse. Filme de mare viteză arată că ciocul ciocănitoarei lovește un copac cu o viteză de impact de 2080 km / h. Capul ei se arunca instantaneu pe spate cu o decelerație de impact de 1000 de ori forța gravitații. Astronauții americani prin comparație suportă de patru ori forța gravitației numai, în spațiile lor gravitaționale. S'a filmat într'un parc, o ciocănitoare care nu putea zbura. Astfel, s'a descoperit secretul ciocănitoarei de a evita deteriorarea creerului sau gâtului: capul și ciocul se mișcă drept, înainte și înapoi, fără a se mișca lateral deloc, arată Dr. Phillip R.A. May și asociații lui dela Institutul Neuropsihiatric dela Scoala de Medicină U.C.L.A. Dr. May sugerează că o cască care nu permite rotația capului pe gât și a gâtului pe trunchi poate proteja mai bine alergătorii de curse și piloții de avioane.

EGIPT ȘI MARTE

O fotografie a terenurilor ostile din planeta Marte și una a deșertului Sahara sunt aproape identice. Pornind dela aceasta, cercetătorii dela Institutul Smithsonian din Washington au început o serie de cercetări pe 2500 km în deșert. Rezultatele lor- ca de exemplu influența vântului în formarea terenurilor ciudate din deșert- vor ajuta la găsirea unor căi de cercetare a istoriei pământului, precum și la o mai bună cunoaștere a planetelor din sistemul solar.

SÂNGE "BIONIC"

Cel mai nou export al Japoniei în America este sângele sintetic. Cercetătorii au încercat acest sânge la ei înșiși, iar în cazuri de urgență l-au folosit pentru transfuzii în operații complicate. In Satele Unite, unul dintre membrii "Martorii lui Jehova" a acceptat o transfuzie experimentală de sânge "Bionic", deși religia lui interzice chiar transfuzia de sânge normal.

Descris ca un fel de lichid "Teflon", sângele sintetic este o emulsie de perfluorocarbon oxigenat, un lichid la care atomii de hidrogen au fost înlocuiți cu atomi de fluor; aceasta se îmbibă cu oxigen și devine foarte folositoare.

Conducătorul acestor cercetări Dr.R. Naito din Osaka, Japonia, și-a injectat 50 ml din această emulsie (numită Fluosol-DA), iar alți cercetători până la 500 ml. Deși nu este comercializat, sângele sintetic a fost folosit în mai mult de 50 de cazuri de urgență, în Statele Unite și Japonia.

Există însă o singură problemă: unul din substituenții sângelui, niște particule mici, mai mici decât a zecea parte dintr'o celulă roșie, are tendința de a crește. La un moment dat, aceste particule pot bloca vasele capilare și da naștere la probleme. Dr. Naito și-a schimbat emulsia lui pentru a împiedica acest lucru, dar noua formulă este mai greu acceptată de corp.

Avantajele sângelui "bionic" sunt: elimină posibilitatea de infecție, se poate produce în cantități mari, se poate conserva și îngheța pentru cel puțin doi ani.

PROGNOZA VREMII

Această prognoză a fost elaborată pe baza influenței corpurilor cerești asupra stării meterologice a vremii pentru regiunile din sudul Canadei și nordul Statelor Unite, însă, ținând seamă de diferențele regionale ale temperaturilor atmosferice, ea este valabilă, în ceea ce privește starea de înseninare sau de înnorare, precipitațiile și vânturile, pentru toate regiunile Statelor Unite, Canadei și Europei Centrale. Prognoza va corespunde realității aproximativ 60-70 %.

APRILIE 1980

In luna Aprilie 1980 vremea va fi în general răcoroască, uneori rece. In zilele de 1,15,16 și 17 Aprilie se va produce pe alocuri îngheț.

(1) INTERVALUL 1-10 APRILIE

Zile cu cer senin și cu vreme frumoasă și caldă: 2,3,4,5,6,7,8 și 10 Aprilie. In aceste zile vremea va fi senină, dar răcoroasă și va sufla un vânt rece de intensitate slabă până la moderată. Vor cădea averse de ploaie în cantitate redusă și de scurtă durată în zilele de 5 și 8 Aprilie. Temperaturile maxime vor oscila în jurul unor valori de 50° până la 70° F. Cele mai ridicate nivele ale temperaturilor atmosferice vor fi semnalate în zilele de 2, 6,7,8 și 10 Aprilie.

Zile cu cer înnorat și cu vreme umedă, rece, sau schimbătoare și potrivită: 1 și 9 Aprilie. Vântul va sufla slab până la potrivit, cu intensificări temporare. In ziua de 1 Aprilie vor cădea precipitații intermitente; iar in ziua de 9 Aprilie vor cădea averse moderate de ploaie. Pe alocuri, la data de 1 Aprilie va fi îngheț. Maximele temperaturilor atmosferice vor oscila în jurul unor valori de 35° până la 50° Fi, de 34° până la 50° F, iar minimele vor oscila în jurul unor valori de 23° până la 45° F.

(2) INTERVALUL 11-12 APRILIE

Zile cu cer senin și cu vreme frumoasă: 11,12 și 13 Aprilie. Vântul va sufla slab până la potrivit. Vor cădea precipitații în cantitate redusă sau medie în după amiaza zilei de 13 Aprilie. Maximele temperaturilor atmosferice vor oscila în jurul unor valori de 54° până la 70° F. Nivelele maxime ale temperaturilor atmosferice vor fi semnalate în zilele de 11 și 12 Aprilie.

Zile cu cerul înnorat și cu vreme rece sau schimbătoare și potrivită: 14,15 16, 17, 18, 19 și 20 Aprilie. Vântul va sufla slab până la potrivit, cu puternice intensificări în zilele de 14, 19 și 20 Aprilie.

Vor cădea averse de ploaie reci și moderate, sau lapoviță și ninsoare pe alocuri în zilele de 14 (după amiază), 15 și 16 Aprilie. In unele regiuni, în aceste zile, în special în cursul nopții, va fi îngheț. In zilele de 17, 18, 19 și 20 Aprilie vor dădea averse de ploaie moderate și ploi intermitente. Maximele temperaturilor vor oscila în jurul unor valori de 40° până la 53° F, iar minimele vor oscila în jurul unor valori de 20° până la 45° F.

(3) INTERVALUL 21-30 APRILE

Zile cu cer în general senin și cu vreme în încălzire: 21, 22, 24, 25, 26, 28, 29 și 30 Aprilie. Vântul va sufla slab până la moderat. Local, se vor semnala slabe averse de ploaie în zilele de 29 și 30 Aprilie. Maximele temperaturilor vor oscila în jurul unor valori de 55° până la 70° F. Nivelele maxime ale temperaturilor vor fi semnalate în zilele de 21, 22 și 25 Aprilie. Minimele temperaturilor vor oscila în jurul unor valori de 35° până la 50° F.

Zile cu cerul în general înnorat și cu vreme răcoroasă, sau schimbătoare și moderată: 23 și 27 Aprilie. Vântul va sufla slab până la moderat, cu intensificări temporare. Vor cădea precipitații în cantitate redusă sau moderată în ambele aceste zile. Maximele temperaturilor atmosferice vor oscila în jurul unor valori de 50° până la 60° F, iar minimele vor oscila în jurul unor valori de 38° până la 50° F.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

ISTORIA PILONILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN AMERICA

...Preotul LAZĂR GHERMAN...

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1.										■				
2.											■			
3.			■			■		■						
4.							■							
5.						■			■			■		
6.			■		■									
7.				■			■					■		■
8.	■							■		■			■	
9.					■						■			
10.		■								■				
11.					■			■						
12.			■				■		■					
13.				■						■				
14.					■								■	

ORIZONTAL

(1) Diaconul Victor.... se naște la 2 Aprilie 1933 în orașul Detroit. După terminarea studiilor universitare și a Inaltei Scoli Teologice din Michigan, este hirotonit diacon la 25 Aug. 1968, de către Episcopul Valerian. - Jumătate. (2) Preotul Virgil....... se naște în com. Târnava, Jud. Dolj, România. După absolvirea Seminarului Sf.Nicolae din Râmnicul Vâlcea și al Facultății de Teologie din București și Cernăuți, este hirotonit preot la 10 Mai 1931, de către Episcopul Vartolomeu Stănescu de Vâlcea. Emigrează în Canada, servind parohiile românești din Assiniboia, Sask, Manitoba și Winnipeg. In anul 1967 se mută în USa, servind intermitent parohiile din Niles și Salem, Ohio, apoi parohia Sf. Simion din Highland Park, Detroit, Michigan. - George A.Vlaicu. (3) Schelet. -Romey Rosco. -A vorbi neclar. (4) Tagmă bisericească. -Pământ galben și cleios..(adj). (5) Obiect nelipsit din clopotniță. -Aron Tarcea. -Eusebiu Nistor. -Leon Ciprian. (6) Octavian Clopotaru. -Preotul Ghenadie........ se naște în România. A fost hirotonit la Iași de Mitropolitul Pimen al Moldovei. Emigrează în Canada servind la parohiile Dysart și Wood Mountain Sask. și Montreal, Quebec. In anul 1930 este menționat ca paroh în Buffalo, New York. In 1934 se înapoiază în vestul Canadei, unde servește la parohia Sf. Gheorghe din Regina. (7) Limitat dela început ! -Evghenie Ungureanu. -Mir. (8) Impozate. -Emil Pop. (9) Impoziție. -Rang arhieresc între mitropolit și patriarh. -Domol la inimă ! (10) Vioi sentimentali. -Stă culcat înaintea ușii. (11) Copac cu esență tare, albă, folosită în rotărie (pl). -Bazil Duma. -Al treilea, pentru a treia oră (cuvânt latin și chiar român) (12) Pronume reflexiv. -Râuri. -.....Silvaniei, oraș din Sălaj. (13) A determit irinic soarta cămășii Mântuitorului. -Preotul Constantin..... fost preot consilier la Mitropolia Ardealului din Sibiu, este trimis în 1913 în USA să organizeze o coordonare a bisericelor din America. După scurtă durată se reîntoarce, nereușindu-i misiunea. -Cifrărie. (14) In acest moment. -Preotul Lazăr....... se naște în Bucovina. Termină studiile teologice la Cernăuți și îmbrățișează profesoratul. In 1917 vine în Canada ca rector al Seminarului Teologic Ortodox Rus, ajutând în felul acesta la hirotonirea preoților români. Intre anii 1917 și 1931 au fost hirotoniți 39 de preoți români. Decedează la 5 Sept., la Roebling, unde servea ca preot din anul 1922.

VERTICAL

(1) Invățăcel al Mântuitorului. -Preotul Ioan....... se naște la 23 Iunie 1895 în com. Telna, Jud. Alba, România. Absolvent al Scolii Teologice "Andreiana" din Sibiu, este hirotonit preot și apoi face parte din grupul de preoți trimiși în America de Mitropolitul Nicolae Bălan din Sibiu. Ajuns în USA în Nov. 1923, servește ca preot mai întâi la Akron,Ohio, iar din 1924 până în 1928 în Gary, Indiana, de unde se mută la parohia Sf. Maria din Cleveland, Ohio, unde servește 26 ani până în 11 Dec. 1954, când decedează. Este înmormântat în Cimitirul dela Vatra Românească. Un fapt deosebit, demn pentru veșnica cinstire a memoriei acestui mare apostol, este că el a fost un mare activ în viața premergătoare a sfintei noastre Episcopii de azi, vie și strălucitoare. A fost Președintele ales al Comisiei Interimare din 1928 să conducă Episcopia până la alegerea primului Episcop. El poate fi considerat "pilon" de aur. (2) Inventată. -Medicament. (3) Gavril Ranga. -Horia Agarici. -Preotul Teofil...... se naște la 1 Aug. 1894 în Com Arborea, Rădăuți, Bucovina. La început a fost călugăr la Mănăstirea Neamțu. Hirotonit preot la 30 Ian. 1925 de Episcopul Vicar al Mitropoliei din Iași, Grigore Leu. Este apoi trimis în Canada, la Kayville, Sask. unde servește până în 1930, când se mută în Limerick, Sask., până în 1937, când trece la parohia Sf.Maria din Timmins, Ont., unde servește până în 1963, când se retrage. Trăiește în Regina, Sask. -Remus Uries. (4) Interjecție, exclamație de mare bucurie a unei izbânzi. -Prăznuirea Cuvioasei Maici ce se face în fiecare an la 24 Ianuarie. (5) Gălăgie. -Pronumele Cuvioasei Maici. -Petre Popescu. (6) Eugen Nacu. -Inventatorul tiparului a fost germanul Johan........ (7) Uscat. -Interjecție. -Emigrare în masă. -Altă interjecție, soră cu cea de mai sus. (8) Cornel Sancu. -Stăpânit de duhul lui Mamon. -Arhip Sârbu. -Ustensile de cusut. (9) Ciur anagramat. -Meșterul facerii oalelor de pământ. - Aurel Reu. (10) Miruire. -Zar. (11) Funfația dinților. -Preotul Gheprghe....... se naște la 10 Ferbr. 1917 în com. Finta, Jud.Dâmbovița. Absolvent al Facultății de Teologie din Bucuresți, este hirotonit preot la 12 Nov. 1945 de Episcopul Rus Alexandru Losky în München, Sollen , Germania. După trecerea înUSA și după accepțiunea jurisdicției Episcopiei Ortodoxe Autocefale Române din America este numit parohul bisericii din St.Paul, Minnesota, unde servește doar un an, ca apoi din Ian. 1956 până în Iulie 1967 să servească la Catedrala Sf. Gheorghe din Detroit, Mich., când se retrage și se dedică serviciului de profesor. (12) Trei la trei. -Preotul Gheorghe...... se naște la 5 Feb. 1932 și este absolvent al Universității din Minneseota și Scoala Telogică Episcopală din Nashotah, Wisconsin. A fost hirotonit preot în 1965 iar în 30 Dec. 1973 este acceptat întru ortodoxie la parohie Sf.Treime din Clayton, Wisconsin. Urmând în continurare studii la Seminarul Sf. Vladimir, New York, este apoi hirotonit preot ortodox ca asistent la Catedrala Sf. Fecioară din Minneapolis, Minnesota, iar în final la parohia SfăToma din St.Louis, Missouri. (13) Preotul Laurențiu...... este absolvent al Seminarului Cernica, România și a fost hirotonit preot la 15 Febr. 1939 de Patriarhul României Nicodim și imediat trimis în USA. A servit la parohia Sf.Simion din Detroit. Căsătorindu-se după hirotonire, desprinzându-se singur de legile canonice părăsește preoția. -Sculă de bătut rufele la râu. (dim). (14) Preotul Ioan..... se naște la 4 Ian. 1913 în localitatea Misici, Jugoslavia. Absolventul Academiei Teologice din Caransebeș, România, este hirotonit preot în 26 Oct. 1940 de Episcopul Lăzărescu. Emigrează în USA la 8 Iunie 1958 și servește până în 26 Oct. 1967 la parohia Sf.Maria din St.Paul Minnesota, când se mută la Detroit, Michigan, ca parohul Catedralei Episcopale, Sf.Gheorghe. -Diaconul Stefan....... se naște la 22 Aug. 1916 în Detroit, Mich. Studiază la Universitatea Wayne și Michgan, obținând diploma de inginer. Este hirotonit diacon la 30 Mai 1969, de Episcopul Valerian la Vatra Româneacă. După 4 ani de serviciu de diacon, la 18 Mai 1973, la cerere este eliberat din Episcopia Ortodoxă Română din USA și trece la Episcopia Ortodoxă Greacă.

DEZLEGAREA CAREULUI ÎN PAG. 24

SECRETUL UNOR PUNGĂȘII POLITICE

Aurel POP

Dedesupturile rocambolești ale istoriei contemporane încep să se dea pe față încetul cu încetul, și unele zguduiri ca aceea recentă din Afganistan e cam cum a fost cutremurul din București când s'au dat la iveală "rezervele" în aur si documente ale unor partinici. Afacerea "Afganistan", deși departe de malurile Dâmboviței, ne duce din aproape în aproape la deslegarea unui prim mister: promovarea lui Ceaușescu pe plan internațional, ca fantoșe a "independenței". Această fantoșe este creația ticluitorilor așa zisei "destinderi" din ultima decadă, ticluitori din Occident în cea mai strânsă complicitate cu Sovietele.

Astfel este din ce în ce mai puțin de crezut că șmecheria pusă în circulație după Cehoslovacia 1968, "stați cuminți că vin(e) Rușii" (acord gramatical după codul Președintelui național), ar fi o scornire a fiului Scorniceștilor, adică este în realitate mai mult ca o simplă găselniță gen "Trică a lui Merin" (de altfel potrivirea dintre un mincinos parvenit și numele locului de origine care vine dela a "scorni", deci a vorbi despre ce nu există, e un semn al destinului). Sloganul "starăți mă că vine Rușii", ca să folosim olteno-româna, a apărut într'un context care trebue luat în considerație. Mai întâi recunoaștem în această recomandare confirmarea doctrinei Brejnev: Sovietele intervin imediat dacă socotesc necesar într'o țară satelită. Nu trebue uitat că atunci, un mare om cum a fost de Gaulle a avut o vorbă nefericită, spunând că invazia din Cehoslovacia nu era decât "un accident de șantier în drum spre destindere". Atâta și nimic mai mult? Marele om de stat a făcut o greșală de bază: el a conceput o destindere, pe care putea s'o ducă doar el, fără să-și seama că după el această destindere în mâna unor personagii minore se va întoarce cumplit împotriva siguranței lumii și a păcii. Așa se întâmplă când oamenii mari uită la optzeci de ani că, oricum, și ei sunt muritori. Decada care a urmat sub zodia "destinderii" a fost catastrofală pentru Occident, iar în acest timp vedetă numărul unu a zonei statelor satelite a fost promovat Ceaușescu, pe care însuși de Gaulle l-a vizitat, însă cu ghinion, pentrucă tocmai atunci i-a izbucnit gogoașa înfuriată care l-a

și răsturnat, "Mai 1968". Faptul că marele om de stat al Franței nu a mai făcut nicio conexiune între "Mai 1968" și "August 1968", arată că era obosit, nu numai pentrucă ajunsese la o vârstă înaintată, dar era și după treizeci de ani de cea mai grea viață. Nihilismul din Mai 1968 era fructul unor douăzeci de ani de filosofie din familia numitei "Scoala din Frankfurt", cu ce-a mai putut să adauge și drojdia unei intelectualități marxistoide din alte părți ale Occidentului, inclusiv Universitățile din Statele Unite, care au alimentat material și moral desmățul executat, într'o perioadă, de populație neagră manipulată de ideologii din familia zisei "scoala din Frankfurt", ce în prealabil își lăsase sămânța în Statele Unite, printre marginalii Universităților. Astfel de Gaulle, la sfârșit nu a mai știut bine în ce lume se afla, și nu vedea cum era minat admirabilul edificiu al noii Franțe pe care o ridicase el, în zece ani. Vrând la sfârșitul vieții să proneze o Europă dela Atlantic pană la Urali, de Gaulle intra în utopie, dar dacă mai avea o decadă de conducere a Franței înaintea lui, ar fi făcut ceva sănătos din "destindere". Epigonii lui din Franța, cu epigonii lui Adenauer din Germania și Președinții minori din Statele Unite, au cârpăcit decada dezastrelor occidentale, 1970-80, șantajați și de Soviete și de terorismul general, și cu trădările de tot felul, ca ale ziariștilor răsplătiți cu "premiul Pullitzer", dar mai ales împotmoliți în propriile lor neputințe între care erau și obsesiile electorale care au dus la cea mai ordinară demagogie pacifică, prin care tocmai bine s'au pus bazele unei noi politici ilsutrată prin "operația Afganistan, Crăciun 1979".

Decada 1970-80, sau mai bine zis răstimpul de 12 ani, între 1968 și 1980, s'a scurs desvoltând un straniu paralelism între persecuția poporului român de către fiii Scorniceștilor și cedările în cascadă ale Occidentului față de toate agresiunile comuniste din lume, în România cu sloganul "starăți mă că vine Rușii" iar în Occident cu intimidarea și persecuția psihologică a celor ce se opuneau comunismului, prin acuzarea de "conservatorism reacționar de dreapta" sau chiar "fascism provocator de războí rece". Așa departe s'a ajuns încât a spune cuiva în Occident că este "de dreapta", echivalează cu ceea ce le spuneau majurii armatei române recruților când le aminteau de originile cele mai apropiate.

Si lucurile au ținut așa, cu "destinderea" în general și "Ceaușescu independentul" în particular, până au pleznit concomitent două crize: una civilă care e constatarea falimentului moral și economic total al comunismului în toate țările sovietice, și una militară deslănțuită prin războiul sovietic împotriva Afganistanului. La acestea se adaugă și desumflarea modei marxiste cu adiacențele respective din Occident, unde toate "geniile" marxismului și ale școlii din Frankfurt cu excrescențele ei au dispărut ca prin farmec de pe o piață care era pur și simplu înnecată de aceste produse pseudo-filosofice și sub-culturale.

Meritul crizei militare provocată de agresiunea sovietică este că se dau pe față irevocabil pungășiile politice ale tuturora: ale comuniștilor din R.S.R. cu sloganul noii gândiri Trică-al - lui Merin "Starăți mă că vine Rușii", precum și ale demagogilor occidentali care sub pretexte "pacifice", adică desființarea așa zisului "război rece", au lucrat diabolic de doisprezece ani încoace la desarmarea morală și materială a Occidentului liber.

Lucrurile se agravează în Europa demagogilor, în sensul că dacă în R.S.R. nu se va face decât să se repete mai departe ceea ce a fost învățat Ceaușescu să facă din 1968 încoace, adică să repete mereu "fiți cuminți că vin Rușii", puțin transformata vorba va face școală în restul Europei, datorită adversarului oricărui "război rece": "să stăm bine, să stăm cu frică, să nu-i supărăm pe Ruși pentrucă așa cum s'a văzut în Afganistan sunt în stare de orice, și nu le e frică de nimeni, pentrucă Americanii nu fac nimic".

Aceasta ar fi culminarea doctrinei experimentate mai întâi cu Ceaușescu în România și prin care s'ar executa a doua fază a "destinderii", adică neutralizarea întregii Europe libere de azi și punerea în serviciul exclusiv al Sovietelor, după modelul "nealiniaților" și cu himera "transformării prin apropiere", lansată acum doisprezece ani de socialiști, și bine înțeles irealizabilă.

Dar adevărul este altul după cum și situația este alta. Adevărul este că Sovietelor le este frică să se aventureze într'o agresiune contra Europei Occidentale, iar cursul sloganelor decadei trecute, "destindere", "schimbare prin apropiere", "calitate a vieții", "umplerea acordurilor cu viață" și toate brașoavele din familia "Helsinki 1975", este epuizat. Așa cum nici acum zece ani, nici azi, Sovietele nu au niciun interes să cheltuiască rezerve morale și materiale invadând România, țară așezată azi într'un unghi strategic mort și în același timp sovietizată până la suprasaturație, nici nu au curaj să intre în aventura unui război frontal împotriva Europei occidentale. Sovietele nu mai riscă niciodată amara experiență din războiul sovieto-finlandez din 1939, când prin agresiune militară nu au reușit să îngenunche pe Finlandezi. Comunismul în general este o doctrină a lașității, cum se vede din tot terorismul marxist-leninist actual, și greu se pot închipui agresiuni mai lașe ca aceea din Finlanda 1939, din Ungaria 1956, Cehoslovacia 1968 sau Afganistanul de azi, unde o armată supra-dotată cu material de război și tare de o sută de mii de oameni, pentru moment, masacrează cu helicopterele, avioanele, tancurile și artileria niște ciobani înarmați cu puști dela 1900. Armata sovietică, deși supradotată, mizează pe o eficiență războinică fie împotriva unei populații civile, fie împotriva unui adversar militar cel puțin de douăzeci de ori inferior numeric și tehnic. Ceea ce nu este deloc cazul cu Europa occidentală, cu Occidentul în genere. Experții și militarii occidentali sunt îngrijorați pe bună dreptate de hipertrofia militară sovietică și vor o cât mai puternică înarmare pentru a face imposibil războiul nu pentru a-l provoca ei. Atâta vreme cât comuniștii nu sunt de cel puțin douăzeci de ori și mai numeroși și mai înarmați, nu atacă, pentrucă repetarea insuccesului din Finlanda, care a fost urmat de pactul lui Stalin cu Hitler, nu și-l pot îngădui azi, provocându-și cea mai rapidă și mai spectaculară prăbușire care s'ar fi văzut în istorie, pentrucă s'ar prăbuși un mit care s'ar dovedi că nu este altceva decât ceea ce a spus în anii '20 un scriitor român care văzuse revoluția: mitul unui colos cu picioarele de lut.

Rolul de provocare a spaimei se pare că a fost dat lui Marchais, potaia Kremlinului în Franța. Partidul comunist francez a luat integral teza sovietică, la fel cu sateliții, pentru justificarea intrării în Afganistan, ceea ce va duce fără îndoială la excluderea unui "Front Popular" cu socialiștii lui Mitterand. Strategia sovietică e transparentă: socialiștii ar urma să se alieze cu epigonii gaullismului și să se ajungă la ceva asemănător regimului Allende din Chile, cu siguranța justificată că în Franța nu ar mai apărea niciun general. Iar în restul Euro-

Continuare in Pg. 23

ROMÂNIA ȘI DREPTURILE OMULUI

Dr. NICOLAE DIMA

Ministerul de externe al Statelor Unite întocmește în fiecare an un raport amănunțit asupra drepturilor omului în lume. Inițial, raportul se referea la problema respectării drepturilor omului numai în țările care primeau ajutor American. Anul trecut, Congresul a hotărît ca raportul anual al ministerului de externe să examineze toate țările lumii. Ideea de bază este ca atunci când Statele Unite acordă ajutor economic sau privilegii comerciale unei alte țări, să se asigure că beneficiile care decurg din aceste relații nu se folosesc pentru reprimarea oamenilor. Aflând condițiile în care trăesc semenii noștri în diferite colțuri ale lumii și expunând eventualele încălcări ale drepturilor omului, omenirea poate deveni conștientă de gravitatea unor abuzuri și poate lua atitudine împotriva lor.

Raportul ministerului de externe pe 1979 este descriptiv și faptic, și nu se lansează în judecăți de valoare. Fiecare țară este prezentată obiectiv, ținându-se seama de condițiile social-istorice și economice proprii. Nu se fac nici comparații între țări și nici recomandări, raportul final fiind bazat pe informații culese de diferite instituții de stat sau particulare și pe mărturii personale. Intregul raport a fost înaintat Congresului, care urmează să-l consulte oridecâteori va examina și vota legi care privesc legăturle Statelor Unite cu diferite țări ale lumii.

Un volum special al acestui raport este dedicat problemei Drepturilor Omului în România. Datele respective sunt organizate în patru capitole: respectarea integrității persoanei; politica autorităților în legătură cu satisfacerea nevoilor vitale ale populației; respectarea libertăților politice și civile; și atitudinea guvernului dela București față de investigațiile internaționale pe teritoriul României.

Din punct de vedere al respectării integrității persoanei umane, raportul menționează că regimul dela București recurge la arestări arbitrare, întemnițări neîntemeiate, procese secrete, internări în spitale de psihiatrie, pedepse inumane și diferite acte de brutalitate. Raportul precizează că deținuții politici sunt bătuți în România în timpul anchetelor și al detenției. Pe de altă parte, se precizează și faptul că închisorile Românești sunt primitive și nesănătoase, iar condițiile în care trăesc deținuții sunt sub orice critică. In același timp, contactul cu familiile este limitat, fiind la discreția autorităților. Un fapt și mai grav, continuă raportul American, constă în faptul că, actualul cod penal Românesc nu face distincția între infracțiuni politice și de drept comun, mulți deținuți politici fiind închiși pentru așa-zise infracțiuni de drept comun. Se amintește totodată că cetățenii Români pot fi reținuți de autorități sau închiși timp îndelungat fără să fie judecați și condamnați. Pe baza decretelor 24 și 25 din 1976, autoritățile pot aresta de exemplu pentru așa-zis parazitism orice persoană care rămâne temporar fără servici sau care este dată afară din servici din motive politice.

Din punct de vedere procedural, continuă raportul publicat recent de departamentul de stat, acuzații au dreptul la apărare, dar judecarea rapidă, secretă și superficială a proceselor anulează practic acest drept care rămâne astfel numai pe hârtie.

In legatură cu nivelul de trai și asigurarea populației cu hrană, îmbrăcămintea și locuințele necesare unei vieți umane, raportul scoate la iveală imensul decalaj care există între grosul populației și activiștii de partid și guvernamentali. Ministerul de externe al Statelor Unite precizează că teoretic decalajul între salariile mari și mici este și el mic. Activiștii de partid și înalții funcționari guvernamentali primesc însă prime, plicuri cu salarii personale neînregistrate public, au acces la magazine speciale și se bucură de multe servicii de calitate superioară. In același timp, lipsa de alimente și alte bunuri și servicii, îi constrânge pe mulți cetățeni Români de rând să plătească mită pentru a-și asigura o viață cât de cât decentă, ceeace de fapt le reduce nivelul de trai și așa foarte scăzut. In mod trist raportul amintește însă că mita și bacșișul fac parte din tradițiile istorice ale României.

La capitolul libertăți, raportul consemnează că legea de bază a țării, constituția, interzice libertatea de acțiune și activitatea împotriva orînduirii socialiste. In consecință, foarte puțin se poate analiza din acest punct de vedere. Este menționat, totuși că până și încercările timide de formare a unui sindicat liber au fost reprimate cu brutalitate, iar greva muncitorilor din Valea Jiului a fost deasemeni reprimată sălbatic.

In ce privește libertatea religioasă, raportul amintește că Biserica Unită a fost desființată și este în continuare interzisă, iar activitatea unor culte și secte religioase este supravegheată îndeaproape sau chiar interzisă.

In ce privește drepturile minorităților naționale, în mod contrar concluziilor organizației Amnistia Internațională care a acuzat Bucureștiul de atitudine discrimintoare față de Maghiari, Departamentul de Stat afirmă că nu posedă dovezi din care să reiasă că minoritățile naționale ar fi persecutate în România.

Raportul încheie afirmând ca Bucureștiul a permis unor organizații umanitare internaționale de stat și particulare să viziteze România, dar concluziile acestor organizații nu sunt consistente și nu concură întodeauna cu depozițiile martorilor . . . Cu toate aceste concluzii și dovezi de abuzuri flagrante, departamentul de stat continuă să aibe totusi aceeași atitudine față de guvernul dela București ca și până acum. ●

Libertatea; sensul și imperativele ei

Dr. Aug. Al. BIDIAN

“Libertate”, unul din puținele cuvinte ale vocabularului uman investit cu puteri nelimitate și calități magice, paradoxale, cuvânt care poate face din rob stăpân iar din om liber sclav, care poate transforma un popor subjugat în popor liber iar o nație liberă într'una sugjugată ori înrobitoare, cuvânt pentru care zeci de mii de oameni au mers cu fruntea sus la moarte, pentru care generații și-au jertfit tot ceea ce au avut mai scump, pentru care de zeci de ani de zile milioane de oameni își lasă țara și căminul, acest cuvânt vechi de când omenirea rămâne și azi unul din cele mai controversate și mai greșit înțelese cuvinte. Si dacă problematica creată de această noțiune fundamentală, care caracterizează însăși rasa umană, s'ar limita doar la domeniul teoretic atunci ea ar rămâne un simplu obiect interesant de studiu pentru filosofi. Cum însă ea are repercursiuni asupra vieții individuale sociale și politice, repercursiuni care pot transforma radical individul, societatea și configurația politică mondială aducând fericire sau nefericire și groază, distrugere sau avânt, lumină sau întuneric în toate colțișoarele vieții este necesar ca gândul să zăbovească mai îndelungat asupra acestei noțiuni de bază.

Ce înseamnă însă libertatea? Când se vorbește de libertate se are în vedere libertatea voinței. Ca atare libertatea este posibilitatea de a acționa conform voinței proprii. Problema care se pune ar părea să fie următoarea: este voința în esență liberă, adică acționează ea în virtutea ei însăși sau așa zisa voință liberă este o iluzie? Determinismul, fie acesta teologic preconizând prin învățătura despre predestinație determinarea cursului vieții omenești de către Dumnezeu, fie el cosmologic - susținând că fiecare lucru sau acțiune decurge dintr'o cauză naturală-, fie el antropologico-etic nu mai lasă niciun loc libertății și responsabilității umane. Omul nu mai este după aceste concepții decât o mașinărie care funcționează după legi bine determinate, cunoscute sau mai puțin cunoscute de către om. Voința lui nu face altceva decât să acționeze conform unor determinări externe ei. Aceste teze desființează în consecință libertatea.

Societatea umană a demonstrat însă atât teoretic, prin existența moralei și dreptului, cât și practic prin rezonanța pe care noțiunea de libertate, deci ideea voinței libere, a avut-o în viața de totdeauna a individului și popoarelor că libertatea nu este o iluzie ci o noțiune care corespunde unei realități umane fundamentale. Problema care se pune nu este deci dacă există sau nu voință liberă ci cum trebue înțeleasă libertatea umană. Care este în consecință semnificația noțiunii formale de libertate? După cum afirmă filozoful german Heidegger libertatea propriu zisă sau noțiunea formală de libertate se poate defini ca “autodeterminare din legea ființei proprii”. Heidegger extinde astfel noțiunea kantiană a libertății după care libertatea reprezintă autonomia rațiunii pure. Kant limitează noțiunea de libertate la domeniul rațiunii pure, care reprezintă după el omul însuși. Restrângerea esenței umane la rațiunea pură face ca aceasta să fie considerată nu numai deosebită de natură, adică de senzorialitate și sensibilitate, ci chiar ca separată de aceasta, mai precis spus ca ceva cu totul altul. Natura reprezintă deci la Kant ceva negativ pe care rațiunea trebue să o depășească.

Filozofia modernă nu acceptă însă această teză kantiană. Ea consideră ca esență a omului nu rațiunea pură, care propriu zis a fost pe undeva detronată chiar de Kant prin rațiunea practică, ci complexitatea plină de contradicții, de lumini și umbre, de frică, dorinți și speranțe a sufletului uman. Libertatea se va raporta în consecință la această plinătate paradoxală a eului iar înțelesul pe care ea îl va primi va deveni extrem de variat, contradictoriu chiar, după cum se accentuează una sau alta din aceste laturi multiple ale sufletului sau dacă se încearcă raportarea libertății la ansamblul paradoxal care este omul. Nu vom face aici o trecere în revistă a diverselor înțelesuri pe care noțiunea de libertate le-a primit în filosofia modernă ci ne vom restrânge la analizarea aspectului ei formal, care propriu zis o și definește în esență.

Pentru a ne putea apropia de înțelesul noțiunii de libertate e nevoie mai întâi de diferențierea libertății de capriciu și de bunul plac iar apoi trebue schițată problema libertate-dependentă, adică dacă în cadrul libertății mai are sens legarea de ceva, cu alte cuvinte spus dacă, prin libertate este de conceput preluarea unei dependente.

A fi liber nu înseamnă a acționa conform unui capriciu momentan. Aceasta deoarece acționarea din capriciu elimină tocmai o caracteristică specifică libertății și anume alegerea și ridică în același timp capriciul la rangul de principiu determinant care se impune autoritar prin negarea oricărei anternative. La fel se întâmplă și cu bunul plac. Libertatea nu înseamnă însă nici contrariul și anume evitarea oricărei acțiuni numai și numai de frica de a se lega de ceva care ar duce la o determinare. Libertatea presupune o decizie, presupune luarea unei hotărâri, deci o judecată. Si aici a fost meritul lui Kant de a arăta rolul rațiunii în actul libertății. Libertate fără decizie proprie nu există. Iar decizia presupune judecarea situației și alegerea dintr'o sumă de determinări posibile a uneia singure, și anume a celei care corespunde cel mai mult “legei ființei mele proprii”, cum zice Heidegger. E vorba în actul libertății de o alegere; și anume de a mă alege pe mine însumi. In acest sens foarte nimerit se exprimă Heidegger când afirmă că “de ființa libertății aparține a-fi-la-sine-însuși”.

Libertatea presupune în consecință nu numai judecarea situației și luarea unei decizii conform alegerii făcute ci și cunoașterea esenței mele, cunoașterea identității celui care alege. In forma aceasta libertatea se leagă indisolubil de ontologie, adică de cunoașterea ființei mele proprii. Adevărata libertate este alegerea esenței proprii. Ca atare libertatea e în același timp o determinare, mai precis spus o autodeterminare: ea e libertatea de a se determina pe sine însăși (libertas determinationis), de a se determina conform ființei proprii. Prin aceasta am răspuns și problemei libertate-determinare.

Libertatea presupune cunoașterea proprie. Aceasta înseamnă: cunoașterea mea ca om, adică în ceea ce am eu comun cu ceilalți oameni, și în același timp a mea ca individ, adică a particularităților specifice mie. Libertatea nu are însă în vedere particularitățile antagonice, cu originea în egoism, și care se opun celorlalți oameni.

Această dublă cunoaștere, a eului propriu, ca individ specific, și a specificului omenesc, ca membru egal al comunității umane, pune la dispoziția libertății esența umană -sinteză a particularului și generalului-, dând posibilitatea alegerii ei. Prin aceasta, adevărata libertate nu poate fi antagonică, libertatea unuia nu limitează sau nu desființează libertatea altuia, ci ea este eminamente complimentară, libertatea mea potentează libertatea celorlalți.

Cunoașterea esenței mele umane, cunoaștere pretinsă de adevărata libertate, permite totodată recunoașterea și prețuirea omului ca om, a națiunii ca mediu lingvistic și tradițional al omului, și a omenirii ca comunitate a tuturor oamenilor, permite identificarea eului meu nu cu senzualitatea mereu schimbătoare ci cu valorile spirituale caracteristice umane, adică cu adevărul, iubirea, frumosul, și descoperă mediul caracteristic uman care este societatea, cultura, creația și religia. Omul, națiunea, omenirea, societatea, cultura, creația, religia, adevărul, iubirea și frumosul, aceste valori primesc prin strânsa lor legătură cu libertatea un plus de valoare. Iar prin alegerea acestor valori, alegere efectuată datorită libertății, libertatea își dovedește dominația ei asupra non-valorii. Putem spune deci prin cuvintele lui Heidegger că prin libertate “omul își dă el însuși legea, că singur își alege obligativitatea și de bună voie se leagă de acestea”.

Libertatea ne pune în consecință față în față cu noi înșine, ea îndepărtează de noi tot ce nu ne aparține ființial, ea desparte, pentru a vorbi în termeni biblici, grâul de neghină. Acesta e și motivul pentru care libertatea e atât de mult urâtă de comunism, ca și de orice ideologie totalitară de altfel, căci acesta tinde spre crearea unui om-număr, fără personalitate, fără identitate personală, spre a-i imprima propria-i concepție uniformizatoare în scopul manipulării lui cât mai facile, iar libertatea tinde tocmai spre revelarea individualității specifice a fiecăruia. Libertatea se opune oricărei manipulări externe fie aceasta venită din partea vreunei ideologii, fie din partea unei mode oarecare -la fel de tiranică și desumanizantă ca și o ideologie-, fie din partea unei gresite și trunchiate înțelegeri a sensului libertății -care vede în libertate domnia capriciului, plăcerii sau a banului si prin aceasta pervertește sensul înalt al libertății-.

Numai cunoscând acestea putem înțelege greseala care se face prin punerea în legătură cu libertatea a o mulțime de rele atat de răspândite în lumea zisă liberă ca de pildă răspândirea drogurilor, dominația sexualității și a perversiunilor sexuale, goana după bani, escaladarea imoralității în toate domeniile vieții politice și sociale, negarea valorilor etc. etc. Căci trebue ținut cont de faptul că prin garantarea libertății de către constituțiile țărilor democrate libertatea nu este automat încetățenită printre oameni.

Aceasta, deoarece libertatea pe lângă garantarea prin lege a exercitării ei necesită spre a deveni efectivă și improprierea ei de către fiecare individ în parte. Numai în forma aceasta ea poate fi realizată. Iar improprierea libertății de către individ se realizează prin cunoașterea caracteristicelor libertății enumerate mai sus și prin punerea lor în practică. Si așa precum a fost nevoie de foarte mult timp și de lupte acerbe cu forțele opresiunii pănă când libertatea a prins formă concretă și s'a exteriorizat în litera legii tot așa și până la improprierea ei subiectivă se cer fiecărui om în parte eforturi enorme spre a se detașa de robia banului, modei, senzualității și practicilor încetățenite, până la ajungerea la conștiința esenței sale proprii și la alegerea acesteia, cu un cuvânt pană la atingerea adevăratei libertăți.

Cât se poate de elocvente sunt în acest sens cuvintele filozofului german Karl Jaspers. El spune astfel în lucrarea sa fundamentală “Despre adevăr”: “Căci liber sunt numai atunci când ating în mine o independență față de orice lucru al lumii și față de însăși existența mea proprie și față de necesitățile ei, adică atunci când trecând peste tot ce-mi oferă existența stau față în față cu transcendentul ca adevărata existență. Căci numai transcendentului mă pot oferi total, fără reticențe”, rămânând, am zice noi, liberi față de tot ceea ce ne-ar putea limita prin identificarea cu o latură a existenței mele, deschisi în același timp spre posibilitățile infinite și spre adevăratele valori pe care singur transcendentul ni le oferă.

Libertate fără acest orizont al valorii, fără tendința și activitatea axată pe acest transcendent de care vorbește Jaspers nu poate exista oricâte legi care să garanteze libertatea s'ar da și oricat s'ar strădui statele să le aplice.

Acest concept al libertății este mai apropiat de înțelegerea celor care au experiat atât modelul comunist cât și cel democrat al libertății. Orice refugiat a avut astfel posibilitatea să cunoască atât desființarea libertății prin dominația ideologiei, ateismului și inculturii, desființare practicată de modelul totalitar comunist al libertății cât și denaturarea libertății prin dominația banului, modei, sexului și bunului plac, denaturare existentă în lumea occidentală. Si dacă libertatea pentru care refugiatul politic și-a părăsit familia și patria n'a fost numai un cuvânt gol sau un paravan sub care și-a ascuns setea de bani si goana după bunăstare ci un cuvânt plin de sens înalt și greu de semnificații, și dacă vrea să trăiască cu adevărat într'o lume liberă atunci e nevoie să continue a luptă pentru libertate și aceasta să o facă începând mai întâi cu obținerea libertății proprii. Iar aceasta se obține urmând imperativele pe care noțiunea de libertate le cuprinde în sine și anume:

1. câștigarea posibilității de a dispune singur.
2. eliberarea și distanțarea de determinările existente.
3. stăpânirea senzualității.
4. cunoasterea aprofundată a determinărilor posibile.
5. cunoașterea esenței proprii.
6. analizarea determinanților existenți din punctul de vedere al valorii.
7. alegerea și legarea voinței proprii de determinarea cerută de situația și momentul respectiv în conformitate cu esența proprie și în perspectiva transcendentului.

Aceste imperative sunt în același timp și treptele și condițiile indispensabile câștigării adevăratei libertăți. Lipsa chiar a unui singur imperativ aduce cu sine ratarea alegerii libere și persistența într'o determinare străină de eul propriu. Prin aceasta se ratează și găsirea identității proprii, cauză a tuturor desechilibrelor și nefericirilor umane.

SECRETUL UNOR PUNGĂȘII POLITICE

Aurel POP

Urmare din Pag. 20

pei libere ar continua beția de cuvinte în jurul “destinderii” pentru a-se evita primejdia Sovietelor “care sunt în stare de orice”. Dar la “bluff”-ul lui Marchais nu se știe dacă “la France marche”, adică nu se știe dacă “Franța merge”, și nici în alte părți nu va prinde “stați cuminți că ne fac Afganistan”, pentrucă în doisprezece ani din 1968 încoace s'au dat pe față, cum spuneam la început toate “rocambolismele” numitei “destinderi”, și Sovietele au deschis o etapă direct războinică, în jurul burții născătoare de petrol a lumii. Ei știu că chiar dacă fac Europa praf într'un acces de disperare, aceasta nu le aduce nicio decizie, așa cum nici lui Hitler nu i-a adus nicio decizie cucerirea Franței în trei săptămâni. Deciziile strategice sunt azi în jurul izvoarelor de energie și oricât ar leșina pezevenchii care de patruzeci de ani trăiesc din “anti-fascism” și din stupiditățile și crimele unui taur deslănțuit ca Hitler, oricât ar striga răgușiți cum au ajuns de vârstă, “destindere, vrem destindere”, își pierd văzând cu ochii clientela electorală și Sovietele se pun fără să se uite la ei pe bătălie lungă organizându-și baze pe uscat și mijloace de mișcare pe mări. La aceasta nu există altă replică decât o cât mai trainică și vastă contra-organizare a forțelor occidentale de apărare. Ceea ce Statele Unite se pare că au înțeles. Prea târziu? In trecutul război tocmai Statele Unite au arătat că timpul lor era de zece ori mai eficient decât al pactului tripartit, compus din țări supraindustrializate la nivelul de atunci. Să fie timpul “bresnievian” de zece ori mai eficient ca al Americanilor?

Odată cu răgușirea și pensionarea demagogilor “destinderii” s'a ajuns și la epuizarea “ceaușismului” din România care va trage tot mai greu targa pe uscat, însă chinuind tot mai rău poporul român. Când se vor rezolva pe plan mondial conflictele în jurul izvoarelor de energie, ceea ce nu va fi posibil fără o recuperare a energiei morale în lumea care vrea libertate, se vor lămuri și zările poporului român. In orice caz “ceaușismul”, tolerat de Soviete dar pre-fabricat de ceilalți, se va menține din ce în ce mai în răspărul realității și al omeniei, până se va îndura Dumnezeu și de această parte a lumii. Până atunci, așa cum demagogii din Occident cu glas tot mai stins nu vor înceta să zică “destindere, vrem destindere” și comuniștii din România vor ceaușiza mereu: “starăți mă, că vine Rușii”.

CUVANTUL COPIILOR

Prietenul Meu

Am să vă vorbesc despre prietenul meu cel mai bun. Se numeste Bubi. El este un câine frumos și credincios. Are capul mare, labe mari ca de leu, trupul acoperit cu blană, de nu știi de-i câine sau oaie. Are o coadă stufoasă. Tare-i mai place să se joace. Mai ales cu pisica. Când îi dau de mâncare, dă vesel din coadă, bucurându-se ca un copil care primește în dar ciocolată. Când vin de undeva îmi iese în întâmpinare. Toată ziua se zbenguie și crede că el e cel mai frumos și mai voinic decât toți din curte. Eu îl iubesc foarte mult fiindcă este bun și ascultător. Când îmi scriu temele, mă așteaptă afară și latră, de parcă ar vrea să mă întrebe dacă le-am terminat, ca să fim apoi împreună...De aceea el îmi este cel mai bun prieten.

P. VIORICA
- 12 ani -

NOTĂ

Dragi copii, așteptăm dela voi povești (ca cea de sus), poezii și desene făcute cu cerneală neagră pentru a fi publicate în "Cuvântul Copiilor". Puneți și vârsta ce o aveți.

ABECEDAR CREȘTIN

- Tată, mă întreabă Elu, Dumnezeu mă iubește și pe mine, ori El iubește numai pe cei mari?

- Dumnezeu iubește pe toți. Iisus a iubit foarte mult pe copii. Copiii erau prietenii Lui mai mici. Adesea îi lua în brațe, îi mângâia, iar de multe ori îi dădea de exemplu celor mari, zicând: "Lăsați copiii să vină la Mine, pentru că împărăția lui Dumnezeu este a unora ca acestora."

- Cum adică?

- Adică, după cum copiii sunt buni, curați la inimă, fără ură, ascultând de tata, de mama, de mama mare, rugându-se lui Dumnezeu seara și dimineața, tot așa trebue să fie toți.

- Si eu aș vrea să mă duc la Iisus, dar unde este casa Lui?

- Casa lui Dumnezeu este biserica. Pe de altă parte, măi Elu, copiii, de asemenea îl iubeau tare mult!

Odată, copiii aceia, ca și voi, se jucau pe străzile Ierusalimului, când au văzut lume multă mergând pe stradă, iar Iisus era în mijloc, călare pe un asin. Era Duminica Floriilor! Oamenii așterneau în calea Lui covoare și hainele lor, iar alții ramuri de finic, un fel de salcie din Tara Sfântă, cum numai împărații erau primiți. Dar cei mai fericiți Elule erau copiii. Prietenul lor - Iisus, intra în Ierusalim ca împărat și strigau cât îi ținea gura: "Osana! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!"

Si acum să vezi! Erau niste bătrâni care de multe ori au încercat să-l omoare pe Iisus, dar nu aveau motiv. Nimic nu i-a enervat mai mult decât cântecele de Osana ale copiilor. Au țipat la ei ca să tacă, dar degeaba. Fiul văduvei din orășelul Nain, care fusese înviat de Iisus a spus copiilor: "Strigați mai tare: Osana, e Iisus prietenul nostru!" Atunci bătrânii și-au făcut loc prin mulțime și au ajuns la Iisus: "Spune-le să tacă!", dar Iisus a zâmbit și i-a apărat pe copii: "Dacă aceștia vor tăcea, pietrele vor striga în locul lor!"

Părintele MITREL

Livada cu litere

B era bătrân de treabă,
Avea un cățel și-o babă.
C o cutră de vecină,
Doar o capră și-o găină.

Intr'o zi capra cea rea
Cu prietena găină
La moș intră în grădină;
Harcea-parcea face-așa !

Azorel era cu moșul
Cu băbuța și cocoșul.
Seara când ajunși la case
Frați vecini îi invadase.

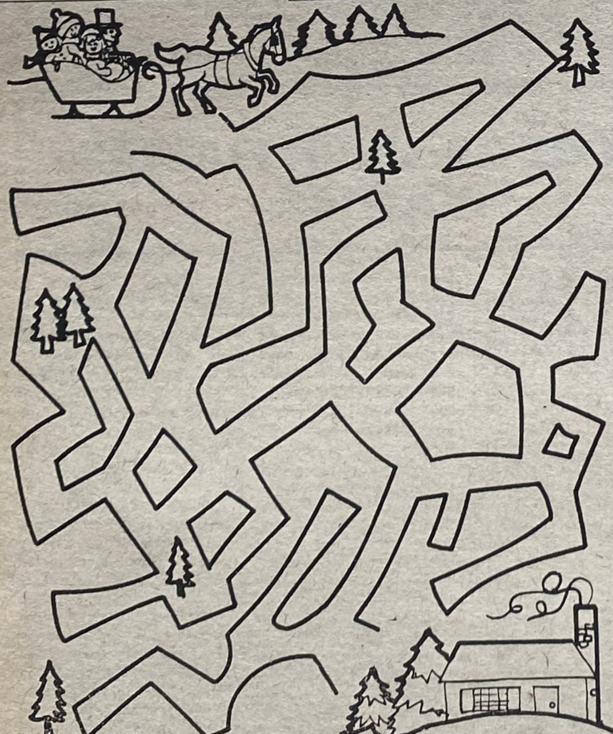
Azorel la capră sare,
Capra fuge și dispare.
La găină face ham
Si găina cârr, pe ram !

Luna nopții sfânt desface
Crini pe ape-adânci de pace,
Doarme'n lume chiar lumina !
C zbârcită ca măslina:

-Bătrânog din B, belea,
Unde este capra mea
Si găina biblică ?
-Nu știu ! Nu fac politică,

Dar la litere e gard,
Cei ce sar se mai și ard !
Si pe când pleca vecina:
-Babo, gata e găina ?

Dumitru D.ICHIM

Gasiți drumul care duce acasă

Ziceți de multe ori și repede

Ziceți de 10 ori :

Ceapă albă tocătoare
Putină pritocitoare.

***

Ziceți de 5 ori :

Calu sare 'n piatră seacă
Piatra seacă
In patru crapă.

Ghicitori

- Ghici, Tătucă,
râde-o nucă,
ce e mare - mititel
stă pitit într'un inel?

(Planeta Saturn)

Câmpul alb,oile negre,
Cine le vede nu le crede,
Cine le paste
Le cunoaște.

(Cartea cu litere)

Polen dulce
'n stup ea duce
și muncește fără preget.
Dar... vai !
Ieri m'a înțepat
la un deget !

(Albina)

DEZLEGAREA CAREULUI DIN PAG.20

A	N	G	E	L	E	S	C	U	■	S	E	M	I
P	A	R	V	A	N	E	S	C	U	■	G	A	V
O	S	■	R	R	■	C	■	I	N	G	A	N	A
S	C	H	I	M	A	■	A	R	G	I	L	O	S
T	O	A	C	A	■	A	T	■	E	N	■	L	C
O	C	■	A	■	G	H	E	O	R	G	H	I	U
L	I	M	■	E	U	■	U	L	E	I	■	U	■
■	T	A	X	A	T	E	■	A	■	E	P	■	B
T	A	X	E	■	E	X	A	R	H	■	O	M	O
R	■	I	N	I	M	O	S	I	■	P	R	A	G
U	L	M	I	■	B	D	■	Ț	E	R	T	I	O
T	E	■	A	P	E	■	A	■	C	E	H	U	L
Z	A	R	■	P	R	O	C	A	■	D	A	T	E
A	C	U	M	■	G	H	E	R	M	A	N	■	A

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201 KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4 , CANADA

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 4 Nr. 21 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE!

URZICA LIBERĂ

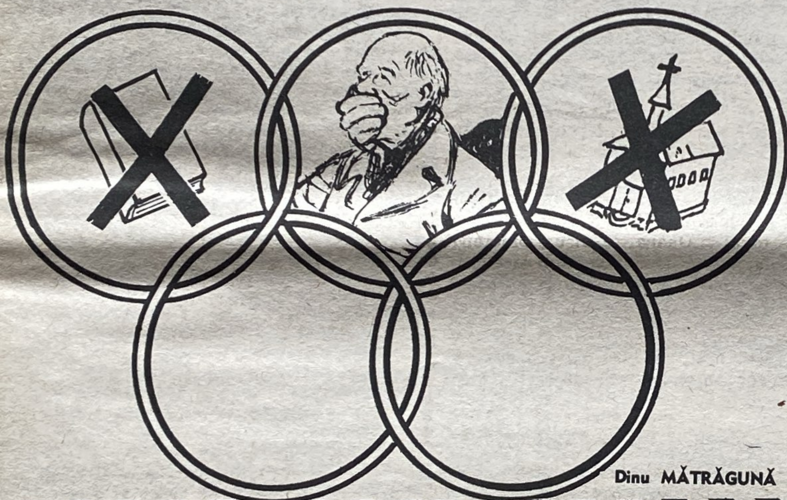
CRONICA SPORTIVĂ:

Dela jocurile olimpice din Moscova

Niculiță, conducătorul echipei românești de viteza progresistă a câștigat trei medalii de aur!

1) Distrugerea culturii.
2) Distrugerea credinței.
3) Suprimarea drepturilor umane

Dinu MĂTRĂGUNĂ

Glume

Cum va fi în comunism

Un țigan, a fost trimis la universitatea de partid, pentru a fi pregătit ca viitor cadru de conducere în resere. Stă țiganul acolo până se termină cursurile și la sfârșit când să i se înmâneze diploma de absolvire, tovarășul instructor dela C.C. îl întreabă dacă are vreo nelămurire. Tiganul care n'a priceput o iotă din tot marxismul ce li s'a predat, se codește se învârtește, își ia inima în dinți și spune:

- Tovarășu instructor, iaca bre eu încă n'am priceput cum o să fie în comunism?

Instructorul, rămâne perplex. Incepe să-i dea cu teoria, dar țiganul tot nimic. Venise timpul să plece, și-i vine o idee:

- Tovarășu Stan - zice el țiganului - ia uită-te pe fereastră și spune-mi ce vezi?

Tiganul se uită și vede un tractor arând.

- Iaca ce să văz. Un tractor pe câmpul din față.

- Ei, asta este -zice instructorul - când pe câmpul din față ai să vezi o mie de tractoare, să știi că am ajuns în comunism. Acum ai priceput?

- Asa bre-zice țiganul- acum gata, le-am lămurit, tovarășu.

Pleacă țiganul fericit și ajunge acasă unde balabusta îi tot da cu gura că-i nepricopsit, că alții s'au îmbogățit și el nimica, dar țiganul mândru de el, îi țipă:

-Taci fa! Că viu dela șicoală fa, și ce știi tu cum o să fie în comunism.

-Cum o să fie mă, cum o să fie?

Tiganul cu lecția învățată își ia un aer grav și îi spune nevesti-si:

-Ascultă fa! Ia spune-mi tu ce vezi pe fereastra din față?

-Ce să văz mă, ce să văz? Pe Vasilică al nostru îl văz, în fundul gol.

-Ei vezi - zice țiganul - când pe câmpul din față ai să vezi o mie de Vasilici cu fundul gol, să știi că am ajuns în comunism.....

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

DUPĂ INVAZIA DIN AFGANISTAN

Măsuri măsurate

Văzând Apusul, cam târziu !
că ciolovecii sunt de vină,
a zis că nu le mai dă grâu
ci doar făină !

La un telefilm

Arme ruso-
chino-americane...
Numai rănile,
afgane.

Ajutor dezinteresat

Nivelând Afganistanul
cu secera și ciocanul,
Ivan dă pildă cum ară
o țară...nealiniată !

RĂȚOIUL EXILAT

ANUL X OUL NR. 32

DO'N PROFESOR OFERĂ

DIPLOMA
Multilaterală pe PUNCTE
NICOLAE CEAUȘESCU
Pentru a fi onorat cu aceasta diploma răspundeți la următoarele întrebări

(1) V'ați abținut de a critica în public, la radio, ori ziare, pe tovul Nicuale ?
(2) Sunteți de acord că România să se bucure de a fi o "NATIUNE PRIVILEGIATA", deși nu respectă Drepturile Omului ?
(3) Credeți că toți care se opun teroarei din țară sunt neo-fasciști ?
(4) V'ați plimbat pe gratis în România?
(5) Participați la sindrofiile ambasadei ? Difuzați printre românii liberi cărți, filme, broșuri comuniste ? Promovați excursii și faceți comerț cu România ?
(6) Este preotul Gheorghe Calciu vinovat că n'a ascultat de Patriarh și a continuat să predice despre mila și puterea lui Dumnezeu ?
(7) Credeți că prin o politică de "detente" se va îmblânzi comunismul ?

Dacă ați răspuns DA la 5 întrebări, tăiați diploma altăturată și agățaț-o în cui.

Dona-RĂȚOIUL

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

Ar fi condus un stat

Zicea unul din sutele de mii, milioanele din cei pățiți mereu cu viața din Resere:

Prin câte trec aici, prin câte pățesc, cu energia consumată în bătaia cu morile de vânt, cu deșartele eforturi de a ieși la capăt cu toate câte i se pun omului în cârcă, cu timpul uriaș irosit numai în problema mea de locuință, nemaipunând la socoteală atâtea altele "multe și mărunte", zău că aș fi putut conduce un stat; unul mai mic ca, de pildă, Albania, în mod garantat! Zău, măi, tot zbuciumul în parte al unuia ca în cazul meu și al multor altor egalează o energie cu care se pot efectua treburile din fruntea unui stat!

- De aceea, vezi, cârmuiește în stat unul ca Ceaușescu - zise careva.

- Pardon, nu cred că ai dreptate, răspunse primul. Prin ce pățanii a trecut Ceaușescu, ca situațiile să poată fi comparate? Numai prin trei. Una, că a fost escortat cândva de doi jandarmi, fără cheltuială de drum, la locul obârșiei sale, Scornicești, depunându-l la casa părinților, ca să fie acolo cuminte - au crezut ei; al doilea că a stat câtva timp pe la închisoare (dacă chiar o fi adevărat) și și-a făcut acolo "universitatea", în condiții comode - când compari bine; al treilea, a pățit, că, deși matur de acum, năbădăiosul de taică-su, un țăran se pare totuși cu scaun la cap, l-a luat la goană cu furca din bătătură când i-a venit în casă cu gogorița avantajelor colectivizării agriculturii. Atâta tot! Merçi!

Si să nu uiți că și în aceste condiții treaba cârmuirii el o împarte cu nevasta-sa fifty-fifty. Amândoi mai au sprijinul familiei largi și a rubedeniilor. Merçi pentru așa! Eu vorbeam de îngrămădirea belelelor și eforturilor pe umerii fiecăruia dintre noi în parte.

S. GÂRLEANU

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

AMINTIRILE UNUI NE-EROU

Războiul nr. II în Statele Unite:

Există unitate, încredere și patriotism, calități ce azi încerc să-și deie bobocii datorită Iranului și invaziei din Afganistan.

Se impuseseră unele restricții.

Telegramele de felicitare, de declarații de dragoste, nu erau acceptate.

Companiile de cale ferată își schimbaseră afișul: "Este această călătorie necesară?" și te sfătuiau să stai acasă.

Firele telegrafice, trenurile, erau rezervate nevoilor armatei.

Carnea, brânza, ghetele, țigările, etc., le obțineai pe puncte. (Fiecare primise un carnet cu același număr de puncte.)

Dar erau multe articole neraționate și cozi în fața magazinelor alimentare n'au fost.

Căpătai destulă benzină ca să mergi la servici, la cumpărături și la biserică. Viteza maximă era de 40 mile pe oră ca să faci economie la. . . cauciucuri.

Exista o singură oră: "Ora Războiului". Cei din California se sculau cu noaptea 'n cap și cei din New York dormeau târziu, dar cu toții începeau și terminau lucrul în același timp.

Copiii strângeau ziarele vechi, cutiile de conserve și era o întrecere între școli că cine câștigă. . . războiul.

Nu aveam TV și nu se găseau pe piață cămăși albe. La radio auzeam cântecele patriotice din Războiul nr. 1 plus noile romanțe ce promiteau victoria și speranțele unei lumi mai bune.

N'aveam muzica de azi care-ți sparge urechile, n'aveam "mini-skirts" și nici profeți tunși sau cu barbă--care să-ți promită fericirea pe lumea cealaltă.

Hollywoodul era în fruntea celor ce țineau drapelul iar Jean Fonda era ascultată doar când țipa în leagăn că-i udă.

Mergeam pe stradă fără să ne fie frică, iar despre țigările de marijuana nici nu auzisem.

După încheierea păcii am luat parte la o conferință ce s'a ținut într'un cerc restrâns al unui club american.

Un ofițer superior, în rezervă, ne-a spus că Rusia își desfășoară un plan ca să ne distrugă moralicește și fizicește.

Ne-a spus și din ce constă această armă diabolică a comunismului internațional:

Sex și stupefiante!

Nu l-am crezut!

CASĂTORIA REDUSĂ LA UMPLUTUL BURȚILOR

"Tribuna României" (n. 172) ne descrie o nuntă din com. Vadu Izei, Maramureș.

La "ospățul cel mare" s'a servit ". . . runda a doua de sarmale fierbinți" iar după glume, chiuituri și pupatul miresei, a doua zi, duminică,. . "O nouă rundă de sarmale fierbinți, și șnițele și fripturi bogate își fac apariția dinspre bucătărie."

Nici o vorbă că maramureșenii ar fi creștini, că's fac o rugăciune, că au mers la biserică ori că mireasa s'a rugat Celui de Sus ca să-i fie "sânul leagăn de pruncușori."

Toată Taina Căsătoriei e redusă la fripturi, șnițele și sarmale care trebuesc să fie fierbinți.

Când citim abundența de carne ce există în România, (și în special la sate N.R.) înțelegem de ce ziarul Tribunului Roșu, zis și Cândea, este oprit de a se citi în țară.

Le-ar veni românilor rău la stomac.

•

APLAUZE VOLUNTARE

La părăzile unde apare Niculiță, audiența chemată voluntar, începe--la îndemnul agitatorilor--să sacadeze:

Cea-u-șes-cu Pe-Ce-Re!

Cea-u-șes-cu Re-Se-Re!

Dar dacă ești atent, îmi spune un vizitator, vei auzi cum unii strigă:

Cea-u-șes-cu Du-că-Se!

•

EXEMPLU DE CREDINȚĂ

Comuniștii au ocupat cu forța țări creștine, dar creștinii din lumea liberă s'au mulțumit cu proteste, ba unele biserici colaborează cu regimurile comuniste.

Dar a fost invadat Afganistanul, țară musulmană, și toți musulmanii, ca unul, s'au ridicat și au protestat.

Fără comentarii!

•

ZIARELE COMUNISTE SUNT APRECIATE

Agenția UPI (Feb.1) comunică din capitala Rusiei:

"Moscoviții au o nouă lipsă pe care n'o pot ignora. Lipseste hârtia de toaletă".

"Dar fiind imaginativi--continuă ziaristul american--rușii au înlocuit-o cu ziarul Pravda și alte ziare, pe care le taie în secții de opt".

Ideea aparține românului care, de ani de zile, a dat ziarului "Scânteia" cea mai apreciată întrebuințare!

CONTRIBUȚIA RSR LA REALIZAREA STRATEGIEI SOVIETICE DE CUCERIRE A LUMII

Contribuția RSR la realizarea strategiei Sovietice în Africa

Victor VALER

Aspect general. URSS poartă un interes crescând Africii. Acest interes se realizează direct cât și prin țările satelite din Pactul dela Varșovia, plus Cuba. Interesul declarat al Rușilor începe cu Conferința dela Bandung din 1955, când s'au publicat liniile de orientare ale politicii sovietice față de lumea a 3-a: suport politic, relații bilaterale ce urmăresc o balansare a politicii internaționale în lumea a 3-a, cooperare economică și relații culturale. Despre relațiile militare nu s'a spus nimic, dar tocmai acestea constituiau aspectul principal al viitoarelor relații sovietitce-lumea a 3-a. Relațiile militare însă au pornit să se dezvolte în spatele celorlalte relații amintite. Din 1955 până în 1977 Uniunea Sovietică a furnizat Africii armament în valoare de 21.035 milioane dolari, iar țările satelite din estul Europei, în valoare de 2.130 milioane dolari. Din acestea 12.925 milioane dolari adică 61 la sută, respectiv, 1075; adică 48 la sută s'au livrat în perioada 1973-1977. Intre echipamentul militar livrat se aflau inclusiv avioane militare și tancuri. Se adaugă consilierii militari, inclusiv comandanții direcți ai trupelor unor mișcări africane și ei sovietici, care nu au fost evaluați în bani. Amintim doar pe comandantul șef al MPLA și trupelor Cubei în Angola, generalul Vasili Ivanovich Petrov și pe comandantul șef al trupelor etiopiene în lupta contra Somaliei, generalul Grigori Grigorevich Borisov.

Activitatea Rusiei și țărilor satelite se desfășoră după principiul "un țel, o acțiune", indiferent de formele pe care acțiunea le îmbracă. Africa este terenul concret de predilecție al RSR care prin N. Ceaușescu și-a adus un puternic aport la realizarea politicii sovietice. Amintim, ca aspect general, că din 1973 până astăzi, RSR a creat în lunea a 3-a peste 300 de societăți mixte, a trimis peste 15.000 specialiști în domeniul tehnic - economic și că studiază în RSR peste 12.000 de studenți. Nu se menționează numărul de spioni versați trimisi între cei 15.000 specialisti și câți din cei 12.000 de studenți au urmat școala de spionaj la București. Exemple concrete există însă suficiente.

RSR și Africa

RSR are relații cu 47 țări africane, din 49 existente (mai puțin Rhodesia și Sud-Africa). S'au semnat cu 15 țări declarații solemne, din care cu 7 s'au semnat tratate de prietenie și cooperare.

După venirea sa la putere în 1965, Nicolae Ceaușescu a trecut rapid la stabilirea de relații tot mai apropiate cu țările africane. In 1950 RSR avea relații diplomatice doar cu o țară, în 1960 cu 5 țări, iar în 1970, la 5 ani dela venirea lui Ceaușescu, numărul se ridică la 30. Ceaușescu vizitează în 1972 opt țări, iar apoi, aproape anual face vizite: 1973, 1974, 1975, 1977 și 1979. Bucureștiul declara inițial că interesul vizitelor sale este economic, cum că Africa are mari resurse de materii prime, iar RSR dorește să-și vândă la rândul său produsele sale industriale, care nu pot fi vândute pieții occidentale. Criza petrolului a intensificat această acțiune. Bucureștiul însă a manifestat și interesul său în importul de uraniu din Africa, deși se știe că RSR încă nu are nici măcar un singur reactor atomic.

RSR desfășoară o susținută activitate în rândul mișcării nealiniate și în rândul țărilor din "grupul celor 77" din Africa. Conform declarațiilor lui Ceaușescu această activitate nu contrazice obligațiile sale față de Pactul de la Varșovia. Mai mult, relațiile se desfășoară și dela partid la partid. Astfel pcr are relații cu partide procomuniste din 19 țări africane. Aceste relații se desfășoară conform conceptului RSR (care plătește) și se militează pentru ca în Africa să se construiască socialismul în mod specific african.

Aspecte economice. RSR în 1977 a exportat în Africa produse în valoare de 1.781 milioane lei și a importat în valoare de 869 mil.lei. La primul aspect s'ar putea crede ca RSR a câștigat, exportul fiind excedentar. Situația este însă alta, căci țările africane nu au bani pentru a plăti produsele primite din RSR, diferența de 912 milioane de lei reprezentând o pierdere pentru RSR. Situația se repetă anual. Țările cu care RSR are cele mai mari relații comerciale sunt: Angola, Ethiopia, Ghana, Guinea, Nigeria și Zair.

Aspecte politice. Apropierea politică a RSR față de Africa are mai multe fețe. Bucureștiul sprijină activ și consistent mișcările de "eliberare", rebeliunile etc. RSR a fost prima țară din lume care a recunoscut Guinea-Bissau și prima care a semnat documente cu Partidul independenței din Guinea-Bisau și Capul Verde. Deasemenea cu MPLA, FRELIMO, UNIP etc.

In timpul războiului din Angola, RSR a avut relații cu mișcările: MPLA, FNLA și UNITA. Agostino Neto a vizitat RSR în Iulie 1974, Janos Savimbi (UNITA) în 1975. In același an Stefan Andrei (azi ministru de externe al RSR) a conferit în Luanda cu Neto și la Kinshasa cu Holden Roberto.

RSR a avut permanent o atitudine fermă pentru retragerea trupelor Africii de Sud din Angola, dar despre prezența trupelor cubaneze în Angola RSR nu a publicat nici un singur cuvânt, și deasemenea nimic despre comandanții sovietici. Primul ministru al Angolei Do Nascimento în vizita sa la București în 3-6 Feb. 1978 a lăudat și a mulțumit RSR pentru ajutorul dat "poporului angolez în lupta sa pentru independență."

In Namibia (Rep. Sud. West Africană) RSR acordă un importanat ajutor SWAPO. Intre presedintele acestei organizații și Ceaușescu au avut loc mai multe întâlniri. In 1972 RSR devine membră în Consiliul pentru Namibia. RSR folosește prilejul și în repetate rânduri cere încetarea amestecului Sud-Africii în Namibia, apoi protestează contra alegerilor din Namibia organizate de Pretoria. Până în final RSR este înlocuită din Consiliul pentru Namibia iar locul trupelor sale care trebuiau să se constituie ca parte UNO - Trupe este preluat de trupele Jugoslaviei.

Pe de altă parte RSR folosește propaganda antirasială, condamnând discriminarea, care se practică în Rep. Sud-Africană și în Rodezia. Propaganda RSR a fost permanent contra guvernului minorității albe din Rodezia. Mai târziu, după referendumul din 30 Ianuarie în Rodezia, RSR protestează contra continuării rolului minorității albe în Rodezia și sprijină mișcarea lui Robert Mugabe și a lui Joshua Nkomo. RSR respinge "așa-numitele" alegeri electorale din Aprilie 1979 din Salisbury.

Aspecte militare. Intr'o cuvântare din 1978 Ceaușescu afirma că RSR face o netă distincție între scopurile militare și lupta pentru independență în Africa. El spune că problemele africane trebue rezolvate de africani înșiși fără intervenție din afară, dar mișcărilor de eliberare trebue să li se acorde ajutor, inclusiv militar! (N. Ceaușescu, Cuvântare la Plenara CC, Scânteia, 4. August 1978).

La începutul conflictului dintre Somalia și Etiopia, massmedia din RSR se limita la a reproduce comunicatele TASS, care negau participarea militarilor sovietici sau a oricărei forțe socialiste în conflict. Mai târziu se schimbă această atitudine. Mass-media RSR întreabă când se va termina acest conflict. Era momentul când prin ajutorul trupelor sovietice și cubane, totul se înclina spre Etiopia. Comunicatul comun al lui Ceaușescu și colonelul Mengistu Haile-Mariam în vizita sa la București exprima speranța că totul se va termina în Hornul Africii prin asigurarea independenței, suveranității teritoriale și neamestecului în treburile interne. Acum problema era clară. Etiopia era deja a sovieticilor.

In comunicatul din vizita din Zair, 19 April 1979, se spune că RSR își exprimă îngrijorarea pentru conflictele între Africani deoarece "acestea servesc imperialismului și forțelor reacționare". (Nume cu care la București sunt desemnate USA și țările occidentale.)

RSR a avut chiar unele schimburi de vizite militare cu țările africane, care s'au soldat cu stabilirea de relații militare. Intre cele mai importante vizite menționăm vizitele la nivel de ministru al apărării: Angola în Februarie și August 1966 și Octombrie 1977, Congo-Aprilie 1973 și August 77, Guinea-3 și 25 August 1975, Ghana- Septembrie 1976, Mozambic - Februarie 1978, Zair-Ianuarie 1973 și Zambia Junie 1970. In orice alte ocazii N. Ceaușescu a subliniat importanța relațiilor militare dintre țările socialiste, RSR și țările Africane.

RSR a dezvoltat deasemenea și relațiile cu privire la aspectul interne și securitate. S'au făcut schimburi de delegații din acest domeniu cu Africa Centrală (Imperiul lui Bocassa), Dec. 72, Guinea-Dec. 1972, Togo-Iulie 1975, și Zambia Iunie 1970. Aceste relații presupun între altele și amestecul militar.

Cu privire la mișcarea de eliberare, conform declarațiilor lui Ceaușescu din 1978, RSR acordă ajutor militar acestora, incluzând sprijin militar în aprovizionarea cu armament. Acest lucru îl recunoaște și revista Lumea nr. 18 din 26 Aprilie 1979. România acordă acest ajutor militar Angolei, Namibia, Rodezia, și Mozambic. Recent, în timpul unei vizite în Zambia, Ceaușescu s'a întâlnit cu J. Nkomo care este ajutat de Ruși) și l-a asigurat de continuarea ajutorului militar al RSR contra guvernului din Rodezia. Acest ajutor a fost întărit și pentru Robert Mugabe, tot la întâlnirea din Zambia, Mugabe fiind ajutat de Chinezi contra guvernului din Rodezia. Mai mult, conform dezvăluirilor ziarului "Die Welt" din Hamburg RFG,(26 Febr.1977), Ofițeri și soldați români se găsesc în Mozambic în sprijinul forțelor "revoluționare". Românii luptă folosind tancurile sovietice, model T34 și T54.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

• Dl Ioan Kashyik, aflat în lagărul de refugiați din Austria, Otto Glokell, Nr.13, 2514 Traiskirken, Austria, dorește să găsească pe unchiul său, refugiat în Argentina, acum 35 de ani. Cine cunoaște ceva despre dl Mihai Kashyik, sau băiatul dânsului Stefan, aflați în Argentina, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

• Dl Vicol Demostene, 277 Aylmer St. Apt.2, Windsor, Ont.Canada, caută pe cei doi prieteni cu care a stat împreună în lagărul din Grecia (Lovrion). Ei sunt: Iulian Oprethan (Lică), posibil emigrat în Statele Unite, și Victor Sofronea, emigrat în Australia.

* Dl Jean Protopopescu, Ludwigstr. 195 ¢ 4, 6050 Offenbach, West Germany, caută pe Dnii Cornel Dumitrescu - Ceausu și Ionel Mociorniță.

* Familia Dumitru Alexandru, emigrați în Australia, 77 Station Str. Tempe- 2044 Sydney, Australia, Tel. 559 4124, dorește să găsească pe dl Roșculescu Doru, originar din Craiova, cu care au fost colegi la Facultatea de Fizică. Din informațiile pe care le are, se pare că dl Roșculescu Doru ar fi emigrat în Statele Unite.

* Dl Theodor Coman, cu domiciliul în Parisertstr. 37, 6750 Kaiserslautern, W. Germany, doreste să ia legătura cu dl Florian Oniza.

* Dl H. Havnanian domiciliat în 42-15, 43-rd Ave, Sunnyside, Apt. C.3, L. I.C. New York 11104, New York, Statele Unite, caută pe vecinul său din România cu care a locuit în strada Cezar Boliac Nr. 19, Bucuresti. Persoana căutată este stabilită în Toronto, Ontario, Canada, și este rugată să-i telefoneze d-lui Havnanian. Telefonul: (212) 937 8293.

* Fiica Petrina Christodorescu se interesează de tatăl Mircea Christodorescu, locotenent în armata română, Reg. 21 Infanterie, până în anul 1945. Persoanele care l-au întâlnit sau pot da o relație, sunt rugate a comunica împrejurările pe adresa redacției.

* Dl Gheorghe Toda, de profesie inginer, originar din Cluj, locuind acum în Montreal, 3170 rue Goyer Nr.9, H3S 1H8, Canada, caută pe dl Ioan Păstean, fost jurist în țară, care locuia la Cluj, Piața Libertății Nr. 14-16. Famila Păstean este stabilită în Statele Unite, într'un oraș la circa 50 de km de Detroit.

* COSTUL unui anunț sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm. (2 inch) pe o coloană. -Ziarul are 6 coloane- $ 25.00 pentru 5 cm. (2 inch) pe două coloane. Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIATI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

Boicotarea Olimpiadei dela Moscova

Victor Marian

Olimpiada dela Moscova, ca orice manifestare organizată de Ruși, a primit dela începutul pregătirilor sale un caracter politic, propagandistic. Astfel, peste cele cinci cercuri ale Olimpiadei, Rușii au adăugat turnul simbol al Rusiei, turn pe care îl găsim construit în toate capitalele țărilor satelite și din păcate, și la București, la Casa Scânteii.

In afara scopurilor propagandistice, la începutul acestui deceniu în care Brejnev vrea să cucerească lumea, mai există o misiune pentru Olimpiadă: recrutare de noi spioni contra lumii. La posibilitatea inversă, ca sportivii și turiștii occidentali să influențeze viața în Rusia, s'a gândit deasemenea conducerea sovietică, dar, atunci când se decide o ofensivă spre exterior înseamnă că în interior situația este solidă și că orice influență externă va fi sortită eșecului. Aceasta a fost și rațiunea cererii sovietice ca Olimpiada 1980 să se organizeze la Moscova. Totul, bineînțeles, pregătit cu vorbărie politică, cu ideologie, cu minciuni și citate.

Se știa că Occidentalii vor aduce la Olimpiadă, deci la Moscova material cultural, reviste, ziare, cărți, filme, care vor ajunge la populația setoasă să afle adevărul despre lume. Apoi, mărfurile de modă, îmbrăcămintea, aparte de radio, televizoare, aparate de filmat, de fotografiat și alte bunuri vor contribui la o mai bună impresie despre Lumea liberă și la o mai proastă impresie despre tirania comunistă dela Kremlin. Apoi, contactul direct dintre populație, contactul disidenților, conversațiile, ar fi contribuit deasemenea la a crea probleme conducerii sovietice la Moscova pentru o oarecare perioadă.

Dar tocmai pentru a reduce la minimum influența occidentală, KGB a luat măsuri de o amploare nemaiîntâlnită. Dintre acestea amintim doar: lichidarea disidenței la Moscova prin orice mijloc, închiderea școlilor cu mult timp înainte de închiderea obisnuită pentru vacanța de vară, trimiterea copiilor și tineretului în proporție de masă la tabere de copii și la tabere de muncă departe de Moscova.

KGB s'a gândit amănunțit și a pregătit și supravegherea și împiedecarea Occidentalilor de a intra în contact cu populația sovietică. In acest scop, diabolic, ca de obicei, KGB foloseste în afară de sovietici (KGB, miliție, borfași, agenți forțați) și agenții sovietici-cetățeni străini-care lucrează pentru KGB deja, sau care au fost special angajați, pentru Olimpiadă, oameni din Occident, care se găsesc infiltrați în diverse sfere de unde supraveghează pregătirea călătoriei la Moscova ca și desfășurarea Olimpiadei. La aceasta se adaugă agenții aduși din țările satelite mai ales cei care cunosc limbile străine, ca și agentii recrutați din rândul studenților străini care studiază la Moscova, și în general în Rusia. Iată o densă rețea de agenți de tot soiul care sunt prevăzuți a trăi și lucra în umbra Olimpiadei.

Invadarea de către trupele rusești a Afganistanului a dus la boicotarea Olimpiadei dela Moscova. Până la începutul lunii Februarie aproape 60 de țări au anunțat acest lucru. De remarcat că în sprijinul acestui boicot lansat de Președintele USA, Jimmy Carter, au răspuns țări de pe toate continentele, chiar dacă unele țări nu se găsesc în cele mai bune relații cu U.S.A. până acum. Conferința țărilor islamice dela Islamabad care a avut loc la sfârșitul lunii Ianuarie a.c. a adoptat deasemenea o asemenea rezoluție în acest sens.

Președintele Carter a promis atleților lumii că în cazul boicotului Olimpiadei se vor organiza alte jocuri internaționale care să-i recompenseze: "Eu doresc ca lumea și atleții lumii să știe că eu sunt hotărât să le creez posibilitatea ca în acest an să ia parte la jocuri internaționale de cea mai înaltă calitate".

Este clar că Olimpiada dela Moscova este compromisă. Vinovați, normal, sunt conducătorii din Kremlin care au ordonat trupelor să invadeze o țară pașnică. Pierderile pricinuite de boicotul Olimpiadei sunt enorme, pentru ruși. Există pierderi morale interne și externe ce duc la ura contra regimului imperialist dela Kremlin. Apoi, există pierderi financiare, căci cea mai mare parte din cheltuielile efectuate cu investițiile necesare unei Olimpiade, nu vor mai fi recuperate. Boicotarea Olimpiadei atrage nu numai neprezentarea sportivilor, dar și reducerea turismului, mai ales din țările occidentale aducătoare de devize. Rusia a primit o grea lovitură prin boicotarea Olimpiadei dela Moscova.

Pentru Președintele, Jimmy Carter, pentru U.S.A., este o victorie morală. Este victoria tuturor care s'au unit în a boicota Olimpiada.

Pagini de istorie contemporana

Povestea cu «indipindenţa» nu-i decât un basm Rusesc!

George DRAGU

Două invazii cu acelaşi joc de teatru.

Când trupele ruseşti au invadat Cehoslovacia au avut consimţământul tacit al Pres. Johnson (Dumnezeu să-l ierte!).

Moscova fiind sigură că "indignarea oficială" va fi un foc de paie, l-a îndemnat pe Niculiţă ca să protesteze.

Farsa cu atitudinea de independenţă îi convenea rusului.

Se demonstra lumii că ţările de după Cortina de Fier au libertatea de a-şi spune liber părerile şi da crezare versiunii lansată de Kremlin că trupele sovietice au intrat în Cehoslovacia datorită unei invitaţii trimisă recomandat şi cu RSVP.

Pentru actul său curajos Niculiţă a întinerit peste noapte devenind "maverick" (viţel rătăcit), iar România a obţinut statutul de Naţiune Favorizată, un plus pentru economia blocului sovietic din sud-estul Europei.

"Detentiştii" care suferă de diabet la inimă şi optimism acut, au tras concluzia că Rusia nu-şi va mai putea ţine sateliţii în frâu şi că se va rezuma doar la măsurile paşnice de suprimarea dezidenţilor şi administrarea gulagurilor.

Ca o răsplată bine meritată pentru cei din Kremlin care întrebuinţează acum batista când îşi suflă nasul, s'a acordat Moscovei cinstea de a găzdui Olimpiada.

Intre timp Rusia a primit a două invitare, tot recomandată şi cu RSVP, dela premierul instalat de ei Hafizullah Amin, care-i cerea lui Brejnev să-l ajute deoarece el n'are curajul să-şi facă harachiri.

A treia zi după sosirea trupelor ruseşti în Kabul, Brejnev a îndeplinit dorinţa lui Amin şi a altor 2000 de soldaţi pe care i-a trimis, cu mâinile legate la spate, ca să stea de vorbă cu Profetul Muhammed.

Ce n'a prevăzut binevoitoarea vecină a fost încăpăţânarea restului de musulmani "neharachirizaţi". Rusul a crezut că după instalarea noului premier Babrak Karmal, cu blagoslovenia armatelor moscovite, toţi ayatollahii şi muftii se vor ruga, fără papuci, pentru unsul Kremlinului, aşa cum se roagă Patriarhul României pentru viaţa "iubitului fiu" Niculiţă.

Cutezătoarea rezistenţă nazistă şi neo-fascistă a nesofisticatului credincios musulman a încurcat iţele Moscovei care, după fiecare înghiţitură, doreşte pacea ca să-şi digereze în linişte prada. Dacă tulburi siesta ursului devii duşmanul hibernării şi al bunei înţelegeri.

Surpriza de revolta opiniei publice din Statele Unite --la care nu se aştepta pentru că eram încurcaţi în Iran --şi, în special, de revolta fraţilor într'un islam, Brejnev a fost silit să repete jocul cu Cehoslovacia.

Au fost convocaţi tovarăşii la Sofia ca să le ceară ajutorul moral. Printre cei special chemaţi Koreea (care-i pro-China) şi Iugoslavia (care-i ieşită din orbita Moscovei).

Cum era de aşteptat, Koreea şi Iugoslavia au refuzat să adereze, iar alături de ele, la ordinul KGB-ului, n'a iscălit nici Niculiţă declaraţia comună de suport.

Agenţia Tass a sublinit imediat actul de "idipindenţă" al maverick-ului consolidându-i poziţia de dublu agent în lumea liberă.

România, sub masca de neutralitate, va continua să ofere ambasadele, legaţiile, centrele culturale, oficiile de turism, bisericile, etc., ca o umbrelă pentru spionii comunişti, iar Washingtonul va continua să acorde României statutul de "Naţiune Favorizată".

Dar planul Moscovei nu se opreşte aici. El e croit pe distanţă lungă.

Conferinţa dela Sofia a fost convocată după ce Preş. Carter a declarat că o invazie a ruşilor într'o ţară satelită ar fi fost, probabil justificată.

Moscova subliniind "răzvrătirea" lui Niculiţă şi-a asigurat din timp dreptul de a indica pe harta României drumurile către Marea Adriatică.

Tot ce aşteaptă acum Kremlinul, după moartea lui Tito, este o scrisoare cu RSVP, pentru a elibera Iugoslavia ameninţată de Coca Cola şi maşinele nevândute Chrysler.

ŞTIRI RĂSFIRATE ŞI ADUNATE

Mulţi muncitori sunt fără lucru. Fabricile de textilă au fost cele mai greu lovite. Germania de Apus, şi-a contramandat unele comenzi. Marfă proastă şi întârziată. . .

Dacă ai mai mult de 1% alcool în sânge, eşti condamnat dacă şofezi, indiferent dacă ai sau nu accident.

Săptămână de lucrul e tot 48 de ore. . . aşteptatul la un restaurant până să fi servit este de circa l oră.

Bureţii, hârtia de aluminium, săpunul, se găsesc rar.

Necetăţenii români, care-s bolnavi, trebue să plătească o sumă exorbitantă la doctori. O vizită acasă costă dela 300 până la 900 lei. Depinde de educaţia doctorului, dacă vizita-i făcută Duminica, noaptea, etc.

O cursă cu metroul l leu. (6 staţii aşezate pe o lungime de 3 km.). In total se vor construi 35 de km.

Cu leafă pe o zi un şofer poate să-şi cumpere un kg de salam, şi asta când e noroces ca să capete dela depou o maşină bună. Leafa este socotită pe numărul curselor care le fac. Benzina din România conţine unele substante chimice care defectează automobilele pentru că lasă prea multă zgură.

Scolile de menaj unde fetele învăţau să devină bune gospodine, mame, au fost desfiinţate. (Se mănâncă la cantină şi copiii sunt crescuţi la creşă). O măsură de a se distruge familia.

După arestarea şi condamnarea lui Stefănescu, implicat într'o afacere de vinuri, azi cel mai popular vin în România este; "Stefănescu Infundat."

Cuvântarea lui Niculiţă la Congresul al XII-lea al PCR a durat 5 ore şi 18 minute.

PE SCURT DIN ŢARĂ

CRONICA RADIOFONICĂ

RADIO BUCUREŞTI

" S'A SCHIMBAT BOIERUL NU E CUM ÎL ŞTII..."

Un nou eveniment de proporţii extra uriaşe şi care se poate compara cu arderea Bibliotecii din Alexandria s'a consumat după ocuparea Afganistanului de către armatele ruseşti.

Niculiţă a rămas fără benzină la 707 iar lumea a rămas fără sfaturile marelui Solomon, Socrate şi Scornicean.

Lipsesc din ziarele bucureştene şi de pe undele aerului reţetele de salvare ale omenirii:

"Rezolvarea tuturor problemelor internaţionale pe cale paşnică. . . . buna înţelegere între popoarele socialiste. . . . respectarea integrităţii naţionale. . ." şi alte "originalităţi" ce-şi trag izvorul dintr'un creer cu materia cenuşie vopsită.

Lui Niculiţă i-au crescut amigdalele şi n'a mai tras pe gură o bâlbâială.

Maverickul şi-a schimbat rolul!

Şi-a pus papillon, şi-a acoperit membrele din spate cu pantaloni dungaţi şi cele din faţă cu mâneci lungi şi manşetă cu buton.

A început să deschidă ambasade, legaţii, cercuri culturale, biblioteci, oficii de turism, etc. A împânat lumea cu ele şi se laudă cât aport a adus civilizaţiei pentru că nevastă-sa cu 4 clase primare a ajuns academiciană.

Ataşaţii culturali români, cu binoclul agăţat de gât şi codul Morse în buzunar, îşi fac apariţia prin pădurile ecuatoriale, deşerturi, insulele rătăcite prin ocean şi trecătorile munţilor, purtând ca muscă subţioară "operele literare" ale marelui îndrumător; iar ataşaţii comerciali îşi fură căciula.

Dar Niculiţă ştie ce face şi pentru cine face.

". . . PCR întreţine legături cu 250 de partide comuniste, socialiste. . . . mişcări de eliberare şi alte organizaţii politice din peste 110 ţări." (Radio Buc)

Pentru toate aceste eforturi Moscova-i recunoscătoare!

FIDEL ÎNLOCUIT DE NICULIŢĂ?

Răspândirea comunismului în America Centrală şi de Sud cădea în sfera lui Fidel, dar se pare că Niculiţă vrea să-i ia locul.

La Congresul PC peruan, ce s'a ţinut la Lima, delegatul Mihai Ghere a declarat că PCR "urmăreşte cu interes şi profunde sentimente lupta PC peruan împotriva imperialismului. . ." şi România este gata să-l ajute.

Intre timp la Bucureşti 120 de "studenţi costaricani" îşi completează "studiile".

CU FILETELE TAIATE

Operile lui Niculiţă, care se oferă cu roaba bibliotecilor, sunt cu filele tăiate.

Nimeni nu poate să spună că n'au fost citite.

Minorităţile din România au 14 teatre şi 61 de publicaţii. Iar din cele 29.000 de unităţi şcolare în cca 3.300 cursurile se predau în limba ungară, germană, etc.

SE PECETLUIEŞTE SOARTA BASARABIEI

Pe râul Prut a intrat în funcţiune nodul hidrotehnic de la Stânca-Costeşti.

Ambasadorul român la Moscova, Gheorghe Bărdus, s'a dus la Chişinău unde a împărţit muncitorilor decoraţii şi a subliniat vechea prietenie, colaborare, etc. şi râul Prut ca hotarul permanent dintre cele două ţări în veşnică prietenie. . .

Se fac sforţări ca românii să uite că a fost un alt hotar, natural, râul Nistru, întind prin aceastâ pretenţiile ruşilor asupra Basarabiei, dacă într'un viitor se va pune problema reîntregirii neamului.

Rusia construeşte în România mai multe fabrici de sodă caustică şi alte fabrici care produc chimicale ce otrăvesc pământul şi oamenii.

Niculiţă consideră aceastâ distrugere a ţării ca un "ajutor bine venit de la vecina noastră binevoitoare din răsărit."

Suprafaţa comercială în anul 1979 a fost proectată la 300.000 m.p. Se vor deschide magazine universale şi generale la Sibiu, Oradea, Baia Mare, Sf. Gheorghe, Bârlad, Zimnicea, Gheorghieni, etc.

Industria din România consumă 75% din totalul energiei şi s'au luat măsuri de a se economisi 21-23% din acest consum prin eliminarea unor produse consumatoare de prea multă energie. Dacă fabricile nu vor produce nimic atunci se va realiza o economie de 100%.

Pe vârful Ceahlăului a fost pusă în funcţiune o mică centrală eoliană. Prima experienţă în materie de energie produsă în munţi cu ajutorul vântului.

OFICII DE TURISM CENTRE DE SPIONAJ

Pastorul Manuel Espinosa din Miami a rupt prietenia cu Fidel Castro. El a demascat cum lucrează în Statele Unite agenţii ţărilor comuniste:

"Ei se infiltrează în organizaţii culturale, politice, economice."

Cel mai bun centru de spionaj sunt oficiile de turism.

România are un oficiu de turism la New York.

In anul 1990 populaţia României va fi de 25 milioane.

Sase americani, deţinători ai premiului Nobel, au protestat contra persecutării savantului rus Andrei Sakharov şi au cerut colegilor lor să nu mai colaboreze cu oamenii de ştiinţă sovietici.

Dl. Dr. Gheorghe Palade nu face parte din grupul americanilor.

VISE CINCINALE

In 1985 producţia de oţel va fi de peste 20 milioane tone, iar producţia de aluminiu de peste 26.000 tone. Se vor construi 5 milioane de apartamente şi nu va mai exista criză de energie!

"Cea mai frumoasă carte din lume" este "Etica Magna", autorul ei fiind Nichita Stănescu.

Este vorba de tipărirea cărţii şi nu de conţinut. Premiul a fost acordat la expoziţia internaţională a cărţii din Leipzig.

Pe Dunăre, la km 566, s'a împotmolit motonava românească "Bacău"; i-a venit în ajutor o motonavă sovietică ce controlează navigaţia pe Dunăre.

La Fălticeni a fost dată în producţie o nouă fabrică de sticlărie menaj.

OMUL NOU

Cu ocazia conferinţei municipale de partid din Bucureşti, tovul Niculae este preocupat de fabricarea omului nou: ". . . trebuie să se acorde mai multă atenţie promovării în toate domeniile de activitate. . . de făurire a omului nou. . ."

Calităţile omului nou sunt simple: Să muncească şi să nu mănânce, să aplaude şi să nu protesteze!

A FOST GĂSITĂ CHEIA FERICIRII

CPE, CC, PCE, BP-ul şi alte litere din alfabet, într'una din multele şedinţe de vârf, unde se discută dezvoltarea economică şi socială a ţării, sub îndrumările tovului Niculae, s'a indicat drumul ". . . ridicării nivelului de trai al poporului." (Radio Buc.)

". . . regim sever de economisirea energiei, combustibului condiţie esenţială pentru asigurarea progresului în ritm înalt. . ."

Dacă omul rabdă de frig, stă în întuneric, merge pe jos, etc., el va fi fericit, conform planului, dacă nu în anul 1990, atunci desigur în anul 2000.

Aceeaşi reţetă de fericire se practică azi în ce priveşte alimentarea populaţiei. Dacă se face "economisire" şi omul nu consumă carne, lapte, verdeţuri, etc., el va avea de toate şi va fi sătul prin anii 1990 sau cel mai târziu anul 2000.

DIN PRESA COMUNISTĂ

SE DISTRUG SATELE

Printre noile măsuri luate de cel de al XII-lea Congres al PCR, e și aceea de a transforma 140 de comune în orașe agroindustriale.

Prin distrugerea satelor și a păturei țărănești se distrug totodată și comorile unde ne-am păstrat omenia, limba, credința și obiceiurile.

Dușmanii de secole ai neamului au găsit cea mai mare rezistență în țăranul român și pentru acest păcat comunismul internațional nu-l poate ierta.

Niculiță a luat măsuri pentru a "accelera procesul dispariției deosebirilor esențiale dintre sat și oraș."

Au fost fiii acestor țărani neaoși, neamestecați cu "proletariatul" dela orașe, care ne-au dat pe cei mai dragi și mari fii ai neamului.

Din sânul curat al satului au izvorît comorile artistice, au izvorît poeții care ne-au cântat frunza verde a stejarului, simbolul trăiniciei românești.

Directorul întreprinderii poligrafice din România declară că în țară sunt 60 de tipografii care execută toată gama de tipărituri.

La combinatul poligrafic "Casa Scânteii", în 24 de ore se tipăresc cărți, reviste, ziare și alte tipărituri de informare și propagandă, într'o suprafață medie de 3 milioane mp. In România se tipăresc azi aproximativ 520 de titluri de reviste. Dintre acestea 352 sunt tipărite în limba română, 51 în limbile naționalităților conlocuitoare, iar circa 120 de reviste se tipăresc în diverse limbi și se difuzează în străinătate.

(N.R. Printre aceste reviste dedicate propagandei comuniste de peste hotare și care nu se pot citi în țară se numără și "Tribuna României" care se difuzează gratuit).

CU PROFUNDĂ MODESTIE

Reproducem din ziarele românești păreri despre comunism:

Contemporanul: "... pentru România, rodul de aur..."; Scânteia: "... sarea pământului..."; România Liberă: "... înălțăm patria..."

Scânteia tineretului: "... arhitectura omului nou ..."

A fost pusă în circulație linia aeriană de 110 kilovolți Rădăuți-Siret, pe o lungime de 23 km.

CÂRPEALA DUPĂ CÂRPEALĂ

Congresul al XXII-lea al PCR, cârpește cojocul Congresului al XXII-lea și va fi și el cârpit de viitorul Congres al XXII-lea.

Una din cârpelele aplicate articolului de "industrializare" a țării e că "se impune limitarea și eliminarea procedeurilor cu aport valutar scăzut."

Niculiță a învățat o lecție: să nu se producă marfă doar de dragul de a se produce marfa, ci trebue împrumutată și teoria capitalistă, să faci puțin câștig!

TERMINATE DAR NEISPRĂVITE

In cartierul Mirodava din orașul Roman, blocurile date în folosință de acum 2 ani n'au fost încă finisate. Printre nemulțumirile registrate găsim: păsuirea geamurilor la anumite apartamente, îndesirea parchetului, la etajul IV plouă, etc.

Motivul neajunsurilor de care se plâng locatarii ne este dat de Radio București: "o serie de deficiențe produse de slaba calitate a materialelor prefabricate integral sau semifabricate, de ex. radiatoarele de fontă, țeava neagră, conducătorii electrici în general materiale pentru care nu poți face prin comisia de recepție o verificare edificatoare la preluare."

CÂȘTIGUL ȚĂRANULUI

I s'a luat pământul, i s'au luat vitele, a ajuns să lucreze la colhoz pe câțiva lei pe zi, dar în schimb țăranul român se poate mândri:

Regimul i-a "crescut nivelul de pregătire politic..." (Radio. Buc.)

Recent, în Ucraina s'au desfășurat zilele județului Maramureș. Pentru a participa la aceste manifestări a venit din Maramureșul românesc o delegație specială. De notat că știrea este dată doar de Radio Moscova, în timp ce în restul țării nu se știe nimic despre aceste manevre rusești de a infiltra granițele României.

Noul Atlas Geografic Național, care apare sub egida Academiei, cuprinde 77 de planșe.

Presa și radio București dau mare atenție unui discurs electoral al Sen. Kennedy și cei din România compătimesc mizeria muncitorului american pentru că "prețurile cresc într'un ritm dublu față de salarii." și că părinții își asumă "poveri financiare pentru a-și educa copiii."

A apărut volumul al XVI-lea de Niculae Ceaușescu. In el se cuprinde tot ce a vorbit, interviuri, articole și tot ce a tușit și strănutat Niculiță în perioada Aprilie-August 1978.

RĂDĂCINI ROMÂNEȘTI

Cu ocazia comemorării a 2050 de ani dela crearea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista, prof. Dum. Berciu, dir. Institutului de Tracologie, va sublinia originea și delimitarea marelui grup etnic.

Se vor dezbate probleme legate de etnogeneza Tracilor, de fondul lingvistic unitar tracic și geto-dacic, pentru a se sublinia permanența neamurilor tracice în zona carpato-danubiano-balcanică și pentru a se scoate în evidență cu mai multă claritate moștenirea rămasă dela Traci, de la Geto-Daci în procesul romanizării noastre și a romanității poporului român.

Se vor discuta aspecte particulare ale civilizației și limbii Tracilor și Geto-Dacilor precum și excepțional de importante descoperirile dela Cugir, unde este vorba de inventarul unui mormânt princiar dacic din vremea marelui Burebista.

HOROSCOPUL FIAREI COMUNISTE

Dr. Nechit VINEREANU

II ASPECTARIUM

Aspectul dintre două sau mai multe planete este distanța unghiulară dintre acestea pe cer la un moment dat. De pildă dacă Jupiter se află la un moment dat la 240 de grade ascensie dreaptă iar Uranus se află la 180 de grade ascensie dreaptă, zicem că ele se află în aspect de sextil, deoarece distanța unghiulară dintre ele este de 60 de grade ascensie dreaptă.

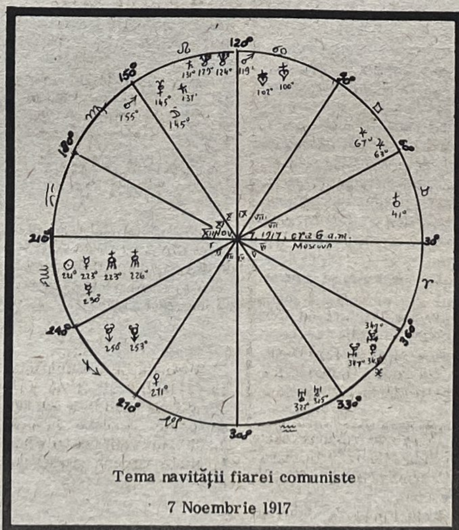
Aspectariumul este lista aspectelor pe care planetele le formează la un moment dat. Pentru a alcătui aspectariumul, mai întâi luăm valorile ascensiei drepte, exprimată în ore și minute, și le transformăm în grade. De exemplu valoarea ascensiei drepte a lui Mercur: 14 h 53 m ascensie dreaptă este egală cu 223°,15' ascensie dreaptă. Valorile longitudinilor heliocentrice rămân aceleași.

III. PREDISPOZITIILE PE CARE POZITIILE INITIALE ALE PLANETELOR LE SEMNIFICA IN HOROSCOPUL REVOLUTIEI COMUNISTE, MAI BINE ZIS AL FIAREI COMUNISTE

Comunismul este tâlhăria ajunsă la rangul de putere de stat. In mâinile oricui, comunismul, dat fiind structura sa sui generis, nu devine altceva decât o metodă de căpătuire și îmbogățire pentru liderii comuniști de toate soiurile și de toate gradele, și o armă de proletarizare forțată, sclavizare și satanizare a restului de 99% din populație. Imbogățirea prin metoda comunismului prezintă foarte mari avantaje pentru liderii comuniști față de celelalte metode de îmbogățire. Cercetați avuțiile pe care le manevrează șefii de stat comuniști și vă veți convinge de adevăr. Ei manevrează întreg bugetul de stat ca pe moșia lor personală, ei dispun de viața fiecărui cetățean al țării după bunul lor plac, fără ca nimeni să-i poată trage la răspundere pentru dezastrul pe care-l pricinuiesc țării, transformând, prin metodele lor comuniste, întreg poporul într'o masă de robi nenorociți, proletarizați împotriva voinței lor și obligați să muncească toată viața pe un salariu de mizerie.

Iată care sunt predispozițiile cu care vrem să ne ocupăm:

Soarele dă fiarei comuniste, la nașterea acesteia, următoarele predispoziții: "Fire neliniștită, mereu obsedată de ceea ce s'ar putea întâmpla. Viața așezată pe temelii netrainice". Soarele influențează conducerea centrală a unui stat sau a unei organizații, fie ea și multicriminală, cum este cazul partidului comunist al Rusiei Sovietice. Potentații ajunși la conducerea satanocrației bolșevice au fost și vor fi până la pieirea lor neliniștiți și obsedați de teama că poporul s'ar putea revolta, din care cauză ei fac concesii rapide poporului, atunci când acesta se află uneori în pragul revoltei. Acesta este încă unul dintre numeroasele motive pentru care viața în comunism nu este așezată pe temelii trainice, deoarece atât conducătorilor cât și celor conduși le este teamă unii de alții, cu deosebirea că ciocoii comuniști cocoțați la putere știu să exploateze teama sclavilor, pe când sclavii încă nu știu să exploateze teama stăpânilor lor. Atunci când sclavii din comunism vor ști să exploateze teama dictatorilor și a ciracilor acestora, atunci cu siguranță ei vor ști să desființeze în mod zguduitor și pentru totdeauna comunismul din istorie.

Tema navitătii fiarei comuniste

7 Noembrie 1917

Luna indică următoarele predispoziții: "Caracter autoritar, fără compromisuri". Luna se afla în Casa Cerească a X-a (Vezi planșa cu tema nativității Fiarei Comuniste). Este bine cunoscută tendința comuniștilor dela Moscova și de pe toate meridianele pământului de a nu face nici un compromis cu ideologia lumii libere, pe care ei o numesc în mod impropriu ideologie burgheză. De asemenea, fiind o religie de tip satanist, anti-umană și destrucționistă, comunismul nu face nici un compromis nici cu învățătura creștină. Comunismul a declarat război și distrugere totală întregii culturi și civilizații a umanității. De aceea în țările care gem sub jugul comunismului viața este trudnică și penibilă, așa cum continuă asertiunea din Calendarul Tebaic la gradul 145 ascensie dreaptă, acolo unde se afla Luna la data de 7 Noembrie 1917.

Mercur dezvăluie mai clar unul dintre cele mai odioase aspecte ale Fiarei Comuniste: "Tendința către jaf, asuprire și profit. Viața se va sfârși urît, dacă nativul nu se învinge pe sine însuși". In zorii zilei de 7 Noiembrie 1917, Mercur se afla în Casa I Cerească în horoscopul revoluției bolșevice. Casa I Cerească într'un horoscop reprezintă caracterul esențial al individului care se naște în acel moment, sau, în cazul de față, al fenomenului comunismului ca putere de stat care apare în momentul acela. Toata lumea știe că bezbojnocii dela Moscova, în perioada 1917-1940, au jefuit toate popoarele de pe cuprinsul fostei Rusii tiranice și autocratice, i-au jefuit atât pe săraci cât și pe bogați, organizând și întărind o armată puternică ce le oferea siguranța că poporul asuprit nu va fi în stare să-i răstoarne dela putere. In timpul și după cel de al II-lea război mondial, toată lumea a aflat cum au jefuit și secătuit ei din punct de vedere economic toate popoarele din Răsăritul Europei, mai întâi sub formă de jaf și masacre ale populației neînarmate în timpul războiului, apoi sub forma de despăgubiri de război, iar după aceea în cadrul acelui bâlci funest care poartă numele de CAER (COMECOM). In Asia, Africa sau în alte părți, acolo unde va pune mâna pe puterea politică, Fiara Comunistă va produce același jaf, însă sub alte pretexte și sub altă mască. Ea nu va putea niciodată să-și învingă instinctul ei bestial de jaf. Dacă și-ar învinge această tendință, i-ar slabi puterea militară și ar pieri mai curând; dar nu-și va înfrânge acest instinct de jaf și tâlhărie, va abuza întotdeauna de aceste instrumente ale ei pe oriunde se va aventura și va activa, în așa fel încât va secătui toate rezervele națiunilor atât ale celor care au căzut cât și ale celor care vor mai cădea în captivitatea ei și se va trezi la un moment dat că nu va avea ce mai jefui și nu va avea de unde să-și mai sporească eforturile în cursa înarmărilor. Atunci va fi începutul dezastrului și pieirii comunismului. Tot Mercur, din poziția sa de pe longitudine heliocentrică, indică asupra următoarelor caracteristici: 'Fire decisă, fără scrupule. Călătorii îndepărtate, expediții aventuroase". Aceasta este adevarata față a Fiarei Comuniste: minte popoarele că este menită să mântuiască omenirea de toate necazurile și nenorocirile inerente oricărei societăți omenești, oricât de bine întocmită ar fi ea, în fond ea este fiara apocaliptică cea mai feroce, nu are și nu va avea niciodată nici un fel de scrupul față de nimic și de nimeni. In virtutea acestei infatuări luciferice, ea face în prezent și va mai face încă expediții aventuroase de cucerirea întregului glob terestru, dar scris este că va sfârși urît.

Dr. N. VINEREANU

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

STATELE UNITE

In urma turneului făcut de Dl. Brown, Secretarul A- părării,USA vor livra Chinei comuniste, echipament mili- tar, camioane, instalații ra- dar, etc. precum și o serie de tehnologii interzise până acum Uniunii Sovietice.

Președintele Comitetului pentru afacerile externe cu Asia, din Camera Reprezen- tanților, Lester Wolf, a reacționat că n'a fost între- bat de nimeni, în legătură cu aceste livrări. Se mai întâmplă. . . .

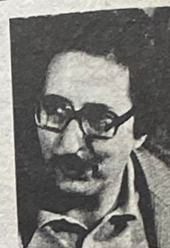
JAPONIA

- Insfârșit! Au jubilat japonezii. "S.U. sunt gata să folosească Forța Arma- tă." Acest titlu a apărut pe frontispiciul ziarului Asahi Shimbu, iar ziarul fi- nanciar Nihio Keizai Shim- bu, anunța pe prima pagină ca "S.U. resping încercarea sovieticilor de a controla Golful Persic." Tot păți- tu-i priceput.

COLUMBIA

Pe data de 27 Februarie a.c., ambasada Republicii Dominicane din Columbia a fost ocupat de un grup de teroriști de stânga.

IRAN

Banisadr

Abulhassan Bani - Sadr, este noul Președinte al Iranului, ales prin vot de popor. Constituția Iranului, votată de curând însă, îi dă dreptul lui Khomeini să-l schimbe oricând, dacă îl va considera "inapt" pentru acest post.

Bani-Sadr, a studiat în Franța. Este un adept al naționalizărilor și în timpul campaniei a susținut un program propriu de teorii revoluționare acordate cu legea islamică. In ultimul guvern a deținut Ministerul Finanțelor, iar în problema ostatecilor americani s'a pronunțat că este o aventură rătăcită. Candidatura sa a fost susținută totuși de importante cercuri religioase.

TURCIA

Numai . . 525 de comuniști au fost arestați la Izmir- Turcia, după luptele cu forțele polițienești unde au fost răniți cel puțin 54 persoane. Armele comuniștilor erau ascunse într'o fabrică de ulei de măsline. Au lucrat bine rușii în ultimii ani!

GERMANIA DE VEST

După neregretatul Marcusse, la Aarhus, Danemarca, a murit Rudi Dutschke, "Rudi cel Roșu" idolul nevropatelor și al nespălaților din preajma anilor 1960. Morți fără glorie și destul de târziu, acești apologeți ai crimei, fără să-și fi primit meritata pedeapsă pentru nevinovații uciși din plăcerea de a ucide a bandelor Baader-Meinhoff din Germania sau brigăzile roșii italiene. In loc să fie izolat de societatea pe care o ura, Rudi era plătit de comuniști să scoată un ziar în Berlinul de vest, iar Universitatea din Aarhus, i-a oferit un post de asistent la catedra de sociologie, că de. . . era păcat să se piardă așa bunătate de învățătură. Si ne mai mirăm de ce am ajuns unde am ajuns!

CANADA

BRAVO CANADA! A fost axclamația de admirație și entuziasm auzită în toată America, atunci când s'a aflat de curajoasa acțiune a ambasadei Canadiene din Teheran, care a salvat șase membri ai Ambasadei Americane. Felicităm și noi îndrăzneața și plină de succes acțiune.

STATELE UNITE

Departamentul de Stat, a înaintat Congresului american un raport cu țările care nu respectă Drepturile Omului. Raportul se referă la anul 1979, și enumără o serie de țări, printre care se află: Afganistan, Cehoslovacia, Etiopia, Argentina, Guatemala, Iran, Cambodgia, Coreea de Sud (?!) Nicaragua, Uniunea Sovietică, Vietnam, Yemenul de Sud etc.

CANADA

Dl Pierre Trudeau a fost ales din nou Prim Ministru al Canadei.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Om de treabă batiuska Leonid Brejnev! Iată de pildă văzând că Andrei Dimitrievici Zaharov, se cam "scrintise" cu drepturile omului în Uniunea Sovietică, a zis că este bine ca omul să mai iasă puțin din laboratoare și conferințe și l-a trimis până la Nijni-Novgorod pe Volga, să vadă că și acolo mai este un "kremlin" (cetate) construit din sec. 16 și că Dl. Ford-bătrânul, mai cuminte decât un savant atomist, a înțeles din 1930, de unde bate vântul, și a ajutat cu bani și tehnologie, să se construiască o fabrică de automobile. Sigur că automobilele nu s'au numit "Ford", ci au purtat numele scriitorului anticapitalist, Gorki, după care s'a schimbat și numele orașului. Pohod na Gorki, savant!

Elisaveta Alekseieva - o prietenă a familiei - care se găsea acasă la Zaharovi, când laureatul premiului Nobel a plecat la Academie, a fost una din martorele discuției pe care a avut-o Zaharov cu soția sa, vorbind la telefon dela. . . miliție. Aflânda că în două ore familia Zaharov trebue să fie gata de plecare, a încercat să anunțe telefonic pe reprezentanții presei streine, dar tonul. . amuțise. A eșit pe stradă la primul telefon public, dar acesta era mut ca mausoleul lui Lenin. A alergat la al 2-lea, la al 3-lea, dar toate tăceau ca zidurile Kremlinului. A intrat atunci într'o casă particulară, dar nici telefonul de aici n'avea. . . . ton.

Nu, n'a fost nimic premeditat. In Uniunea Sovietică nu există așa ceva. Simplă. . coincidență, că tocmai în ziua aceea, telefoanele verificau. . . . rețeaua cartierului.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Tovarășii sovietici, au suspendat cursele aeriene la Washington și New York. Motivul? Muncitorii americani nu vor să încarce și să descarce avioanele unei țări care a invadat o țară liberă, Afganistanul.

FRANTA

Schmidt
Giscard

Presedintele Valery Giscard d'Estaing și Cancelarul Helmut Schmidt, s'au întâlnit din nou. In discuțiile pe care le-au avut cei doi șefi de state, au cerut retragerea imediată și necondiționată a Uniunii Sovietice din Afganistan.

CEHOSLOVACIA

"Inghețul nopții în Praga: Sfârșitul Socialismului uman", este cartea scrisă de Zdenek Mlynar, unul din principalii colaboratori ai lui Alexander Dubcek. Brejnev-scrie autorul-a justificat ocuparea Cehoslovaciei pe motivul că Uniunea Sovietică a făcut mari scrificii în oameni și materiale pentru eliberarea acestei țări de sub germani. Interesant este capitolul unde autorul redă înțelegerea dintre Brejnev și Președintele Johnson, pentru ocuparea Cehoslovaciei. "L'am întrebat pe Președintele Johnson dacă Guvernul American, mai recunoaște acordurile conferințelor dela Yalta și Potsdam. Am primit următorul răspuns: cât privește Cehoslovacia și România, ele sunt recunoscute fără nicio rezervă; în cazul Yugoslaviei rămâne să mai discutăm".

UNIUNEA SOVIETICA

Leonid Brejnev, a declarat la 4 Februarie, că el este împotriva războiului și că-i place foarte mult "detenta". Acum că au intrat și în Afganistan, rușii sunt dispuși la o nouă detentă până vine rândul altei țări. Si să nu credeți că nu există în Occident naivi care să-i creadă.

LIMA

N'am știut că Lima, are 5 milioane de locuitori. Am aflat aceasta cu ocazia acțiunii de distrugere a șobolanilor din acest oraș. Autoritățile peruviene, au anunțat că în Lima se află 25 milioane de șobolani, câte 5 șobolani de fiecare locuitor. Socoteală simplă și concisă !

IUGOSLAVIA

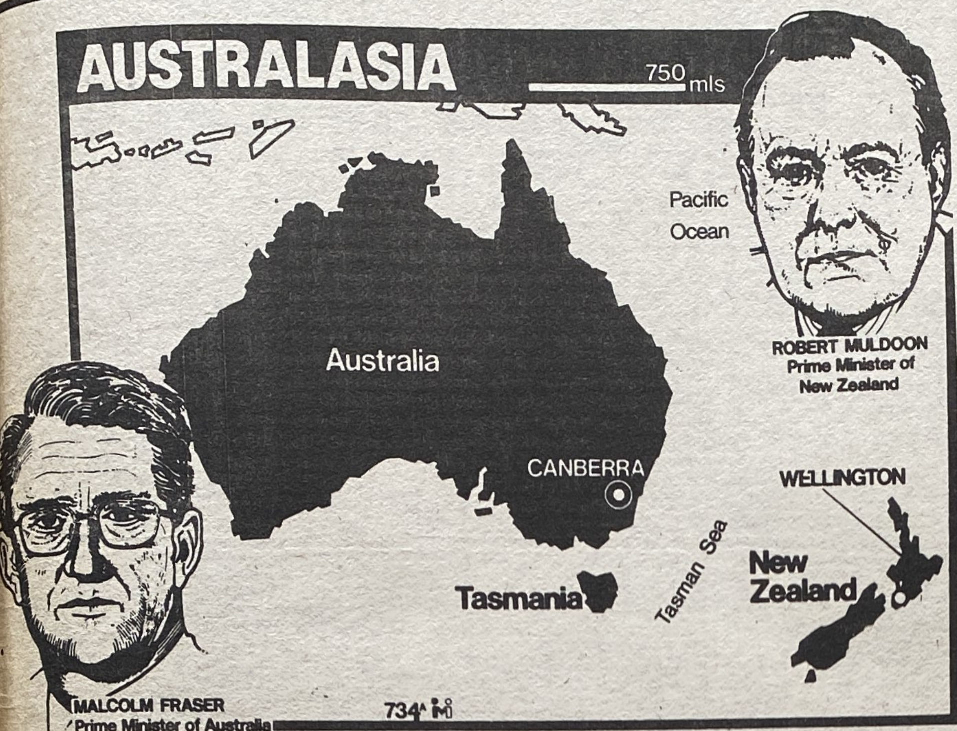
"Jugoslavia după Tito", este titlul articolului publicat într'un număr din New York Times, sub semnătura cunoscutului Milovan Djilas. Fostul tovarăș al lui Tito, analizează schimbările inerente ce vor surveni în Jugoslavia după moartea lui Tito. Regimul titoist este caracterizat - spune Djilas - prin rigiditate datorită sistemului monolitic, dar totodată dinamic, în anumite sectoare cum sunt: economia, cultura și descentralizarea administrativă. Pe plan extern, poziția Jugoslaviei, a slăbit în special în ultimii doi ani, datorită neputinței și diviziunii care există în grupul țărilor nealiniate unde Jugoslavia este unul din principalii fondatori. Rata inflației este una din cele mai ridicate din Europa, 27% în 1979, balanța de plăți, deficitară cu 6,2 miliarde de dolari pe 1979, iar datoria externă se ridică în jurul cifrei de 20 miliarde de dolari. Somajul s'a ridicat la 12% din populația activă a țării.

In politica internă, conflictul dintre clasa conducătoare a membrilor de partid și restul populației, ca și conflictul dintre republicile federative, adâncesc fisura, pe care rușii o urmăresc și o lărgesc cu orice ocazie. Uniunea Sovietică - spune autorul - împinge Bulgaria să joace același rol în invadarea Macedoniei, pe care l-a avut Vietnamul în ocuparea Cambodgiei.

Schimbările favorabile Jugoslaviei - conchide Djilas- sunt acelea de a se liberliza în interior și a se orienta în politica externă spre Apus, acestea fiind singurele condiții pentru o stabilitate politică și supraviețuire ca țară independentă.

Actualitatea internațională

O UNIRE NECESARĂ PENTRU VECINII DIN PACIFIC

In fața situației internaționale de astăzi, cererile pentru o unire între Australia și Noua Zelandă sunt tot mai mari. Separatiștii sunt în defensivă căutând să mențină suveranitatea internațională.

Deocamdată măsurile de apropiere sunt concentrate mai mult spre legături economice, cu toate că sunt unele sugestii ca cele două țări să se unească.

In mod logic există o presiune în favoarea unei uniuni. Aceste două țări sunt națiuni care fac parte din vechiul "Commonwealth" și vorbesc limba engleză. Cu o populație albă în majoritate, izolate în Sudul Pacificului, având legături culturale tradiționale și linguistice, cu același sistem potic și economic și cu interese strategice comune.

In unele sectoare fiind competitive , economiile acestor țări au început să se complementeze.

Australia se bazează mai mult pe produse industriale și minerale, Noua Zelandă mai mult pe materii prime.

Cu o populație de 3 milioane, Noua Zelandă, are o piață de desfacere prea mică pentru a putea prospera independentă, într'o lume modernă.

Noua Zelandă s'a opus la o unire politică timp de un secol.

Australienii sunt mai puțin vehemenți. Ei au tendința să privească Noua Zelandă, ca pe o țară înrudită care ar putea beneficia printr'o integrare cu un vecin mai mare și mai puternic.

Atitudinea paternală a unor Australieni însă, provoacă pe mulți N.Zelandezi să nu se lase amăgiți de marele vecin, căci le este teamă că vor deveni numai o altă provincie ca New Douth Wales, Victoria, etc.

Intrebați că de ce se opun uniunii, Noua Zelandă spune că sunt mii de motive, și cel mai important este distanța de aproape 2.000 km.

Contrar tuturor acestor diferențe, s'au luat o mulțime de inițiative de a strânge relațiile, astfel; prim-ministrul adjunct, Doug Anthony al Australiei și minitrul N.Zelande, Brian Talboy au dus tratative pentru strângerea relațiilor economice.

Un tratat economic semnat acum 13 ani a produs obstacole pe care ambii recunosc că ar fi bine să fie înlăturate spre a obține un schimb de mărfuri libere și mai mare.

S'a discutat chiar și o uniune vamală și o uniune monetară, sau o comunitate economică. S'au format comitete preliminare pentru studierea diferitelor măsuri de apărare în fața pericolului care pândește astăzi omenirea; comunismul !

Legăturile dintre aceste țări sunt cu mult mai strânse, în comparație cu restul lumii; căci cetățenii pot circula dintr'o țară în alta fără pașaport și pot chiar lucra fără un permis special de lucru.

Dar, cu toate acestea, o uniunea complectă este încă o chestiune de viitor.

Alți factori care împiedică rezolvarea acestei probleme, sunt relațiile reci, dintre Prim Ministrul Australiei, Walcolm Frazer și Robert Muldoon al Noii Zelande, cu toate că ambii au aceleași opinii politice, fiind orientați spre dreapta de centru. Putem spune, că este mai mult un conflict de personalități.

Discuțiile avute la convenția conducătorilor Commonwealtului din Zambia, în anul acesta au dus la unele înțelegeri în ceeace privește sectoarele economice, dând din nou posibilitatea speculării unei viitoare uniunii.

Revolta din Kabul, Afganistan

Postul de radio Kabul a confirmat pe data de 24 Februarie, știrile transmise de agențiile de presă streine, că pe data de 20 Februarie, în capitala Afganistanului, a avut loc o revoltă generală a populației. Revolta pare să fi fost organizată de grupul naționalist-islamic, căci, ea a avut loc și în alte zece orașe, răspândite în peste șase provincii, dela Kandahar în sud, până la Baghlan în nord. După patru zile de lupte, se știe că peste câteva sute de persoane au fost omorîte de către trupele sovietice, care cu tot armamentul superior, nu au fost încă în stare (până la închiderea ediției ziarului), să înăbușe revolta.

TANCURI SOVIETICE BLOCÂND ȘOSELELE DIN KABUL

Din sursele de informații ale grupului naționalist islamic, se știe că peste jumătate din trupele afganistane din Kabul au dezertat de partea naționaliștilor, refuzând să tragă în demonstranții, care strigau: "Omorîți-ne... omorîți-ne" ..... "Allah - o - Akhbar" -Dumnezeu este Mare".

In urma acestor situații, se pare că trupele sovietice au luat controlul total, atât militar, cât și administrativ. Ordinul de a se impune "legea marțială" ar fi fost dat de sovietici. Sursele diplomatice streine, adaugă, că trei divizii afganistane au fost desființate, a 11-a, 19-a și 21-a. Armata afganistană formată din cei 70.000 de soldați, a fost redusă la numai 40.000 de oameni. Majoritatea armamentului trupelor care au dezertat, a căzut în mâna naționaliștilor, putând astfel să continuie lupta contra trupelor sovietice.

Efemeride

Se poate deci! Se poate stăvili invazia și agresiunea rusească. Declarația Președintelui Carter, este fără echivoc. Orice încercare de înaintare a Uniunii Sovietice, va fi oprită de va fi nevoie chiar cu forța armată. Dar cum rămâne cu Afganistanul? Boicotarea Jocurilor Olimpice, nu-i sperie pe ruși. Sutele de milioane de dolari încasați cu anticipație dela canalele de T.V. americane, i-au ajutat să-și construiască o bună parte din satul olimpic. Dacă Olimpiada va fi transferată în altă țară - foarte puțin probabil - rușii tot vor găsi o formulă de genul "Festivalul Tineretului" și cel puțin două țări cu cele mai bune echipe de atletism din lume: Uniunea Sovietică și Germania de Răsărit, vor participa la întreceri. De altfel nu este certă nici boicotarea olimpiadei de celelalte țări vestice. Au făcut front comun cu S.U.A., doar Anglia, Australia și Noua Zelandă. Germania Federală în poziția ei de "Colos fără cap" nu știe ce atitudine să adopte, iar jocul ambiguu al D-lui Giscard d'Estaing - departe de atitudinea net tranșantă a D-lui Chaban-Delmas - va căuta apele tulburate de alte forțe, decât ale îngerului din Bethesda.

Neverosimilul, s'a întâmplat totuși! Adunarea Generală a popoarelor lumii a stigmatizat pe ruși ca agresori, cerându-le evacuarea imediată a Afganistanului. Niet! a zis cu o zi înainte delegatul rus Troianovschi abuzând de dreptul de "veto" stabilit ca "principiu democratic" de Charta ONU. Si a fost umilit de cascada discursurilor antisovietice dela ONU. Ce superb lirism și ce tragedie pe luptătorii afgani, scoși din grotele munților de gazele toxice sovietice. De gaze toxice! Ceeace nu s'a întâmplat pe frontul de luptă al celui mai mare măcel sfârșit la 9 Mai 1945, se desfășoară sub ochii unei lumi întregi, împotriva unor luptători care își "apără sărăcia și nevoile și neamul". . . Si câtă liniște pe străzile orașelor din Vest. Au amuțit ca prin farmec protestatarii din Vietnam. Bela Abzug, nu și-a luat tamburina să-și salte osânzele pe podiumul de protest, nici Jane Fonda nu-și desfășoară țipetele isterice. Comunismul rusesc, tace și stă la pândă. . . .

— —

In tradiționala prezentare, "Starea Uniunii" pe care Președintele U.S.A. o adresează țării la fiecare început de an, anul acesta Președintele Carter, a apărut de nerecunoscut. Precis și categoric, în numai 30 minute a definit liniile mari ale viitoarei politici americane. Lăsând pe plan secundar problemele interne, Președintele a insistat asupra pericolului pe care îl reprezintă înaintarea sovieticilor, declarând regiunea Golfului Persic, zonă vitală pentru U.S.A. Ca măsuri împotriva agresiunii sovietice, Președintele Carter a preconizat pe lângă boicotarea Jocurilor Olimpice, întărirea Pakistanului, înscrierea tinerilor pe liste de mobilizare, sancțiuni economice, înarmare și ceeace este deosebit de interesant întărirea Agenției Centrale de Informații, ajunsă un birou paralizat după atacurile împotriva ei, date de criptocomuniștii ajunși până în cele mai înalte posturi în U.S.A.

— —

Cu o amețitoare majoritate de 386 la 12, Camera Reprezentanților a votat în favoarea soluției propusă de Pres. Carter, pentru boicotarea Jocurilor Olimpice de la Moscova.

— —

Ca măsuri imediate după discursul Președintelui U.S.A. s'a trecut la următoarele acțiuni:

In urma cererii Pakistanului de a fi ajutat cu 2 miliarde dolari, Statele Unite, împreună cu Arabia Saudită, Japonia și alte țări europene caută soluții pentru atingerea acestei cifre. Pentru început Statele Unite au garantat un împrumut de 400.000.000 dolari;

Generalul Andrew j. Goodposter, fostul comandant al Pactului Atlantic, a plecat spre Argentina pentru a convinge pe generalii conducători să nu livreze URSS, necesarul de grâu, după sancționarea acesteia din urmă de către Statele Unite și Canada. Argentina se oferise să vândă rușilor grâu, ca o reacție împotriva sancțiunilor la care a fost supusă de către U.S.A., în legătură cu aplicarea drepturilor omului;

Sol M. Linovitz, negociatorul principal al Statelor Unite pentru problemele Orientului Mijlociu, face o călătorie la Londra unde întâlneste pe Regele Husein al Jordaniei. De acolo urmează să viziteze Egiptul, Israelul, Arabia Saudită și Marocul, presând în mod special pentru a se ajunge la o înțelegere în problema autonomiei Palestinei. O încercare de a apropia țările arabe la politica americană.

CRONICA VREMII

ARMAND CĂLINESCU

Ion BOIERU

Spuneam, într'un articol anterior, că Armand Călinescu nu poate fi prezentat ca reprezentant al democrației române. Căci acest lucru jicnește bunul simț și sfidează adevărul istoric. Ceeace a făcut, de curând, o publicație din exil.

Ori de câteori se vorbește de Armand Călinescu, se pomenește de lupta lui, ca "om de fier", care a luat o atitudine netă anti-legionară. Si nu se uită să se menționeze că a fost asasinat de legionari, în postul de prim ministru, deci să se sublinieze caracterul terorist al mișcării legionare, adică poziția anti-statală a legionarilor.

Nu vrem să intrăm cu nimeni în polemică, pe această chestiune. Le lăsăm adulatorilor lui Călinescu, privilegiul de a-și face icoană și model politic din faptele sale.

Ceeace vrem să punem în lumină, de data aceasta, este un lucru mai simplu: să dăm publicității câteva din documentele care vor ajuta pe cei ce nu cunosc stările de lucruri din România -din epoca lui Armand Călinescu- ca să-și poată face o imagine mai clară, iar pentru cei ce le cunosc, să le oferim ocazia de a reveni la bunul simț, dacă și-au însușit cumva interpretările false de până acum.

Intâi, de toate, Armand Călinescu a fost un dictator sângeros, care n'a avut nici un crez politic românesc, căci a trădat partidul său -național-țărănist- și a trecut în camarila regală, alături de adversari ideologic ireductibili, ca național-creștinii lui Cuza și Goga.

In scurta guvernare național-creștină, din 1938, a participat la toate actele de violentare constituțională, prin care s'a urmărit desființarea partidelor politice și lichidarea presei libere, inclusiv presa evreiască.

Când a intrat în guvernul Goga-Cuza, Armand Călinescu i-a trimis o scrisoare lui Ion Mihalache (documentul nr.1, publicat în pagina a 14-a a ziarului) la care, imediat, răspunde ziarul oficios al partidului național-țărănesc: Dreptatea (document nr.2).

După aceea, răspunde Ion Mihalache, cu o scrisoare, în care afirmă că "justificarea (lui Călinescu) e la înălțimea actului trădării. Trădării nu i se poate adăuga decât poltroneria: minciună, denaturare și perfidie" (document nr.3).

In ziua de Marți, 4 Ianuarie, 1938, apare în ziarul "Universul", reprodus din Dreptatea un articol, al lui Iuliu Maniu, președintele național-țărăniștilor, întitulat "De Anul Nou", care este foarte semnificativ, și în care găsim și următorul paragraf: "A venit un guvern care își bate joc de drepturile constituționale ale națiunii noastre, care nesocotește drepturile politice ale cetățenilor și care în loc de a se inspira din marile adevăruri ale democrației naționale, pune în valoare, când pe față, când în mod ascuns, o dictatură care călcând demnitatea națională, instăpânește puterea bunului plac isvorâtă din dorul de stăpânire și persecuțiune, născute din ideile preconcepute" (document nr.4)

In guvernul Goga-Cuza, de care vorbește Iuliu Maniu, Armand Călinescu era ministru de interne.

In această calitate a semnat Jurnalul Consiliului de Miniștri, din 5 Ianuarie, 1938, prin care au fost suprimate ziarele "Dimineața", "Adevărul" și "Lupta" (document nr.5). Aici, nu facem nici un comentariu, doar vrem să remarcăm faptul că se continuă să se vorbească -de cei pasionați și de către istoricii de mâna doua- despre anti-semitismul legionar, dar niciodată nu se vorbeste despre anti-semitismul lui Carol II-lea și al lui Armand Călinescu, care au luat măsuri oficiale împotriva evereilor, ce nu s'au oprit la suprimarea presei lor, ci s'au extins pe zone mai largi.

Din aceste documente, se vede clar că Armand Călinescu era un aventurier politic, un mercenar care s'a pus la dispoziția forțelor oculte ale palatului regal, pentru a inagura în viața românească de atunci, cea mai violentă dictatură politică. Nici vorbă de democrație și libertate politică, ci de persecuții și anularea drepturilor politice elementare. Pe vremea lui Armand Călinescu, după îndepărtarea lui Goga, s'a instaurat "moartea civilă", se omorau oamenii pe stradă, fără lege și fără apărare.

Corneliu Codreanu, conducătorul "Mișcării Legionare" ia, la rândul său, și el, atitudine în cazul trădării lui Armand Călinescu, în "Declarațiile" pe care le face în ziua de 14 Ianuarie, 1938. (document nr.6).

Aceste "Declarații" ale lui Corneliu Codreanu au fost comentate de către Stelian Popescu în ziarul Universul, din 17 Ianuarie, 1938, și comentariile lui sunt semnificative, căci vin dela un om care făcea o politică independentă, și era un observator atent al politicii românești, (document nr.7).

Am încercat să punem împreună aceste documente, pentru a sfida ridicolul în care se complac cei ce vor să moralizeze, pe românii din exil, cu exemple din viața politcă de altă dată, care se lovesc ca nuca în perete.

Viața poporului român a fost grevată de multe tragedii, care i-au răvășit existența istorică. Una din aceste tragedii a fost cea îndurată sub guvernarea lui Armand Călinescu, omul fără Dumnezeu, fără credință, fără morală și fără lege. O adevărată năpastă pe capul poporului român, adusă de perversiunea sufletească a unui om satanic!

Dacă se găsesc încă oameni care să-și facă din Armand Călinescu un ideal de viață politică, este treaba lor și nu a noastră. Dar, noi respingem impertinența de a ni se flutura prin fața ochilor valorile democratice ale acestui personaj oribil. Si de a se batjocori puritatea de credință a unei generații, care a visat o Românie mai bună și strălucitoare, și care s'a găsit întotdeauna în defensivă, deci a reacționat față de ilegalitățile oficiale -aici: cazul suprem și grăitor -abuzurile lui Călinescu.

Peste tot în lume, astăzi, se aprobă, de către "liberali", acțiunile de "guerilă", pentru a răsturna regimurile abuzive ale guvernelor. Si toate aceste "guerile" contemporane sunt inspirate și susținute de partidele comuniste - în solidaritate mondială.

Luptele legionare împotriva ilegalităților guvernamentale, în perspectivă istorică, sunt însă calificate de terorism, iar dictatorii de teapa lui Armand Călinescu sunt cinstiți cu osanale, la toate colțurile de drumuri, în numele unei "democrații", pe care mărturisim că n'o putem înțelege. Pentru simplul fapt, că nu ne-am pierdut încă mintea.

Numai dacă vom avea spiritul critic necesar, să facem distincțiile cuvenite între ceiace este esențial și valoros, și să stabilim o ierarhie a valorilor, numai atunci putem legitima pozițiile noastre ideologice, în cadrul existenței istorice românești, în țară, ca și în lumea liberă.

Noi nu vrem să insultăm pe nimeni, cu orientarea noastră ideologică. Dar, și aici, ne găsim în defensivă, în poziția imperioasă de a riposta, de a restabili adevărul. Avem obligații morale față de adevăr și față de morții noștri, care și-au sacrificat viața pentru el.

In acest punct limită, nu putem face concesii, din dorința de a fi pe placul altora, mai ales când este vorba de aventurieri politici. Cei de bună credință ne vor înțelege, fie acum fie mai târziu, când istoria va grăi cu logosul ei, peste care nu se poate trece.

NOTE SI COMENTARII

PUNÂND PUNCTUL PE i

In decursul ultimilor ani, au sosit atât în Canada, cât și în Statele Unite, o seamă de Români, cu pașapoarte eliberate de către guvernul comunist dela București, pentru a-și vizita rudele, sau pentru excursii. Aflându-se deci în lumea liberă, și făcând cunoștință cu viața din aceste țări, mulți dintre ei, au decis să nu se mai întoarcă acasă, dându-și seama că, indiferent de pozițiile ce le-au ocupat în țara lor de baștină, pe baza diplomelor sau a educației profesionale, își pot clădi o nouă viață, mult mai abundentă și în același timp, liberă, în țările respective.

Mai de ună zi, am stat de vorbă cu un fost profesor din România, care a reușit să ajungă pe aceste meleaguri, și care, în prezent, până se va pune la curent cu limba engleză, îndeplinește, pentru a-și asigura existența, funcția de "janitor", sau, pre româneasca noastră limbă, un fel de "servitor", spălând ferestre, podele și chiar toalete. Ei bine, credeți ori ba, am rămas pur și simplu surprinsi când ne-a declarat că, salariul pe care-l primește în această calitate, aici în lumea liberă, este mult mai mare de cât cel pe care-l primea în R.S.R., ca profesor.

Dar, nu despre asta vrem să ne ocupăm în acest comentariu al nostru. Ci, mai ales, de faptul că, ni se cere din partea celor ce au ajuns printre noi, ca pașaportari, să le venim în ajutor, pentru reîntregirea familiilor lor.

Cu regret, cu mare și nespus regret, ținem a face cunoscut pe această cale că, atâta timp cât, persoanele respective, nu renunță la cetățenia română și nu înapoiază pașapoartele, legațiilor sau ambasadelor R.S.R.-iste din țările respective, cerând azil politic, nu pot aștepta nici un fel de suport din partea guvernelor din țările în care se găsesc. Si aceasta, datorită faptului că, trăind ca pașaportari în Canada sau U.S.A., ei sunt și rămân considerați cetățeni ai României, neputându-se bucura de dreptul de refugiați. Din informațiile ce-am putut afla dela unele persoane competente în această materie, legal nu se poate face nici un fel de demers față de guvernul dela București, pentru a le obține reîntregirea familiilor. Ba dimpotrivă, ni se spune că, ne rezolvându-și statul personal, deocamdată, dacă atât guvernele, cât mai ales uniunile muncitorești, închid ochii, permițându-le să lucreze, n'ar fi exclus ca într'un viitor apropiat, să-și piardă serviciile pe care le dețin în prezent.

Am ținut să punem punctul pe i, în această gingașă problemă, și regretăm, dar trebue să fim de acord cu cei ce ne-au subliniat că: nu poți sta cu. . . șezută . . . pe două scaune.

DESGROPAREA MORȚILOR

A German-Jewish refugee with the code name "Sonya" was identified by a London newspaper Sunday as the British section of the famous Soviet spy ring, the Red Orchestra, that penetrated Prime Minister Winston Churchill's World War II Cabinet and U.S. intelligence. The Sunday Times said the spymaster was72 years-old Ruth Kuczynski, now living in East Germany. She was perhaps Moscow's most important spy in Britain and may have contributed to the loss of U.S. atomic secrets to the Soviets, the newspaper said.

Reproducem mai jos în traducere, următoarele rânduri apărute în numărul din 28 Ianuarie al marelui ziar "SUN-TIMES", din Chicago, U.S.A., la rubrica: WORLD NATION DIGEST;

"O refugiată evreică-germană cu numele codificat "Sonya", a fost identificată de către un ziar din Londra Duminecă drept capul secțiunei britanice a faimosului cerc sovietic de spionaj Orchestra Roșie, care a reușit să pătrundă în Cabinetul Primului Ministru Winston Churchill în timpul războiului al doilea mondial și la fel în cercul de informații al Statelor Unite. Ziarul "Sunday Times" afirmă că spioana respectivă a fost Ruth Kuczynski, în vârstă de 72 de ani, care trăește în prezent în Germania de răsărit. Ea a fost, se crede, cel mai important spion al Moscovei în Marea Britanie și ar fi contribuit la pierderea secretului atomic american în favoarea sovietelor, subliniază mai sus amintitul ziar"...

Cum, rândurile de mai sus, vorbesc dela sine, nu credem că mai este nevoie de vre-un alt comentar din partea noastră.

. . . Târzie, nespus de târzie desgropare a. . . morților.